

آیدینلیق

آیدینلیق، آیدین بیر آذربایجان نین مژده چی سیدیر . بو کانال بوتون قونولاری قاپساملی بیر بیچیمده اله آماغی اؤز بورجو بیلیر .

ده برلی دوستلار، عزیز سویداشلار :

"آیدینلیق" کانالینین یازیلارینی آدرس لینکی قید اولونماق شرطی ایله، سیز عزیز سویداشلاریمیزین قروپ و کانالارینیزدا یایماغینیز بیزیم اوچون بؤیوک غرور و فخر سببی دیر، و بیزجه هنج بیر مانعی یوخدور. بو لوظف و زحمتینیزدن دولایی تشکور انتمه یی اؤز بورجوموز بیلیم، "آیدینلیق" اولان توجه و لوظفونوزون آردینین کسيلمه مه سینی آرزولاییریق.

سایغی لارلا :

"آیدینلیق" یازارلار هیاتی.

: Dəyərli dostlar, əziz soydaşlar

AYDINLIQ" kanalının yazılarını adreslinki qeyd olunmaq şərtilə siz əziz soydaşlarımızın qrup və " kanallarınızda yaymağınız bizim üçün böyük qürur və fəxr səbəbidir, və bizcə heç bir maneyi yoxdur. Bu lütf və zəhmətinizdən dolayı təşəkkür etməyi öz borcumuz bilib "AYDINLIQ" a olan təvəccüh və .lütfünüzün ardının kəsilməməsini arzulayıırıq

: Sayğılarla

زبان تورکی.

چه مخالف باشیم چه موافق، پرچمدار هویت ملی در آذربایجان زبان تورکی آن است. شاید هم به همین دلیل باشد که از روز اول شونیستها سنگر اول دشمنی با هویت ملی ما را در برابر زبان تورکی بر پا کرده اند.

اگر زبان ملتی نابود شود، بخش بزرگی از هویت ملی آن ملت نابود می شود. و این یعنی نابودی روح مقاومت و مبارزه یک ملت برای زنده بودن.

استالین و در ادامه آن فاشیزم روسی با نابودی وحدت زبانی بالفعل در میان تورکان توانستند آنها را تکه-تکه کرده آنوقت همه آنها را مورد استعمار هفتاد ساله قرار دهند و زبان تورکی را مورد تحریفات و فشارها قرار دهند .

شاید یکی از دلایل عمده ای که اسکاتلندیها به استقلال رای ندادند فراموشی زبان ملی اسکاتلند در طی چند صد سال اخیر بود. طبیعی است اسکاتلندی که زبانش با انگلیسی ها یکی است کمتر خواهان استقلال خواهد بود تا اسکاتلندی که زبان ملی خود را دارد. ما آذربایجانیهها اساس تفاوت خود با دیگر ملل و اقوام موجود در کشور را بیشتر از طریق تفاوت زبانی متوجه میشویم. یعنی اگر در ناسیونالیزم اسکاتلندی نقش ویژه را جغرافیا بازی میکند، در آذربایجان این نقش ویژه بر عهده زبان تورکی است.

اگر مطالب بالا را قبول کنیم، آنگاه دلایل مخالفت حداد عادل ها با تدریس زبان تورکی در مدارس را میتوان درک کرد. و نیز خوشبینی کاذبی که در مورد تدریس زبانمان در مدارس آذربایجان توسط دولت روحانی در خلیها به وجود آمده مورد تردید جدی قرار خواهد گرفت.

این یک امید واهی است که فکر کنیم دشمن به جای نابودی پرچم هویت ملی آذربایجان در وطنمان، آن را بر افراشته تر خواهد کرد. ادعاهای روحانی در انتخابات ترندهایی برای رای آوری بود؛ نه نقشه راهی برای یک زندگی انسانی تر برای ما آذربایجانیها.

۲- قورتولوشوموز Qurtuluşumuz .

آذربایجانیمیزی در دینی هر کس بیر جوره یوروملا بیر. بیریله ری ایشغال ل اولونموش بیر "وطن"، بیریله ری ایشغال اولونمیش بیر "ایالت" کیمی ؛ بیریله ریده اونو دردسیز، ساده جه بیر "استان" کیمی گورورله ر. انله بونا گوره ده آذربایجانیمیزی در دله رینده ن قورتاران یوروملاردا فرقلیدیر. آذربایجان "استان" کیمی گوره نله ر، فاشیستی ایران رژیمی ایله "تعامل"، سؤزده ایصلاحاتی پارتیالارلا ایش بیرلییی آپارماق، ایسته بیرله ر. آذربایجانیمیزی ایالت کیمی گوره نله ر، آذربایجانین چاره سینی خود "مختارلیق" (اؤزگوجلوک)، بیرده "فدرالیزمه" گورورله ر. اما آذربایجان ایشغال اولونموش بیر وطن گوره نله ر آذربایجانین قورتولوشونو یالنیز "ایستیقلالدا" گورورله ر. من جه قورتولوشوموز ایستیقلالدا دیر . سیزجه قورتولوشوموز نه ده دیر؟

Qurtuluşumuz.

Azərbaycanımızın dərdini, hər kəs bir cürə yorumlayır . Biriləri işğal olunmuş bir "vətən" , Biriləri işğal olunmamış bir "əyalət" kimi ;birilərində dərdsiz, sadəcə bir "ostan" kimi görürlər. Elə buna görə də Azərbaycanımızı dərdlərindən qurtaran yorumlarda fərqlidir. Azərbaycanı "ostan" kimi görənlər, faşist İran rejimi ilə "təamül", sözdə islahatçı partiyalarla işbirliyi aparmaq, istəyirlər. Azərbaycanımızı "əyalət" kimi görənlər, Azərbaycanın dərdlərinin çarəsini "muxtariyyət" (özgüçülük), birdə, "federalizm" də görürlər. Amma Azərbaycanı işğal olunmuş bir vətən görənlər Azərbaycanın Qurtuluşunu yalnız "istiqlal" da görürlər. Məncə Qurtuluşumuz istiqlaldadır. Sizcə Qurtuluşumuz nədədir.?

۳- رمز موفقیت.

دنیا، دنیای عادلانه ای نیست. در این دنیا انسانها و ملتها نه به اندازه "حقوقشان" که بر اساس "زور و قدر نشان" دارای حق هستند. تا بوده هم چنین بوده است. عاریف رحیم اوغلو میگوید: "بو دونیادا حاقلی اولدوغوموزو ایثبات ائتمک اوچون، گوجل اولمالیییق".

میتوان برای قدرت مولفه های زیادی را شمرد از جمله دانش، ثروت قدرت نظامی، مدیریت، جمعیت فعال، تبلیغات و... ما آذربایجانیها نیز برای رسیدن به اهداف و حقوق ملی مان باید دارای قدرت باشیم. در معادلات سیاسی حق بودن به تنهایی کافی نیست. یکی از منابع قدرت برای ما بالا بودن تعداد افرادی است که دارای آگاهی و شعور ملی هستند میباشد. به هر میزان که این تعداد بالا برود قدرت مانور و ضریب نفوذ دشمن در آذربایجان پایین می آید، و بر عکس میدان حرکت و فعالیت و نیز تاثیرگذاری حرکت ملی بیشتر میگردد. کیفیت را نیز میتوان با بالا بردن کمیت به وجود آورد. تنها راه رسیدن به تعداد بالای افراد واجد آگاهی ملی تبلیغات بیشتر در هر شکل و گونه دموکراتیک و سیویل آن است. یکی از موارد ترس دشمن نیز همین بالا رفتن تعداد هویت طلبان آذربایجان فارغ از دسته بندیهای موجود در بین آنهاست. هر چه ما زیادتیر شویم، قویتر خواهیم شد. و هر

چه قویتر باشیم احتمال دست یابی به اهدافمان بیشتر خواهد بود. در این راه کارهای زیادی هست که همه ما قادر به انجام آن هستیم .

۴- تروریسم و واندالیسم کردی.

ماسک مظلوم نمایی کردها که سالها پشت سر آن سنگر گرفته بودند از صورتشان افتاد. تنها چیزی که نمایان شد؛ چیزی جز تروریسم و واندالیسم (اوباشیگری) نبود. درحالیکه باتوجه به شرایط دمکراتیک تورکیه و تساهلی که حکومت AKP متأسفانه به نا حق نسبت به آنها روا داشته است، میتوانستند به صورت آرام، مسالمت‌آمیز و انسانی به اعتراض بپردازند ولی... ضرب المثلی است که میگوید: "از کوزه همان برون تراود که در اوست". این برای ما ملت آذربایجان چیز جدیدی نیست. وقتی که تروریستهای کرد در مواجهه با جمهوری اسلامی دچار بن بست شدند؛ انتقام آن را از مردم بی‌دفاع، مظلوم و تورک سولدوز گرفتند. وقتی که نتوانستند در برابر نیروهای نظامی جمهوری اسلامی ایران مقابله کنند؛ این مردم بی سلاح تورک اورومیه و سالماس و ماکی و خوی و قوشاچای و... بودند که بهای آن را با تمام هستی خود پرداختند. چیزی که مشخص است این است که تروریستهای کرد هیچ فرقی با داعشی های جنایتکار ندارند. تنها فرق بین آن ها این است که داعشی ها به جنایات خود اعتراف میکنند ولی تروریستهای کرد این جرأت را نیز ندارند. تاوان جنگ بین کردها و داعش در سوریه را، مردم تورک در تورکیه با از دست دادن مغازه ها و اموال و آرامش وحتا جانشان می‌دهند. اگر توجه کنیم متوجه خواهیم شد، درشهرهای جنوب شرقی تورکیه ، مغازه ها، خودروها و خانه هایی که به آتش کشیده می شوند ، همگی متعلق به تورکهاست. این یعنی تروریسم، واندالیسم، فاشیسم و نژادپرستی کردی، زیر نقاب حقوق بشر، دمکراسی و صلح!.

۵- خشونت و بزرگنمایی دو ویژگی بارز تروریسم کردی.

جامعه کردی بدلیل بافت عشیره ای و ناهمگون با جوامع دیگر اطراف خود که همواره به چشم دشمن و کسانی که باید نابود گردند تا فضایی جغرافیایی برای زندگی افراد فراهم شود و نیز جامعه ای غیر مولد و نیز جمعیتی ابتدایی که بیشترین خصومت را بین خود دارند واجد ویژگی های یک جمعیت خشن و تهاجمی میباشد. " آرکی ناپیها" ویژگی هایی هستند که نسل به نسل منتقل میشوند و ناخودآگاه در جایی که باید، خود را بروز میدهند بدون اینکه انسان برای بروز آنها تصمیم گرفته باشد. تولید خشونت توسط کردها در هر زمینه‌ای و توسل به روشهای خونبار در هر موردی نشان از همین دارد. این عشیره بنا به بافت اجتماعی و فرهنگی و اقتصادی خود حتما قادر به یک اعتراض مسالمت آمیز نمیشد. نمونه آن آشوبگری های چند ماه گذشته در تورکیه میباشد. کلا این جامعه چیزی به نام کنترل عصبانیت خود ندارد. وقتی از اعراب ناراحت میشود باید انتقام آنرا از تورکمانان بگیرد، وقتی از جمهوری اسلامی سیلی میخورد، این ملت بیگناه آذربایجان هست که باید مورد کینه جویی و انتقام آنها قرار گیرد. وقتی با داعش درگیر می‌شوند، باید تاوان آن را تورکیه بپردازد و... جالب اینکه تمام این وحشیگریها رانیز با تبلیغات کذایی خود با نام میازه و شعور ملی میخواهند به خورد دیگران بدهند. کردها تنها جمعیتی درخاورمیانه هستند که نتوانسته اند برای خود در تاریخ دولتی تشکیل دهند چراکه آرکی ناپی تمدن سازی نداشته اند. قهرمانان مثلا ملی آنها نیز جز مشتی یاغی تاراجگر و قاتل و آدم کش چیز دیگری نیستند. پس سعی میکنند با تبلیغات دروغ چهره ای مبارز برای خود بسازند؛ و خود را قدرتمند نشان دهند. درحالی که اگر نبود کمکهای مستقیم نظامی دولتهای دیگر چیزی از مسعود بارزانی و دولت عشیره ای وی باقی نبود. و داعش این دولتک را مدفون کرده بود. آنها با دو_ سه هزار جنگجویش. تبلیغات کردی چیزی جز توهم قدرت و نیز نامگذاری وحشیگری به اسم مبارزه چیز دیگری نیست. در دام این شارلاتان بازیها نیفتیم. و آنها را آنگونه که هستند ببینیم، نه آنگونه که برنامه ریزی کرده اند .

۶- داعش و فاشیسم کردی.

داعش و فاشیسم کرد دو روی یک سکه، یکی آشکارا قتل می کند و دیگری موزیانه تجاوز به خاک تورک ها می کند، وموقعش که برسد وحشی تر از داعش قتل عام می کند و بدتر از آن مظلوم نمایی می نماید. زمانی که گروه داعش به شهرهای ترکمن نشین در عراق تجاوز میکرد، هیچکس از قتل و کشتار ترکمن ها حرفی نمی زد، بلکه اخبارها فقط از دلیری پیشمرگه های کرد، و از وضعیت اغتشاش و نابسامانی دولت مرکزی عراق خبر می دادند. در این میان کردها از وقایع پیش آمده نه تنها ناراحت نبودند، بلکه خیلی هم خوشحال بودند. چرا که آواره شدن ترکمن ها، برای کردهای فاشیست، بهترین فرصت بود تا به آرزوی دیرینه خود، یعنی بدست آوردن شهر نفت خیز کرکوک برسند. از طرفی نابسامانی های عراق متحمل شدند. همه این پیشامدها زنگ استقلال یافتن را برای کردها به ارمغان می آورد. اما ضرر را از نابسامانی های عراق متحمل شدند. همه این پیشامدها زنگ خطری است برای ملت تورک آذربایجان، چرا که کردها همان افکار متجاوز گرانه برای صاحب شدن شهرهای آذربایجان را در سر می پرو آنند. در این میان رژیم جمهوری اسلامی ایران هم با سیاست های کثیف، مستقیم و غیرمستقیم، همواره سعی کرده تناسب جمعیت در شمال غرب آذربایجان را به نفع کردها تغییر بدهد، و یا حداقل قاتلان بالقوه ای را در آذربایجان اسکان بدهد. اما این آرزو را هم فارسیها و هم کردها با خود به گور می برند. چون ملت تورک آذربایجان با شجاعت و شهامت منتظر مقابله با هر گونه تجاوز کردها به خاک مقدسشان است. آمرلی نمونه ای از این مقاومت بود، ملتی تنها با سلاح سبک توانست 80 روز در مقابل گروه وحشی داعش مقاومت نماید. جالب است پیشمرگه های کرد در اولین حمله داعش مثل ترسوهای بزدل فرار کردند، و جالب تر از آن این است که با شهامت ترین کردها همین ترسوها هستند. انسان تازه متوجه می شود که چرا کردها هنگام دعوا کردن سنگ بر میدارند. دلیلش خیلی ساده است، چون ترسو هستند.

۷- نوگرایی در آذربایجان قربانی اشغالگران فارس_ ایرانی.

اشغال آذربایجان در بدترین برحه تاریخ، تبعات جبران ناپذیری برای آذربایجان به ارمغان آورده است. با سرنگونی آخرین شاه قاجار و آمدن پهلوی ها، روزهای سیاه آذربایجان هم شروع شد. قبل از آنکه چکمه پوشهای پهلوی نشانه های ابتدایی مدرنیسم (مدرسه، روزنامه، تئاتر، صنعت چاپ، کتاب و...) را زیر لگدهای وحشیانه شوونیستی خود، در آذربایجان، ویران کنند، آذربایجانیها تازه می خواستند با استفاده از این ابزار مدرنیته، زبان و فرهنگ و تمدن آذربایجانی را بطور علمی و در سطح عمومی فرا بگیرند. اما متاسفانه این ابزار مدرنیسم، وسیله ای شد برای از بین بردن زبان و فرهنگ آذربایجان تورک. چرا که دیگر آذربایجان بدست یاغی های پهلوی و دزدان فرهنگ و تمدن ملت تورک آذربایجان، یعنی شوونیست-فاشیست های فارس افتاده بود. در هزار سال اخیر فارسیها برای اولین بار صاحب حکومت میشدند و به خوبی نشان دادند که وحشی گری از خصوصیات بارز شونیسم فارس است که، از نیاکان وحشی و خونریز خود یعنی داریوش و کوروش به ارث برده اند. سوزاندن کتابها، بستن مدارس تورکی، بستن تئاتر، بستن روزنامه، ممنوعیت زبان تورکی در مدارس، در سرزمین و وطن خود تورکها اوج وحشیگری و نژادپرستی شوونیست های فارس را نشان می داد. متاسفانه ملت آذربایجان در روبرو شدن با این ابزار فقط نام ایران و تاریخ و فرهنگ و تمدن خود ساخته شوونیست های فارس را آموختند و تنها چیزی که از آذربایجان باقی ماند، آداب و رسوم و سنتهای منحصر بفرد آن بود، که شوونیست های فارس نتوانسته بودند در آنها تصرف کنند، و همین زبان و رسومات اصیل بود که چراغ راهی برای آیندگان شد که توسط پدر و مادرانی که به دام سیستم شوونیستی حاکمیت فارسیها نیافتاده بودند، منتقل شد. بعد از آن حرکتی در آذربایجان بر علیه مرکزیت روی داد که متاسفانه این حرکتها بیشتر ماهیت مخالفت با مرکزیت دیکتاتوری را داشت، تا یک حرکت تمام و کمال استقلال خواه برای آذربایجان. آموختن اجباری زبان و فرهنگ فارسی، که به طور زیرکانه ای به نام فرهنگ و تمدن ایرانی آموزش داده می شد و می شود باعث شد تا اکثر ملت آذربایجان همواره خود را تورک (نه فارس)، در عین حال ایرانی بدانند. این روند شوونیستی، تا زمان استقلال یافتن آذربایجان از شوروی سابق هیچ مانع جدی در مقابل خود نمی دید، اما بعد از آن خواستهای استقلال خواهی در آذربایجان اشغالی (جنوبی) توسط گروهی از روشنفکران وطن پرست آذربایجان، گفتمان جدیدی را پیش روی ملت تورک آذربایجان گذاشت. به نظر کارشناسان امر استقلال گرفتن آذربایجان به رهبری مرحوم ابوالفضل ائلچی بی، نقطه عطفی شد برای استقلال خواهی در آذربایجان اشغالی و نه گفتن به فرهنگ و تمدن جعلی ایرانی.

۸- چرا داعشی ها خشن و عصبی هستند؟

فارغ از انگیزه های ایدئولوژیک و یا بحثهایی در مورد چگونگی به وجود آمدن داعش و یا عوامل پشت پرده و آمران تولید داعش که بحث روز است. به نظر میرسد که یک دلیل بسیار جدی مورد غفلت واقع شده است. در رنال پولاتیک، اصلی ترین فاکتوری که همواره مورد نظر هست، بحث قدرت و منافع ناشی از آن است.

گروهی از مسلمانان تکفیری وجود دارند که دارای نگاهی بنیادگرایانه و دگماتیک به همه امور جاری زندگی هستند. اینها در هیچ یک از کشورهای عربی و کشورهای جمعیت مسلمان دارند، دارای حکومت نیستند. بنابراین از مواهب قدرت نیز بی بهره اند. بزرگان این فرقه ادعا دارند سالها عمر و ثروت و سلامت و انرژی خود را در راه اهداف به اصطلاح مقدس خود، خواه تبلیغ و خواه جهاد صرف کرده اند و اکنون روز میوه چینی از همه این تلاشهاست. وگرنه تمامی آن رنج و زحمتهای به باد می رود. در این راستا تمامی کسانی که بابرقراری این حکومت به هر نحوی مقابله می کنند سزاوار مرگ و نابودی آنهم به طور فجیع و عبرت انگیز هستند. به نظر می رسد داعش متشکل از افراد حق به جانب، خود حقیقت بین و کسانی که دیگر صبرشان برای در آغوش کشیدن معشوق قدرت پایان یافته است، میباشد.

چراکه ایجاد یک قدرت دلخواهشان را جایزه و مزد باورها، رنجهای و تلاشهایشان یا به قول خودشان مجاهدتهایشان می دانند. و هرمانعی در برابر تصاحب قدرت آنها را شدیداً عصبی می کند. رنگ و لعابهای ایدئولوژیکی نیز برای جذب هوادار و توجیه مشروعیت و محق بودنشان برای تاسیس قدرت است.

۹-بیز و دؤولت- میلّت لر.

کنچن یوزایلین اوللرینده ن باشلایاراق گونئی آذربایجانین باشینا گلمه دیک ایشلر قالماییب؛ سانکی بئرده ن گویده ن بو وطنین و بو میلّتین باشینا بلا یاغیر. آما نییه؟

مودئرن دونیانین توپلوملارا باغیشلادیغی آن بؤیوک سیاسی هدیه سی دؤولت_میلّت سیستئمی دیر. بؤلگه میزده بو سیستئمی یارادان تمل عونصور ناسیونالیزم ایدی. ائله تام بو شرایط ده چئوره میزده دؤولت_میلّت لر یارانیدیغی حالدا، بیزده بو سیستئم یارانمادی، ائله بونا گوره ده بیزی اؤزگه دؤولت_میلّت لر اؤز ایچلرینه آلاراق اؤزلرینه اویغون، اؤز چیخارلاری اوغروندا بیزی شکل لندیرمه یه چالیشدیلار. بیز ایسه بو یئنی دونیانین ضرورتلرینی درک ائتمه یره ک، اونون بونون اویونچاغینا چئوریلدیک. ایندی بو فاجیعه ده باشقالارینین بارماغی وار ایدی، یا بیزیم نادانلیغیمیز یئترلی ایدی، بونون اؤزو باشقا بیر آراشدیرما قونوسودور. آما بیزی بو گونه قویان چاغیمیزا آفاق اوبدورماماق، و گون ضرورتلرینی درک ائتمه مک له، چاغ دیشی قالماق ایدی. طبیعی دیر کی دؤولت_میلّت لر آراسیندا، بیزیم کیمی توپلوملار، یالئیز بیر غنیمت کیمی دیرلندیریلیب، اونون بونون سوفره سینده یالئیز چوخ راحتجا یئییلیب، اودولاجاق حاضر بیر ینمکده ن باشقا بیر شئی دئییلدیک.

Keçən yüz ilin əvvəllərindən başlayaraq Güney Azərbaycan

ın başına gəlmədik işlər qalmayıb, sanki yerdən göydən bu vətənin və bu millətin başına bəla yağır. Amma niyə?

Modern dünyanın toplumlara bağışladığı ən böyük siyasi hədəyi dövlət_millət sistemidir, bölgəmizdə bu sistemi yaradan təməl ünsür nasyonalizm idi, elə tam bu şəraitdə çevəmizdə dövlət_millət lər yarandığı halda, bizdə bu sistem yaranmadı, elə buna görə də bizi özgə dövlət_millət lər öz içlərinə alaraq özlərinə uyğun, öz çıxarları uğrunda bizi şəkilləndirməyə çalışdılar. Biz isə bu yeni dünyanın zərurətlərini dərk etməyərək, onun_bunun oyunçağına çevrildik. İndi bu faciədə başqalarının barmağı var idi ya bizim öz nədanlığımız elə yetərli idi, bunun özü elə başqa bir araşdırma qonusudur. Amma bizi bu günə qoyan çağımıza ayaq uydurmamaq, və gün zərurətlərini dərk etməməklə, çağdışı qalmaq

idi. Təbiidir ki dövlət_millət lər arasında, bizim kimi toplumlar yalnız bir qənimət kimi dəyərləndirilib, onun_bunun süfrəsində yalnız çox rahat yeyilib, utulacaq hazır bir yeməkdən başqa bir şey deyildik.

۱۰

* آیا ما به عنوان نسل حاضر این حق را داریم که با ندانم کاریها و بی عملی، و چشم پوشی از حقوق ملی آذربایجان، نسلهای آینده را نیز از این حقوق محروم کنیم و آنها را نیز به سرنوشت امروزی خود محکوم نماییم؟

* آیا این یک عمل اخلاقی است که، وقتی از اقدامات دشمن سرخورده میشویم، به جای عزم کردن اراده مان برای مبارزه بیشتر در این نبرد نابرابر، دوستان مبارزمان را در برابر دشمن تنها بگذاریم؟

* آیا ژستهای روشنفکری که اخیرا بسیار هم مد شده، به غیر از سرپوش گذاشتن روی خستگی ونبود اراده برای مبارزه با دشمنان آذربایجان، چیز دیگری نیست؟

* آیا می توان با توجیه دلایل هزاران درد ومشکل موجود در آذربایجان، دشمنان آذربایجان را که عامل اصلی در بوجود آمدن این فجایع هستند را تبرئه و تطهیر کرد .

* آیا هنوز وقت آن نرسیده است که تلقی ما از آذربایجان وطنی ملی، واز تورکان آذربایجان ملتی مستقل نه بخشی از یک کشور و یا ملت دیگر باشد؟ .

* آیا با چشم پوشی از جنایتهای دشمنان در حق ملت آذربایجان، تشویق گر جنایتهای بیشتر و وحشیانه تر آنها نمی گردیم؟

۱۱-پرچم.

پرچم یعنی سمبل، پرچم یعنی نماد، نماد یک هویت، پرچم یعنی ما هستیم، ما وجود داریم، زنده ایم، نفس می کشیم، اینجاییم نه فقط در گذشته دراکنون نیز هستیم، مثل همه ملتها، ما نیز ملتیم، نه از آنها بیشتر، نه کمتر از آنهااییم .

پرچم یعنی داشتن وجود، یعنی داشتن آرمان، یعنی، وجودی یک پارچه، یعنی سری بین سرها داشتن، زنده ای بین زنده ها، یعنی ما تنها یک داستان گنگ تاریخی نیستیم، ما واقیعی انکار ناپذیر، واقعی تر از هر واقیعی در امروز هستیم وانکار کنندگانمان تاریک اندیشانی، خیال پرست بیش نیستند .

پرچم یعنی کامل بودن، نه تکه ای از یک کمال. پرچم یعنی زنده بودن، نه افسانه ای از زندگی. پرچم یعنی سربلندی همینجا و هم اکنون. پرچم یعنی امتداد گذشته در حال وپابرجایی در آینده. پرچم یعنی نه به هویتهای تحمیلی، یعنی مقاومت آگاهانه دربرابر خود دیگری پنداریهای بیمار گونه. پرچم یعنی نماد مقابله در برابر زیاده خواهی های استعمار گران، وسمبل ارج گذاری بر انسان بودن، ملت بودن، ذیحق بودن یک جمعیت است .

پرچم یعنی ما دارای هویتی شقه شده نیستیم، ما هویتی واحد هستیم که دچار دریدگی، از جانب وطن خواران و دشمنان دیو صفت دشمن انسانیت انسان شده ایم. ما نه بی هویتیم، نه بی وطنیم، نه بی رگ وریشه ایم ونه بی پرچم. ما فرزندان بزرگ زنان ومردان تاریخیم که بر اثر دسیسه های روباه صفتان روزگار نتوانسته ایم تحت یک سقف گرد هم آییم، ولی آرمان یکجا زیستن و باهم بودن را که سمبل آن پرچم زیبای آذربایجان است را نیز فراموش نکرده ایم .

۱۲-برنامه موهن فیتیله نمودی از نهادینه شدن نژاد پرستی در جمعیت فارس_ ایرانی.

برنامه توهین آمیز و تحقیر کننده فتنه در تلویزیون حکومتی که سرشار از توهین ها و تحقیرهای نژادپرستانه نسبت به ملت تورک آذربایجان بود، با واکنش به حق شدیدی در فضای مجازی توسط تورکان مواجه شده است. بسیاری این عمل را نه امری سهوی که نشانه دشمنی آشکار تلویزیون حکومتی با هویت و ملیت تورکان آذربایجان به حساب می آورند. که در این تحلیل خود نیز محق هستند. ولی می توان از منظر دیگری نیز به این موضوع پرداخت و آن هم این که این توهین و تحقیرها سرریز دیگر ستیزی، نژادپرستی و خود بزرگ بینی جمعیت فارس زبان کشور است که فعلا در تلویزیون حکومتی خود را بروز داده است و این نوع طرز تلقی خودمشتی از خروار نژاد پرستی انباشته شده در جمعیت فارس زبان است. همان جمعیتی که بقای خود را در نابودی دیگری می بیند و همواره تلاش دارد تا از یک جایگاه برتر و بالاتر به دیگران مخصوصا تورکان و عربها نگاه کند. جمعیتی که در طول نود سال گذشته نه تنها به اشغالگری و ظلم ملی نسبت به سایر ملتها توسط سیستم حاکم هیچ اعتراضی نشان نداده است، بلکه همواره یار و همراه و تأیید کننده این بیداد و جنایتهای سیستم حاکم نیز بوده است. فروکاستن این تورک ستیزی و اشغالگری وطنمان آذربایجان تنها به عقده های چند دلقک تلویزیونی و یا حمایت مسولان تلویزیون حکومتی از این حماقتها اشتباه فاحشی است که نباید گرفتار آن شد. چرا که موج نژادپرستی، آپارتاید طلبی و تورک ستیزی چنان در رگ و خون جامعه فارس_ ایرانی ریشه دوانده است که دیگر عیال برای آن وجود ندارد. چرا که جامعه فارس_ ایرانی برای جبران تحقیرها، شکست ها و نداشتن های تاریخی و امروزی خود همواره تلاش دارد با بزرگ نمایی خود و تحقیر دیگران بر این عقده خود سرپوش بگذارد. این جامعه نه راضی به رهایی ملت تورک آذربایجان از زندانی به نام ایران است و نه حاضر است به زندانی خود احترام گذارد. بلکه همواره سعی دارد تا با اشغالگری و نابودی معنوی و مادی سرزمین آذربایجان و ملت تورک آن عقده های خود را قی کند، تا احساس قدرتی کاذب بدست آورد. برنامه های توهین آمیز تلویزیونی و یا نوشته جات موجود در نشریات، کتب و فضای مجازی تنها بروز یک از میلیون کینه و عقده موجود در این جامعه، فلج، بیمار، متوهم و ورشکسته است. همین نشانه ها مشخص کننده این امر حیاتی است که تا زمانی که ملت تورک آذربایجان به استقلال کامل دست نیافته اند و از شکنجه گاه ایران رهایی نیافته اند، امیدی برای داشتن یک زندگی آرام و سربلند برای آنها وجود ندارد.

۱۳- آذربایجان.

آذربایجان یعنی عشق، یعنی حقیقتی دریده شده بدست دیو سیرتان، آذربایجان یعنی نوری اسیر در سیاه چاله های تاریک اندیشان ابلیس صفت. یعنی ناموسی به تاراج رفته. آذربایجان یعنی انتقامی گرفته نشده، آذربایجان یعنی شیری در زنجیر، عقابی در قفس، آذربایجان یعنی آرزویی تحقق نیافته.

آذربایجان یعنی امید به رهایی، به زندگی بهتر، به آزادی. آذربایجان یعنی امید به انسانی زندگی کردن انسان. یعنی عشق به حقیقتی ناب و انسانی. آذربایجان یعنی مقاومت و مبارزه با اهریمن فاشیسم و دیو سیرتان شونیسیم.

آذربایجان یعنی ما زنده ایم، وجود داریم، نفس می کشیم، و هر روز درخت آرزوی آزادیمان پربارتر و گلستان امید به رهایی مان رنگین تر می شود. آذربایجان یعنی آتشکده همیشه بیدار نبرد با شب پرستان خفاش صفت در همه دورانها. آذربایجان یعنی آرزوی رهایی برای انسانها، و خواست استقلال برای ملتها. آذربایجان یعنی همت برای رهایی ملتی بزرگ ولی دربند بدست سیاه نامان و خونریزان تاریخ. آذربایجان یعنی آخرین میخ بر تابوت خود خدا پنداری اهریمن شونیسیم و نژاد پرستی. یعنی زلزله ای بر کاخ استبداد و استعمار و استثمار.

آذربایجان یعنی خلاصه تمام ویژگیهای ملتی تاریخ ساز و تمدن ساز و آزادی خواه در جای جای صفحات خونین قیام و مبارزه و سربلندی. و ما فرزندان و وارثان تمامی این عظمت و سربلندی هستیم. یا باید اسارت و نابودی همیشگی را انتخاب کرده و مرگبی بر فرمان نابودی ملی خویش باشیم و یا پرچمدار مبارزه در راه استقلال ملی و آزادی مردمی، ملت بزرگ تورک آذربایجان.

۱۴- جنایت و مجازات

در هر کجای دنیا که می خواهد باشد؛ جنایت، جنایت است و مظلوم، مظلوم و جنایتکار، جنایتکار است. فرقی نمی کند این جنایتکار مانو کمونیست باشد، ابوبکر البغدادی امیر المؤمنین باشد یا کورش روان پریش دیوانه. اما یک موضوع ذهن انسان را

سخت آزاده می‌سازد، آنهم اینکه چرا در روزگار ما بیشتر این جنایات بر علیه ملت تورک از «دوغو تورک‌وستان» گرفته تا «چنچنستان» و «قارا باغ» و «تورکمن ائلی» و «حلب» و «گونی آذربایجان» و... صورت می‌گیرد.

انگار جنایتکاران جهانی آموزش و تمرین دوره جنایتکاری را از ما آغاز می‌کنند. به راستی در تمام دنیا ملتی مظلوم تر، بی صاحب تر از ما «تورک» ها وجود ندارد.؟

طبیعی است که نمی‌توان از جنایتکاران انتظار رفتاری انسانی داشت، ولی نباید از کشورها، سازمانها و اشخاص انسان دوست نیز انتظار مقابله با این جنایتها و جنایتکاران نیز داشت؟ انگار در قاموس حقوق بشری بسیاری، «تورک» ها به عنوان نوع بشر معرفی نشده اند!.

برخیها میتوانند ادعا کنند در بسیاری از نقاط دنیا جنایت سازمان یافته علیه بشریت وجود دارد و ما نباید دچار توهم توطئه!!! در این زمینه شویم. در صورت اقامه این ادعا این وکلای مدافع حقوق جنایتکاران باید پاسخ این سؤال اساسی را نیز بدهند که:

چرا هیچ یک از جنایتکاران و جنایتهای ضد ملت تورک تا کنون توسط هیچ نهاد ملی و یا بین المللی محکوم و مجازات نشده اند؟

آیا یک قانون نانوشته بین المللی وجود دارد با این مضمون که: جنایت بر علیه بشریت جرم است؛ مگر آنکه بر علیه «تورک» ها باشد.

۱۵- پیامهای 18 آبان

۱۸ آبان دارای پیامهای متقابلی بود هم از طرف ملت تورک آذربایجان نسبت به سیستم نژاد پرستی فارس_ایران و هم پیامهایی از جانب سیستم نژاد پرستی فارس_ایران نسبت به آذربایجان.

پیام ملت تورک آذربایجان این بود که علیرغم تمامی برنامه ها و سیاستهای نود ساله نژاد پرستان فارس، ملت تورک آذربایجان نسبت به هویت ملی خود و نیز نسبت به ملیت تورکی_آذربایجانی خود آگاهی دارند و هویت ملی و منافع ملی آذربایجان برای ملت تورک خط قرمزی است که هیچ کس و دولتی حق عبور از آن به هر دلیلی ندارد. ملت تورک آذربایجان پیام داد که ملتی زنده و پویا است و همانند هر ملتی دست اندازی دیگران به کیان ملی خود را بر نمی‌تابد و همیشه آماده پاسداری از هویت و منافع ملی خود است. ملت تورک آذربایجان پیام داد که آلهایی که فکر می‌کنند کار آذربایجان تمام شده است، دچار توهم هستند و آذربایجان بانشاط و سرزنده در کنار فرزندان خود در چارچوب حرکت ملی یار و یاور "حرکت ملی آذربایجان" است. و این حرکت یگانه نماینده واقعی آذربایجان در سپهر سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و... می‌باشد.

دشمنان آذربایجان و نژادپرستان فارس_ایرانی نیز پیام دادند که با تمام قدرت در جهت نابودی و سرکوب هویت و ملیت، ملت تورک آذربایجان هستند و چیزی جز نژاد پرستی و تجاوز به حقوق ملت تورک آذربایجان در زیر "عبا" و "و" کراواتهای "آنها وجود ندارد. و پشت تمامی لفاظی های مذهبی و چپ گرایانه و لیبرالی آنها دشمنی با آذربایجان و هویت و ملیت تورک آن پنهان است. چرا که حاضر نیستند به خاطر توهین به شخصیت و هویت چهل میلیون انسان تورک، سه دلقک خود را مورد محاکمه و مجازات قرار دهند. در عوض به تنبیه و سرکوب وحشیانه چهل میلیون انسانی می‌پردازند که مورد توهین و تحقیر قرار گرفته اند.

در واقع این موضوع نشان دهنده آن است که جبهه ها مشخص شده است و سنگرها معلوم است و هر کس باید تکلیف خود را مشخص نماید، چرا که "در یک صف آرایی ملی و نبرد با اشغالگران یا باید در صف نژاد پرستان اشغال گر فارس_ایرانی باید قرار گرفت یا در صف و جبهه ملت تورک آذربایجان"

۱۶-دو شمن قورخویا دوشوب

دو ننه دک آسارام، کسرم، دئین فارس_ایران فاشیزمی آرتیق گنری آددیم آتاراق، آذربایجان تورک میلئینه یالتاقلانماغا چالیشیر. چونکی دو شمن یاختشی باشا دوشوب کی: "ائل گوجو، سنل گوجو" دور. اما هر شئیئه تای بونلارین گنری آددیم آتمالاری دا فارس سایاگی دیر. هم گنری آددیم آتیرلار هم ده یئنه تهدید اندیرلر. بو ایسه" بیر آددیم ایره لی، ایکی آددیم گنری "تاکتیکاسینی اینساندا

چاغریشدیریر. ائله بونلارین بنله داورانیشلاری بونو گؤستریمک ده دیر کی، بونلار یالینیز قورخوبلار، تنبیه اولماییب لار. چونکی بونلار یالینیشلارینی بیلسه لر و فاشیزم ایدئولوژی سینی بیر کنارا بوراخسالار، آرتیق قاباقکی کیمی آغا سایاگی یاشایا بیلمز لر. بونلارین منفعتی ایجاب اندیر کی باشقا میلّت لری و توپولملاری سؤمورگه حالیندا ساخلاییب و اوزلرینی هر زامان حاکیم و آغا گؤرسون لر. بیز ایسه بونلارین بوگونکی گئری چکیلمه لرینی یالینیش آغیلامالی ییق. دوشمن ائله قاباقکی ذهنیت و فاشیزم ایدئولوژی سینده واردیر، و اونلارین ماهیتینده هنج نه ده بیشیک لیک یارانماییب. و فرصت تاپسالار اولکیندن داها بتر آذربایجانا ظولم انده جکلر. چونکی ظولم ائتمک ظالمین هم ماهیتینی همده داورانیش بیچیمینی اولوشدوروب، بیچیملندیریر .

تورک میلّتینین اعتراضینی دا یالینیز بیر تنلنویزیون وئرلیشینده ده ائندیرگه مک یالینیش دیر. اعتراض ظولمه، ایشغال، تالانا، شوونیزمه، فاشیزمه و سیستماتیک اولاراق بیزیم تورک /آذربایجان کیملیمیزی محو ائتمه یه دیر .

بو گون دوشمن قورخویا دوشوب آما صاباح اسکی تاس، اسکی حمام شرایطی ادامه تاپاجاق. بیزلره ایسه بو یارانان شورو، میلّت ایچینده شعورا چنویرمک بیر گوره و دیر. همده اونملی و حیاتی بیر گوره و دیر . بنله حادثه لر میلی درک و شعورو توپولمدا هم گئنیش لندیرمک، هم یایماق همده قالارغی ائتمک اوچون بؤیوک بیر فرصت دیر. اونوتمایق دوشمن قورخوب آما هله لیک دائمی اولاراق مغلوب اولماییب .

۱۷-ایکی نکته

۱-آذربایجان تورک میلّتینین ۱۸ آبان دا اولان اعتراضی حرکتینی عمومی قیام لا ترسه توتماق گره ک. عمومی قیامدا اولکه نین و میلّتین طالعی و کؤک ده بیشیم لر آماجلار. آما اعتراضی بیر حرکتده موردی قونولار آماج سنجیرلر. و او موردی قونو یا قونولارا اعتراض اولونار. حتی اعتراضدا اولای بیلر موردی آما کؤک بیر قونو اولسون، آما هر حالدا کؤکدن ده بیشیمک هدفی اولماز. اولای بیلسین زامان سوره سینده بو اعتراضلار عمومی بیر قیاما چنوریلایب و میلّتین طالعی نین ده بیشیمی ایله ده سونوجلانسین، آما بیلیمک لازیم دیر، اعتراضی بیر حرکت باشلانیش بیر نقطه دیر، سونوج نقطه سی دئییل. بونا گوره ده ۱۸ آبان اعتراض حرکتینین اله ائتدییی نتیجه ایله عمومی بیر قیامدان آلیناجاق سونوجون اله ائتدیکلرینی قاریشدیرماق یا مقایسه ائتمک یالینیش دیر.

۲-آذربایجان میلی حرکتی گئنیش چاپلی بیر حرکت دیر. دوزدور بو حرکت چرچیوه سینده و میلی فعاللار ایچینده تمل اولاراق بیر چوخ اورتاق توافقی قونو لار واردیر. آما آذربایجان میلی حرکتینی پارتییا و پارتییا یا حاکیم اولان، آماج، پرنسیب و دیسیپلین له ترسه توتماق و پارتییا دان گوزلنیلن لری میلی حرکتدن گوزله مک چوخ بؤیوک یالینیش اولار. حرکت اورتاق زمینده اوزلاشی اساسیندا فعالیت دیر، آما پارتییا واحید بیر قورولوش چرچیوه سینده بیرگه و دیسیپلینلی فعالیت دیر. ائله بونا گوره ده نه قدر کی پارتییا چرچیوه سینده واحید گوروش حاکیم دیر؛ حرکت ایچینده ائله او اولچوده فرقلی گوروشلر وار و فرقلی داورانیش بیچیملری ده بئر آلمقادیر . میلی حرکتدن، میلی بیر پارتییا داورانیشینی گوزله مک سیاسی باخیمدان بؤیوک یالینیش و ناشی لیق علامتی دیر .

۱۸-استعمار یا رهایی؟

تمامی تلاش نژادپرستان فارس_ایرانی در طول یکصد سال گذشته در این راستا بوده است که آذربایجان را دچار نابودی معنوی_مادی نمایند. آنها می خواستند تا آذربایجانی ضعیف، ذلیل، تسلیم، محتاج به دشمنان و فاقد هرگونه اراده و هویت ملی را بوجود آورده و حکمرانی اشغالگرانه و ظالمانه خود را بر آذربایجان را برای سالیان_سال تداوم بخشند .

ولی با رشد آگاهی ملی و به کمک ابزارهای ارتباطی نوین و مدرن، ملت تورک آذربایجان توانسته است تا حدودی از نیت و رفتار نژادپرستان ایرانی آگاهی یافته و آرام_آرام تشکیل جبهه مقاومت و مبارزه با این اشغالگران آذربایجان را تشکیل داده، و بر گستردهگی این جبهه هر روز بیافزاید. چرا که فریب و دروغ و ظلم اشغالگران آنقدر ملموس و ناجوانمردانه و وحشیانه است که به راحتی قابل درک از سوی مردم می شود .

ملتی چهل میلیونی که وطنش مورد اشغال واقع شده است و ثروتهای مادی اش هر روز مورد چپاول واقع می شود و سعی می شود تا با هر راهی که شده است هویت ملی اش نابود گردد .

در واقع تمامی حرکت‌های اعتراضی در آذربایجان ریشه در رهایی از این شرایط وحشتناک و کمر شکن ملی دارد. چرا که تورک‌های آذربایجان نیز همانند هر ملت دیگر در جهان خواستار یک زندگی مستقل، آزاد، ملی، دموکراتیک و سربلند در سرزمین خود و زیر پرچم خود هستند. و اگر این خواسته به صورت گسترده، فراگیر و واضح از سوی عموم ملت تورک آذربایجان بیان نمی شود، دلیل آن شرایط و جو شدید دیکتاتوری و "دژخیم سالاری" موجود و حاکم است. چرا که اگر کوچکترین شرایط تنفس آزاد ملی_سیاسی بوجود آید تنها دو گزینه پیش روی ملت تورک آذربایجان وجود خواهد داشت یا ادامه اسارت و اشغال همه جانبه ملی از سوی اشغال گران ایرانی و یا رهایی کامل ملی و آذربایجانی مستقل، متحد و سربلند .

دشمن اشغالگر به خوبی می داند که در شرایط آزاد و دموکراتیک ملت تورک آذربایجان رهایی ملی را انتخاب خواهد کرد به همین دلیل است که هیچگاه به صورت داوطلبانه به ایجاد شرایط دموکراتیک رضا نخواهد داد. مگر آنکه آنقدر دچار فشار و بحران گردد که مجبور به این کار گردد .

می توان نتیجه گرفت که دشمن اشغالگر و نژاد پرست بیش از هر کسی می داند که روزی آذربایجان زنجیرهای استعمار و اشغال را گسسته و از شکنجه گاه ایران رهایی خواهد یافت، دشمن سعی دارد تا با انواع روشها و اعمال وحشیانه و شونیستی تنها و تنها رسیدن آن روز را به تأخیر اندازد.

۱۹- شکاف یا استعمار؟

در موضوع توهین تلویزیون سراسری نسبت به ملت تورک آذربایجان. و اعتراضات به حق ملت‌مان نسبت به این توهین، بسیاری از تحلیلگران این اعتراضات را نشانه ی نوعی "شکاف" در جامعه دانسته اند و سعی کرده اند ثابت کنند که عدم رعایت حقوق مندرج در قانون اساسی و نیز رفتارهای شونیستی مسولان باعث نوعی شکاف در جامعه شده است. باید توجه نمود که موضوع شکاف در جامعه ای مطرح است که داری نوعی یکپارچه گی و همبستگی ملی است. و در بسیاری از موارد بنیانی داری معیارها، منافع و ارزشهای یکسانی است. در چنین جامعه ای عدم رعایت حقوق بخشی از جامعه و یا عدم توجه به خواستههای قشری از جامعه می تواند تولید انواع شکافها و در نتیجه رویارویی های سیاسی_اجتماعی را در پی داشته باشد. ولی این موضوع و نوع نگاه در مورد جمعیت فارس زبان و ملت تورک آذربایجان صادق نیست. زیرا در کشور، ما شاهد یک ملت و یک جامعه همبسته و همجنس نیستیم. آنچه عملاً واقعیت دارد اینست که ما شاهد جوامع و ملل مختلفی هستیم که با توسل به زور، مجبورا در قالب یک کشور زندانی شده اند و توسط زور و حربه های سرکوبگرانه نگهداری می شوند. چون این ملتها همگی به غیر از جمعیت فارس زبان هیچگونه حاکمیت ملی ندارند، همواره به روشهای مختلفی سعی می شود تا در تابعیت و تسلیمیت جمعیت فارس زبان نگاه داشته شده و همچنان اسیر باقی بمانند. بنابراین ما شاهد یک جامعه نیستیم که در کشف شکافهای موجود در آن یا عوامل شکاف در این جامعه باشیم. عملاً چندین جامعه و چندین ملت وجود دارد که به زور کنار هم توسط جمعیت فارس زبان /فارس گرا در زندانی به نام ایران نگاه داشته شده اند و هر روز نیز در معرض شکنجه قرار می گیرند. بنابراین تمامی حرکت‌های اعتراضی ریشه در موضوع استعمار و اشغالگری جمعیت فارس زبان نسبت به سرزمین و موجودیت ملت تورک آذربایجان دارد. پس می توان گفت اینجا شکافی وجود ندارد چونکه بر خلاف ادعاهای یکصد ساله شونیستهای فارس ملت واحدی وجود ندارد که شکافی هم وجود داشته باشد یا وجود نداشته باشد. آنچه وجود خارجی و ملموس دارد استعمار همراه با استبداد است و اعتراضات موجود با در نظر گرفتن شرایط بسته و خفه ی موجود نسبت به این موضوع بنیادی است که، بسیاری سعی دارند تا با نظریات حاشیه_متنی و شکافهای اجتماعی بر روی آن سرپوش بگذارند.

۲۰- میلیتچیلیک

میلیتچیلیک یالنیز آذربایجانا میلی حقوق قابل اولماق دئییل. میلیتچیلیک، تورک میلیتین باش اوچالیغی، آزادلیغی، گولنمه سی، بیر لشمه سی، گلشمه سی، میلی ده بیر لرین قورونماسی و تورک میلیتین و آذربایجان وطنین بو دونیادا لاییق و حاقلی اولدوغو بییری قازانماسی اوغروندا یورولمادان چالیشماقدیر .

میلیتچیلیک، بیر میلیتچی نین یاشام فلسفه سی و حیات بیجیمی دیر .

میلیتچیلیک، بیر میلیتچی نین باش قویدوغو، کونول وئردییی و ایناندیغی یولدا، گونو_گوندن داها چوخ گلشمه سی و داها چوخ چالیشماسی دیر .

میلیتچیلیک هر شئی وطن اوچون، هر شئی میلت اوغروندا کی فیکرین گئرچک آدرسی دیر .

میلیتچیلیک شخصی چیخارلاری، میلی منافعین ایچینده گورمک و بییری گلدیکه بو شخصی چیخارلاری میلی منافع اوغروندا قوربان ائتمک دیر .

میلیتچیلیک، میلی منافعی هر نه دن اوستون توتماق و بو میلی منافعی یورولمادان قوروپوب و گئرچکلشدیر میه چالیشماقدیر .

میلیتچیلیک دوغولارلا دوشونجه لرین آراسیندا ان دوغرو ایلگی نی قورماق دیر .

میلیتچیلیک وطن و میلت آدی بیر گئرچه بین، حقیقتینی درک ائدیپ قبول ائده رک ساونماقدیر .

۲۱- میلی باشاری و بو باشارینی تثبیت ائتمک قابیلیتی.

فارس شوونیزم و راسیزمین قارشی اولان میلیتیزین حاقلی اعتراض آکسیالاریندان سونرا، سیرا بو اعتراضلارین تمل نه دنلرینی، اؤنمینی و میلیتیزه قارشی اولان دوشمنین ایشغال و استعمار سیاستلرینی میلیتیز آراسیندا یایماق و هر یؤنلوی ایضاح ائتمک ده دیر. بو اعتراضلار یالنیز بیر تئلوویزیون وئرلیشینه یوخ یوز ایل لیک دوشمنین آذربایجانا و تورک میلیتینه اولان ظولم و دوشمنلیکی نه قارشی بیر حرکت اولدوغونو آچیقلاماق لازیمدیر. بیرسیز پولنمیک لر و بو بویوک میلی ایقدامدان سونرا اؤز موقعیتینی تثبیت ائتمک اوچون بو قهرمانجاسینا حرکتدن اؤزونه پای چیخارتماق ان بویوک یالنیش دیر. میلیتیزه بو آکسیالارین نه دنی نی و بو آکسیالارین نه دن کؤکلرینی آچیقلایب و تحلیل ائتمک لازیمدیر. و هر بیریمیز الیمیزدن گلن ایشی بو قونودا گورمه یه حاظیرلانمالی بیق. و بوتون واسیطه لر له و هر ساحه ده بونو تبیین ائتمه یه چالیشمالی بیق. دوشمن گوجومورو گوردو بیزه آرتیق گوجوموزون فرقینده اولمالی بیق و گوجوموزو بیر-بیریمیزه قارشی یوخ، دوشمنه قارشی ایشلمه لی بیق. و بو آکسیالاردا الده اولان باشارینی تبیین و تثبیت ائتمه یه چالیش مالی بیق.

۲۲- آذربایجان.

آذربایجان تورک میلیتین آنا ناموسو، تورکلویوموزون بنشییی دیر. آذربایجان تورک حقیقتینین تجلی مرکزی دیر. آذربایجان ازلی_ابدی اولاراق وارلیغیمیزین سیمگه سی و شرفیمیزین قاینای دیر. آذربایجان یالنیز تورپاق دئییل همده بیزیم تورکلویوموزو یوغوردان خمیرین مایاسی دیر. آذربایجان بیزیم شرافت قالامیز، غیرت سنگریمیزدیر. آذربایجان وطن معناسینین قوتساللیق لا بیرلشدی نقطه و جننیتین تورکلشمیش آدی دیر. آذربایجان جسمیمیزه جان روحوموزا هیجان دیر. آذربایجان آنا مفهومیون میلی واریانتی دیر تورکلر اوچون. آذربایجان سیز بیر تورکلوک بیزیم اوچون بیر اویدورما یالاندان باشقا هیچ نه دئییل. آذربایجان تورکون تاریخده یاراتدیغی ان مقدس معنا؛ واز کئچیلمز ان بویوک غلبه نین آدی دیر. آذربایجان تورپاق مفهومیون یوردلاشمیش، معنوی لشمیش، قوتساللاشمیش معناسی دیر. آذربایجان سیز بیر تورکلویو و تورکلوک سوز بیر آذربایجانی

دوشونمک بیزیم اوچون ایمکانسیز بیر چابا، بوشونا بیر امکن باشقا هنج نه دنیبل. آذربایجان سیز بیر یاشام یعنی: سورگونلرده چورومه، یعنی: آناسیز بیر میلت، یعنی: کیملیک ده نقصان، یعنی: روحسوز بیر بدن، یعنی: سئوگی سیز بیر کونول، یعنی: قانسیز بیر دامار، یعنی: معناسیز بیر کلمه، یعنی: کؤکسوز بیر آغاج، یعنی: رنگ سیز بیر گوی قورشاعی. آذربایجان سیزلیق یعنی: دیری ایکن اولمه ک، وار ایکن محو اولماق و جانلی_جانلی، وطنسیزلیک قارانلیعینا قویلائیپ یوخ اولوب اولمک. آذربایجان سیز بیر حیات یعنی: اولومون گنرچک آدی.

۲۳- پیر خوانده های خود خوانده کمونیست و آذربایجان.

چپهای کمونیست همانهایی که در موضوع مرشد پینار (عین العرب /کوبانی) سر از پا نمی شناختند و همه توان و نیروی خود را در جهت حمایت از گروههای تروریست کردی سوریه بسیج کرده بودند و هر روز سیل مقاله و تحلیل و طومار حمایتی خود را از تروریسم کردی گسیل داشته بودند، بار دیگر رفوزه های آذربایجان شدند. آنهایی که به اشتباه خود را پیر خوانده های البته خود خوانده حرکت ملی آذربایجان می پنداشتند و تبلیغ می کردند عملاً نشان دادند که هیچ ارتباطی با حرکت رهایی بخش ملت تورک آذربایجان ندارند و حتی در بسیاری از موارد همسویی جدی و چشمگیری با دشمنان آذربایجان و ملت تورک آن دارند. این کمونیستها در سه اقدام مشکوک و ضد ملی نشان دادند که فعالان ملی آذربایجان نباید هیچ وقت چشم امید و همکاری نسبت به آنها داشته باشند. 1. کسانی که برای دروغ و فریب سیاسی کوبانی خود را به آب و آتش می زدند در برابر تلاش برای اشغال امرلی و حماسه مقاومت تورک های آنجا در برابر داعشی های خونریز هیچ بیانیه و اقدامی نکردند و امروز نیز در برابر اشغال سرزمین "تورکمن ائلی" توسط اشغالگران بارزانی سکوت اختیار کرده اند و با رضایت شاهد اشغال سرزمین تورکها توسط هم پیمانان کرد خود هستند، همانهایی که رضایت خود را از اقدامات خیابانی تروریست های کورد در سرزمین آذربایجان بر علیه کشور تورکیه اعلام داشتند و عملاً در جبهه ضد تورک و ضد آذربایجان قرار گرفتند. 2. در حالی که که تورکها و وجدان های بیدار در جای_جای جهان و خود آذربایجان بر علیه دولت کمونیستی چین به خاطر رفتار و اعمال نژاد پرستانه و ضد انسانی این دولت اشغال گر بر علیه ملت مظلوم تورک در "دوغو تورکستان" بسیج شده بودند؛ این کمونیستهای به اصطلاح وطنی! بودند که مامور ماست مالی و پرده پوشی از این جنایت ها شدند و ابتدا سعی در انکار آن جنایتهای وحشیانه کردند بعد با اعتراف خود دولت کمونیستی چین که مواجه شدند سعی کردند تا تورک های مورد ظلم واقع شده را با بی شرمی و بی وجدانی تمام مقصر جلوه داده و ظلم و جنایت دولت اشغالگر چین را موجه جلوه دهند. 3. ودر پرده سوم اعتراض گسترده مردمی در آذربایجان نسبت به توهین صورت گرفته از سوی تلویزیون حکومتی ایران را این پیر خواندگان خود خوانده فقط به نظاره نشستند، و هیچ کاری در قبال این حرکت دموکراتیک و ضد نژاد پرستی صورت ندادند. گویی این توهین و اعتراضات در کره ای دیگر و نسبت به مردمی دیگر واقع شده است. کسانی که مقابله قانونی ارتش تورکیه با تروریستهای پ ک ک را حرکتی ضد آزادی خواهی! معرفی می کردند، معلوم نیست بر اساس چه تحلیل و یا دستوری در برابر زیاده خواهی ها و تحرکات گروههای تروریست کرد در آذربایجان و سیاستها و اعمال ضد انسانی و نژاد پرستانه فاشیسم فارس_ ایرانی سکوت کرده اند. این نشان دهنده ی این موضوع اساسی است که کمونیستهای ساکن در آذربایجان اگر چه به صورت فیزیکی در آذربایجان زندگی می کنند ولی به صورت فکری و منفعتی و ایدئولوژیک تابع تهران، اربیل، کوههای قندیل و... هستند. این رفتار آنها نشان می دهد که خود پیر خوانده پنداری آنها نسبت به حرکت ملی آذربایجان دروغ، فریب و نیرنگی بیش نیست، چرا که در طی حداقل بیست و پنج سال گذشته این حضرات کمونیست همواره و در هر موقعیتی در کنار دشمنان آذربایجان و در جبهه مقابل حرکت ملی آذربایجان قرار گرفته اند.

۲۴- اینسان، آزادلیق و اینسانلیق.

بیر چوخ اینسانلار ، اینسان کیمی یاشایار. بیر چوخ اینسانلار ایسه اینسان کیمی یاشاماق حاقی اوغروندا یورولمادان مبارزه آپاریب چالیشار. بعضی لری اینسانی، اینسان یوخ اؤزونه تابع اراده سیز ات ییغیناغی گورورلر و نه قدر کی اینسانلاردا دوشونمک، درک ائتمک، یئنی لیبه ماراق گؤسترتمک و سورغولاماق قابلیتی محو اولورسا او زامان اونلارین ایدئال اینسان دندیکلری گنرچکلشمه یه باشلابیر. سورون ایسه تامدا بوردا یارانیر. اینسانی، اینسان ائدن دوشونمک قابلیتی، دو یغولاری،

أماجلاری، ایستک لری، گۆره ولری و حاقلاری دیر. بونو هر کس اینساندان آلیرسا و یا آماغا جهد اندیرسه، اینسانلیغین دوشمنی سایلییر. تاریخ اینسانین اینسانلاشما و اینسان قالماق اوغروندا آپاردیغی چالیشیق دان عبارت بیر گنرچک دیر. اونا گۆره ده هر زمان اینسان و اینسانلیق دوشمنی اولان دیکتاتورلار تاریخه ال آپاراق اونو تحریف اندیرلر و تاریخی اینسانلارین یاشام خطی کیمی یوخ، حاکیم لرین، حکمدارلیق داستانینا چنوریلرلر. بو ایسه بو گونه گۆره دوننی تحریف ائتمک دئمک دیر. بونلارا باخمایاراق اینسان هر گون بیلگی سینی چوخالدیر و هر گون داها حاقلارینی طلب اندیر. یئنی حیات بیجیمی تجروبه لری، یئنی بیلگی لری، یئنی حاقلاری دا اؤزو ایله گنیریر. ان اؤنملی حاق ایسه آزادلیق و اؤز طالعینه حاکیم اولماقدیر، هم بیره یسل هم ده توپلوم/اولوس اولاراق. آزادلیق اولان یئرده، اینسانلیق دا اولور، اینسانلیق اولان یئرده ایسه حضور، اوزلاشی، دئموکراتییا و اینسان شانینه شایان بیر یاشام بیجیمی یارانیر. اینسانجا یاشاماق اوچون اؤنجه اینسان اولماق لازیمدیر؛ اینسان اولماق اوچون آزاد اولماق لازیمدیر، آزادلیق اوچون زحمت و چالیشیق لازیمدیر. و اینسانلیق یولوندا، اینسان کیمی یاشاماق اوچون چالیشماقدان هنج زمان یورولمامالی ییق.

۲۵-بیز و آذربایجان آدیندا حقیقت.

نه قدر آرخانای چنوریرسن چنوریر، وار اولان بیر حقیقت، یوخ اولمور، آرادان قالدیریلیمیر، دانیلیمیر. یالنیز سن اؤزونو آلداتمیش اولورسان، حقیقت انله یئرینده جه قالیر، سنلی یا سنسیز .

ایسته سک ده، ایسته مسک ده ان بویوک حقیقتیمیز آذربایجانلی لیغیمیزدیر، تورکلویوموز دور، و بونلارین قارشیسیندا یارانان مسئولیت لریمیزدیر . باشینی چنوریب گنندیینده، بو حقیقت ده ایشینین دالیسیجا گنتمیر. بو گون اولماسادا باشقا گون اونون لا قارشیشاجاقسان. بوتون اینسانلار، بوتون میلنلر کیمی.

آذربایجان ان بویوک حقیقتیمیز دیر، بو حقیقتین شعورلو جاسینا یاتیندا دورماق ایسه ،بیزیم اینسان جا یاشاماق رمزیمیزدیر. ازیلمک ایسته میرسن سه، کیچیلک ایستیمیرسن سه، بایاغیلاشماق ایسته میرسن سه، اؤز حقیقتینی درک ائتمه لیسن. خوشبخت، آزاد، گلیشمیش توپولملار بونو واختیندا درک اندیب و یاشاملارینی اینسانی لشدیر دیلر؛بیز ایسه بو ایشه گنج قالمیشیق، اما هله فورصتلریمیز، بیئیب توکنمه ییب. آذربایجانلی لیق حقیقتی بیزی گۆزله بیر .

.Biz və AZƏRBAYCAN adında bir həqiqət

Nə qədər arxanı çevirirsən , çevir, var olan bir həqiqət yox olmur, aradan qaldırılırmır, danılmır. Yalnız sən özünü aldatmış olursan. Həqiqət elə yerində qalır, sənli ya sənsiz.

İstəsəkdə, istəməsəkdə ən böyük həqiqətimiz AZƏRBAYCAN lılığımızdır, TÜRK lüyümüzdür;və bunların qarşısında yaranan məsuliyyət lərimizdir. Başını çevirib getdiyində, bu həqiqətdə işinin dalısca getmir. Bu gün olmasada, başqa gün onunla qarşılaşacaqsan. Bütün insanlar kimi , bütün millətlər kimi.

AZƏRBAYCAN ən böyük həqiqətimizdir. Bu həqiqətin şuurllucasına yanında durmaq isə bizim insanca yaşamaq rəmzimizdir. əzilmək istəmirsənsə, kiçilmək istəmirsənsə, bayağlaşmaq istəmirsənsə, öz həqiqətini dərk etməlisən. xoşbəxt,azad və gəlişmiş toplumlar, bunu vaxtında dərk edib və yaşamalarını insaniləşdirdilər. biz isə bu işə gec qalmışıq. amma hələ fürsətlərimiz bitib tükənməyib. AZƏRBAYCAN lılıq həqiqəti bizi gözləyir.

۲۶- اینسانلیغین بیتدییی بئر و زامان.

اینسانلیغین هاردان و نه زامان باشلادیغی بللی اولماسادا، اونون بیتدییی بئر و زامان بو گون بللی دیر. اینسانلیق بو گون باییر بوجاق تورکمئلرینین یوردوندا، طوز خورماتودا، قاراباغدا و دوغو تورکوستاندا بیتیب محو اولموشدور. همده اینفورماسییا دونیاسیندا و میلیارلارین گوزو اؤنونده. عین العرب /مرشید پینار (کوبانی) ده دونیائی داعشین باشینا بیخانلار، سؤز قونوسو تورکه گلنده نه دنسه هامیسی کار، کور و لالا چنوریلیرلر! بو ایسه اینسانلار دونیاسیندا، اینسانلیغین اولماماسیندان خبر ونریر. باشقا سؤزله اینسانلار عالمینده اینسانلیغین ان بؤیوک اینتگین اولماسی دئمک دیر بو. نه یازیق کی دونیادا ویجدان لار آرتیق منفعت و سیاسته تابع اولوبلار و سیاست امر انتدی زامان بو ویجدان لار آجینیب آغرییا دوشورلر و نه زامان کی سیاست امر اندیر اینسانلارین ویجدانلاری کور، کار و لال لاشیرلار. بو یعنی اینسانلیغین یوزلاشماسی و اولومو. هله ده اییرمی بیرینجی یوز ایله، تورکه قارشی جینایت، جینایت حساب اولونمور و تورکون فیزیکی محوی بیر چوخ اولکه نین ان چوخ راضی لاشدیغی اؤنجه لیک دیر. بو آرادا تورک دؤولترینین ده بو جینایتلره سس سیز قالماسی دوشوندورجو و عبرت ونریجی دیر. سانکی بونلار تورک دؤولترلی یوخ باشقا گزه گن لرین دؤولترلی دیرلر. و اونلارین گوزلری اؤنونده وحشی جه سینه اؤلدورولن تورک یوخ باشقا گزه گن لرین اعضا سی دیر. یالئیز ینکه دانیشماق لا، اینسان بؤیوک گورونمز، بؤیوک لوک اوچون، اینسان اولماق اوچون ان آزیدان کیچیک آدیملار آتماق دا لازیمدیر. بو گون تورک میلیت الینده اولان بوتون آراجلارلا بو تورک دوشمنلییینه و تورکه قارشی اولان جنایتلر و حاقسیزلیق لارا اؤز تنیگی سینی گورسه دیرسه، تورکه حاکیم اولان دؤولتلر و دؤولت مسوللاری دا تنیگی گؤسترمه یه مجبور اولاجاق. اگر بو گون بیزلرین وجدانی بوتون بو جینایتلر قارشیسیندا گؤینه بیرسه، بو آغری و آجیمیزی فرقلی آراجلارلا عمومی لشدیرمه لی بییک، کوتلوی آکسیالار و یا مطبوعات اورقانلاری یا دا اینترننت اورتامی بو آغیر گونلرده گرک بیزلرین سسی ایله دولوب داشسین، یوخسا بو گون تفاوت سوز قالیرساق یا اعتراضیمیزی عمومی لشدیرمه سک و بیلمه یه نی ده تانیس انتمه سک، باشقا ویجدانسوزلارلا هنج بیر فرقیمیز یوخدور.

۲۷-آذربایجان میلی حرکتی، آذربایجان میلیتینه نه ونره بیلیم؟

بو گون آذربایجان میلی حرکتی، آذربایجان تورک میلیتینین او قده رده دوشمنلر قارشیسیندا الی قولو باغلی اولمادیغینین گؤستر گه سیدیر. بو حرکت هر بیر ساحه ده میلیتیمیزین سه سی، هارایی اولماغا چالیشماقلا قالماییب عینی حالدا میلی باخمیدان آذربایجان تورکونو، بیر میلیت کیمی چیخیش انتمه یه، بیر میلیت کیمی یاشاماغا دا دعوت انتمک ده دیر. میلی کولتورو منیمسه بیب داها دیرچلمه سینده ن توتوب، میلی حقوقو طلب انتمه سینه قده ر، میلی قورولوشلار یاراتماسیندان، میلی شخصیتلره قده ر، میلی آماجدان توتوب، میلی آماج چاندیراجاق یوللارا قده ر، بو حرکتین آذربایجان تورک میلیتینه توحفه لرینده ن ساییلیر. بو حرکت اولماسایدی میلی اوپانیس، میلی حقوق طلبی، میلی شخصیتلرین بیئتشدیریلمه سی، میلی مدنی اثرلرین حاضیر لانماسی، میلیت آراسیندا وار اولان بو گونکی میلی حیس سین وار اولوشو و آذربایجانین ایراندان تام آیری سیاسی، میلی بیر یول واریانتینین یارانماسی، هنج بیر میلیت اولماقلا قادی.

آذربایجان میلی حرکتی آذربایجانا نه ونریب سوروسونو، سورانلارا یانیت: بو حرکت آذربایجان تورکونه، اودا بو دونیادا بیر میلیت کیمی یاشایا بیلر اؤنریسینی سونموشدور. یعنی باشقالارینین تیکه پارچاسی، تابعی، اوپونچاغی، قول، کؤله سی یوخ؛ اؤزو اؤزونه حاکیم، مالیک اولماسی. باشقا سؤزله بیر میلیت کیمی آزاد یاشاماسینی سونموشدور. بو آز بیر شئی دنیلیر. طبیعی کی کؤله لییه اؤیره نلر، آزاد بیر میلیت کیمی یاشاماغین بیر توپلومون یاشام تاریخینده اؤنمین درک انتمکده ن عاجیزدیرلر. اونلار نجه دوشونه جکلرینی بنله باشقالاری تصمیم توتماقدادیر. بنله آداملار ایران کلیشه سینده ن چیخا بیلمه دیکلری اوچون، هنج واخت میلی ده یرلر و دوشونجه لر منظومه سینی درک انتمیرلر. آذربایجان چی اولماقدان اؤنجه، اؤزونو آذربایجانلی قبول انتمک لازیمدیر.

اونوتماق:

میلی حرکت اولمایان بئرده ؛ جمعی رکود اولار.

میلی سعادت اولمایان یئرده؛ جمعی فلاکت اولار .

میلی آياق اوستونده دورماق اولماسا؛ جمعی سورونمک اولار .

میلی آزادلیق اولمایان یئرده؛ جمعی کۆله لیک اولار .

میلی ایستیقلاقل اولمایان یئرده؛ اینسانین، اینسانلیغیندان و میلین میلینده ن هنج بیر شئی قالماز.

۲۸-تورکمن داغی، توران دیر.

بو گون سوریه ده و عیراقدا تورکه قارشى آپاریلان سیاستلر یالنیز تاخما کورد دؤولتین آغ ده نیزه قوشما سیاستی دئییل. همدە تورک میلینین او تورپاق لاردا فیزیکی اولاراق محوی و سیلینمه سی دیر. عینی، زامانیندا بالکانلاردان سیلینیب سؤکولمه سی کیمی. تورکمن لر بو تورکه قارشى یارانان اولوسلار آراسی جبهه نین، آتش خطی و اؤن جبهه سی دیرلر. صاباح کیم بیلیر بو چیرکین اویون، قفقاز دا، آنا دولو دا گونئی آذربایجاندا و اورتا تورکوستاندا دا تکرار لانا جاق. تورکمنلره قارشى بو هجوم بؤیوک بیر ساواشین کچیک مودئلی ده اولا بیلر. بونا گۆره ده بو چیرکین اویون یالنیز تورکمنلره قارشى یوخ بوتون تورک دونیاسینا قارشى آپاریلان عملیاتین اؤن گۆسترگه لری کیمی ده یرلندیریلک مومکون دور .

بلکه ده بو سوی قیریم و فیزیکی حذقلر، تورک میلینین و تورک دؤولت لرینین حساسیتلرینی اؤلچمک اوچون دئنین بیر، دئنه بیم دیر.؟

نه بازیق کی بو دئنه بیم ده تورکیه جمهوریتیندن باشقا بوتون تورک دؤولت لری صینیفدا قالیب و مردود اولوبلار. تورکمن داغی تورانا اوزانان ایشغالچی اللرین اؤن جبهه سی دیر. انله اونا گۆره ده بو ساواش تورکون، تورکلوک و غیرت ساواشی دیر. بوتون تورک میلی هم فردی هم میلیت کیمی، همدە تورک دؤولتلری اؤز میلی اراده لرینی اورتایا قویوب اؤز تورکجو /میلیتیجی تئبیگی لرینی گۆسترمه لی دیرلر. یوخسا صاباح آشاما_آشاما بوتون تورک توپراقلاری ایشغال اولونوب و تورک میلی تاریخین قارانیقدا محو اولوب، یوخ اولا بیلر .

تورکمن داغیندا، کرکوکده، قارا باغدا، دوغو تورکوستاندا، باتی آذربایجان دا واحید بیر سناریو اوینانماقدادیر. اودا تورک میلینین اؤز دوغما یوردونان سورگون اندیب، تورک توپراقلارینی ایشغال ائتمک سناریوسو . انله بونا گۆره ده بابیر بوجاق دان مدافعه ائتمک، طوز خورماتودان مدافعه ائتمک بوتون تورک دونیاسیندان مدافعه ائتمک دئمک دیر. چونکی تورکمن داغی توران دیر .

۲۹-روسیا و اونون محو اولان ایماژی.

بوگون بیر چوخ دؤولت روسیانی اؤزونه بؤیوک متفق گؤروب و اونا آرخالاناراق اؤز گوه نلییینی ساغلاماغا چالیشیر. بو دا گۆستریر کی، روسیا هله ده بؤیوک قارداش رولونو اویناماقدان چکینمیر. بو دا کرملینین هله ده سویوق ساواش ذهنیتیندن قورتولا بیلمه مه سینی گۆسترمک ده دیر. هر گون داها یالنیز لاشان روسیا سیلاح و اوردو گوجونو حاقسیز یئره قوللاناراق هم ایچینده کی خالقلارا همدە انشیکده کی متفق لرینه گوجلو بیر دؤولت و متفق اولدوغو مسازینی وئرمه یه چالیشیر. بو ایسه روسیانی، سوونتلر بیرلینین چؤکوشونون روحی ضربه سیندن قورتولمادیغینی و هله ده سوونتلر بیرلییی یولونون داوام ائتدیینده اصرارچی اولدوغونو گۆسترمه کده دیر .

اصلینده روسیا نه گلیشمیش بیر اولکه دیر نه ده دئموکراتیک بیر دؤولت دیر. روسیا یالینیز ساواش گوجونه آرخالانان و کریز یارادان بیر دؤولت دیر. روسیا بحران یاراداراق آزاد دونیایا منیدان اوخوماغی، و بئله لیکله ده اؤز ایچ بحرانلارینی حل ائتمک یئرینه اوستونو اؤرتمه یی تمل استراتژی سنجیمیش بیر دؤولت دیر. بو ایسه دونیادا کی اولوسلار آراسی روابط ده "منی ده قبول ائدین"، سیاستی یئرینه "مندن قورخون" سیاست آلیسینی یاراتماق دئمک دیر. بیر چوخ اولکه منده بو دونیانین باریش، حضور و گلیشمه سینه بیر شیلر آرتیرا بیلرم دوشونجه /ایماژینی یاراتماق ایسته بیر، و اؤزونو اعتماد و گوئه نه لایبق بیر اولکه کیمی تقدیم ائتمه یه چالیشیر. روسیا ایسه" من بو دونیانین ووروب _سیندیران، بیخیب داغیلان اوغلانی یام "ایماژینی یاراتماق ایسته بیر. بونودا گورجوستانا و اوکراینیا قارشی حربی سالدیریلاریندا یاراتماغا باشاردی .

تورکیه نین بایبر بوجاق تورکلرینه ده ستک آماجلی همده منیم سینیریمدا باشقاسی هر نه یی تعیین ائتمک حاقینا مالیک دنییل مساللی روس ساواش اوچاغینی وورماسی ایسه، روسون یاراتدیغی بوتون ایماژ و وجهه سینی محو ائتمه یه یؤنه لیک بیر حرکت ایدی. بو حرکت روسیا ایله بیرلیکده روس یابیراغی و روس دؤولتی گؤلگه سینه سیغینان دؤولتلر و اولکه لری سارسیب و بیر داها دوشونمه یه چاغیرماقدادیر. چونکی اونلارین آمژیکا قارشیسیندا بویوک قارداش و گوجلو متفق بیلدیکلری روسیا تورکیه طرفیندن ایویاریلیب و ضریه یئمیش بیر حالدا دیر. سانکی بعضی لرینین گوئه ندیکلری داغلاردا قارلاردا یاغارمیش. بو گون تورکیه ایکینجی اولوسلار آراسی ساواشدان بری ان گوجلو بیر گورکم و روسیا دا ان ضعیف و مغلوب بیر گورکه مینی یاشاماقدادیرلار. بو گون روسیایا، بو دونیادا دور دئمک فرصتی تورکیه یه نصیب اولوب دور .

۳۰-میلی حرکت، میلی سؤیلم.

بیر میلی حرکتین، اؤز دوغما اولوسونون قارشیسیندا قویدوغو میلی سئجه نه کلر اؤنملی خاراکنتر داشیماقدادیر. ذاتا میلی بیر حرکت میلی سئجه نکلرده ن سؤز آچیرسا، یالینیز سراسری قونولاری همده سئجه نکلری اؤز اولوسونا سونورسا، زامان سوره سینده اولکه ده حاکیم اولان سراسری سؤیلم یادا سؤیلملرده بوغلوب هضم و حذف اولوب آرادان گنده جک بییزیم ایستک و آماجلاریمیز، مرکزده گنده ن ایستک و آماجلارلا بیر اولوسا، آرتیق "بیز" آددا بیر شئی بوخورد. نه وارسا اونلا وار، بیز ایسه اونلارین بیر پارچاسینا همده غیر خلاق و تام تابع بیر پارچالارینا چنوریلریک. ایندی ایسه تمل سورو بو دور: بیز مرکزین سؤزلرینین عینیسینی سؤیله سه ک بیزه نه احتیاج وار آذربایجاندا؟ ذاتا اونلارین آذربایجاندا اؤز آداملاری وار، اونلاردا مرکزین بو یوروقلارینی گوشمه کده دیرلر. مرکزین (ایرانین) سؤزلرینی سؤیله مک، اونلارین دندیکلرینی ساوینماق، اؤزوموزو رد ائتمک دنییل می؟ آذربایجان میلی حرکتینین بو گونه ده ک آفاق اوسته قالماسی، ائتکی بوراخماسی و بیر گوچه چنوریلمه سینین ان اؤنه ملی نه ده نلرینده ن بیررسی ده، ایرانی جریانلاردان فرقلی اولدوغوندا دیر. مرکزی جریانلارلا بیر فرکانس دا داشیماقلا، بیز اؤزوموزو خلع سیلاح اندیب، قالانی ایچه ریده ن دوشمنه تسلیم ائتمیش اولوروق. بو ایسه بیزه اوامید گوزوايله باخان بیر چوخ میلی حرکت طرفدارلاری و آذربایجانلی سویداشلاریمیزین اوامید لرینه و اعتمادلارینا خیانت ائتمیش اولاریق. کنچن یوز ایلین ایچینده کی حرکتلریمیزین مغلوب اولماسینین بیر نه ده نیده تام باغیمسیز، میلی آماجلی بیر حرکتین اولماسیندا یاتمامیش می؟ ایندی ایسه بئله بیر نتیجه آلینا بیلر. آذربایجانین دردلرینین درمانی وار اولان میلی حرکتیمیزی محلی بؤلگه سل بیر حرکت چنوریمک دنییل، تام ترسینه بو میلی حرکتی میللیمیز ایچینده گنیش شکیلده یایماق و میللتنن گره کلی دسته یی آماقدیر.

۳۱-تورک آذربایجان قادینلاری.

بیزیم آتابالاریمیزدان گوزل بیر مثل یادیگار قالمیشدیر. اونلار بو یورموشلار: آسلانین ارکیکی – دیشی سی اولماز. بیر آز فیکر ائندنه گوروروک کی نه گوزل نقل ائتمیشلر. دوغروسو بیزیم آذربایجاندا بو مثیلن دوغولوغونو تاریخ صحیفه لریمیزی واراقلا یاندا عینی ایله گورمک بیر او قدر ده چتین دنییل. بیزیم قادین لاریمیز تاریخ بویو اوز ار لری ایله چیین_چیینه گندیب؛ اونلار آرخادا قالدیقدا ارلرین ده هر دن قاباقلامیشلار. هله چوخ اوزاقلارا گنتمه دن تبریزده باش وئرن تانباکی حرکتینده زینب پاشا عصیانین قاجار دوورو اوخوموشوق. زینب پاشا بیزیم جومردلردن ایدی کی اوز تائی توشلارین توپلاماقلا بویوک بیر انقلاب یارادا بیلیمیشدیر. مشروطه ده زامانیندا قادین – کیشی ال – اله، دویوش منیدانلاریندا حماسه لر یاراتمیشلار. قادین لارین شهیدلرینین سای کیشی لردن آز اولسادا آنجاق حضورلارینین اولماسی چوخ اونم داشیمیشدیر. همین ایللرده تنلی زری آدلی بیر قهرمان قادین، عسگر گنیمی گنپ گنج لرله بیرلیکده دویوش منیدانلاریندا مبارزه آپاریر. نه یازیق کی قضانین گوشه

سینه توش گلیر. آنجاق یارالی حالدا اولان قادینی یارالارینی باغلاماق اوچون سویوندورماق ایسته یئله دئییر : ال ساخلایین ! ایسته بیرم میلی سرداریمیز ستارخان منیم باشیم اوسته گلکین . بئله اولور . ستارخان ایلدیریم سرعتی ایله بو مجاهدین باشی اوسته گلدیگده اونون گنیم لرین سویوندورماق ایسته ینده ؛ سردار من قیزام دئینده سردارین گوزلری دولور . آی جانیم من اولموشم کی سیز گلیب سیز دئینده ؛ گویا مجاهد قیزین گوزلری اولدوز تک آخیب ؛ فانوس کیمی سونمه یه باشلاپیر.

بو میلی قهرمان لاریمیزدان باشقا، اولکه میزین دیرلی قادین لاری آز اولمویوب آشیق قادین لاریمیز ؛ موسیقی خادیمی ؛ تأثر صحنه سینده ؛ شاعیره لریمیز یازیچی لازیمیز ؛ حربی طیاره چی لر ؛ علم و بیلگی ساحه سینده آدلیم قادینلاریمیز دا آذربایجانیمیزین فخری ایفتیخاری اولموش لار .

قادین لارین اوغورلاری هر صحنه ده بیزیم زنگین مدنیتیمیزدن آسیلی دیر چونکو قیز اوشاغینین اوزگورلویون و ارکک لرله برابرلییین نیشانی دیر تورک عاییله له ریمیزده .

یاشار کمال یاشامینین تانیددیگی یازیسیندا قادین لار چون بئله یازیر : تورکیه ده گوردوم کی تکجه قادین لار تارالاردا ایشله بیردیله و ائوین ایقتیصادی ایش لرین تام قادین لار داشییردیله .

قادینلارین میلی حرکت قاتیلماسی، او زمان قباریق حالا گلیب، چاتاجاق کی، میلی مسأله نین حلّی ایله، کیشیلرین اوستونلویونو ساغلایان یئنی بیر قورغو قورولمایاجاغیندان، امین اولسونلار. یاخین گله جگده اونورسیتلریمیزدن مآدون اولان بیر چوخ قادینلار، ایش مرکز لرینده چالیشماغا باشلاپاچاقلار. دوخسانلی ایلرده ایش گورن قادینلارین سای، کیشیلرله انشیت سویه لره گلیب، چاتاجاق، بو دا اولارین اکونومیک ایستیقلالینی ساغلاپ، کیشیلرین اوستونلویونو آزالداراق، آتا ارکلی لبیه قارشی مؤیدان اوخویاچاق .

قاینق لار :

۱_ مشاهیر زنان ایرانی و پارسی گوی . از آغاز تا مشروطه / محمد حسن رجبی / تهران ؛ انتشارات سروش 1374

2_ زینب پاشا عصیانیندا آتلی شاه به بیم _ رضا همراز _ فصلنامه ی بین المللی آذر ترک _ کانادا ؛ شماره 5 آگوست 2008

3_ بیوگرافی یاشار کمال

4_ مقاله : قادین مساله سی و میلی حرکت قادین مساله سی

۳۲- ما احمق نیستم.

بعضیهایا ساده انگارانه یا مزورانه حقوق ملی ملت تورک آذربایجان را با حقوق فردی افراد اشتباه می گیرند، و به این خاطر، هم دم از آذربایجان و ملت آن می زنند و هم اینکه سنگ ایران و فارسها را به سینه می زنند. این تله و دامی است که هر زمان تازه واردها و ساده انگارهای حرکت ملی آذربایجان را اسیر خود می کند. چرا که اینها فکر میکنند هرکسی که نام آذربایجان را به زبان می آورد حتما خواهان احقاق حقوق ملی ملت تورک آذربایجان است. ولی غافل از آنکه دیگر در شرایط سیاسی امروز آذربایجان روبه صفتان برای بدست آوردن رای انتخاباتی و پیدا کردن جایگاه در میان حرکت ملی آذربایجان دست به هر کاری می زنند و به این خاطر ما نباید فریب این حرفها را بخوریم. مشاهده می شود کسی که تا دیروز دم از آذربایجان میزد امروز شعار دهندگان "خلیج عربی" را عده ای احمق معرفی می کند. این واکنش حضرات به خاطر عشق به ولایت نیست بلکه به خاطر عشق به ایران است. این جناب از طیف همان قماشی است که هر زمان آذربایجان را فدای ایران پر گهر خود ساخته اند. شاید

پرسیده شود این شعار چه خیری به ملت تورک دارد؟ این طور می توان جواب داد که: این شعار چه ضرری برای آذربایجان دارد؟ ولی تا آنجا که قابل فهم است این شعار به مزاج نوکران حلقه به گوش فارسیها و افراد ایران گرا خوش نیامده که زبان به توهین به ملت خود گشوده اند. جناب خود روشنفکرین! احمق کسی است که به خاطر خودشیرینی به فارسیها خود را مضحکه در بین ملت خود می کند. احمق کسی است که فکر میکند فعالان حرکت ملی آذربایجان فقط اشخاص ساده لوحی هستند که با این جناب دوستی دارند. احمق کسی است که فکر میکند که فعالان حرکت ملی آذربایجان فرق افکار لیبرالیستی ایران محور را با افکار ملی آذربایجانی نمی داند. احمق آن دوستان ملی نمای شما هستند که به اراجیف شما پاسخ نداده اند. عالی جناب روشنفکر! دیگر دوران یافتن حقوق ملی در داخل ایدولوژی چپ و راست به سر رسیده، دیگر ملت آذربایجان حقوق خود را نه در چهارچوب ایدولوژی های خاص ایران محور

بلکه در چهارچوب ناسیونالیسم تورکی / آذربایجانی و حقوق ملی و انسانی واقعی خود، یعنی استقلال آذربایجان جستجو میکنند. عزیزانی که با دلی صاف دنبال حقوق ملی آذربایجان هستند به زودی ماهیت افکار شما و امثال شما را درک میکنند و آن موقع شما به نوکر بودن و احمق بودن خویش بیشتر متوجه می شوید.

۳۳- هانسی صفده بیک ؟

روسیا و تورکیه حربی_سیاسی_دیپلماتیک قارشی دورماسیندا ان بؤیوک یالنیش بو قارشی دورمانی اردوغان پوتین قارشی دورماسینا ائندیرگه مک دیر. بوردا هانسی پارتییا و یا شخصین ایقتیداردا اولماسی سؤز قونوسو دئییل. بوردا قارشی دورما تورکیه جمهوریتی و روسیا فئدراسییا سی آراسیندادیر. باشقا سؤزله تورک_روس قارشی دورماسی گئدیر. بو قارشی دورمادا هر کس اؤز صفینی بللی ائتمه لی دیر .

اردوغانی بهانه اندیب روسون یانیندا یا روسون اویونجاق لارینین یانیندا دورماق، اردوغانا قارشی اولماق یوخ ،تورکیه جمهوریتینه و تورک میللتینه قارشی گلکم آنلامینا گلیر .

تورکیه بو گون دونیادا هنج کسین گورمه یه جسارت انده بیلمه دیبی بیر بؤیوک و تاریخی ایشی گئرچکلشدیرمیشدیر. چونکی تورکیه بو ایشی گورمه سه ایدی، داها بؤیوک تجاوزلره گرک حاضرلاناردی. اما تورکیه دؤولتی اول مرحله ده بونا دور دئمه بی باشاردی. ائله همین قاطع جواب دیر کی روس و اونون نوکرلرینی بؤیوک بیر چیخمازا سالیب و نه انده جکلرینی بنله تعین انده بیلیرلر .

بوردا نه غرب_شرق قارشی دورماسی گئدیر، نه ده کمونیسیم و دین ساواشی. تام آنلامی ایله تورک_روس قارشی دورماسی گئدیر. ایندی ایسه هر بیریمیز اؤز صف و جبهه میزی تعین ائتمک مجبوریتینده بیک. یا گرک تورک صفینده اولاق یا روس صفینده اوچونجو صف یوخدور .

۳۴- آذربایجان معنوی دونیاسی و بو دونیانی درک ائتمه ین ترانسفرلر.

هر بیر توپلوما تای آذربایجان توپلومودا اؤزونه اؤزگو بیر دوشونجه سل_کولتورل منیدانا صاحیبدیر. و چالیشیر کی وار اولان قونولاری و سورونلاری بو آنندا اله آلاق حل ائتسین. بونا آذربایجان معنوی دونیاسی یا آذربایجان محوری دوشونجه سیستمی و... دنمک مومکوندور. بو آنندا اولان بوتون دوشونجه، داورانیش و فعالیت لر ایستر ایسته مز باشقا دوشونجه لر و فعالیت لر له قارشیلیق ایلگی ده دیر لر و بیر_بیرینه قارشیلیق تاثیر بوراخیرلار. سورون ایسه او زمان یارانیر کی باشقا آن و سیستملرین تمثیل چی لری (داورانیش /دوشونجه /شخصیت اولراق) وار اولان آذربایجان منیدانینا کئچیب و بو منیدانی یؤنه لتمک ایسته بیرلر. بو ائتگن لر چون باشقا آتموسفر ده بسله نیب و باشقا تورپاقدا عمله گلیب لر و آذربایجانین وار دورومو و میلی حیات خطی ایله تانیش دئییل لر، اؤزلرینی هر نه بی بیلن بیر ماهیت ده فرض اندیب و آذربایجان معنوی منیدانینا مبعوث اولموش لار کیمی سانیب و بو منیدانی اصلاح و یؤنه لتمک ایسته بیرلر. بو ایسه اساس قارشی دورمالارا باعث اولور. چونکی

آذربایجان دا دا بو گون دوشونجه /سیاست /کولتور ساحه لرینده فعال اولانلار اولانلار چوخ اولماسادا، اولانلار آذربایجان خیرلری یوخدور و نه بین نه اولدوغونون فرقینده دیرلر. اما بیر سیرا فعل و دوشونجه نی آذربایجان میلی منافی اوغروندا اولمادیگی اوچون پاس کنجیب و اولنلارلا یئرسیز مشغول اولمایرلار. بو ایسه ترانسفتر شخصلری یالنیشا سالیبر کی میلی فعاللار و میلی اونجوللر سانکی بونلارین بیلدیکلرینی بیلیرلر. اصلینده بیلگی پایلاشیمی راحت اولان بوگونکی دنیادا بیر شئی درک انتمک او قدر ده چتین دئییل. فرق بوندادیر کی آذربایجان معنوی دونیاسیندا تنفس اندن لر، وار اولان فیکیر و انیلم لره نیسبت داها چوخ تجربه لری واردیر. اولنلار هامیدان یاخشی بیلیرلر کی وار اولان سؤیلم لر آذربایجان هارایا آیریپ و نه فاندیریب یا نه لر ایتیره بیلر. اما باشقا مئیدان لاردان گلن ترانسفترلر ده بو تجربه لر یوخدور. و اولنلارین فیکیرلری ایله مخالفی بیلگی سیزلیک دن و عیناد دان فاینالاندیغینی سانیرلار و نتیجه ده میلی حرکتی "افراطی لیبه"، "استراتژی سیزلیبه" و... محکوم اندیرلر. تام ترسینه میلی حرکت نه دندیبینی و نه اندیبینی نی هر کسدن داها یاخشی بیلیر. اساس سورون ایسه آذربایجانلی لاشمایان، بو ترانسفتر آذربایجان لی لاردادیر.

۳۵-تورکچولوک و سیاست.

یازار : حسین نیهال آتسیز .

تورکچولوک بیر اولکو، سیاست ایسه اقتدارا کنجه تاکتیکاسی دیر. بو سببله بیر آنا اینانج و آنا دوشونجه اولان اولکو اصلا دییشمدی حالدا، سیاست یعنی تاکتیکا هر زامان دییشیر.

اینسانلار اقتدارا کنجک اوچون پارتیبیلار قوراراق چالیشرلار. اقتدارا کنجک سس قازانماقلا مومکون اولدوغو اوچون سس صاحبترین فیکرینی و کؤنلونا آماغا چالیشرلار. بونو تأمین انتمک اوچون ایمتیا لار وئریرلر؛ تبلیغات اندرلر؛ اؤزلرینی بیندیرمهیه چالیشیر بول_بول دا یالان سؤیلرلر . حتی رقیبلرینه بؤهتان آندیقلاری دا اولور.

بو، بوتون دنیادا بئله دیر. اقتدارا قالماق اوچون حاق سیزلیقلار انتمیش، موخالیفت بون دان شیکایت انتمیش دیر. سونرا، موخالیفت اقتدارا کنججه عینی حاق سیزلیقلاری اوز انتمیه باشلامیش، بو سفر اولجه حاق سیزلیق اندرلر عینی حاق سیزلیغا اوغر اینجا فریادی گؤیه یوکسئلتمیشلر دیر.

پارتیبیلاردا اولکو یوخدور. اقتدارا کنجک و یا اورادا قالماق اوچون حدین دن آرتیق ایمتیا وئریمک دن بئله چکینمزلر.

ساده دین سیز دئییل، عینی زامان دا تانری سیز بیر رنژیم اولان کومونیزم ایسه ایکینجی دنیا ساواشین دا آلمانلار قارشیسیندا توتونابلمک اوچون دین دن یاردیم گؤزلمیش، سووتلر بیرلیکین خریستیان و موسلمان وطنداشلاری اوچون کیلسه لر و مسجدلر آچیب دینی لیدرلر سنجلمیش دیر.

تورکچولوک، تورک میللتچیلرین دیر، اما هر میللتچی تورک، تورکچو دئییل. میللتچی لیک ب عمومی بیر دئییم دیر. هر نورمال اینسان آز چوخ میللتچی دیر. تورکیه "نین بوتولووی و تهلوکه سیزلیبی اوزرینده حساس اولوب تورک میللتینه باغلی قالماق، شوبه سیز کی میللت چی لیک دیر . لاکین بئله میللتچیلر آراسیندا خارجی تورکلرله هنج ماراقلانمایان، حتی اولنلارین وارلیغین دان خبرسیز اولان، سیاسی سرحدلر خارچینده تورک اولکلری اولدوغونو بیلمه ین ، اسیر بیر تورک اولکسینین قورتاریلماسی اوچون گؤزه آیناجاق ساواشی ایستیلچیلیق سایان نه قدر اینسانلار واردیر.

تورکچولر بوگونلوک آنجاق تورکچو کاراکتری اولان پارتیبیلاری توتارلار. تورکچولوک دن ساپان و یا ایمتیا وئر ن هنج بیر پارتیا تورکچولرجه توتولماز، توتولا بیلمز. تورکچولویون نه اولدوغو آچیق، آشکار اورتادا اولدوغو اوچون بو گونکی توتوملاری ایله هنج بیر پارتیا تورکچو دئییل.

کومونستلیک دن حؤکم گنیمیش اولانلار، تورک میللتچیلرین کؤکونو قوروتماق اوچون کامپانیا آچمیش اولان پارتیبیلار، ایسلام بئینلمیلنلجیلیغی ادعاسی گوده نر ده همیشه میللتچی اولدوقلارینی سؤیلرلر.

تورکچولوک بو جور سهو میللتچیلرین هامی سینی رد اندیر.. چونکی تورک میللتی بیر بوتون اولدوغو اوچون تورکچولوک آنجاق و یالنیز بوتون تورکلری ایچینه آلان بیر میللتچیلیک ادعاسینی اولکو الده اندر. تورکلر ایسه تورک سویون دان گلنلرله

تورک سویون‌دان گلمیشلر قدر تورکلئشیب اؤزونو او سویا باغلایان و بنینین‌ده هنج بیر خارجی باریش دوشونجه‌سی اولمایان فردلرین بیرلییی دیر.

تورکچولوک بو گون سیاسی دئییل. لاکین بیر گون سیاسی بیر قورولوش وضعیتینه گلیرسه بوتون تورکلری قورتاریب بیرلشدیرمکک بیر پروقرام ایله اورتایا چیخاجاق. او زامان، شوبه‌سیز کی، چاغی، وضعیتیی و محیطیی قوللاماقلا بیرلیکده بونلارا باغلانیب قالمایاجاق، بو قایغیلارین اوستونه چیخاجاق. دونه‌نین گنرچکلرین یئنی‌دن رئاللاشدیراجاق.

"تورکچو" سؤزو بو گون چوخلارینی اورکودوب ناراحت اتمکده‌دیر. بونون آلتین‌دا بیر ناسیزم، دیکتاتورلوق، قافاتاسچیلیق هیولالاری گورولمکده دیر.

تورکچولوک سؤزونون بو قورخونج حالا گنیریلیمه‌سین‌ده یئرلی موسکوجولارین (کمونیستلرین) رولو بؤیوک اولموشدور. اونلار موسکوا نؤکری اولدوقلاری اوچون روسیانی یزده ووراجاق هر دوشونجه‌یه دوشمن، ایکینجی اولراق تورکلویه گیزی بیر قیساس بسله‌یمن دئوشیرمه آرتیقلاری گلیمکده‌دیر.

ایرلی‌ده شرطلر حاضر اولونجا، قانونی پارتییالاردان بیر تورکچو پارتییا حالینا گلیر و یا بیر تورکچو پارتییا قورولارسا تورکچولوک او زامان سیاسته گیرمیش اولاجاق. بو دا اونودولمالی‌دیر کی، تورکچولویون اقتدارا کئچمک اوچون مطلق پارتییا قورماسی لوزومو یوخ‌دور. تورکچولوک بنیینه و کؤنولره شعورلا یئرلشدیکدن سونرا، پارتییاسی دا اولاییلر.

۳۶- هویت های ساختگی.

مشکل از جایی آغاز می‌شود که بعضیها فکر میکنند با بخشنامه و صادر کردن دستور میتوانند ایجاد و تولید یک هویت پویا و ماندگار کنند و با دروغ و تاریخساز، این هویت فرمایشی را برای همیشه ماندگار کنند. با بسیج پول وامکانات تبلیغی و عده‌ای عالم نما مسئله را حل شده میدانند و غرق در شادی از این پیروزی هستند. ولی مطالعه و بررسی تاریخ ملتها چیز دیگری را روایت می‌کند. تاریخ نشان می‌دهد با کمترین ضعف و خلل در ارکان و ابعاد و دامنه سیستمهای هویت تراش، تمامی این هویتهای فرمایشی دچار بحرانه‌های مختلف شده و در نتیجه رو به نابودی می‌گردانند. و دیگر قدرت اغواگری، همگن سازی و بسیج خود را از دست داده و تبدیل به چیزی مثل یک معضل اجتماعی میشوند. با آگاهی یک جامعه و شهروندان آن این هویتهای تحمیلی و دستوری حالت حاکم و هژمونیک خود را از دست داده و تنها تبدیل به یک خرده فرهنگ غیر پویا و غیر مقبول که گاهی هم باعث مزاح و انبساط خاطر انسانها هستند می‌شوند.

اگر هویتی با از دست دادن قدرت سیاسی، اقتصادی، رسانه ای خود نفوذ، تاثیرگذاری و کارکرد خود را از دست داده و به موزه تاریخ سپرده میشود، این نشانگر آن است که این هویت یک هویت دستوری و بخشنامه ای بوده و نه یک هویت سازگار با معیشت و زندگی نرمال انسانها. مانند زبان و هویت یوگوسلاویایی و یا شورویایی.

اشتباه بسیاری از آنجا ناشی می‌شود که حاکمیت و قدرت نمایی هویتهای دستوری در دوران اقتدار آنها را ابدی و همیشگی حساب کرده و متوجه این موضوع نیستند که، تمامی این قدرت نمایی ها تنها و تنها معرکه گیری و شبیه گردانی موقت برای ارضای توهمات خود مرکز بینی، خود حق پنداری و خود بزرگ بینی آمران و راهی برای امرار معاش عاملان این این بیماری است.

فراموش نکنیم سیرکها هر چند هم با شکوه، متنوع و پرزرق و برق باشند تنها برای مدتی کوتاه و موقت به شهر می آیند، آنچه آن شهرها را می‌سازد، تلاش همگانی با تکیه بر هویتی واقعی و عشق به زندگی بهتر و آزادتر است. تاریخ نشان داده آذربایجان میتواند و باید از این گرداب بلا رهایی یابد.

۳۷- میلی حرکت و اونون آذربایجانا بوراخیغی تاثیر لر.

دیش کن لیک و اؤزونو دیشدیرمه، حرکتلی و دینامیک توپولوملارین اؤزه للیکلریندن بیر دیر. جانلی توپولوم هدفلی و سئوینجلی یاشام بیجیمینه دوغرو حرکت انده ر و اؤز خوشبخت گله جه بینی قورماغا چالیشار. بو آرادا دوغما حاکیمیتین ایشلم و رولو، وطن داشلارین ساغلام یاشاماسی اوچون واز کئچیلمز دیر.

اما بو ایده آل شرایطی بالنیز دئموکراتیک و آزاد اولکه لرده گؤرمک مومکون دور . دیکتاتورلوق و ایستعماری سیستم لر، بئله بیر اورتامین یارانماسینین قباغیندا ان بؤیوک انگل حساب اولونماقدادیر لار .

گونئی آذربایجان تورپاقلارینین توتالیتیر و راسیست ایرانین موستعمیره سینده قالدیغی نه ده نی ایله ، آذربایجانین طالعی و اونا ربطی اولان قونولارین یاساقلانماسی ، آذربایجان تورکونه عاید گوندم جریانلاری، آذربایجانین میلی حرکتی چاره سیز لیک دن بوینونا آلیب و ایستقلال سیز بیر میللتین دؤولت چیلیبیلین یوکومله نیر . آذربایجان میلی حرکتینده دبیش کن لیک و بئتکین لیک، زامان سوره سینده اؤز یئرینی تاپماقدادیر . بو یئنی لیک میلی فعال لاردا و میلی حرکت ده یارانماسیدی کئچمیشه تایی آذربایجان باشقالارینین تصمیم و امرینه بئنه طابع اولاجاقدی . اما بو یئنی لیک و بئتکینلیک فاکتور و باعث اولوب کی آذربایجان و تورک میللتینین طالعیینی گئرو توتوب ایسته دیکلری کیمی یؤنه لئتمک ایسته یین دوشمن لر بو گون میلی حرکت و میلی فعالارین سدی قارشیسیندا دیز چؤکسونلر .

آذربایجان تورک میللتینه دینج گلجک و سئوینجلی بیر وطن قورماق و میللتی باغیمسزلیغا دوغرو آپارماق آذربایجان میلی حرکتی نین اساس گؤره ی و بورجو ساییلیر .

بئله بیر دورومدا میللتینین دوشونجه سی و داورانیشی گوندم اولماسا، دنیا معادلالتینی دوغرو آراشدیرا بیللمسه، موستقیل آذربایجاندا میلته گؤزه ل و اومیدلی بیر گؤرکم وئر بیللمسه، باشقا میللتیجی اولمایانلار کیمی فارس فاشیزمینین یارانتیغی ایران جهنمین ده یانین بئنه جک. اونا آدینی سؤزده آذربایجانچی /میللتیجی قویان بیر سیرا ساتقین و شارلاتان لار بو بوشلوق دولوروب و میللتی قورتولوش یولوندا جایدیراجاقلار .

ایران سیستمینین دیکتاتورلوق و بوغوناق شرایطینی نظرده آلاق، میللت و میلی فعال لارین مباریزه استراتژیسی شوردان - شعور سوپه سینه یوکسه لمه سی و آذربایجانلی لارین ایران حاکیمیتینه اعتماد سیزلیغی و قوندارما ایرانلی کیمیلیندن نیفرت تاپماسی ، فارس شوونیزمینین معادلالتینی بیر - بیرینه ووروب .

دونیانین باشقا اولکه لرینده کی آزادلیق ساواشلارینین گئدیشی و سرعتینه گؤز آتدیقا، آذربایجان میلی حرکتینین مباریزه ماهیتی - دیره نیش فازیندان هجوما دوغرو یواشجاسینا حرکت اندیر. بو یواش جا حرکت ائتمه نین نه دنی بیغجام بیر تشکیلاتلارین و پارتییا لارین اولماسی دیر. اما بو دورومدا میلی حرکتین اؤزه ل لیک لریندن بیری، یئنی نسلین ذکالی بئتیشدیریلمه سی و آذربایجانین منافعینه حساسیت گورستمه لری دیر . تشکیلاتلارین و پارتییا لارین اولماسی دئموکراتیک سیستم لرین بیر ایلکه سی دیر، بئله اولکه لرده اینسانلار آزادجاسینا اؤز ایستک لرینی او پارتییا لارین الی ایله حاکیمیت دن مطالبه انده رلر . موستعمیره شرایطینده یاشایان آذربایجانین آغیر دورومو بورانی باشقا اولکه لرین فرق لندیریر. بورادا یارادیلما یان تشکیلاتلارین گؤره وینی، میللتین ایستک لری، آرزولاری و گلجه یی - آذربایجان میلی حرکتی آدیلا عرصه یه چیخیر. بیز آذربایجان میللتی دونیانین بوتون اؤزگور میللتلری کیمی اؤزوموزه باغیمسز وطن و دؤولتیمیز اولمالی دیر و بوندان آرینا راضی اولمامالییق. بو گؤره وی ده میلی سیاسی باخیشا صاحب اولانلاردا باشقا هنج کیمسه یئرینه یئتیره بیلمز.

۳۸-جمعی حرکتلر.

وطنیمیز آذربایجانین اصل صاحیبی میللتیمیزدیر. مین ایللرله بو تورپاقلاردا یاشاییب، بو تورپاقلاری قورویوب و بوردا تاریخین ان گورکملی اویقارلیغینی یارادان تورک میلتی، بوتون وار اولان تهجم و سورونلارا قارشی، بئنه ده بو تورپاغی بوردا (وطنه) چئویرن بو میللت، و بو میللتین تورک کیمیلیی بیر چوخ اؤزگه لره و دوشمنلره هر زاماندا چوخ سورون یارادیدیر. بوتون نه دنی بوتون شیطان و غیره اینسانی پلانلارا قارشی هله ده تورک میللتین هر بیرینین اینده اولان ایمکانلار دان بیلره رکدن یا بیلمه یرکدن فایدالاناراق دیره نمک گوجونده آختارماق مومکوندور. بو گون ایسه یالنیز صیرف فردی ابتکارلارا و عملره سؤیکه نه رک دوشمنلر قارشیسیندا مقاومت ائتمک اولماز. تام ترسینه بیر میللت کیمی بیر آریا گلئب مدرن آراجلار و قورولوشلارلا چالیشیب و مقاومت گؤسته رمک لازیمدیر. حتا میلی آماجلار اوغروندا بیر سیرا اوزمانلاریمیزین فیکرینجه یالنیز مقاومت دئیل، همده ائتگیلی تشبث لر زامانی دیر. بونا لازیم اولان ایسه وار دوروموموزو دریندن درک اندیب و مدرن آراجلار (هم دوشونجه سل اولاراق هم فیزیکی اولاراق) تهییز اولونوب جمعی، پروقراملی، آماجلی بیر سیرا ایشلر گؤرمه کده دیر. جمعی روحیه دن یوخسول و تخریباتچی کاراکترلی شخصلر ایسه بو بیرلیکده لیه خلل گئیریپ و سورون یارادا بیلر. انله بوناگؤره ده چالیشیمالی دیر فردی انگولاردان اوزاق، میلی منافی تمیل بیلن بوتون اینسانلاریمیز کیچیک ده اولسا اوزمان جمع لر یارادیب و ایش بؤلومونو اساس آلاق اورتاق ایشلر گورسونلر. چونکی دوشمن تک فردلر اولاراق بیزه قارشی ایش گورمور، بیزده اونلارین قوردوغو جمعی پلان و حرکتلر قارشیسیندا فردی دایانا بیلمه یه جیبک. جمعه قارشی جمع له و جمعیه قارشی جمعیت له دایانماق اولار گئرچه یینی قبول ائتمک بو آرادا چوخ اؤنملی دیر.

۳۹- تورک بیرلییی و ضرورتی.

گونئی آذربایجان، قارا باغ، کرکوک، بایربو جاق، کریم، دوغو تورکۆستان، چینستان و... یئرلرده تورکه قارشی حاقسزلیقلار و جینایتلر تورک دوشمنلری قارشیسیندا تک_ تک دایناماغا گوجوموزون یئتمه دییینی آجیقجاسینا گۆسترک ده دیر. بو گون هر زاماندان آرتیق تورک بیرلیینه و تورک گوج بیرلیینه احتیاجیمیز واردیر .

تورک میلئینی صیرف بیر معنوی یا دا کولتورل بیر بیرلیک کیمی گۆرمک یالنیش دیر. تورک میلئی میلی، سیاسی، اکونومیک، نظامی بیر بیرلیک کیمی اؤز گوجونو اورتایا قویوب و اورتاق حرکت ائتمه لری حیاتی بیر اؤنم داشیماقدادیر. بو گون آروپا و آمئریکانین متفیقی اولان گورجۆستان یا اوکراین روسون قولدورلوغو قارشیسیندا چاره سیز قالیرسا، صاباح اؤزبکیستان یا قیرغیزستان بو زوربالیغین قارشیسیندا هنج بیر دیره نیش گوجونه و اولوسلار آراسی ده سنه په مالیک اولمایاجاق. اما تورک دونیاسی اورتاق میلی قونولاردا ایش بیرلییی آپاریرسا، زامان_ زمان بو یارانان گوج بیر چوخ پیس نیئلی لره دور دنمه په قدرتی اولاییله جک .

دوشمنلریمیز اؤنجه بیز تورکلری آیریپ سونرا محو ائتمه په چالیشدیلار. بیز ایسه یئنی دن بو بیرلییه، داها مدرن، داها گوجلو، داها فایدالی و تاثیرلی شکیلده چالیشمالی بیق .

تورک بیرلیی بیر ایسته ک، بیر آماج، بیر ضرورت کیمی اؤنچوللریمیز و آیدینلاریمیز کیمی میلئیمیزه سونولورسا و میلئت ایچینده بوتون عمومی و تخصصی آراجلارلا مطرح اولونورسا، میلئت ده بونا مارق گۆسته رجک. بئله لیک له تورک دؤولتری ده، بو عمومی لشمیش، میلی ایسته په بویون ایمه په مجبور قالاجاق لار .

یئتر کی اؤنچوللریمیز اؤزگه لرله بیرگه یاشاماق فورمولارینی آختارماقدان واز کنچیب، تورکلرین بیرلیکده یاشاماق لاری، ضرورتینی درک اندیب فورمولارینی آختارماغا چالیشسین لار .

۴۰- وطن.

وطن تنها مکانی نیست که در آنجا شاد و خوش باشی و به عافیت روزگار بگذرانی، گاهی وطن جایی میشود برای غمگین بودن، جایی که باید نگرانش باشی، برایش اشک بریزی، دلواپس آینده اش باشی برایش فداکارانه تلاش کنی و برای آزادیش خون بدهی. وطن گاهی تبدیل می شود به مکانی برای تمامی آرزوهای دور و دراز و امیدهای بزرگ و کوچک. گاهی وطن تبدیل می شود به تمامی چیز باارزشی که در این دنیا داری و میخواهی برایش بمیری .

واقعیت این است که وطن بعد معنوی و ملی خاک است، همانگونه که مادر بعد معنوی و الهی زن است برای انسانها. وطن یعنی قطعه ای از دنیا که از اول مال ما بوده و حقیقت وجودی مان در آن به واقعیت تبدیل شده است، وبدون آن منی سرافراز و مالک وجود ندارد. بدون وطن این من عزت نفس دار تبدیل به مستاجر دیگران و محتاج مرحمت و لطف بیگانگان است. من بدون وطن ماهی بدون آبی است که تنها فلسفه وجودی اش، پیشکشی است قابل تصرف و تصاحب برای پر کردن شکم زیاده خواهان و خاک خواران. بدون وطن ملتی وجود ندارد، تنها چیزی که هست گله بردگان برای خدمت به دیگران و گوشتهای دم توپ برای فراهم کردن زندگی بهتر برای خدایان زمینی و اربابان است .

وطن آن چیزی نیست که فعلا بی خیالش شوی و فکر کنی بدون مشکل می تواند به زندگی ادامه دهد و هر زمان که برگردی می توانی از همان جای قبلی ادامه دهی .

تا سربرگردانی و بی خیال وطن شوی هستند بی سیرتانی که وطن را اشغال کنند و مردم را تبدیل به بردگان نمایند و هر روز بیشتر از دیروز بلایی بر سر این سرزمین بیاورند که با دهها سال تلاش و مبارزه نمی توانی جبران آن خسارتها را نمای. هیچ خاکی در جهان بی صاحب نمی ماند، اگر مواظب و طنت نباشی، دیگران تصاحبش می کنند و به نام سازندگی، استعمارش می کنند و مالکان و صاحبانش را به بردگی میکشند و خاندانش را روشنفکر می نامند و هر بلایی که خواستند بر سرش می آورند. و تو می مانی و حقیقی به تاراج رفته و واقعیتی رنگ باخته در میان تلی از دروغ و فریب و برادران و خواهرانی فریفته شده بدست دیو سیرتان فرشته نما. آنچه بر سر وطنمان آذربایجان در طی دو قرن گذشته رفته است چیزی نیست جز حکایت چند

پارگی و اشغال و سلطه بیگانگان و تلاش متجاوزان در جهت نابودی هویت ملی آن. ونیز بردگی و آوارگی و نابودی و سفالت مردم این سرزمین زخم خورده و به تاراج رفته. و تمامی دلیل آن اهریمن صفت بودن همسایگان و بی خیالی و خوش خیالی ما، که خاک را نمی شود خورد و ما را نمی توان اسیر کرد! نتیجه این خوش خیالی و بیخردی عمومی همان است که امروز وطنمان اشغال شد و همه چیزمان از هویت و بزرگی و گذشته و امروزمان به تاراج رفت. آیا بعد از تمامی این حوادث باز هم فکر می کنیم که چیز خاصی اتفاق نیفتاده و عزتمندانه زندگی می کنیم؟ اما حقیقت چیز دیگری می گوید و تاریخ قضاوت متفاوتی در باره ما خواهد کرد. حقیقت و قضاوتی تلخ و پر عبرت که چگونه وطنی به اشغال درآمد و ملتی بی خیال، چگونه به بردگی کشیده شدند، بدون آنکه خود متوجه شوند .

۴۱- ما در "کجا" ایستاده ایم!

ما در جامعه ای زندگی می کنیم که اغلب افراد آن نهایتا چیزی از آب در می آیند که شاید تمام تلاششان این بوده که سدی باشند در مقابل این اتفاق. ما در جامعه ای زندگی می کنیم که همیشه باید از صفر شروع کنیم، باید برای بدست آوردن یا حفظ ضروریات یک زندگی عادی، هزینه هایی متحمل شویم که جبران ناپذیرند. زندگی اجتماعی در عصر حاضر پیچیدگی هایی یافته است که به انسان در مورد آنچه که در مبادلات مختلف بدست می آورد، آگاهی می دهد؛ علیرغم آن آگاهی درستی از آنچه که در این بین از دست می دهد را نمی دهد .

زندگی افراد علاوه بر وابستگی هایی که به اطرافیانش دارد وابستگی شدیدتری به نظامهای مختلف سیاسی و اقتصادی و... دارد لذا بنوعی ما تبدیل می شویم به چیزی که نظامهای حاکم بر بازار، جامعه، رسانه ها و... نیازمند آن می باشند. ما در مواجهه با میدانهای مختلف حاکم در زندگی مان ابتکار عمل متفاوتی با گذشته داریم. بوردیو با تعریف این میدانهای مختلف اشاره به این دارد که کسی که مثلا در میدان ادبیات به مراتب جدی ای دست یافته است، میدان قدرت را رها کرده است و مشابه آن... این موضوع در ابعاد وسیعتر خود آمیختگی هایی با تاریخ و روند شکل گیری وضع موجود ما دارد و آن اینکه چه مقدار از تاریخ آذربایجان منتسب به اراده ما (انسانهایش) بوده است؟ ارتباط و نقطه تماس آن با وضعیت موجود و خواسته های فعلی چیست؟ و البته آینده!

ما در مواجهه با اتفاقاتی که با تداومی دایره وار زندگی فردی و اجتماعی ما را بلعیده است توان اندیشیدن و تصمیم گیری مستقلی در مورد خودمان را نداریم. بلکه در تلاشیم به نحوی حیات خود را در این "میدان مین" ادامه دهیم و این باز خورد و میراث تفکری است که مواضع و منافع خود را بر محوریت دیگران تعیین کرده است و هرگز نتوانست بفهمد سرزمینی که روی آن ایستاده است کجاست؟

موجودیت هیچ ملتی منتسب به اراده ملت دیگری نبوده و نخواهد بود و اگر کسی مدعی احساس تعلق عمیق به این ملت و سرزمین را دارد بایستی واقف بر این مسئله باشد که او تنها نیست و این کلمه "تنها" حداقل دو معنی متضاد دارد که اجازه حرکت به دیگران و با دیگران را می دهد از طرفی نیز انتقاد، پیشنهاد، اظهار نظر، رد، تایید و... از میدانی به میدان دیگر بیش از آنکه راهگشا باشد سردر گم کننده است. مثلا اظهار نظر آشکار یک شاعر یا فعال عرصه هنر در مباحث سیاسی علاوه بر اینکه غیر دقیق می نماید، با توجه به شرایط حاضر زمینه را برای فعالیت خود را نیز نامساعدتر می کند. مهارت روزنامه نگار در مقالات و یادداشتها و یک شاعر و نویسنده در اشعار و کتابهایش و... قابل سنجش می شود نه در جای دیگر. انسان بایستی تکلیف خود را با آینده مشخص نماید. با نگاهی میانمایه و تحت تابعیت، هیچ چیزی را نمی توان تغییر داد. مشخصا نقد سیاسی بایستی بر اساس عقلانیت و رئالیسم سیاسی مطرح گردد. این مسئله، ناقض آزادی بیان نیست بلکه مشخص کننده حوزه ای برای بیان، نقد، تعامل و دیالوگ است. تشابهی بین حیات فردی و حرکت اجتماعی و ملی در جامعه ما وجود دارد که گاهی علیرغم خواست و اراده انسانهایش حرکت می کنند که این نیازمند مطالعه بسیار جدی تری دارد.

۴۲- مهم بیر نکته!

آذربایجانین معاصر تاریخینده بیر دوشوندوروجو نکته هر زمان اؤزونو گؤسترمیشدیر. اودا آذربایجانچیلیق/تورکچولوک قارشیسیندا، بیر ایله قانلی دوشمن اولان ساغ و سولون هر زمان سؤز قونوسو آذربایجان اولدوغوندا بیرلشیب، آذربایجانا قارشی اورتاق دوشمن موقعی توتماقلاریدیر. سانکی بو دونیادا آذربایجان دان باشقا، هنج نه بو ایکی، بیر بیرینه دوشمن کسین خطی بیر آریا کتیره بیلیمیر. ۱۹۲۰ قوزئی آذربایجاندا محمد امین رسول زاده نین اؤنده ر لیبینده قورولان «آذربایجان دموکراتیک جمهوریتینه» قارشی و اونون بیخیلماغینی ایسته ین ایکی گوج بیرلشیر. روسیه کومونست پارتیاسینین قوزئی آذربایجان دا کی شعبه سی اولان «هیمت» تشکیلاتی(سول). و او زمان آذربایجاندا ایسلامچی بیر پارتیا سایلان «احرار» تشکیلاتی (ساغ)

هر ایکیسینینده هدفی آذربایجاندا قورولان میلی دولت، (آذربایجان جمهوریتینی) محو ائتمک دیر. بو یعنی ایسلامچی لارلا کومونستلرین اتفاقی !.

۱۹۴۶ دا گونئی آذربایجان دا قورولان «آذربایجان میلی حکومتی» نه قارشی او زمان کی کومونست دونیا سینین مرکزی اولان سوونتلر بیرلییی (شوروی)، ساغ دونیانین مرکزی اولان آمریکا ایله بو حوکومتین محوی اوچون آنلاشیرلار. اونون آردیندا اولکه ده ده، کومونیزمی تمثیل ائده ن «توده» پارتیاسی، آذربایجان میلی حکومتینی فارسلا را_ ایرانا ساتیب، قوام السلطنه، مصدق السلطنه، موللا طالقانی و محمد رضا پهلوی کیمی ساغچیلارلا گیزلینجه آنلاشیب آذربایجان میلی حکومتینی محو ائدیرلر .

۱۹۸۰. اینقیلابدان بیر ایل کنچیر، آذربایجانا آزدا اولموش اولسا میلی حقوق طلب ائده ن، «جنبش خلق مسلمان» علیهینه ینه ده کومونست توده پارتیاسی، جمهوری اسلامی و نهضت آزادی و جبهه میلی (ساغچیلار) ایله بیر اتفاق حالیندا اولاراق، آذربایجان قاندا بوغور لار .

بو گونه آذربایجان میلی حرکتی قارشیسیندا یننه ده، هم ایراندا هم آذربایجان داکا سول قوه لرله، ساغچی لیبرال و حتی کئریچی ایسلامچی قوه لر یننه ده بیر ایتیفاق حالیندا دیرلار .

باشقا سؤزله سانکی سؤز قونوسو آذربایجان اولاندا، هم دونیاداکا ، همده آذربایجانین ایچینده کی ساغ_ سول آیریشیملاری و ایدئولوژیلری تفرعات اولور. و بوتون متخاصم گوجلر آذربایجانا قارشی بیرلیکده حرکت ائدیرلر .

۴۳-۲۱ آذر قانلی بایرام.

وقتی از ۲۱ آذر حرف می زنی باید مواظب باشی بغض خفه ات نکند. غم قلبت را به درد نیاورد و در کوچه های خاطرات آن روزها، وجدانت خون آلود نشود. وقتی از ۲۱ آذر حرف میزنی باید بتوانی با یک چشم بخندی و با یک چشم گریه کنی، باید هم جشن بگیری و هم مراسم عزای بر پا سازی. و این دوگانگی، سرنوشت شصت و نه ساله ماست. یعنی دوگانگی و تعلیق .

فکرش را بکن در کجای دنیا سرزمین و ملتی هست بغیر از ما که سال روز رهایی اش با سال روز بردگی اش یک روز باشد، آنهم با فاصله یک سال. در کجای دنیا سرزمینی هست که ملتش را به خاطر هویت و زبانش قتل عام کنند، و بعد از چند سال مردم همین سرزمین قتل عام شده دهها شاعر و نویسنده و سخن دان تحویل قاتلان خود و هدیه به زبان تحمیلی دشمن بدهند. این یعنی دوگانگی، آن هم نوعی از دوگانگی که هر چقدر هم سعی کنی نمیتوانی درکش کنی .

حالا دو ۲۱ آذر داریم یکی مال ما و دیگری مال آنها. ۲۱ آذر ما بوی آزادی میداد، بوی استقلال بوی دیگر میتوانیم تورکی بنویسیم، بوی رهایی، بوی سر بلندی میداد. بوی اینکه شب دیگر به پایان رسیده، هیچ کس دیگر ظل الله (سایه خدا روی زمین) نیست. زمان تاریخ سازیهای مسخره و دروغ و افسانه های مردم فریب به پایان رسیده است. دیگر ما رعیت هیچ کس نیستیم، دیگر برده هیچ کس نیستیم؛ ما مردمیم ما ملتیم. ما هم مثل دیگران انسانیم. دولتمان، ارتشمان، مجلسمان و همه چیزمان باید شبیه خودمان باشد. باید بتوانیم به اراده خودمان شاد و به خواست خودمان غمگین باشیم .

ولی ۲۱ آذر آنها یعنی آغاز بردگی دوباره، یعنی دارهای بر پا شده، یعنی قتل عام دهها هزار آذربایجانی بدست متمدنان آریایی! یعنی اشغال، یعنی زبان تحمیلی، یعنی سرزمینی اشغال شده و آرزوهای بر باد رفته، یعنی بی هویتی انسان، یعنی شکست خوردن فرهنگ از سلاح، یعنی مسلخ انسانیت. و مسخ یک ملت. یعنی جام خون در دست میرغضبان قاتل. ۲۱ آذر آنها یعنی تحکیم تخت دیکتاتور، یعنی تبدیل آذربایجان به یک قبرستان بزرگ، یعنی برهوت فرهنگ و اندیشه، یعنی پیروزی شب بر نور، ۲۱ آذر آنها یعنی غلبه شیطان بر انسان. و پیروزی وحشی گری و ددمنشی بر تمدن.

۲۱ آذر ما یعنی «عید قربان آذربایجان»، یعنی فدا شدن دهها هزار انسان در راه روشن نگاهداشتن، شعله آزادی و استقلال و برای حاکم شدن انسان بر سرنوشت خویش. این روز را می توان روز حق تعیین سرنوشت نیز نامید. یا می توان روز حاکمیت ملی بر آن نام نهاد.

۲۱ آذر که فقط مال ماست و بسیار متفاوت است از ۲۱ آذر دیگران.

۴۴- توپلوم و اوزمانلار.

هر بیر قونودا، او قونونون اوزمانلاری و فعاللاری نظر صاحیبی حساب اولونارلار. تخصص صاحیبی اولمایانلار و او قونودا فعال اولمایانلارین گوروشلری اکثرًا خام، شعاری و غیره دقیق اولماقلا بیرگه، احاطه سیز اولدوغو اوچون سورون یارادار. بیر میلتنین طالعی و ایزله یه جه یی یول و استراتژی سی او قدر اؤنملی دیر کی بنله شئیلری اوزمان اولمایان لارا بوراخماق، ان یالنیش ایش حساب اولونا بیلر. بونا گوره ده جیدی و تاثیرلی چالیشیقلا اوچون جیدی و اوزمان چالیشانلارا احتیاج واردیر. بیر سیرا عمومی، دقیق اولمایان و اوزه یسل سؤزلری و یا ادعالاری تمیل قبول انده رک یولا چیخماق، سونوجدا یا پوپولیزمه یادا مغلوبیته میلتنی گنیریب چیخاردا بیلر. آذربایجان اؤز آیاغی اوستونده دورماق ایسته بیرسه و بیر اولوس کیمی یاخشی بیر شرایط اؤزونه قورماق ایسته بیرسه، هر بیر فیکری_علمی ساحه ده اؤز اوزمان گوجونو و کادرنی یاراتماسی شرط دیر. بونا ایسه وطنینی_میلتنی سنون و بو یولدا فداکارجاسینا عؤمرونو صرف اندیب تخصص قازانان اینسانلار لازیمدیر. یوخسا هر بیر قونویا سطحی و فرمانی شکیده بیر_ایکی جمله قورماقلا، مسئله حل اولونور. ذاتا گلیمیش و گلیمشه میش اولکه لرین فرقلریندن بیرری ده اوزمانلارین اولوب، اولماماسی، اوزمانلارین کیفیت لری و بو اوزمانلارین دوشونجه و آراشدیرمالارینین توپلوم /سیستم طرفیندن منیمسه نیب حیاتا کئچمه سینده دیر. بو گونکی دونیادا یاشام و چالیشماق ساحه لری چوخ شاخه لی و چوخ یؤنلودور و بوتون بو شاخه و یؤنلره، تانیش و اوزمان اینسانلارین اولمالاری و اونلارین چالیشما و آراشدیرمالارینین جیدی آیینماسی چوخ اؤنملی دیر. بو چالیشمالارا سایغی و بو چالیشمالارین اؤنمینی درک ائتمک و اونلاردان فایدالانماق ایسه هر بیر وطن سنور و میلتن سنورین گوره وی دیر.

۴۵- شهید فریدون ابراهیمی نظریه پرداز استقلال آذربایجان.

شهید فریدون ابراهیمی، دادستان جوان و اندیشمند آذربایجان در زمان حکومت ملی آذربایجان که بعد از سقوط حکومت ملی آذربایجان، و اشغال دوباره آذربایجان توسط ایران بدست شونیس_فاشیسم، فارس-ایران، به شهادت رسید، در دوران حکومت ملی آذربایجان، کتابی ارزشمند به زبان تورکی به نام «آذربایجان تاریخی» نوشته و منتشر کرده است. در این کتاب ارزشمند که به بررسی تأسیس دولت ماد توسط آذربایجانیها و نابودی دولت ماد توسط هخامنشیان متجاوز و کوروش جنایتکار در سه هزار سال پیش پرداخته شده بنیان نظری و تئوریک استقلال آذربایجان به صورتی علمی پی ریزی شده است.

مرحوم ابراهیمی در این کتاب ایجاد دولت ماد در خاک آذربایجان را در بستر تمدنی آذربایجان و در ادامه تثبیت و رشد تمدن آذربایجان میدانند و این دولت صلحجو و پیشرفته در آن روزگار را نماینده فرهنگ و تمدن آن زمان آذربایجان به شمار می آورد. به نظر وی این دولت یکی از مهمترین دولتهای بزرگ در طول تاریخ است که بر خلاف دولتهای قبل و بعد از خود در جهان دارای خوی و حشیکری و اشغال کننده سرزمین دیگران نمی باشد. اما مشکل زمانی آغاز می شود که قومی وحشی، بیابانگرد و خونریز که بعدها نام آریایی بر آنها اطلاق گردید و تنها مهارتشان جنایت و اشغالگری است، با دولت ماد همسایه می شود و در صدد اشغال خاک آذربایجان، برچیده کردن دولت ماد در آذربایجان و نیز نابودی فرهنگی و تمدنی آذربایجان است. و با نیرنگ و جنایت و نسل کشی موفق به این کار نیز می گردد.

مرحوم ابراهیمی فارسها و حکومت ایران را وارثان کوروش و هخامنشیان و «خلق آذربایجان» و «حکومت ملی آذربایجان» را وارثان حکومت ماد می داند. وی به نوعی تشکیل حکومت ملی در آذربایجان را تلاش چندین قرنه آذربایجانیها و انتقام آنها از سقوط دولت ماد توسط هخامنشیان اشغالگر ارزیابی می کند. از اینجا معلوم میشود که از نظر ابراهیمی تنها راه نجات آذربایجان تشکیل حکومتی ملی و یا به عبارت دیگر استقلال صد در صد از ایران می باشد چرا که در طول تاریخ هیچگاه این دو ملت

نتوانسته اند به خاطر تفاوت در ساختار و بنیان تمدنی شان در کنار هم به صورت مسالمت آمیزی زندگی کنند و بعد از این نیز نخواهند توانست. پس بهترین راه استقلال کامل آنها از یکدیگر است. با مطالعه این کتاب به نظر می‌رسد مرحوم ابراهیمی با رهیافتی تمدنی و تاریخی لزوم تشکیل حکومت ملی را تئوریزه کرده و تشکیل این حکومت را اولین گام در جهت استقلال کامل آذربایجان می‌داند. به نظر وی آذربایجانیها در طول تاریخ با نگاه به فرهنگ جمعی شان مردمانی تمدن ساز و صلح جو هستند ولی وارثان تمدن هخامنشی مردمانی جنگ طلب، اشغالگر و تمدن سوزند که این خوی آنها بعد از گذشت سالهاو قرن‌ها تغییری نکرده است پس بهترین راه برای نجات ملت آذربایجان از این گرداب نابودی و اسارت و ارتجاع و داشتن وطنی آباد و آزاد و پیشرفته، استقلال تمام عیار آذربایجان است .

فریدون ابراهیمی سعی داشت تا این نکته مهم را روشن کند که بر خلاف نظر بسیاری از هم‌زمانش مشکل تنها در شکل و نوع حکومت حاکم بر ایران نیست و هر حکومت که در ایران بر سر کار بیاید، در وضعیت آذربایجان تغییری حاصل نخواهد شد چرا که آذربایجان مستعمره ایران است، و اینها ملتهایی متفاوت با تمدنها و فرهنگهای ناسازگار با هم هستند، این نظریه ای بود که با گذشت زمان و تغییر حکومت در ایران درستی آن بر بسیاری اگرچه دیر هنگام ولی روشن شد. این نظریه فریدون ابراهیمی دادستان شهید آذربایجان نشان از بینش عمیق ملی و دانش گسترده علمی داشت .

روحش شاد ؛ یادش گرامی باد .

۴۶-۲۱-آذر، میلی حاکمیت گونودور.

آذربایجانین معاصر تاریخینده 21 آذر، 1324/ 1945 ان اؤنملی تاریخی گون حساب اولونماقدادیر. بو گون آذربایجان تورک میلیتی، میلی کیملیبینه سوپکه نیب سیاسی حیاتی نی سوردورمک اوچون "آذربایجان میلی حوکومتی" چرچیوه سینده میلی حاکمیتینی قوروب و اعلان ائتدی. بو ایسه کچن یوز ایلین ایچینده آذربایجان دوشمنلرینه ان بؤیوک ضربه ایدی. آذربایجان میلی حوکومتی میلتمیزین بوتون آرزو و ایستک لرینی یعنی میلّت اولماق، دؤولت قورماق، دنموکراسی، آزادلیق، اؤز طالعینه حاکیم اولماق و بیر میلّت و بیر وطن کیمی اؤزونه مخصوص بیر یول تعیین ائتمه یی گنرچکلشدیرمه یه و فورمالاشدیرماغا چالیشدی. تورک دیلین رسمی اولماسی، میلی دولتین یارانماسی، آذربایجان میلی مجلسین قورولماسی، آذربایجان میلی اوردوسونون قورولماسی، میلی پولون چاپ اولونماسی، میلی یارغی نین تأسیس ائدیلمه سی، میلی اقتصادین تملین قویولماسی، آذربایجان اونیورسیتتینین یارانماسی، میلی مطبوعاتین دیرچه لیشی، آذربایجان رادیوسونون تأسیسی، تورپاق بؤلگو ایصلاحاتی و بونلارا تای یوزلرجه دیرلی ایشلره بو میلی حاکمیت دورانیندا امضاء ائیلدی. بو ایسه هر یونو ایله ثبوت ائتدی کی آذربایجان تورک میلیتی بیر ایل میلی حاکمیت چرچیوه سینده باشقالارینین یوز ایله بیزه گورمه دییی یا گورمک ایسته مه دییی ایشلری اؤز اؤزونه گورمک گوج، قابلیت و ایسته بینده دیر. بو ایسه میلی حاکمیت چرچیوه سینده، میلی حکومت قورماق آذربایجانلی لارین هم حاقی دیر و همده بونا قابلیت لری واردیر. میلی حوکومتین یارانماسی آذربایجان تورکونون ده و یوردونون دا میلنلر ایچینده میلّت، اولکه لر ایچینده اولکه اولای بیلیمک اولاناغینی ثبوت ائتدی. بو حوکومتین بیر ایلینده یوز ایل لیک یولو گنن آذربایجان بونو ثبوت ائتدی کی وطنیمیزده وار اولان سورونلارین قاینای یالنیز و یالنیز دوشمنلردیر و بوتون بو سورونلار میلی حاکمیت چرچیوه سینده و میلی حکومت الی ایله میلتمیزین اراده سی سایه سینده حل اولونا بیلر. بونا تک انگل میلی حاکمیتین اولماماسی دیر. آذربایجان تورک میلتمیزین بو بیر ایل لیک میلی حاکمیتی، هله، بو گونده میلتمیزه امید و غرور و نریب و اراده ائتسک داها یاخشی یا شام شرایطی یارادا بیلره ریک ایسته بینین رئاللاشا بیلره جه بینین تضمین ائتمک ده دیر. میلی حاکمیتین ده یرینین هنج نه ایله ده بیشلمز و عوض اولونماز بیر حیاتی عامل اولدوغونو بیز بو بیر ایلین آیدینلیغیندا و اوندان سونرا کی 69 ایلین آغیرلیغیندا حیس و درک ائتمیش اولماغیمیز چوخ مهم بیر تجربه و درس دیر.

شونیزم و اونون ایکی آساماسی.

شونیزم سیاست منیدانیندا بیر سیاسی ترمین ویا بعضا بیر سیاسی مکتب کیمی تانیملانیر. بیر قوم ویا بیر توپلوم ویا میلتمیز باشقا میلّت و توپلوملارا اوغولادیغی غیری اینسانی بیر ده یر _ داورانیش، ماهیت _ بیجیمی دیر .

شونیزمین ایکی آساماسی اولار. بو آسامالار بیر_ بیرینی تعقیب ائده رک سونوجدا شونیزمترین ایسته دییی نتیجه نی اولار و نره ر. بو آسامالاری بئله سیرالایا بیلرک .

۱. ائلیناسیون: بو آشامادا محکوم اولان میلتن میلی وارلیغینی آغیر باسقی لارا اوغراییب، بو وارلیق جیدی یاشام ساحله لرینده ن حذف اولار. اؤرنه بین او میلتن دیلی علمی_ادبی ساحه لرده اؤز اؤره تکه نلیینی ایتیریپ آرتیق بدیعی و علمی اثرلرین یاراتماسیندان عاجیز لشر. دیل یاساقلاری، اؤیره تیم ساحه سینده ن میلی دیلین حذفی، و میلی دیلین یالینز کوچه دیلینه چنوریلیب، شفاهی لشمه سی بو آشامادا اولار. بو بلا هنر، علم و... ده بیر میلی وارلیغین باشینا گلیر. بنله لیکله بیر میلتن اؤز میلی وارلیغی ایله گونو_گونده ن فاصیله آچار ایش او یئره گلیب چاتیر کی بیر میلتن اؤز میلی وارلیغیندان اوتانچ دویماعا باشلاپیر. توپلوم اؤز کیملیینی یاخشی بیر یاشام اوچون بیر آلت یاپی یوخ مزاحیم و ایضافه بیر شئی کیمی گؤرمه یه باشلار و بو مزاحمتده ن بیر آن اؤنجه قورتولماعی ایستر. اؤز کیملیینده ن اوتانچ دویماق، اؤزگوه ن حیسنینی ایتیرمک، باش آشاعی لیق، باشقالارینی اؤزونده ن اوستون گؤرمک و میلی خاصیتسیرلییه اوغراماق بو آشامانین محکوم میلته تۇحفه لرینده ن! حساب اولونور .

۲. آسیمیلیسیون (حل اولماق):

ائلیناسیونون چیرکین سیاستلری سونوجو اؤزونو ده یرسیر و هنج گۆره ن بیر توپلوم بو پسوخولوگییادان قورتولوب داها یاخشی و سویه لی بیر یاشام سورمک آماجی ایله مهاجیم سیستمی قبول اندیب اونا تسلیم اولاراق اؤنجه اونون بیر پارچاسی سونرا اوندان اریمک سونوجونا وارار. بونو ایسه شوونیزمه آتلاماق اوچون هر گون داها اونون ده یر_بیچیم و داورانیش لارینی منیمسه ییب و اونلار کیمی یاشاماقدا افراطی لشر. بلکه انله بونا گۆره دیر فارسا یا روسا قوشولان تورکلر اؤز دوغما میلتنرینه داها آجیماسیز اولوب داها شوونیست-فاشیست اولورلار. ایکینجی آشاما یعنی بلشقاسیندا حل و جذب بیتدیکده ن سونرا، دتمک اولار کی بیر میلتن میلی یاشامی و میلتن کیمی داورانماعی سونا چاتیب و شوونیزم گوجلر آماجلارینا چاتمیشدیر لار. بنله لیکله بؤیوک معنوی بیر سوی قیریم باش وئره ک بیر میلتن محو اولموشدور .

فارس شوونیزمی یوز ایله ن آرتیق دیر بیز تورکلرین بو سیاستله تورکلویوموزو_آزربایجانلی لیغیمیزی، محو ائتمه یی دؤولت آماجی کیمی آپارماقدا ایصرارلی دیر. رنژیملرین ده بییشیمینه باخمایایاراق بو فارسلا لاشدیر ما _ایرانلی لاشدیرما بوتون گوج و سرعتی ایله بیزی محو ائتمک ده ن بیر آن دایانمیر .

تراختور آزربایجانا لازیمدیر.

"تراختور" یالینز فوتبال آپسیندان باخماق دوغرو دئییل. چونکی تراختور یالینز بیر فوتبال تاغیمی دئییل، تراختور آزربایجان تورکونون میلی کیملیک و میلی حقوق اساسیندا آپاردیغی موباریزه نین بروزه چیخیمیش گؤسته رگه لریندن بیر دیر. تراختور بوتون تورک آزربایجان میلتنیه و یوردونا اولان حاقسیرلیقلارا عصیان بایراغی و اعتراض منیدانی دیر. کیملر بو تاغیمی یؤنله ندیریر، کیملر بو تاغیمین مالیک لری دیرلر، کیملر بو تاغیمدا اویناییرلار البته کی اؤنملی دیر، اما بونلاردان اؤنملی اولان، تراختور تاغیمینین میلتنیمیزه و اونون میلی حقوق مجادله سینده بوراخیغی تاثیر و اوینادیغی رولدور . تراختور بیر آریا گلیب آزربایجان دوشمنلرینه بیر یئرده مئیدان اوخوماق سیمگه سی اولدوغونو اونوتماق، هامیدان چوخ میلتنیمیزه و وطنیمیزه ضربه وورا بیلر. انله بوناگۆره ده تراختور اوینلارینی تماشچی لاری طرفیندن بایکوت ائتمک یا بایکوتا چاغیرماق ان بؤیوک و باغیشلانیماز یالینز حساب اولونا بیلر .

تراختور عینی حالدا بیزیم بیر آریا گلیب و بیرلیکده سسلندیردیبیمیز ایستک و شعارلارین مرکزی دیر ده. باشقا سؤزله دئسه ک تراختور بیر مئیدان واسیطه سی دیر. (رسانه دیر). بو واسیطه دن داها تاثیرلی و فایدالی، یارارلانماق اوچون پروگراملار حاضیرلاماق بیزلرین گۆره وی حساب اولونار. تراختور صیرف ایدمان (ورزش) و فوتبال گۆزو ایله باخماق الیمیزده کی موباریزه آراجینی ایکی اللی، باشقالارینا تسلیم ائتمک دیر. بو گون نه گرکچه ایله اولورسا اولسون تراختور اوینونو تحریم ائتمه یه چاغیرانلار و بونا چالیشانلار ایلر سونرا بو باغیشلانماز، یالینز و خطالاریندان هنج بیر شکیلده دفاع انده بیلمه یه جکلر. بونا گۆره ده تراختوردان کوسمک و یا تحریم ائتمک یئرینه اونا داها آرتیق ده ستک اولماغیمیز بؤیوک اؤنم داشیماقدا دیر .

اگر قبول کنیم که "زبان خانه هستی" ماست. و موافق باشیم که "محدوده شناخت ما از جهان، مرزهای زبان" ماست. یعنی جهان ما زبان ماست. پس به این نتیجه می‌رسیم که در ۲۶ آذر ۱۳۲۵ کل هستی ملت آذربایجان در خیابان های آذربایجان توسط شونیسف فاشیسم، فارسی ایرانی به آتش کشیده شد. آتشی که در طی گذشت ۶۸ سال تمامی بنیانها و هستی ملت آذربایجان را مورد تهدید قرار داد و آنچنان خانمان برانداز و نابودگر بود که در طی دهه هایی که گذشت عملا آذربایجان را به صورت فرهنگی از دنیا جدا کرد و این سرزمین عملا تبدیل به یک زمین سوخته فرهنگی گردید، تا اشغال گران بتوانند با خیال آسوده و دستی باز هر ظلمی را که خواستند بر سر هستی این ملت به اسارت گرفته شده و وطن اشغال شده در آورند .

دشمن به خوبی می دانست زبان تورکی پرچم هویت ملت آذربایجان است و تا این پرچم زنده و پابرجاست، آذربایجان به مقاومت در برابر اشغال و استعمار ادامه خواهد داد و تسلیم آنان نخواهد شد. چرا که با تشکیل حکومت ملی آذربایجان و رسمی شدن زبان ملی تورکی در آذربایجان تمامی نظریات بی پایه و بی اساس و غیر واقعی و غیر علمی کسروی ساخته "زبان آذری" به زباله دان تاریخ سپرده شده بود و دشمن نمیتوانست در برابر اراده ملی آذربایجانیها کاری از پیش ببرد پس لازم بود دوباره و این بار شدیدتر و خشونت آمیزتر از گذشته در صدد نابودی هویت تورک آذربایجان باشد. و برای فراهم کردن میدان مانور برای یاوه گویبهای خود نباید هیچ صدای دیگری وجود داشته باشد تا راحتتر بتواند هویت ملی آذربایجان را نابود و هویتی دروغین و بیگانه را به آذربایجان تحمیل نماید .

دشمن برای اینکه نشان دهد که کار حکومت ملی آذربایجان به پایان رسیده و آذربایجان دوباره به صورت رسمی و علنی تبدیل به مستعمره ایران شده است و هر نیرویی که بخواهد در برابر این اشغال بپاخیزد به صورت شدید سرکوب خواهد شد، بعد از تشکیل دادگاههای نظامی و اعدام و حبس و تبعید دهها هزار از مبارزان آذربایجانی اقدام به عمل وحشیانه کتابسوزی در آذربایجان نمود تا همگان بدانند که زبان، فرهنگ، و هویت تورکی در آذربایجان خط قرمز اشغالگران است و با کسی در این مورد تساهل نخواهد کرد.

دشمن به خوبی می دانست زبان تورکی همان پرچم هویت آذربایجان بود و با برگزاری مراسم حکومتی کتاب سوزی، کتب تورکی در شهرهای آذربایجان در واقع پرچم آذربایجان را به آتش می‌کشید .

قادین، آزادلیق و حقوق.

گلنک سل باخیشدا قادین آنادیر، باجی دیر، قیزدیر و حیات بولداسی دیر. بو ایسه قادینلاری یارادیلان قوه مولوق نسبتی ایله اولچمک دنمه کدیر. ایشله و چی (کارکرد گرا) باخیشدا ایسه قادین دوکتوردور، مهندس دیر، وکیل دیر، اکینچی دیر، معلم دیر و... بو باخیشدا ایسه، قادینین ده یر معیاری، توپلومدا اوینادیغی رول اساسیندا بیچیملمک ده دیر .

اما اینسانی باخیشدا قان باغیندان و ایشله و دن اوزاق، قادین اینساندیر و بوتون اینسانا قائل اولونان حاقلار اواندا شامل اولونور. باشقا سؤزله توپلومدا قادینا مناسبت اقربا و یا منفعتی باخیشدان اؤته داها چوخ اینسانی و حقوقی باخیش اساسیندا تعریفلمک ده دیر .

بو باخیشدان یارانان سونوج تام حقوقلو و طنداش جمعیتی اولماقلا قالماییب، قادینلاری داها چوخ وار اولان فرصتلردن فایدا انماغا تشویق اندیب، توپلوم طالعینده تمل رول آماغا چاغیریر. بونا گؤره ده بو باخیشدا قادینلیق، برابر حقوق آنلابیسی و آزادلیق مفهومی بیر بیریندن آیری سایلمیر تام ترسینه ایچ ایچه و بیر بیرینه دایاق مفهولار سایلییر. بو مودئل دوشونجه ده صیرف تکلیف یا صیرف گؤره و یوخدور تام ترسینه، اختیار گؤره و حقوق آراسیندا چوخ جیدی و پوزولماز ده نگه لر یارانیر. بو ایسه قادینا سایغینی گئل بیر فورمادا بیر ده یر کیمی یایماقلا قالماییب همه قادینا سایغینی بیر حاق و وظیفه کیمی کؤکلندیریر. بو آرادا گلنک ده یری ایله حقوق محورینده اولان چلیشکی، حقوق محورینده غلبه قازانیب و حاکیم قیلینیر. بونون سونوجو ایسه گلنک لرین زامان ایچینده اصلاحی و و داها اینسانی بویوت قازانماسی دیر و گلنک لرین اینسان حقوق و ماهیتینه او یغونلاشدیریلماسی دیر .

باشقا سؤزله گلنک سیلاحی ایله قادین حاقلاری و آزادلیقلارینین ساواشینا گندیلیرسه زامان ایچینده گلنک لر مغلوب اولاجاق لار. چونکی هنج بیر گلنک اینسان ماهیتیندن و اینسان حقوقوندان و اینسان آزادلیغیندان اؤنملی دنیلیر. هر بیر گلنه بین آراسیندا داها اینسانی، داها آزاد، داها برابر حقوقلو باشماق دوشونجه سی یاتماییرسا او گلنک توپلومو مدافعه انتمک یئرینه توپلومون آباغینا باغا چنوریلیر و توپلومو یئنی لیکدن و اینسانی اؤزه للیکلریندن اوزاق ساخلایاجاق .

قادینلارا اولان آزادلیق و حقوق برابرلیی بیر توپلومون اینسانلیق اولچو و معیارلاریندان بیری دیر، دنییلیر سه بو فیکیر و گوروش مبالغه حساب اولونماز .

دیلمیز معنوی بایراغیمیز دیر.

هر بیر میلّت اوچون او میلّتين دلی، اونون ان بؤیوک میلی معنوی مدنی کیمی، وارلیغی و بایراغی دیر. دیلسیز بیر میلّت بیر گلشیمیش توپلومدان چوخ آدم بیغیناغینا بنزه مکده اولدوغو آپ آچیق و آیدین بیر گنرچکدیر. اینسانلاری بیر آریا گنریب اولناری بیر توپلوم بیر میلّت کیمی فورمالاشدیران فاکتورلارین ان اونملی فاکتورلادان بیری ده دیل دیر. بیر توپلومون دلی محو اولورسا او میلّتين معنوی کیمی محو اولوب و او توپلومو بیر آرادا توتماق مومکونسوز حالا گلشیم اولاجادیر. 26 آذر 1946\1325 ده ایشغالچی و غدار دوشمن طرفیندن یاندریلان تورک دیلینده کی کیتابلار، اصلینده تورکلویوموزو محو ائتمه یه یؤنه لیک سمبلیک بیر شونیستی _فاشیستی حرکت ایدی. دوشمن آرتیق آذربایجاندا، آذربایجانلی لیغین و تورکلرده تورک اولماغین دؤورانی نین سونگو گوجو ایله سونا چاتماسینی و تابع لیک دؤورانی نین باشلاماسینی آچیقجاسینا اعلان ائتمک له قالمامیش همده بونو بوتون اسکی و مدرن منتودلار و آراجلارلا حیاتا کئچیرمه سینه باشلامیشدیر. او دؤوران دان بویانا هله ده آذربایجان میلی معنوی باخیمدان اوزونه گله بیلمه ییب دیر. و هله ده کیملیک بحرانی ان اونملی بحران کیمی آذربایجان تورک توپلوموندا اوز بئرینی قورویوب ساخلاماقدادیر. هله ده 69 ایلدن سونرا تورک دلی گونده لیک یاشامدا شفاهی بیر دیل کیمی قالیب، و مکتوب بیر دیل کیمی میلّتمیزین یاشامیندا یئری بوخدور. باشقا سؤزله 69 ایل دیر کی تورک دلی آذربایجان دا هر گون و هر بئرده شونیزمین تونقاللاریندا یاندریلماقدادیر. و بو اودون شعله لری بوتون میلی مدنی معنوی وارلیغیمیزین عنصرلرینی هر گون و هر گون کوله چنویرمه یه داوام ائتمک ده دیر. دیلسیزلیک سوسقونلوق دنمکدیر. بو سوسقونلوق ایسه بیزی لال و یاری دیری بیر توپلوما چنویرمیشدیر. لال و یاری دیری توپلوم ایسه تسلیم بیر توپلوم اولاراق یاشاماق بئرینه هر زمان کوله لیی اساس آلاجادیر. بو گون هر بیر آیدین و و بجدانلی یازاریمیز و فعالیمیز بوتون عزم و ایراده سی ایله بو سوسقونلوقا سون وئرمک آماجی ایله فداکار جاسینا چالیشمالی دیر. و ایشیغی ایله اوزگه لر طرفیندن قارانیغا محکوم اولونموش توپلومون یاشامینا ایشیق ساچیب و دوغرو یولو گؤسترمه لی دیر. سوسقونلوق، راکید اولماق و قارانیق آذربایجان تورک میلّتینین طالعی دنییل، باشقالاری طرفیندن تحمیل اولونموش ظولم دور. بونو میلّتمیزه بیلدیرمک آیدینلاریمیزین و فعاللاریمیزین ان اونملی مسولییتی اولدوغونو اونوتماق لازیمدیر.

دونیا تک گوزله باخماق اولماز!

بو گونکی دونیا بؤیوک دونیادی، گننیش دونیادی، نجه قاتلی دونیادی، همده چوخ مرکب بیر دونیادی. بو دونیادا بیر ساده مسئله یه اولنارجا آچیدان باخماق اولار. واحد بیر قونویا اولنارلا دوشونجه مکتبینه ن، اولنارلا ایضاح وار. وبونلارین هامیسیندادا دوغرولوق پایی دا اولور. بو ایسه بو یئنی دونیا، فیکری و شخصییتی اولاراق حاضیر اولمایانلاری چاش_باش سالیب اینجیدیر. چوخلاری هر نه جیدی شئی ده ن قاچیب ساده بیر یاشام سورمه یی سئچیرلر. بیرچوخدا اوز اسکی دونیالاریندا قالمای ترجیح انده رک بابایتانماغا اوزلرینی محکوم اندیرلر. اما بو آرادا بیر سیرا اینسانلاردا ایلکله ل، "قبیله وی" دونیا لارینی ودونیا گوروشلرینی، بو یئنی لشن دونیا یا تحمیل اندیرلر. بئله آداملار سانیرلار کی، بونلار دایانیرسالار، دونیادا دایاناجاق. اما ایش بو قدرده ساده دنییل. دونیا ده بیشر، دونیا فرقلیر و بو ده بیشر اونلارین قبیله وی، دونیالارینی خطره سالیر، بو دونیا خطره دوشورسه اونلارین بو دونیا یعنی هر نه یه تک گوزلو باخدیقلاری دونیا اگه منلیک لری ده خطره دوشه بیلر. تک چاره لری یا دیره نمک (محافظة کارلیق) یادا به ینمه دیکلرینه سالدیرماق و اولناری محو ائتمکدیر. (کؤکده ن چیلیک، فوندمنتالیزم). اساس آماج دونیانی قبیله وی اولاراق (ایستر دوشونجه، ده یر؛ ایسترسه مودنل، شکیل باخیمدان) ایداره ائتمک دیر. بو نه دنله یئنی دونیانین دیرلرینی، انله بو دونیانین فیزیکی آراجلاری ایله محو ائتمه یه چالیشیرلار. بونون ان آچیق و آیدین اؤرنه یی قوزئی کوره، القاعده، داعش و... دیر. بونلار دونیانی حق باطله بؤلمکله مسئله نی حل ائتمیش سانیرلار. اما بو گونکی دونیانی یالینیز حلال_حرام، بورژوا_پورولنتر له درک ائتمه ک اولماز. بیلیم و بیلیمسال آراشدیرمالار بو قونودا اینسانلارین ان بؤیوک یاردیمچیلاری اولای بیله جک گنرچه بینده ن غفلت اولونمامالیدیر. بو یئنی دونیادا قبیله وی یاشاما قرار وئره ن هر بیر توپلوم ایستر ایسته مز اوز محوبنه قرار وئرمیش اولور.

ایکی بول، ایکی اؤرنک، ایکی سونوج.

آذربایجان و اونو تمثیل ائدن آذربایجان میلی حرکتینین قارشیسیندا ایکی یول وار. بو ایکی یولدا بیر-بیرینده ن تام فرقلی اولاراق ایکی سونوجلا قارشیلان شیریق. 1. تورکمن ائلی : کوردلر، شیعه عربلر، سنی عربلرده ن فرقلی اولاراق ائله ده بویوک موباریزه آپارمايان، میلی شعورلاری او قده ر ده فورمالاشمايان، هر زمان بغدادا اومید گوزوايله باخان، بوتون چالیشیقلاری عیراقین تورپاق بوتونلویونو قوروماق اولان، گوجلو و قاپساملی اؤرگوتلشمه بین، بغدادا شیرین گؤرونک بلکه بیزیمده اوزوموزه گولسونلر دئین ایستیقلا ایسته مه یں، اوزونده گوجلو میلی بیر حرکت یاراتمايان میلی حیس و شعوردان آز بهره آپاران، هر کس ایله سؤزده تعامل دا اولان، بغداد جانیلرینده ن بوش یئرینه لطف، مرحمت گوزله یں، بغداد حاکیم لرینده ن و اوردکی رنژیملرده ن توسعه دیله نن و بو گون وطنینده ساوینماسیز قالان، یوردندان قاچقین دوشه ن، هم بوگون همده گلجک عیراقدکی معامله لرده یئری اولمايان، تورپاقلاری اونون-بونون ایشغالیندا اولان، مینلرله اینسانین قانی فایداسیز اولاراق تۆکولن اونورلو بیر دیره نیشه باشلامايان و اوزونه گولدیویو، سؤزده تعامل ائله دییی هنج بیر کسی بوگون یانیندا گورمه یں. ان پیس دورومو بو گون، ان یاخشی دورومو بئش گون سونرا اولدوروله جه بییک دئییه ن تورکمن سویداشلاریمیز دیرلار. بیر گون ساغچی، بیر گون سولچو، بیر گون لیئرال بیر گون دینچی اولان اما هنج بیر زمان جیددی اولاراق میلیتیچی اولمايان بیر توپلوم و اونون اؤنچولرینین اؤزلرینه باغیشلادیقلاری گوندور بو گونلر. اونلار هنج واخت جیددی اولاراق اؤزلرینی بیر میللت و یا شادیقلاری تورپاقلاری بیر وطن کیمی گورمه دیلر. هر زمان عیراق اولسونون! بیر پارچاسی و عیراق وطنینین! بیر بؤلگه سی گوردولر اؤزلرینی. بوگون ایسه بئله بیر دوشونجه نین آجی همده قانلی میوه لرینی ده رمکده دیرلر. 2. آذربایجان جمهوریتی :

اوزون، زحمتلی، صبری، سبوی، اؤز وئرلی، دئموکراتیک، میلی موباریزه آپاران، شوروی دئییل، آذربایجانلی اؤزلرینین وطنی قبول ائنه ن، مسکوداکی رنژی می و ذهنیتی درک ائنه ن و اونون فاشیستی-شووینیستی کیملیینی ده رینده ن ائلايان. آذربایجان اولسوندا ایستیقلا مفکوره سی یارادان، دوشمنله تعامل، دوشمنه تسلیم اولماغین و موباریزه روحونون اولدورولمه سین، اوستواؤرتولو آدیدیر. بیلینجینده اولان، اوزونه و اؤز گوجونه اینانان و "آذربایجان میلی آزادلیق حرکتی" نی باغیشلايان اون مینلرجه آذربایجان میلی فعاللارینین معجزه سی، موسقیل آذربایجان جمهوریتی دیر. بوگون بو وطنین یوزده اییرمیسی انرمنی-روس ایشغال آلتیندا اولسادا، شوروی دؤنه مینه گوره هر ساحه ده یوز قات یاخشی یا شاماقدا دیرلار. ان بویویو نجه یا شایاچاقلاری و هارایا چاتاچاقلارینی روس-مسکو یوخ؟ تورک-باکی قرار وئرله جه ک. ایلرجه زحمت، عذاب، ایشکنجه، کوله لیکده ن سونرا آذربایجان آرتیق ووقارلی بیر توپلوم و آزاد بیر اولکله یه چؤریلیب. ایندی آذربایجانین اؤز بایراغی، اؤز دولتی، اؤز پولو، اؤز اوردوسو، اؤز مجلسی، اؤز آنا یاساسی اؤز میلی منافی و اوردیر. هر نه دن اوستون آذربایجانلی آرتیق اوزونو آذربایجانلی گورور. بو گون آذربایجانلینین قارشیسیندا ایکی سئچه نک وار یا ایندیکی دوروما دوام ائتمک یا بونداندا چوخ آزاد، گلشیمیش، مرفه، گوجلو، دئموکرات و خوشبخت یا شاماق. دوغودور هنج کیم حتا آذربایجانداکی ایقتیدار بئله بوگونکو آذربایجانین دورومونو ایدنال حساب ائتمز. اما ایدناللارا ساری گندیب، گنتمه مک، "میلی سعادت" چاتیپ-چاتماماق آذربایجانلیلارین یالنیز اؤز ایراده لرینده ن آسلی دیر. آرتیق اؤز دیلینی یوکسک سوییه ده اوخوبوب اؤیره نمک اوچون هنج بیر آذربایجانلی اؤزگه لره یالوارماق، اونلارا شیرین گورونمک یا میلی دوشمنلری ایله تعامل ائله مک مجبوریتینده دئییل. بو گون آذربایجانلی روس-سوونت جلاقلاری ایله یوخ، تام میلی بیر محیط و زمینده بیر-بیری ایله تعامل ائدیر. بیر فابریکا، بیر ده میر یولو، بیر تورکجه قه زنت یا بیر ایکی کلاس تورک دیلی اوچون اونون-بونون قاپیسیندا سورونمور. باشقا سؤزله اینسان کیمی یا شاماق اوچون هنج بیر یابانجی یا لواریب اوندان حاق دیلمه یه مجبور دئییل. ایندی ایسه بیزیمده قارشیمیزدا ایکی یول وار. همده سینانمیش و سونجوندادا گؤستمیش ایکی یول یا تورکمنلرین یولونو سئچه جه بییک یا آزاد (قوزئی) آذربایجانین.

آیدینلار، یار ادیجیلیق و سورغولاماق.

هر بیر میلیتین آیدینلارینین ایکی تمل سورومولوغو وار دیر .

بیر یار ادیجیلیق. ایکی سورغولاماق .

بیر. یار ادیجیلیق : هر بیر ساحه ده دوشونجه، یول، تحلیل و اثر یاراتماقلا، آیدینلار او توپلومون معنوی زنگینلییینه یاردیم ائدیب او توپلومون هم وار شرایطینه تاثیر بوراخماق لا بیرگه او توپلومون گلجه یینه ده ایشیق سالیب، بیر چوخ یئنی آلترناتیولری ایستر توپلومون بقاسی اوچون ایسترسه ده، گلشیمک اوچون سونارلار. بو آلترناتیولر زمان ایچینده استراتژیستلر طرفیندن

،سهمانلایب، بیر یول خریطه سی کیمی اله آلینب و مدون شکیلده حاضیرلارلار. هر بیر یول خریطه سی بللی بیر دوشونجه سیستمی نین محصولودور. بو دوشونجه سیستمی ایسه آیدینلار یارادارلار.

ایکی. سورغولاماق: آیدین تابع اولماز، باشفاسینی یانسیلماز، باشفاسینا شیرین گورونمه یه چالیشماز. تام ترسینه هر نه یی سورغولایار و تنقید ائدر. اونون اوچونده آیدینلیق یا یوللار آراسیندا یول تاپماق یا دا بئنی بیر یول یاراتماق دئمک دیر.

مغزهای کوچک و پدر خوانده های مستبد.

مغزهای کوچک و ذهنیتهای بسته ایجادکنندگان جوامع بسته و محدود هستند. کارل پوپر می گوید: یکی از ویژگیهای جهان سوم این است که در این جوامع شعور مردم بالاتر از شعور حاکمان این جوامع است.

بسیاری از حاکمان در جوامع جهان سومی نگاه و برداشتی که نسبت به جامعه دارند نگاه بسیار بسته و ابتدایی است. آنها جامعه را نه یک وجود زنده و پویا که موجودی صغیر و دائم الخیانه میدانند که همواره باید با صادر کردن بخشنامه های تنبیهی و تشویقی سعی در اصلاح و کنترل آن داشت تا مبادا روزی «فریب خورده» و به جهتی بلغزد که دچار انحراف و نابودی گردد. در این ذهنیت مستبد جامعه به عنوان موجود فاقد هر گونه خرد جمعی و دانش و تجربه محسوب می شود که بدون اوامر حاکمان امکان زندگی انسانی و مطلوب را ندارد. در این نوع طرزتلقی، حاکمان حق هر گونه دخالت و نظارت همه جانبه و بی حدودمرزی را نه تنها دارا می باشند که این گونه تجاوز به حقوق و حریمها یکی از وظایف بسیار مهم حاکمان نیز تلقی می شود. در این نوع نگاه تنها زمانی جامعه مورد تشویق قرار می گیرد که حرکتی در جهت نفع یا خواست حاکمان صورت دهد؛ و این هم جهتی به نوعی نشانه بالا بودن شعور جامعه و نیز بیعت با حاکمان تعبیر می شود. در حالی که هر جامعه ای در مواردی بنا به اصل بقا و رفع خطر می تواند با ایجاد مانورهای دست به فریب حاکمان خودکامه بزند. مثال بارز این نوع رفتار رأی ۹۵٪ مردم تونس به زین العابدین بن علی و انقلاب بر علیه وی تنها چند ماه بعد از به اصطلاح این انتخابات بود.

جامعه همانند انسان دارای عقل، شعور، آینده نگری و حس بقا و خواست پیشرفت می باشد و فارغ از اینکه دستورات پدرخواندگان و معیارهای ارزشی آنها چیست به حیات خود ادامه می دهد؛ تحمیل کنندگان ارزشها و معیارهای حاکمان به جامعه تنها کاری که صورت می دهند این است که در روند زندگی و رشد جامعه با ایجاد اختلال و مانع سیر طبیعی تمدنی و فرهنگی جامعه را به صورت موقت دچار سکنه می کنند.

در حالی که هر جامعه ای با توجه به ماهیت وجودی مخصوص به خود و با فعال کردن و فعال شدن دینامیکهای ملی خود قادر به انجام یک زندگی موفق در چهارچوب جامعه جهانی می باشد. اینکه حاکمان خود را به عنوان اصلاحگران یک جامعه قلمداد کنند و در صدد ایجاد دیکتاتوری صالحان باشند خود رفتار و اندیشه ای ویرانگر است که می تواند حتی بقای یک جامعه را به خطر انداخته و نابودگر دینامیکهای موجود در خود آن جامعه نیز باشد.

ایدئال شرایطی اوزوموز یاراتمالی بیق.

ایدئال شرایط ده چالیشماق و وطنه _ میلته خیدمت گؤستریمک هر بیر فعالین آرزوسودور. اصلینده آزاد شرایط (ایدئال شرایطین بیر فاکتورو اولاراق) هر بیر فیکرین و ایسته بین یایغینلاشماسینین تمل فاکتورلاریندان بیر ی حساب اولونماقدادیر. اما نه یازیق کی معاصیر دؤورده بوراخین ایدئال شرایطی، آزر بایجان دا نورمال شرایط بئله هنج زامان اولماییب. آزر بایجان دا کی فعاللار

هر زمان ان کیچیک ایمکانلاردان، ان چوخ فایدالانراق، بویوک ایشلره امضا آلماغا چالیشیبار. باشقا سؤزله "داردا، وار یارادا بیلیمک" آذربایجانلی لارین ان بویوک مهارتی اولوبدور. مشروطه دؤورونده ان آز سیلاحلا قهرمانلیق یارادان تورک آذربایجان میلی، میلی حوکومت دؤورونده بیر ایلین ایچینده یوز ایل لیک یولو گنتمه یه موفق اولو بیلیم لری. یا قوزنی ده بیر ایل لیک 1992_1993 جو "میلی دئموکراتیک" حاکمیت دؤورونده معجزه لر یاراتماغا موفق اولوبدور تورک میلیمیز. ایدئال شرایطی گوزلمک، عبث له ایشتیغال انتمک دنمک دیر. چونکی هنج کیم بنله بیر شرایطین بیزه سونولاجاغینا ضمانت ونره بیلیمز. اما او ایدئال شرایطین اوغروندا و اونو یاراتماغا چالیشماق بیزیم اوز الیمیزده دیر. هنج کس بیزه ایدئال یا حتا نورمال شرایط یاراتماق لا مکلف دنیل دیر. بنله بیر شرایطی یاراتماق یا اونون یارانماسی اوغروندا چالیشماق یالینز بیزیم اوز گوره ویمیزدیر. بیز کنچن اییرمی ایله بونو ثبوت انتمیشیک کی: ان آغیر و دوزولمز شرایط ده و ایمکانسزلیغین ایچینده، یئنی متودلار و یئنی ایمکانلار تاپیب و یارادیب، بویوک ایشلر گوره بیلیمک قابلیتینه مالیک میلیمک. بو ایسه بیزیم "ارکی / آرخی تاپ" لاریمیزدان گلن بیر گوج و قابلیت دیر. چونکی "تورک میلی نکی دیر، چالیشقندیر، گوجلودور" و یوخدان، وار انده بیلیمک گوجو اوندان وار دیر.

ایدئال شرایط اولمایان بئرده، ایدئال داورانیش گوزله مک اولماز.

بیر چوخ سویداشیمیز آذربایجان دا گندن میلی حرکتی، اونون کمیتینی و الده اندن باشاریلارینی باشقا توپولملارلا مقایسه انتمه یه چالیشیب و بو مقایسه دن ده امتیاز ونرمه یه چالیشیبار. بو ایش ایسه فایداسیز و بعضا ده منفی نتیجه ونره ن بیر مقایسه دیر. هر بیر میلین کیملی، تاریخی، وار شرایطی، توپولمسال توخونوشو و ایستک لری فرقلی اولدوغونا گوره، ایزله دیی یول و آپاردیغی فعالیت ده هم کمیت و هم ماهیت باخیمدان چوخ فرقلی دیر. انله بونا گوره ده میلنلری و توپولملاری بیر_بیری ایله مقایسه انتمک اولماز. ایدئال داورانیش و یا ایدئال سونوج گوزله مک اوچون، ایدئال شرایط و ایمکانلاردا لازیمدیر. آذربایجانین وار رئال شرایطینه و فعاللاریمیزین النده اولان وار ایمکانلارا باخیدقا، بیز آذربایجان تورک میلینده نه ایدئال نه ده حتا نورمال، نه شرایط وار نه ده ایمکانلار. بونو نظرده آلاق، بو گونکی نائلیتلر یا ایتکی لریمیزی ده برلندیریمک هم لازیم و همده اونملی مسئله دیر. آذربایجان میلی فعال و اونجوللرینین ان بویوک قابلیت و باشاراجاغی، ایمکانسزلیقدان، ایمکان یارادیب؛ شرایطی نظرده آلاق اوزوموزه فعالیت میدانلاری یاراتماقدیر. کولتورل، توپولمسال، سیاسی، انکونومیک و... باخیمدان یوز ایله یاخین دیر کی آذربایجان یوخسوللاشدیریلماغا چالیشیلیب و بوتون مادی و معنوی ثروتلری میلیمیزدن اسیرگه نیب دیر. مدرن، گلشیمیش و آزاد دنیا ایله بیر چوخ علاقه لری کسین بیر آذربایجان لا، فارشی_فارشیبا گلدییمیز آچیق بیر حقیقت دیر. بوتون بو سورونلاری و گنرچک لری گورمه دن، آذربایجان دان، بئرسیز توقع و ایستک ده بولونماق هم منطقی جهت دن، همده رئالیست باخیشدان بئرسیز و علاقه سیز دیر. بو گونکی چالیشیق و فعالیتلر، یوزایللیک بیر رکود و گنری لمه نین جبران انتمک اوچون آپاریلان فعالیت دیر. انله بونا گوره ده بو گونکی سورونلاریمیز، کنچمیش ده اولان سوسفونلوق و اردیجیل اولمایان حرکتلریمیزین، جبران انتمک سانجی لاری و آغری لاری حساب انتمه لی بیک. اونا گوره ده اوزوموزو باشقالاری ایله مقایسه اندیب، اومید سیزلییه قابیلماقلا، چالیشیق عزم و ایراده میزی محو انتمه مه لی بیک. تام ترسینه وار رئال شرایط و ایمکانلاری نظرده آلاق، نئجه تمل و اساسی آماجیمیزا چاتمغیمیزا فیکرله شیب، حاضر لانمالی و چالیشمالی بیق. انله بونا گوره ده بوتون چالیشیق لاریمیزین پلانلی و اساس آماجیمیزین هم جهت همده جینسیندن اولماغینی اونوتمالی بیق.

فرهنگ غیر مدون و تسلیمیت ملی.

شاید یکی از دلایل وضعیت امروز ما آذربایجانیه و تسلیم شدن ما در برابر سلطه فرهنگی دشمنان، ناشی از این واقعیت باشد که فرهنگ (شامل دین، هنر، علم، اندیشه و...) در آذربایجان به صورت مدون و ثبت شده وجود نداشته است. و تمامی تلاشهای فرهنگی ما در دورانهای مختلف تاریخی اکثرا حالت شفاهی داشته است. و به همین دلیل مجبور به انتقال از طریق سینه به سینه بوده و این یعنی نابودی و گم شدن بخش بزرگی از هستی ملی ما در پیچ و خم حوادث تاریخی و ژرفای تاریک زمان. متأسفانه این خاصیت نامطلوب در طی زمان تبدیل به یکی از ویژگیهای بارز رفتاری فرهنگی ما آذربایجانیه گشته و همین ویژگی را

حتی امروزه نیز با خود حمل میکنیم. به عنوان مقایسه می توان میزان رمانهای منتشر شده خودمان را با ملتهای هم جمعیت در سایر نقاط جهان را مقایسه کنیم، یا تعداد فیلمهای سینمایی خودمان با سایر ملل هم تراز از لحاظ جمعیتی را .

نقطه مهم در این راستا این است که با دقت در کشورهای پیشرفته از لحاظ سیاسی(تأثیر گذار و دموکراتیک) ، اقتصادی و صنعتی در می یابیم که آنها از لحاظ تولیدات علوم انسانی و محصولات فرهنگی و تلاشهای هنری نیز جزو جوامع و کشورهای پیش رو در این زمینه نیز هستند. موضوعی که نمیتواند با توجه به عمومیت آن صرفاً یک تصادف تلقی شود .

با ورود به عصر جدید این تفاوت فاحش میان تولیدات علمی و فرهنگی ما با سایر جوامع، حتی جوامع جهان دومی و جهان سومی نه تنها کمتر نگشته است که بسیار بیشتر نیز شده است، و همین مسئله میتواند یکی از عوامل بیگانه پرستی فرهنگی_هنری بسیاری از هموطنان آذربایجانیمان باشد. یعنی در یک طرف فرهنگی فولکلوریک و در طرف دیگر فرهنگی مدون و مکتوب و قابل ارائه به دیگران. لازم به توضیح نیست که بازنده و برنده این تقابل کدام یک از طرفین خواهد بود، با نگاهی به وضعیت عمومی ملی مان به راحتی می توان به پاسخ این سؤال دست یافت .

اکنون بر عهده دلسوزان متخصص وطنمان است که تمامی سعی خود را به کار گیرند تا بتوانند این ضعف بزرگ را جبران سازند والا این ضعف قابلیت تبدیل شدن به یک عیب غیر جبران را نیز دارا می باشد که در این صورت موجب نابودی معنوی ملت تورک آذربایجان خواهد گشت . در کنار تلاش این افراد دلسوز و متخصص، دوستداران هویت ملی نیز باید به عنوان مخاطبان این تلاشها باتوجه به علاقه و سلیقه و خلق و خوی شخصی خود با ارج نهادن به این تلاشها به عنوان مخاطبان این محصولات حمایت خود را از این روند بسیار مهم و حیاتی نشان دهند .

اؤزگه لر، بیز و میلی مدنیتیمیز.

تورک میلی مدنیتی زنگین و گوجلو مدنیت دیر. اما نه یازیق کی بو مدنیت بو گون تورک میلئتین یاشامینین هر ساحه سینه حاکیم دئییل دیر. بونون نه دنی تورکلره حاکیم دؤولتلرین و سیستم لرین تورک مدنیتی کؤکوندن، کؤکلنمه مه سیندن آسیلی اولماقلا بیرگه، میلی مدنیتین گوندم احتیاجلاردان کناردا دورماسیندان آسیلی دیر. نه قدر بو میلی مدنیتین کؤکلری و یؤنلری آراشدیریلیب و میلتمیزه مدرن و یئنی بیر بیجیم و آراجلارلا سونولوب و سويداشلاریمیزین طرفیندن بینیلیب، منیمسه نیرسه او زامان توپلومون هر یؤنلو و هر ساحه لی گوندم یاشامیندا دا انتگی بوراخیب و حاکیم قیلیناجاق. میلتن گوندم یاشامیندا انتگی لی و فعال رولو اولان بیر مدنیتی ایستر ایسته مز سیاسی_ایداری سیستم، زامان ایچینده قبول ائتمک مجبوریتینده قالاچاقدیر. باشقا سؤزله نه قدر گوجلو اولسان و عینی حالدا دوغرو و پرنفئسیونال (حرفه ای) یؤنتم لرله بو گوجونو اورتایا قویسان، قارشی طرف سنین ایسته بیینه و وارلیغینا بویون ایمه یه مجبور قالاچاق دیر. بو ایسه او دنمک دیر کی :بالنیز گوجلو و زنگین مدنیت مالیک اولماق یئترلی دئییل. بونون یاتیندا بو مدنیتی گوجلوجه سینه بوتون آراجلارلا ، بوتون آلانلاردا و هر بیر فرصت ده یایماق و مخاطب کوتله سینه (بوردا میلتمیزین هر بیر فردی) چاتدیرماق لازیمدیر. گوندم یاشام و اینسانلارین بیر_بیری ایله علاقه و رابطه لرینده تعیین اندیجی بیر رولو اولمایان بیر مدنیت، زامان آخیشیندا، رکود و سونرا زوالا محکومدور. میلی مدنیت فعال بیر شکیلده توپلومسال و بیره یسل (فردی) یاشامدا باش رول اوینامیرسا، زامان_زامان زینتی بیر حال آلاق، بیر کنارا قویولاچاق و اینسانین مدنیت سیز یاشایا بیلمه دییی اوچون ،باشقا مدنیتلر، میلی مدنیتین یئرینی ایشغال ائدیپ، اینسانیمیزین یاشامینا حاکیم اولوب هم توپلومسال همده فردی یاشامیمیزا، شکیل و یؤن وئره چکدیر.

زنان و حق اشتغال.

حذف و یا مانع تراشی به بهانه های مختلف در برابر اشتغال زنان در جامعه در کنار ضربه های جدی به خود زنان، باعث خسارتهای جبران نا پذیری به تمامیت یک جامعه نیز میگردد. طبق اصول بیانه حقوق بشر اشتغال جزو حقوق تمامی انسانها فارغ از جنسیت آنها می باشد. با بهانه قرار دادن مفاهیم ایدئولوژیک، و یا ارزشهای خود خوانده فرهنگی، اجتماعی در یک جامعه و در نتیجه ایجاد محدودیت برای اشتغال زنان یک جامعه نمی توان زنان جامعه را از حقوق حقه شان محدود کرد. تمامی این بهانه ها سرپوشی است برای سلب حقوق انسانی زنان یک جامعه آنهم به نفع یک ذهنیت دگم، بسته، خود محور و انسان ستیز. درواقع در چنین ذهنیت دیکتاتوری، «انسان ستیزی» و «مفهوم پرستی» از طریق «زن ستیزی» خود را بروز می دهد. تمامی این دلایل خود خوانده سعی دارد با حذف فیزیکی زنان از عرصه کار، تخصص و ثروت زایی، از قدرت تأثیر گذاری آنها

بکاهد تا بتواند با حذف نصف جمعیت جامعه، راحت تر با نصف دیگر جامعه مقابله کرده و در زمان مقتضی آنها را سرکوب نماید. وقتی اشتغال نیست، استقلال اقتصادی نیز وجود نخواهد داشت و در نتیجه حضور دائمی و ابراز نارضایتی و مطالبات مختلف در زمینه های گوناگون نیز وجود خواهد داشت. این نوع جامعه یک جامعه پویا و مطالبه محور خواهد شد. بر عکس جامعه ای تو سری خور، جامعه ای قانع به حداقلها و در طی زمان تبدیل به یک جامعه یا محافظه کار و یا یک جامعه واپس گرا می شود و این یعنی عدم مطالبات جدید آحاد جامعه از حاکمان جزم اندیش. به عبارتی دیگر یکی از مهمترین راههای کنترل و تضعیف یک جامعه، ایجاد محدودیتهای فراوان برای زنان آن جامعه است. یکی از مهمترین راههای مبارزه در این راستا جلوگیری از استقلال اقتصادی زنان از طریق مانع تراشیهای به اصطلاح قانونی، ایدئولوژیک، فرهنگ دگم و جامعه استبداد زده و استبداد باور است. یکی از مهمترین کارهایی که فعالان آزادی خواه، و مترقی حرکت ملی آذربایجان می توانند انجام دهند مبارزه با چنین ذهنیت زن ستیز و ضد انسانی از طریق آگاهی بخشی اجتماعی و ایجاد حمایت از مراکز و یا گروههای مدافع حقوق زنان آذربایجان و نیز بسط، گسترش و اجرای این نوع نگاه ملی- انسانی در زندگی شخصی و خانوادگی است. هر نوع نگاه زن ستیز و یا زن گریزی فاقد هرگونه محتوای ملی و انسانی می باشد. آذربایجانی آزاد خواهد بود که تمامی شهروندان آن فارغ از جنسیت دارای حقوق، آزادیها و شرایط زندگی برابر در همه زمینه ها و نیز مسوولیت های برابر در قبال این برابری و آزادی باشند.

جامعه آذربایجان و نقش نخبگان.

هر جامعه انسانی دارای مشکلات ریز و درشت و مسائل اصلی و فرعی و بنیادین و غیر بنیادین فراوانی است. جامعه بدون مشکل شاید جامعه ای اتوییک و تنها خیالی باشد. به نظر میرسد که وجود مسائل در جوامع بشری همزاد و هم سن تشکیل جامعه باشد. ولی با گذشت زمان و بزرگتر شدن جوامع و پیچیده تر شدن روابط درون این جوامع مشکلات موجود آنها نیز پیچیده تر و بغرنج تر نیز می گردد. در این بین وجود نخبگان دارای اهمیتی مضاعف می باشد. نخبگان کسانی هستند که سعی در جهت دهی، مدیریت، حفظ بقا و حل مشکلات و یا ارائه روشهایی عملی برای حل مشکلات جامعه را جزو وظایف خود میدانند.

ولی نکته مهمی که نخبگان جامعه باید توجه مضاعفی نسبت به آن داشته باشند این است که برخی از مشکلات موجود در جوامع تابع مسائل ریشه دارتری هستند و تا این مسائل اساسی حل و فصل نشوند، هیچگاه مشکلات تابع آنها حل نخواهند شد. به عبارتی دیگر با پرداختن به برگ و شاخه نمی توان به حل مشکلات ریشه و ریشه ای کمکی کرد.

وطنمان آذربایجان و ملت تورک نیز دارای مشکلات و حتی مصایب عظیم و کمر شکنی از جمله مشکلات بیکاری، درآمد کم خانوادگی، افت کیفیت تغذیه، عدم آزادیهای اجتماعی، معضل عدم توانایی جوانان برای ازدواج، فاجعه مهاجرت و... میباشد.

هر کدام از این مشکلات خود به تنهایی توان برافکندن یک جامعه را دارا می باشد. ولی علت العلل تمامی این مشکلات ریشه در نبود حاکمیت ملی ملت تورک در آذربایجان است. به عبارت دیگر به دلیل نبود حاکمیت ملی در آذربایجان و وابسته بودن این سرزمین و ملتش به بیگانگان به دلیل مستعمره بودن آن، دولتی ملی در آذربایجان حاکم نیست که بخواهد و یا نخواهد مشکلات آن را حل و فصل نماید. بلکه دولت استعمار گر تمامی هم و غم خود را به کار می گیرد تا با ایجاد موانع و معضلات بیشتر شیرازه اجتماعی آذربایجان را نابود سازد تا هیچ نیرویی توان مقابله و مبارزه با آن را نداشته باشد. درصد بسیار بالایی از مشکلات موجود در آذربایجان نه محصول بومی این جامعه که، مشکلات صادر شده توسط حاکمیت و اجتماع مستعمره کننده می باشد. و این یعنی مشکلات مضاعف و مصائب بیشتر برای جامعه تورک آذربایجان.

واقعیت این است که علت العلل مصائب آذربایجان نداشتن حاکمیت ملی که آن نیز ریشه در عدم وجود آگاهی ملی فعال در بین هم نخبگان و هم مردم آذربایجان است، می باشد. به همین دلیل مهم نیز تا زمانی که رهایی کامل از این شرایط غیر انسانی و استعماری صورت نپذیرد نباید توقع کلان و چندانی در مورد حل مسائل در آذربایجان را داشته باشیم.

نخبگان آذربایجان با درک شرایط جهانی کنونی و ارائه راهکارهای برون رفت از این شرایط باید تمام تلاش و عزم خود را به کار گیرند تا با آگاهی بخشی ملی و ایجاد اجتماعی مقاوم و مبارز در راستای نجات و بهروزی مردمان، پرچمداران حیاتی ملی تر، انسانی تر، آزادتر و کم مشکل تر برای آذربایجان باشند. راهکارهای ابتکاری و هماهنگ با اخلاق و روحیه ملت آذربایجان و تلاش در جهت اجرایی شدن این راهکارها یکی از وظایف مهم ملی نخبگان آذربایجان در راستای ادامه حیات ملی ملتمان است. با بهانه گیری، ناامیدی و تحقیر ملت بزرگ تورک آذربایجان به هیچ نتیجه ای به غیر از، از دست دادن اعتماد ملتمان نخواهیم رسید. اکنون نوبه ی فعالیت تمامی کسانی است که خود را جزو نخبگان این سرزمین مقدس و ملت بزرگش می دانند.

بیز و بوتۇلۇبوموز.

بو گون تمل سورونلاریمیزدان بیری ده، هر بیر اولایی بیز چوخوموز فرصت بیله رک، بیز بیریمیزه قارشی جبهه توتماغیمیزدیر. بونون سونوجو او کنجیجی اولایلارین زامان سورده سینده کنجه سی، اما یارانان جبهه لرین و بیز بیریمیزه قارشی صف آملارین دائمی اولاراق قالماسی دیر. چونکی ان بویوک یالنیشمیز؛ هر بیر اولایی و موناسیبتی فرصت بیلیم، اوزوموزون، سوزوموزون و داورانیشمیزین حاقلی اولدوغونو ثبوت انتمک اوچون بیز ساواش منیدانینا چنویریب و باشقاسینین حاقسیز اولدوغونون ثبوتونا بیز فرصت اولاراق گورمه یه چالیشماغیمیزدیر. بونون سونوجو درینله شن فاصله لر و بیز بیریمیزدن آدیغیمیز یارالارین زامان ایچینده داها تاثیرلی و هر زامان یئنی قالماسی دیر. فیکیر، داورانیش و سلیقه و ترجیح لر، حرکتیمیزین بوتۇلۇبوموز چرچیوه سینده دنموکراسی گره یی، طبیعی کی اولمالی دیر، اما بو فرقلی لیک لری، ایچ ساواش آراجی، کیمی و یا ایچ ساواش فرصتی و یا بهانه سی کیمی گورمک و اوزوموزو ثبوت انتمک اوچون باشقاسینین محو انتمک فیکیری میلی اولاراق حرکتیمیزین ضررینه دیر. "تنقید" سوزونو بهانه انده رک، اوز جبهه میزده یئر آلانلاری "تخریب" انتمک و یا حتا معنوی حدفینه چالیشماق بیزی، بیز ائدن عنصرلردن یوخسول بوراخاراق، بیز آدلی مفهومی هر گون کیچیلدیب و شمولیت دایره سینین هر گون دارالدا بیلر. بو ایسه بیزی هر گون داها ضعیفلیب و انتگی سیز حالا گئیریپ چیخاردا بیلر. هر اولای بیز گون بیته جکدیر اما آرخاسیندا محو اولان مینلرله بیریلیک، امکدشلیق و دوستلوق بوراخماسینا یول وئرمه مک ده هر بیر میلی فعالیتیمیزین درک انتمه سی اؤنملی اولان بیز موضوعدور.

میلی آزادلیق.

آزادلیق دئمک، هر بیر اینسانین باشقاسینین ایراده و سلطه سینده ن قورتولاراق، اوز ایراده و ایسته یی اساسیندا باشقاسینین دخالتی اولمادان ایسته دییی کیمی یاشام سورمه سی دئمک دیر.

میلی آزادلیق ایسه بیز میلتن باشقا توپلوم و یا میلتن سلطه سینده ن قورتولوب، اوز ایسته کلر و ایراده سینده سؤیکه نه رک، بیز میلتن کیمی بو دونیادا یاشاماسی دئمک دیر. ایستقلال ایسه بو میلی آزادلیغین دونیا سویه سینده اعلانی و یاشاماسینین حقوقی بویتو دئمک دیر.

میلی آزادلیغی اولمایان بیز میلتن، یا مستقیم ویا دولایی یوللارلا موستملکه و اسیر بیز میلتن دیر. بئله بیز میلتن باشقالارینین ایراده، ایسته ک و ماراقلاری اساسیندا یاشاماغا و باشقاسینین ماراق و منفعلترینی دوغرولتماغا محکوم و مجبور دور. بئله بیز یاشامین هر نه آدی اولورسا اولسون، باش اوجا و شرافتلی بیز یاشام حساب اولونماز. یالنیز میلی روحونو و میلی آزادلیق شووقونو ایبتیره ن توپلوملار بیز سیرا دینی، ایقتیصادی، سیاسی ویا میلی وارلیقلارینا اولان جهالت اوزونده ن بو ایسارته باش آیه رک، بئله یاشاماغی اوزلرینه یاخشی و قبول اولونور بیز یاشام اولاراق سنجیرلر.

میلی آزادلیغی اولمایان میلتنلر زامان سورده سینده یواش-یواش میلتن اولدوقلارینی ایبتیریپ و حاکم توپلوما بنزه مه یی اوز قورتولوش و اوغور یوللاری بیلیم اوز یوخ اولمالارینا دا راضی اولای بیلیرلر.

اما بیز چوخ میلتنلر ده وار بو غیری میلی و غیری اینسانی شرایطه راضی اولماییب اوز میلی آزادلیق لاری و میلتن کیمی یاشامقلاری اوغوروندا موباریزه یه باشلاییرلار. بئله بیز دورومدا او میلتن موباریزه بایراقچیسی اولانلار و بو دوغرولتودا حرکت آپارانلار او میلتن میلی فعالیتلاری آدلاییرلار.

بو گون بئله بیز میلی فعالیتلار و بئله بیز میلی حرکت وطنیمیز آذربایجان دا یارانیب دیر. اولنار میلی آزادلیق اوغوروندا تورک اولوسوموزون ان سچکین فردلریدیرلر، بئله بیز حرکت و شخصلره دایاق اولماق و اولناری هر جورده اولورسا اولسون ده سنک له مک، وطنیمیزی و اولوسوموزو میلی آزادلیغا و باش اوجا بیز توپلوم کیمی یاشاماغا بیزی چاتدیرا بیلر. اینسان جا یاشاماغین یولو بیز توپلوم اوچون میلی آزادلیق دان کئچر. بونو درک انتمک و باشقالارینین دا باشا سالماق هر بیز میلی شعورلو آذربایجان تورکونون اینسانلیق بورجو و میلی مسؤلیتی دیر.

وطنیمیز آذربایجان و بو گونوموز.

بوگون وطنیمیز آذربایجان و بویوک تورک میلتمیز چوخ آغیر بیر دورومدا دیر. بیر یاندان هر گون فارس شوونیزمی دها غدارلاشیر و وحشیلشیر، بیر یاندان آذربایجان تورک وارلیغینی قورویان و اوغروندا مباریزه آپارانلارلا زیندانلار دولوب داشیر. بیر یاندان آذربایجان یوغسولوق ایچینده بوغولور، باشقا یاندان آذربایجان آباد و آزاد انده جک استعدادلاری، بورانی ترک اتتمک مجبوریتینده قالیرلار. مدنیت باخیمدان نه نتاتر، نه فیلم، نه دیل قورومو، نه گننیش چاپلی کونسرت و نه... هنج نه یمیز بوخدور. بیزی تمثیل انده ن اینسانی و میلی حاقلاریمیزی قورویان هنج بیر پارتییا و قورولوشا اجازه وئرلمیر. دولت چوخ راحتجاسینا وئریدی و عده لری ایجرا اتتمیه جه یم دنییر. آذربایجانین بوتون میلی ده یرلر وسیگه لری ایله دوشمنچیلیک گندير. تورک دیلیمیز یاواش_یاواش فولکلوریک بیر دیله چنوریلیر. آذربایجانین تورپاقلاری پارچالانیب هر بیری باشقا آدلا آدلاندیریلیر. رسمی مقاملار طرفینده ن آذربایجانین تورپاقلاری سونرادان گلیب بوردا دولت ایراده سی ایله یئرله شن عشیرت لره پش کش وئریلیر. یازان قلملر سیندیریلیب، دانیشانین دیلر کسلییر.

بو آرادا اعتراض اولوناندا دا بیر سیرا اوزومزده ن اولان چوخ ظرفیتلیر! بو میلتن حاقلارینی ساوینان لاری رادیکال دنیه، افراطی دنیه سوسماغا چاغیریر لار. سانکی هنج کیمسه بو حضراتین میلینده ن قیراق هنج بیر ایش گورمه لیدیر. یوخسا حزب توده دن بونلارا ارث ینتیشمیش مارکلار و تهمنترله، بو دونه لیبرالیزم بهانه اندیله رک، میلی فعاللارا وورولاجاق. لیبرالیزمی آزادلیق مکتبی یوخ میلی حرکتیمیزه قارشی بیر تخریب واسیطه سی کیمی گوره نلرین، تخریباتی بیتیر. هر کسین آغزیندا بیر رادیکال، بیر افراطی سوزو دولاشماغا باشلایب. هر کسی بینمیرسه نسه اونا راحتجاسینا بو اتهامی یاپیشدیر گننسن. هر کسده ن خوشون گلیمیر اونا افراطی، خوشون گلدییی آداما ایسه منطقی دی.

وطنی ایشغال اولموش و میلی وارلیغی تالانمیش و هنج بیر میلی اینسانی حقوقو اولمایان میلتن سیویل مباریزه آپاران فعاللارینا، مارک یاپیشدیریب اونلاری مباریزه دن اوره کلرینی سویوتماق نه آدی منطقی نه ده کی اعتدال دیر. بونون آدی اولسا_ اولسا یالنیز، استراتژیک بیر خطا دیر.

حرکتی افراطی، منطقی ویا بونا تای آنلامسیر اما ایختیلاف یارادان شئیلره بؤلمکله حرکت ایچ قارشی دورماغا گنده ر. ذاتا بئله بؤلوشدورمه لر بیزیم یوخ سراسری ایران ماهیتلی، رفرمچولارا، مخالفلاری اولان اوصولگرالارین وئریدیکلری آدلادیر. بیزه یاراشماز اوزوموزو اوزگه ذهنیتلره تسلیم اندیب، باشقا لارینین آغزی ایله ده یرلندیره ک و آدلاندیراق.

روز سربلندی.

۳۱ دسامبر در تاریخ معاصر آذربایجان روزی مهم، تاریخی و بسیار معنی داری است. روزی است که بعد از تجزیه آذربایجان به دو قسمت توسط روسیه و کشوری که بعدها ایران نام گرفت، ملت بزرگ آذربایجان در یک اقدام و سمبولیک اقدام به برچیدن سیمهای خاردار کرد، که توسط اشغالگران آذربایجان برای جداسازی این پیکره یک پارچه در دو سوی رود آراز برپا گردیده بود. در روز پایانی سال ۱۹۸۹ تعداد بسیاری از فعالان استقلال طلب در جمهوری سوسیالیستی آذربایجان که آن زمان جزئی از کشور شوروی محسوب می گشت با حرکت به سوی مرز ساختگی بین آذربایجان شمالی و جنوبی اقدام به برچیدن سیم خاردارهای روس ساخته در مرز کردند و باشعارهای ملی اعلام کردند که مرزهای بیگانه ساز و غیر ملی را دیگر قبول ندارند و آذربایجان یک هستی یکپارچه و واحدی است که توسط دشمنان دوشقه شده است. در تاریخ معاصر این اقدام ملی چیزی بود که با حوادث بعد از خود در بیداری و آگاهی ملی آذربایجانها و نیز در تسریع روند نابودی شوروی و نیز استقلال دوباره جمهوری آذربایجان نقش بسیار مهمی ایفا کرد. گرچه این اقدام نتوانست به طور رسمی آذربایجان دریده شده توسط اشغالگران را یکپارچه سازد ولی آرمان آذربایجانی یکپارچه و متحد را در اذهان و قلبهای بسیاری از تورکان آذربایجان را پایه ریزی کرد. آرمانی بزرگ و عشقی مقدس که بعد از گذشت ربع قرن گسترده تر و نیرومندتر نیز شده است. ۳۱ دسامبر روزی است که تمامی آذربایجانها در هر کجای دنیا که هستند احساس می کنند شهروند معنوی آذربایجان متحد هستند و مرزهای استعمار ساخته را به هیچ می گیرند. آرمانی که تا کنون ثابت شده است که تنها راه وگزینه منطقی و ملی برای حفظ و پایداری حیات ملی آذربایجانی هاست. آرمانی که گرچه هنوز تحقق نیافته ولی باعث نشاط، هدفمندی و احساس هویت در زندگی سیاسی _ ملی آذربایجانها شده است. احساسی که علیرغم شیطنت دشمنان و جهل بسیاری از هم وطنان همچنان قدرتمند ترین عامل پیوند و همبستگی بین آذربایجانها در امروز و فردای حیات ملی مان هست و خواهد بود.

توپلومسال اعتماد.

بیر توپلومون اویه لری نه قدر بیر بیرینه اینانیب و بیریری بیرینه گونیرسه لر، و اویه لر بیر بیرینه ضررلری توخونماسا، دئمک اولار کی او توپلومدا ایجتیماعی اعتماد وار .

اما بعضی سیاسی، ایقتیصادی و مدنی حادثه لر بو اعتمادی ضعیفله دیب و حتی محو انده بیلر. یاریمچیق مدنی ده بیشمه لر و گلیشمه لر کی توپلومون یالینیز بیر کیچیک بولومونو قاپساییر، ایقتیصادی تک الجیلیک (اینحصار) و رانتلار توپلومون فرقلی کسیم لرینی و حتا فردلرینی بیر بیرینه قارشی اعتمادسزلیق و حتا دوشمنچیلیبینی یارادیر ایجتیماعی اعتماد ی پوزا بیلر .

اما بو آرادا هر نه دن اؤنملی اولان سیاسی دیکتاتورلوق و ایدئولوژی ایله سیاستین قاریشماسیدیر. بئله حالدا توپلومون هم کسیم لری همده فردلری بیر بیرینه قارشی اولوب بیر بیرینی آداتماغا، محکوم انله مه یه، دیشلاماغا، سوسدورماغا باشلابیلر. هنج کس باشقاسینا اینانمیر، باشقاسینا گونمیر، مین اوزلولوک ویالان توپلوما حاکیم اولور. بئله بیر دورومدا بیر آرایا گلمک، بیر بیرینین فردلرینی درمان انتمک مومکون اولمور. هر کس باشقاسی یالانچیدیر، اوزونوده ن سئوی هنج کسه اینانما روحیه سینده دیر. بو ایسه دیکتاتورلوقون قارشیسیندا دایاناجاق بیر گوجون اولماماسی دئمک دیر. بیر توپلوم بو حالا گلیرسه دئمک، دیکتاتورلوق داها حاکیم اولوب هم گنیشلنه چک، همده عؤمرو اوزاناجاق دیکتاتورلوقون عؤمرو اوزاندیقجا، توپلوم داها اعتمادسزلاشاجاق، و بو حالت میلتنین دردینه یانان قووه لری زامان سوره سینده کؤشه یه سیخیشدیریب، زامان سوره سینده محو انده چک .

بونون چاره سی یالینیز توپلومون بو اویون لارا گلمه ییب. بیر بیرینه قارشی اولماق یئرینه، بو شرایطی یارادان دیکتاتورلوقا قارشی اولماقدادیر .

بو گون آذربایجاندا کی میلی قووه لر بو توپلومسال اعتمادسزلیغا قارشی موباریزه آپاران لار دیرلار. میلی قووه بونو یاخشی جا بیلیر کی بیزیم بو گونکی وضعیت ده ن قورتولماغیمیز یالینیز توپلومسال اعتماددان کئچیر. میلی قووه بوتون توپلوم و اونون بوتون کسیم لرینی تمثیل انده رک میلی آماجلا اوغروندا میلی توپلوموموزو تمثیل انتمه لیدیر .

داستان آزادی.

سالهاست که عادت کرده ایم به زنجیرهایی که تمامی هستی انسانی ما را به بند کرده اند، عشق بورزیم و آزادی را دشمن بخوانیم تا نیاید روزی که مجبور باشیم برای آزادیمان قبول مسؤلیت کنیم. سالهاست که به جای ابراز فکر و اندیشه مان ترجیح داده ایم دنباله رو بی چون و چرای افکار پوچ و بی فایده دیگران باشیم تا زحمت نو اندیشی و تولید اندیشه های نو را بر خود هموار نسازیم. می خواهیم که همیشه دیگران برای ما تصمیم بگیرند و عمل نمایند تا از مسؤلیت بزرگ مستقل اندیشیدن و مستقل عمل کردن سرباز زنیم. چرا که همیشه در ذهنمان دیگران حتی دشمنانمان را از خود بزرگتر و بهتر فرض کرده ایم. جهان جهان بی رحمی است و قانونی که بر آن حاکم است این است که همیشه نیرومندان بر ضعیفان، هوشیاران بر خواب زدگان و تلاشگران بر بی تلاشان حاکمیت دارند. و در بسیاری از مواقع اساس این حاکمیت خود را بر اشغال و استعمار و ظلم و بیداد قرار می دهند. اگر آزادی، رهایی بخش تمامی آحاد مردم یک جامعه از ظلم دیگران و بیداد خودیها نباشد بی شک طرحی کاریکاتور وار از یک مفهوم اساسی و بنیادی است که خود ایزار ظلم و استعمار بیشتر و توجیه گر نامردمیهای افزونتری خواهد شد. آزادی چه در سطح ملی، چه در سطح عمومی و چه در سطح فردی به اندازه ای اهمیت حیاتی را دارا می باشد که هیچ دلیل، ایدئولوژی و مصلحتی نمی تواند برتر و فراتر از آن باشد. آزادی ملی حالتی است که در آن یک ملت از استیلای ملتی دیگر رهایی می یابد. آزادی اجتماعی حالتی است که هیچ یک از بخشهای یک جامعه ملی نمی تواند بخش یا بخشهای دیگر همان جامعه را مورد ستم قرار دهد. آزادی فردی حالتی است که یک شخص از استبداد جامعه رها شده و می تواند به تنهایی در مورد نوع زندگی خود تصمیم گرفته و بر اساس تصمیم خود زندگی کند. در جامعه ما نیز این انسانهای آزاده هستند که می توانند بنیانگذار یک زندگی آزاد در هر سه مورد برای انسان تورک آذربایجانی باشند. باید این را بدانیم که لازمه آزادی روحیه آزادی است. و اگر زحمت آزاده بودن و تلاش در جهت زندگی آزاد را چه به عنوان ملت و چه به عنوان شخص بر خود هموار نسازیم، داستان ما در تاریخ نه به عنوان داستانی باشکوه که به عنوان داستانی عبرت آموز ثبت خواهد شد. و تاریخ قضاوت خوبی در مورد ما خواهد کرد.

فساد اقتصادی و رهایی ملی.

آن حساسیت و سر و صدایی که در مورد اختلاس و فساد سه هزار میلیارد تومانی شرکت امیر منصور آریا بر پا شد در اختلاس ها و فسادهای چند برابری بعد از آن ایجاد نشد. انگار مردمان ساکن در کشور دیگر در برابر اخبار فساد به نوعی دچار عدم حساسیت شده اند.

در سیستمهای بسته سیاسی که دارای انحصارات اقتصادی نیز می باشند، معمولاً فساد از بالا به پایین گسترش می یابد. و در هر فساد اقتصادی می توان دستان مسؤلان بلند پایه را نیز مشاهده کرد. در طی زمان این رانت خواریها، اختلاسها و فسادها چنان گسترش می یابند و هر روز بر ارقام آن افزوده میشود و همه گیر می شوند که، عموم انسانها کم کم حساسیت خود را به آن از دست داده و دچار نوعی بی تفاوتی می گردند با گذشت زمان از این ناهنجاری قبح زدایی شده و این نوع موارد نه به عنوان پدیده ای زشت بلکه تبدیل به امری عادی می گردد. خطر آنجاست که این نوع ناهنجاریها با توجه به حالت سرایت کنندگی که به همراه دارد بعد از مدتی به نوعی هنجار تبدیل شده و افرادی که به این امور می پردازند به عنوان افراد موفق و به اصطلاح «زرنگ» معرفی شده و به عنوان الگوهای موفق از آنها در اجتماع یاد می گردد. مسئله تبدیل فساد از ناهنجار به هنجار یک مسئله بسیار بزرگ و خطرناکی است که میتواند بر خلاف محاسبات کلاسیک تبدیل به نوعی تقویت کننده بقای سیستم سیاسی موجود نیز گردد. بدین صورت که اگر فساد "همه گیر" تبدیل به فساد "همگانی" شود بهره مندان از این فساد نیز از لحاظ تعداد گسترش می یابند و در نتیجه برای اینکه این سفره پر منفعت بر چیده نشود، تلاش خواهند نمود تا این سیستم همچنان پا برجا بماند، و این یعنی ادامه داشتن شرایط سیاسی بسته موجود.

زمانی که مرزهای اخلاقی در یک جامعه درنور دیده گردد و هنجار و ناهنجار جای خود را عوض کنند و دزدی و غارت دارای شائی بلند بالا گردد، میتوان گفت که آن اجتماع دچار بن بست فرهنگی و اخلاقی شده و از لحاظ معنوی در معرض سقوط قرار گرفته است.

ما ملت تورک آذربایجان نیز چون اولاً در این زندان (کشور) زندگی می کنیم و ثانیاً به دلیل عدم وجود سازوکارهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، حکومتی و ملی مخصوص به خود؛ دیر یا زود در معرض این تباهی قرار خواهیم گرفت. به نظر می رسد تنها گزینه موجود پیش رو، رهایی از این باتلاق انسانیت و تشکیل واحد سیاسی_ملی مخصوص خودمان که دارای ویژگی دموکراتیک، ملی و نیز حقوقی است می باشد. چرا که با ادامه حالت تابعیت و مستعمره بودن کنونی، ما نیز همپای مستعمره کنندگانمان نابود خواهیم شد.

دائمی خیر یا موقتی منفعت؟

بیر میلتنین طالعینی و بیر وطنین قورتولوشونو، موقتی بیر سیرا حادثیه لره باغلاماق و هر نه بی او حادثیه لرله اولچوب، ده یرلندیرمک، یالنیش بیر حسابلاماق لا بیرگه همده خام و ناشی بیر ایشدیر. اولکه لرده کئچیریلن سئچکی لر، یؤنه تمک جینسینی بللی ائدر، بیر میلتنین طالعینی دئییل. چونکی بیر میلتنین طالعی، مجلس، جمهور باشقانیلیغی و بونا بنزر سئچکی لرله تعیین اولونمایاجاق قدر جیدی و اونملی دیر. بیر میلتنین طالعینی او میلتنین میلی اراده سی و قبول ائتدیی تمل آماجلا و او آماجلا رین اوغروندا چالیشیق و زحمتی تعیین ائدیجی دیر. بونا گوره ده بیر میلتنین نه ایسته دیبینی و هانسی جهته گنده جه بینی موقتی اولایلار و مقطعی داورانیشلارا اولچمک ایسته ینلر، هر زمان چیخاردیقلاری سونوجلاردا یانلیب و هر زمان یاس و امید سیزلییه سونوندا اوغرایاجاقلار. موقتی اولایلاردان، دائمی سونوجلا چرخارتماق، هر باخیمدان یالنیش بیر داورانیش بیچیمی دیر. بوتون سئچکی لر موقتی دیر، قالان ایسه، وطن، میلت، حرکت، چالیشیق، مباریزه آماجلا و بونلار اوغروندا دائمی فداکارلیق گوسترن، ادعاسیز میلی فعالاریمیز دیرلار. اونلار دائمی و میلی خیری، مقطعی و موقتی منفعتلرله ده بیشمه ینلر و هر زمان دیک دوروشلاری و میلی ووقارلاری ایله میلته گون حیسی باغیشلا یاجاق اینسانلاردیرلار.

اورتا دوغو، بیز و میلی منافعیمیز.

اورتا دوغو بلکه ده بیر سیرا اوزه للیکلرینه گۆره دونیاین ان، ثباتسیز بۆلگه لریندن ساییلماقدادیر. آرد_آردا قورولان و بیخیلان سیستم لر، دورمدان هر گون مینرله اینسانین یاشامینی محو اندن ساواشلار، اقتصادی باخیمدان اننیش_یوخوشلار، هر زمان اینقیلابا حاضر کونله لر، دیکتاتورلارین حوکم سوردویو اولکه لر، میلی حاققلاری هنج وخت رسمیته تانینمایان میلتر و ...

بو اوزه للیکلردن دولایی، اورتادوغو بیر قاینار قازان کیمی دیر، نه زمان جوشماسی، داشماسی و یاتماسی بللی دئییل، و اؤن گوروله بیلمیمیر. اورتادوغودا هر شئی مومکوندور. و اولمازین بیر حال بوردا یوخدور. دونه نه دک، بیر_بیرینه قارداش دئییلر، بو گون، بیر_بیرینه دوشمن کسپله بیلیرلر. تام ترسی بو گون بیر_بیرینه، دوشمن مونساییتی اولانلار، صاباح بیر_بیری ایله یاخین دوست و حتا متفق اولایلیرلر .

بو مونساییت لر نه قدر کئچجی و موقتی اولسالاردا، اینسانلاردا و توپولملاردا بوراخدیقلاری ایزلر و یارالار، موقتی اولمور. انله بوناگۆره ده بو اینسانلار و توپولملار اؤز ایچلرینده، دئما بحران شرايطینده یاشاییرلار. بونون اوچونده اورتا دوغودا بحران و سیاسی_توپولمسال داغالانمالار، دائمی بیر حالدير .

بیز آذربایجان تورک میلیتی ایسه بو اورتادوغو جهنمین، اورتاسیندا اسیر دوشموش بیر میلّت کیمی، اورتادوغودا اولان بیتن اولایلاری میلی منفعلریمیز آچیسیندان تحلیل_درک اندیب و بوتون بو اولایلاردا میلتیمیزین و وطنیمیزین خیرینی آختارمالی ییق. بونا لازیم اولان شئی، بیلگی، تحلیل قابیلیتی و اولایلارین رصدی ایله بیرلیکده، میلی منافعیمیز دن اولان درک دیر. میلی منافع دن یئترنجه درک و تانیشلیق اولماسا، بیزلر بو اورتادوغو جهنمین، ایلك اودوزان، یانیب و محو اولان توپولملاریندان اولماق احتمالییمیز چوخ بؤیوکدور .

میلی وارلیق و میلی حاکمیت.

تاریخ بویو دونیادا هم بؤیوک تمدن لار هم گوجلو دؤولت لر آز اولماییب. اولارین هر بیرى اؤز زمانیندا انله گلشیمیش و انله گوجلو اولوب لار کی تکجه اؤز چنوره اویغارلیقلاری و توپولملاری دئییل، همده دونیاین باشقا_باشقا بیترلرینده ساکین اولان بیر چوخ توپولوم لارینا بنله یون وئریب و بیر چوخ سونرادان قورولان اویغارلیقلارین ایلهام قایناغینی اولموشلار. حتى انله اویغارلیقلار وار کی اولاری تاریخده ن حذف انتسه ن تاریخین یؤنو ده بیشر. اویغارلیق اینسانلارین و اولارین یاشادیقلاری توپولومون کولتورو نون مادی شکل آلمیش بیچیمیدیر. نه قدر بو اویغارلیق اؤز زمانینا گۆره گوجلو، محتشم و گلشیمیش اولورسا دئمک اونو یارادان کولتور و توپولومدا او قدر گوجلو و معنوی باخیمدان زنگین بیر توپولوم ایمیش. انله بو نا گۆره بیر چوخ توپولومدا وار کی اؤزلرینه محتشم بیر کئچمیش یاراتماق اوچون مین بیر فیریلداغا و ساختاکارلیغا ال ووراراق تاریخی تحریف اندیب اؤزلرینه یالاندان بیر محتشم کئچمیش و اویغارلیق یاراتماق هوسینده دیرلر .

آما بو آرادا میلی دؤولت آدیندا بیر اؤنملی فاکتوردا وار. میلی دؤولت بیر اولوسون، میلی مدنیتی قورویوب بو گونکی مدنیتی کئچمیش مدنیت له بیر_بیرینه باغلایان ان اؤنملی فاکتورلاردان بیرى ساییلماقدادیر. میلی دؤولت بیر اولوسون مدنی چالیشیقارینا سهام وئره ن، بو چالیشیقارلاری تشویق انده ن و اونو دوشمنلرده ن قورویان عامل حساب اولونار. بیر اولوسدا بو اؤنملی قورولوش اولماسا زمان_زمان، بو مدنیت ایچ و انشیک انتگنلر سونوجو چورومه یه و محو اولماغا محکوم اولاجاق. بیر وارلیغی قورویان، اونا اؤنم وئره ن و اونا شرایط حاضر لایان یالنیز میلی بیر دؤولت دئییبیمیز، گوجلو بیر قورولوشدور .

بو گون وطنیمیز آذربایجان دا تورک وارلیغی و مدنیتی چوخ آغیر بیر شرايطه یاشاماقدادیر. اولوسوموزون دوشمنلرینین ان بؤیوک ایستک و آماجی بو مدنیت و وارلیغی محو اندیب و سونوندا بیزی دوشمن مدنیتینین ایجراچی اسیر، کؤکسوز بیر عامیلنه چؤیرمکدیر. باشقا سؤزله بوگون گونئی آذربایجان دا تورک مدنیتینه قارشى هر یؤنلو و بؤیوک بیر سوی قیریم آپاریلماقدادیر.

و ان آغیر باسقی لارا بو مدنیتین قوروجولاری و یارادیجیلارینا قارشى اویغولانماقدادیر .

بو ایسه بیزه بونو گؤستریر کی: بیز آذربایجان تورکلرینین بوتون چالیشیقارلاری و ایشلاری مقصد یؤنلو اولمالیدیر. قورتولوش آماجینا خیدمت انتمه ین هر بیر چالیشیق زمان سوره جینده محو اولماغا محکوم دور. بیز یاشاماق و وار اولماق ایسته بیرسک بو بلالی و دهشت لی دورمدان قورتولمالیییق. و اؤز میلی وارلیغیمیزا سؤیکنه رک، اؤز اویغارلیغیمیزی داها بارز شکله گؤجلندیرمه لی بییک. و بو مدنیتین قورویاجاق میلی حاکمیتی قورماق بیزیم ان مهم هدیفیمیز اولمالیدیر. میلی حاکمیتی اولمایان بیر توپولوم اؤز میلی وارلیغینی دا قورویا بیلمز .

اقتصاد آذربایجان و سرمایه های ملی.

در دوران معاصر بر اثر بی‌کفایتی و یا بر اساس اقدامات عمدی تخریب‌گرایانه مرکز که باعث رویدادهای خونبار و خانمان برانداز در آذربایجان شد و سرزمین آذربایجان مورد تاخت و تازهای نیروهای نظامی مختلفی شد که نتیجه آن ویرانی شهرها و روستاهای آذربایجان و نیز نابودی منابع اقتصادی این سرزمین شد و نیز با روی کار آمدن پهلوی‌ها و آغاز سیاستهای شونیستی و تبعیض‌گرایانه نود ساله استعمار ایران در آذربایجان. می‌توان گفت که اقتصاد آذربایجان نیز مانند فرهنگ و سرزمین و سیاست، جامعه و... مورد شدیدترین حملات و ضربه‌های فاشیسم ایرانی قرار گرفت. بدین ترتیب ما امروز شاهد یک اقتصاد مریض و نارس در آذربایجان هستیم. مسئله عدم وجود صنایع جدی و مهم و گسترده در آذربایجان، کشاورزی غیر ماشینی و سنتی، عدم وجود مؤسسات تجاری بزرگ، نداشتن بنگاه‌های پولی و بانکی ویژه آذربایجان، عدم وجود شبکه‌های گسترده توزیع کالا در آذربایجان، کمبود منابع مالی و... همگی دست به دست هم داده‌اند تا آذربایجان را تبدیل به مرکزی برای صدور مواد خام صنعتی که بدون هیچ فایده‌ای برای آذربایجان، بدون هیچ زحمتی آن را تقدیم سیستم صنعتی ایران می‌کند. و یا آذربایجان تبدیل به مرکزی برای تولید نیروی کار متخصص و غیر متخصص ارزان و با قیمت‌های جهانی می‌توان گفت مجانی برای ایران شده است. و یا با نابودی خاک و منابع آبی خود تامین‌گر مواد غذایی با قیمتی بسیار نازل برای کشور استعمارگر خود گشته است. مشخص است که با این رویه میزان مهاجرت از آذربایجان و مشکلات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ملی پشت سر آن تا چه اندازه تن‌ضعیف و رنجور آذربایجان را می‌آزارد.

در زمینه اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های جدی ما نمی‌توانیم به علت ماهیت شونیستی حاکمیت امید چندان‌ی نه به سرمایه‌گذاری دولتی و حمایت‌های مالی آن و نه به سرمایه‌گذاری خارجی به دلیل کارشکنی‌های دولت و ممانعت از این نوع سرمایه‌گذاری‌ها در آذربایجان داشته باشیم. اما کاری که میتوان آن را انجام داد تشویق کار آفرینان و سرمایه‌گذاران آذربایجانی جهت سرمایه‌گذاری در آذربایجان و گسیل سرمایه‌هایشان از ایران به آذربایجان است. به هر میزان که وضعیت اقتصادی در آذربایجان رشد و بهبود یابد وضعیت رفاهی و در نتیجه آرامش روحی روانی در میان جامعه آذربایجان و نیز تک‌تک افراد آن نیز بیشتر خواهد شد. این به معنای آذربایجانی قدرتمندتر هم برای مقابله با شونیسم و هم مصمم‌تر برای رهایی خود از زندان و باتلاق استعمار شدگی خواهد بود.

تشویق سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری و کار آفرینی در آذربایجان یکی از عمده‌مسئولیت‌های پیش‌رو در برابر فعالان ملی آذربایجان است.

نقش ایران در سیر تمدنی آذربایجان.

یک موضوع مهمی که همواره باید به آن توجه کرد این است که بر خلاف جامعه فارسی-ایرانی، جامعه آذربایجان در طی تاریخ معاصر خود دقیقاً زمانی دچار تغییرات عمده، مهم و عمیق گشته و از لحاظ سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ملی پیشرفت کرده است که سابه سنگین تهران را بر روی سر نداشته است. به عبارتی دیگر هر گاه به دلایل مختلف دخالت و حضور حاکمیت ایران در آذربایجان رو به ضعف نهاده است آذربایجان دچار تحولات عمیق و پیشرفتهای فراوانی شده است. بر عکس تمدن فارسی-ایرانی که تمدنی نفتی و حاکمیت ساخته است؛ جامعه و تمدن و فرهنگ آذربایجان دارای ماهیتی متکی به دینامیک‌های درون‌ساز خود بوده، و یکی از مهمترین دینامیک‌های موجود در آن آزادی خواهی است. یعنی هر گاه که با تضعیف مرکز دخالت و سلطه ایران در آذربایجان رو به ضعف نهاده است، با از بین رفتن محدودیت‌ها آذربایجان همواره دچار پیشرفت فراوان گشته و توانسته است آغازگر دوران طلایی تمدنی خود باشد.

بر خلاف بسیاری از کشورها که دولت نقش مشوق و برنامه‌ریز و حامی را در جامعه ایفا می‌کند، با تشکیل مدل دولت-ملت در ایران، این سیستم همواره نقش زندان‌بانی بی‌رحم و شکنجه‌گر را در آذربایجان بازی کرده است. پس می‌توان نتیجه گرفت اصلی‌ترین عامل در راستای ایجاد مانع در سیر و روند تکاملی تمدن تورکان آذربایجان حاکمیت ایرانی-فارسی بوده است.

به نظر می‌رسد تا زمانی که این موضوع حل نشده و رهایی ملی در آذربایجان اتفاق نیافتاده است، سیر و روند رشد تمدنی آذربایجان همچنان در تاخیر، تعلیق و عدم رشد باقی بماند.

ملی‌حیات، دئموکراتیک‌تولوم.

نه قدر بېر ميلت يا بېر توپلوم، کيم اولدوغونون، هانسی حاقلارا مالیک اولدوغونون، و نه ایسته دبیبین فرقیده اولورسا، او توپلومو اوزلویوندن آبیروماق و اونا حاقسیرلیق تطبیق انتمک حاکیم لر و دولت لر طرفیندن او قدر چتین و بعضا ده ایمکانسیر اولاجاق دیر. گلشیمیش و دنموکراتیک سیستمترین باریز اوزه للیک لریندن بیری ده، او اولکه لرده توپلومون حقوق، کیملیک و آزاد یاشاماق بیلینجینده اولماسی، و بونو بوتون ایمکانلار و گوجلری ایله طلب اندیب، و حیاتا کنچیرمکده ایصرارچی اولماسی دیر. دنموکراتیک و آزاد بېر سیستم، آزاد دوشونجه و آزاد یاشام سوره ن، و یا بونالاری ایسته بیب طلب اندن توپلوملارین الهه انتدیک لری نائلیت لردیر. بېر توپلوم گلشیمیرسه و اوز ایچینده دنموکراسی و آزادلیغی تمل فاکتور و ایله قبول انتمیرسه، او توپلوم هنج زامان دنموکراتیک بېر حاکمیت قورماغی دا باشارا بیلمه یه جک. ان یاخشی سی و ایذالی ایسه، وار اولان بوتون بو آزادلیق لاری و گوزه للیک لری، میلی کیملیک و میلی منافع له بیرلیکده آختاریب و قورماقدیر. بنله بېر حالت ده میلی منافع دنموکراتیک ایستکلری و دنموکراتیک ایستکلر و ایله لر ایسه میلی منافی و میلی حیاتی محو انده بیلمه یه جک. دنموکراتیک سیستم میلی حیاتی اینسانی و آزاد قیلار. میلی لیک ایسه دنموکراتیک حیاتا یون، آماج، روح و معنا باغیشلایار. بو بیرلیکده لییین سونوجو وار اولان میلی و توپلومو تهلوکه لردن قوروپوب و حیاتی ابدی لشدیره بیلر.

زندگی کردن در جهان سوم.

اگر بخواهیم با یک جمله جهان سوم را تعریف کنیم باید بگوییم: جهان سوم جایی است که در آنجا فاصله بین ادعا و واقعیت بسیار است و هر کسی تلاش دارد که دیگری و دیگران را به زور به شکل خود درآورد.

جامعه و سیستمی را تصور کنید که ادعای مدیریت جهانی دارد و خود را پاکترین سیستم و جامعه می خواند، ولی در عمل از میان صدوهشتاد کشور رده صد و چهلم را در فساد دارد، یعنی فقط چهل رتبه باقی مانده تا فاسد ترین کشور دنیا بشود. این همان فاصله معنادار ادعا و واقعیت است.

یا جامعه ای را تصور کنید که ذهنیت حاکم بر نخبگانش اینست که زبان شما باید همیشه ممنوع و قدغن باشد تا زبان دیگران بتواند زنده بماند. این یعنی حیات خود را بر اساس مرگ و نابودی دیگری قرار دادن. وبعد از این همه ادعا کند که ما می توانیم الگویی برای بشریت و سایر جوامع نیز باشیم.

یا جامعه ای را تصور کنید که مقام مسئولی بگوید چون یک نفر و فقط یک نفر مخالف آموزش زبان و ادبیات دهها میلیون نفر است، پس آموزش آن زبان دیگر لازم نیست، و بعد از آن آب از آب تکان نخورد.

جهان سومی بودن یعنی تسلیم بخت و سرنوشت و قسمت بودن. یعنی سلب اراده کردن از خود و به جای تلاش کردن منتظر لطف دیگران بودن. جهان سومی بودن یعنی فروختن استقلال و آزادی خویش به قیمت مفتت به دشمنان انسانیت انسان، و بعد از آن احساس حقارت نمودن.

جهان سومی بودن یعنی هیچ بودن و تابع دیگری شدن و بردگی و بندگی را پیروزی و موفقیت به حساب آوردن.

جهان سومی بودن یعنی پشت کردن به تمام داشته هایت و دویدن به دنبال سرابی که دیگران برایت آماده کرده اند و باید برای ثابت کردن اینکه لیاقت این سراب را داری برای دیگران بی گاری کنی، فداکاری نمایی و از جانت بگذری و برایشان خون بدهی و از این همه پوچی و بیهودگی شاد باشی و احساس غرور و پیروزی هم به تو دست دهد. جهان سومی بودن یعنی اینکه تو هیچ و دیگری همه چیز. یعنی نباید شخصیت و هستی خود بنیاد داشته باشی. تو باید ظرفی باشی که دیگران آنچه میخواهند در آن بریزند به هر شکلی که خواستند تورا شکل دهند. تو تنها باید تابع و راضی باشی. اگر خواستند می توانند تو را تبدیل به دلقک سیرک خود کنند، و تو باید ممنون این توجه و لطف آنها باشی. هر دروغ و فریبی رنگ و واقعی به خود میگیرد و تقدیس می شود و کم کم تو زمین و زمان را به هم میدوزی که: همگان نیز باید این سراب و فریب و دروغ را مانند تو باور کنند والا جهنمی خواهند شد.

جهان سومی بودن یعنی هیچ چیز اطرافت واقعی نیستند، و تمام آن چیزی را که به عنوان حقیقت محض به خورد آدمها می دهند تنها و تنها سایه ای کاریکاتوری از آنچه باید باشند هستند.

برای درک جهان سومی بودن لازم نیست به جای دیگری از جهان برویم، با کمی دقت در زندگی خود و نگاه به اطراف خودمان حقیقت بر ایمان روشن می شود .

گوجلو توپلوم، پارالل سیستم.

توتالیتئر سیستم اصلینده باغلی و ایچینه قاپانیق بیر سیستم اولماقلا بیرلیکده؛ اونداینتگیلی و تاثیر بوراخان شخصلرین ده، سایسی سی هم آز همده یئنی لنمه سی چتین اولان اینسانلاردیرلار. بو سیستم اوزوموز و باشقالاری دئییه آیردیغی توپلومدا، هر زامان "اوزوموز" آدلاندیردیقلاری، آزیلیق و اقلیت ده اولار. بونا گوره ده هر زامان "باشقالاری" آدلاندیردیقلارینی، بو آزیلیغین سلطه سی آلتیندا ساخلاماق اوچون زور تطبیق ائتمک مجبوریتینده دیرلر. بئله بیر سیستملرین مخالقلری سیستمه یاخینلاشماق و اونداینتی نفوذ ائتمک استراتژیسی، ان غیر رئال و جواب آلیمایان بیر استراتژی دیر. بئله بیر سیستملره دیز چوکردورمک اوچون ان رئال یول، سیستمه قارشی، کولتورل، فیکری، ذهنی و داورانیش بیجیملی پارالل بیر سیستم یاراتماقدیر. بو پارالل سیستم زامان ایچینده غیر رسمی بیر یاشام بیجیمینه چئوریلیب و یئنی ذهنی_عملی مئیدانلار یاراداراق، رسمی سیستمه سیویل بیر فورمادا مئیدان اوخویاراق او سیستمین لئقال لیغینی سورغولاییب و ایماژینی پوزاجاقدیر. بو شرایط ده، توتالیتئر سیستم یا یوموشانیب و ده بیشمه یه مجبور اولاجاق یا مو اولماغا اوز توتاجاقدیر. هر ایکی حالت ایسه او توپلومون خیرینه دیر.

قادین و شهری حیات بیجیمی و ذهنیتی.

قادین وطن کیمی دیر سس سیز، بویوک، باغیشلایان و صیبرلی .

قادین اینسانلیغین مدنی و آیدین اوزو و نسیل لرین بیر_بیرینه وصل نقطه سی دیر. انله بونا گوره ده قادیلیق باریش، آزادلیق، اینسانی دویغو و عواطفین سمبولودور. توپولملاردا نه قدر قادینلار سیاسی، اجتماعی، مدنی، اجرایی، مدیریتی و...ساحه لرده فعال اولوب و مسولیت قبول اندیرلرسه او توپولملاردا خشونت فاییزی دائما آزالیر، و او توپولوم داها دئموکراتیک بیر توپولوم اولماغا ساری حرکت اندیر. قادین سیز توپولوم (قادینلارین رولو آز اولان و یا اونلارا محدودیت لر چوخ اولان توپولوم)، یارادیجی بیر توپولومدان چوخ پوزوجو و خشن بیر توپولوم ماهیتی داشییر. بئله لیکله گونده لیک قارشی دورمالار و خشونت او توپولومون بارز اوزه للیکلریندن بیرینه چئوریلیر .

شهری بیر یاشامدا قادینی و اونون هر ساحه لی حضورونو محدود ائتمک، شهری یاشامین ماهیتینه و کیفیتینه قارشی وورولان ضربه دیر. چونکی شهری بیر یاشام بیجیمینده و و ذهنیتینده قادین_کیشی آراسیندا، نقش، حقوق، منزلت، فرصت و اهمیت برابرلییی قاجینیلماز و دانیلماز، اونملی بیر گنرچکدیر. انله بونا گوره ده شهری ذهنیت کیشی سل بیر ذهنیت دئییل، تام آنلامیندا اینسانی بیر ذهنیت اساسیندا یارانان بیر فیزیکی_معنوی اورتامدیر. قادینلار شهری بیر حیات بیجیمی اورتامیندا نه گره کچه ایله اولورسا اولسون، محدود اولونورلارسا، آرتیق کولتورل، فیکری و هویتی اولاراق، شهری و یئنی بیر یاشام بیجیمیندن دانیشماق آنلامسیز و بوش سؤزلردن عیبارت بیر یالان دیر .

آزربایجان میلی حرکتی و میلیتی تشکیلاتلار.

هر بیر سیاسیال توپلومسال و دوشونجه سل حرکتین گنیش لنمه سی و و گوجلنمه سینین طبیعی گنیشی و یایغینلاشماسیندا بو حرکت ده ن دوغولان اونلارلا تشکیلات و قروپلاشمالار بین یارانماسی چوخ دوغال بیر حالدیر. آذربایجان میلی حرکتی ده بو حالدا مستتتا بیر دورومدا دنیل. میلی حرکتیمیز اونلارلا تشکیلات پارتییا، یوز لرله قروپ و یوز میلرله شخصین بیر سیرا آماج ایستک و... اؤرتوشدویو و بیر آرایا گلشینین مجموعونان یارانان میلی ماهیتلی بیر حرکت دیر. هر بیر حرکت کیمی میلی حرکتده ن ده بیر پارتییا کیمی داورانماغینی گؤزله مک بوش و ناشیجاسینا بیر ایستک اولاردی. تشکیلاتی داورانیش، تشکیلات اولمایان، بیر حرکتده ن دوغرو اولمایان بیر ایستک و گؤزلنتی اولدوغونو ایللر دیر ثبوت یئتر میشدیر .

انله بوناگوره ده حرکتین اؤز ایچینده ن تشکیلاتلارین یارانماسی قاچینیلماز بیر گنرچکدیر. بو یارانان تشکیلاتلارین هامیسی میلی حرکتی میزین محصوللاری و اولادلاری کیمی حساب اولونماقدادیر. باشقا سؤزله بونلار دنموکراسی گره بی فرقلی تشکیلاتلار اولسالاردا میلیتچیلیک گره بی بیر واحد عایله نین اویه لری حسابلانیرلار. انله بونا گوره ده اونلارین آرالارینداکی دیوارلارین قایلینلیغی چوخ اولمالی و بیر بیرینه قارشی قیرمیزی چیزگیلر چوخدا رنگلی اولاما لیدیر. تام ترسینه دوروم و اولایلار گوره بیر انتلاف و ایش بیرلییی حالیندا اولمالاری هم حرکتیمیز همده میلی منافعیمیزه اویغون گلکده دیر. بیر_بیرینه قارشی دورماق و وار اولوش آماجینی باشقاسینین نفیینه گؤرمک یالنیشی هر زمان بو قورولوشلار بین ایشله م و محبوبیتینی خطره سالان ائتگه نلرده ن حساب اولونماقدادیر. بو ایسه آذربایجان دوشمنلرینین تام ایسته دییی بیر حالدیر.

بوتون میلی قونولاردا بیر عایله اویه لری کیمی بیر_بیرینه سایغی ایله یاناشیب دیالوق قوراراق، واحد یؤنتملر له اولماسادا، واحد آماجلار اوغروندا حرکت آپارماق بو قورولوشلاریمیزدان گؤزله نیلن، حد اقل لرده ندیر .

حرکت ملی آذربایجان پرچمدار مبارزه با هیولای شونیسیم فارس.

پرستان شونیسیم همواره دچار بیماری و توهم خودبزرگ بینی هستند. و دائما سعی در اشغال خاک و سرزمین دیگری و ایجاد تنش و بحران در سایر کشورها و در میان ملل مختلف می کنند. آنها همواره با استفاده از شرایط نامطلوب سایر ملل و کشورها با بحران آفرینی و آتش افروزی سعی در حضور خود به عنوان یک فاکتور مهم و تاثیرگذار می باشند. اصول و قواعد بین المللی و یا اصول اخلاقی برای آنها هیچ اهمیتی ندارد، و خود را ملزم به رعایت هیچ قانون و قاعده اخلاقی و یا حقوقی نمی دانند. چرا که الگوی نهانی آنها شخصی همچون کورش است که با اشغال و بیدادگری خود خاورمیانه را به آتش کشید و چنان تمدن سوزی نمود که حتی امروز نیز شاهد آثار زیانبار آن در منطقه هستیم. شونیسیم فارس در کنار ماهیت اشغالگر و بیدادگر خود داری ماهیت بحران زا و تنش زایی است که اگر جهانیان چشمان خود را بر این واقعیت ببندند، دیر زمانی نخواهد گذشت که این هیولای کشور خوار و ملت برانداز تمامی هستی و ثبات ملتها و کشورهای مختلف را که نسبت به آنها دست رسی دارد را نابود می کند. چرا که شونیسیم_فاشیسم، فارسی_ایرانی همان رفتاری را که در برابر سرزمینها و ملتهای داخل کشور انجام داده است را در مورد کشورها و ملتهای خارج از مرزهای خود نیز در حال انجام دادن است. امروز حرکت ملی آذربایجان رودروی چنین هیولای کشور خوار و ملت ستیزی قرار گرفته است. به بیانی دیگر خاکریز ابتدائی مبارزه با هیولای فارسی_ایرانی در آذربایجان است. آذربایجان در واقع سنگر مقاومت و مبارزه انسانیت در برابر اهریمن جور و خشونت است. و اگر آذربایجان بتواند از این مقابله و مبارزه پیروز بیرون آید و حقوق ملی خود را بدست آورد، در واقع ماشین اشغالگری و بحران آفرینی شونیسیم نابود خواهد شد. در واقع اگر آذربایجان به طور مستقیم برای ایفای حقوق ملی خود مبارزه می کند، به صورت غیر مستقیم برای حفظ ثبات و آرامش تمامی کشورها و ملتهای جهان و منطقه نیز در حال مبارزه است.

جلب رضایت یا سرکوب؟ تفاوت بین دموکراسی و دیکتاتوری.

یکی از وجوه مشترک تمامی سیستمهای حکومتی، سعی آنها در جهت جلب حمایت و رضایت مردمی که بر آنها حکومت می کنند می باشد. به عبارت دیگر تمامی سیستمهای حکومتی چه اعتراف کنند چه نکنند رضایت و حمایت مردم را عامل اصلی

مشروعیت خود می دانند و همواره سعی می کنند پشتیبانی مردمی را به همراه داشته باشند. ولی مسئله اصلی در این است که سیستمهای دموکراتیک و دیکتاتوری برای این همراهی و رضایت مردمی راههای متفاوتی را انتخاب می کنند. در سیستمهای دموکراتیک گوش دادن به خواستها و مطالبات شهروندان و رعایت حقوق آنها و برآورده کردن مطالبات مردم در حدود قانونی و با توجه به امکانات موجود اصلی ترین روش برای داشتن رضایت و حمایت مردم است. ولی در سیستمهای غیردموکراتیک قلع و قمع نمودن مخالفان و وادار به سکوت کردن متخصصین و فریب مردم اصلی ترین روش برای این امر مهم به شمار می رود. چرا که در این نوع سیستمها منافع شخص یا گروه حاکم بر منافع و خواست مردم همواره برتری دارد. بنابراین حکومت سعی می کند با دروغ و فریب مردم و وارونه کردن موضوعات مختلف و در بیخبری نگاهداشتن مردم این سکوت و رضایت را در کنار خود داشته باشد. یعنی اگر در سیستمهای دموکراتیک رضایت مردمی از جنس مطلوبیت است؛ در سیستمهای غیر دموکراتیک این رضایت از جنس سکوت و فرمانبرداری محض است. یکی از سیستمهای غیر دموکراتیک که دارای جنسی ضد بشری است، شونیسم و فاشیسم است که متأسفانه ملت تورک آذربایجان زیر سلطه آن زندگی می کنند. شونیسم فارس ذاتا دارای ویژگیهای ناکارآمدی و فریبکاری می باشد. و همواره سعی نموده تا با فشار، سرکوب فریب و دروغ به حیات خود ادامه دهد. و مشخص شده است که بزرگترین دشمن شونیسم گسترش آگاهی های ملی و نیز ارزشهای دموکراتیک در بین مردم مورد ظلم شونیسم می باشد. با این مقدمه دیگر می توان به سادگی درک کرد که چرا در مورد خشک شدن عمدی دریاچه اورومیه که بزرگترین باعث و بانی آن حاکمیت ایرانی_فارسی است علیرغم وعده های انتخاباتی هیچ کاری صورت نمی گیرد و برای فریب مردم آذربایجان با انتشار خبرهای دروغین و وعده های بی پشتوانه سعی در اغفال مردم می شود. یعنی هم هیچ کاری در مورد این دریاچه صورت نمی گیرد (به خاطر دشمنی با ملت تورک آذربایجان) و هم با انتشار اخبار کذب در مورد احیای این دریاچه توسط بارشهای طبیعی، سعی در فریب مردم در جهت جلوگیری از اعتراضات مردمی می شود. به عبارتی دیگر سیستم غیر انسانی و آذربایجان ستیز شونیسم فارس هم جنایت می کند هم با دروغ و فریب و فرافکنی سعی در سرپوش گذاشتن بر این جنایات خود است. روشی که گرچه به صورت نسبی در طول دهه های گذشته توانسته است موفق گردد؛ ولی به نظر می رسد که در طول دو دهه گذشته با رشد آگاهی های ملی و با بوجود آمدن حرکت ملی آذربایجان دیگر کارکرد خود را آرام_آرام از دست می دهد.

آ

میلی قورتولوشا دوغرو.

میلی قورتولوشو بیر معجزه و یا بیردن بیره باش وئرن بیر حادثه کیمی گورمک چوخ بویوک بیر یالنیش دیر. میلی قورتولوش بو گونکی کیچیک آددیم لار و بعضا گوزه گلمه ین باشاریلارین یاراتدیغی بویوک بیر تابلودور. میلی قورتولوشا لازیم اولان شئی گوزه کیچیک گلن اما اصلینده بویوک و دیرلی ایشلر دیر. بیر کیتابین چیخماسی، بیر سایتین اچیلماسی، بیر مقاله نین یازیلماسی، بیر نچه میلیتیچنین بیر آریا گلمه سی، بیر کونسرتین ایجراسی، بیر بیانیه نین یاییلماسی، بیر نفرین میلی شعورو منیمسه مه سی و... بونلارین هامیسی بویوک آدیملار دیر. اما تلسگین و بیلگیسیز اینسانلار بونو گورمورلر .

میلی قورتولوش یاواش_یاواش اما اوستاجاسینا یارانان بیر شرایطه ن عیبارت دیر. میلی قورتولوش بو گون میلی حرکت طرفینده ن ایلمک_ایلمک توخونان بیرخاچا کیمی دیر کی هامی میزین بوندا ایمضاسی وار. یئتر کی بو جسارت، بیلگی، باشاراجاق، صبر، اومید و فداکارلیق ایسته ین ایشده بیزلر میلی فعال لار اولاراق هر بیر میمز عهده میزه دوشن ایشی لایقیقینجه یئرینه یئنیره ک .

او نییه انله انله دی، بو نییه بنله انله دی، فلانکس بیر ایش گوردو هر نه دن زهله م گئندی دئمک له بیز هنج نه یه چاتا بیلمه یجه بیگ ،بو آرادا اؤنملی اولان بودور کی: من اوزوم و یا بیزاؤزوموز نه ایش گورورک؟ و یا نه ایشلر گوره بیلرک؟ بو بو سؤال بیزی یئنی پروقراملار حاضر لاماغا و یئنی ایشلر گورمک اوچون یاردیم انده بیلر .

هر حالدا اونوماالیق کی :بویوک غلبه لر کیچیک آددیم لارین محصولودور .

Milli qurtuluşu doğru.

Milli qurtuluşu bir möcüzə ya da birdən birə baş verən bir hadisə kimi görmək çox böyük bir yanlışdır. Milli qurtuluş bu günki kiçik addımlarla və bəzən gözə gəlməyən başarıların yaratdığı böyük bir tablodur. Milli qurtuluşa lazım olan şey gözə kiçik görünən amma əslində böyük və dəyərli işlərdir. bir kitabın çıxması, bir internet saytının açılması, bir məqalənin yazılması, bir neçə milliyətçinin bir araya gəlməsi, bir konsertin icrası, bir bəyannamənin yayılması, bir nəfərin milli şüuru mənimsəməsi və... bunların hamısı böyük addımlardır. Amma tələsən və bilgisiz insanlar bunu görmürlər.

Milli qurtuluş yavaş_yavaş amma ustacasına yaranan bir şəraitdən ibadətdir. milli qurtuluş bu gün milli hərəkət tərəfindən ilmək_ilmək toxunan bir xalça kimidir ki onda hamımızın imzası var. yetər ki bu cəsarət, bilgi, başaraçaq səbr, ümid və fədakarlıq istəyən işdə bizlər milli fəallar olaraq öhdəmizə düşən işi layiqincə yerinə yetirək.

O niyə elə etdi, bu niyə belə etdi, filankəs bir iş gördü hər nədən zəhləm getdi, deməklə biz heç nəyə çata bilməyəcəyik. bu arada önəmli olan budur ki :mən özüm və ya biz özümüz nə işlər görürük? Və ya nə işlər görə bilərik?

Bu sual bizi yeni proqramlar hazırlamağa və yeni işlər görmək üçün yardım edə bilər.

Hər halda unutmamalıyıq ki :böyük qələbələr kiçik addımların məhsuludur.

هویت ملی و لزومات آن.

یکی از اصلترین عوامل موجود در زمینه وضعیت اسفناک کنونی آذربایجان، نا آگاهی ملی نسبت به هویت و هستی ملی در میان ملت تورک آذربایجان است. آذربایجانی به خوبی می داند که تورک است ولی این دانستن تبدیل به شعور ملی نشده است. یعنی تورک بودن و آذربایجانی بودن را نمی تواند در میدان اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی به صورت یک امر و مطالبات بعد از آن اقامه نماید. یعنی هویت فردی تا کنون نتوانسته است تبدیل به هویتی جمعی و ملی که در بردارنده نوعی خواست و مطالبات جمعی ملی است گردد. در چنین شرایطی هر فرد آذربایجانی در فردیت خود تورک است ولی به صورت جمعی خود را یک ملت که دارای حقوق ملی است نمی بیند. موضوع آذربایجانی بودن نیز فراتر از سربرگ ادارات دولتی و نامهای استانی چیز دیگری را تداعی نمی کند. یعنی آذربایجانی، آذربایجان را نه به عنوان وطنی ملی که تنها واحدی اداری، که می تواند نام دیگری نیز داشته باشد تلقی می کند. همین مسئله باعث شده است که در طول زمان هویتی ملی به نام ملت تورک آذربایجان در ذهن عموم ملتزمان شکل نگیرد. بحث تورک و فارس در بسیاری از موارد به تقابلات فردی فرو کاسته شده و نتوانسته در یک جایگاه جدی ملی قرار گیرد .

بر این اساس فعالان حرکت ملی آذربایجان باید بدین نکته توجه داشته باشند که در آگاهی بخشی ملی سعی کنند که روشن گر این نکته مهم باشند که تورک بودن نه تنها یک ویژگی فردی که یک هویت جمعی و ملی نیز می باشد و تورکها دارای یک هویت ملی به نام ملت تورک می باشند. و همین ملت تورک دارای یک میهن و وطن مخصوص به خود به نام آذربایجان می باشند. چرا که آذربایجانی بودن نه یک امر استانی_مدیریتی که یک موضوع ملی و هویتی است .

زبان و ملیت.

بر خلاف باور عمومی که زبان را تنها وسیله ارتباطی می‌داند، کارشناسان، دانشمندان و فیلسوفان زبان را جهان معنوی یک جامعه می‌دانند که چگونگی فکر کردن و درک احساسات یک جامعه وابسته به آن می‌باشد. حتی در برابر حوادث گوناگون نوع واکنش یک جامعه را زبان آنان تعیین می‌کند. زبان یکی و شاید مهمترین فاکتور فرهنگی یک جامعه است که در آن ژنتیک معنوی یک جامعه نهفته است. با مطالعه زبان یک ملت می‌توان به طرز تلقی آن ملت از خود و دیگران و جهان پی برد. به همین دلیل است که بسیاری از جوامع پیشرفته سعی در تقویت زبان ملی خود و جلوگیری از دخالت‌ها و نفوذ بی مورد سایر زبانها در زندگی روزمره مردم خود دارند. چرا که کاملا آگاهند که نفوذ یک زبان دیگر در عرصه زندگی عمومی یک جامعه آغازگر نفوذ فکری و فرهنگ جامعه دیگر در سپهر حیات ملی جامعه خودی است. و این یعنی اینکه جامعه خودی نه بر پایه معیارها و ارزشهای خویش که با چشم دیگری جهان را خواهد دید، و با ذهن دیگری جهان را درک خواهد کرد. و این یعنی تسلیمیت فرهنگی. ملتی هم که از لحاظ زبانی، فرهنگی و معنوی تسلیم دیگران شد، خود به خود به مرور زمان تبدیل به دیگری خواهد شد. بهترین مثال در این زمینه کشور مصر است که با داشتن تاریخی چند هزار ساله و آن تمدن باشکوه اکنون در نتیجه تسلیم شدن در برابر زبان عربی نه تنها خود را عرب می‌داند که داعیه رهبری جهان عرب را نیز دارد.

شونیسم فارس با رسمی کردن زبان فارسی در آذربایجان و ظلم در حق زبان تورکی و سعی در به حاشیه راندن این زبان کهن و غنی می‌خواهد همان بلایی را بر سر ملت تورک آذربایجان بیاورد که بر سر مردم مصر در هزار و چند صد سال قبل آمد.

شونیسم سعی دارد همزمان که به تضعیف و نابودی زبان تورکی می‌پردازد به رشد و تقویت زبان دری نیز پرداخته و با جایگزین کردن این زبان، ملت تورک آذربایجان را از لحاظ فرهنگی و معنوی تسلیم خود سازد. دیگر بر بسیاری از انسانها مشخص شده است که جامعه تسلیم از لحاظ فرهنگی و زبانی جامعه است که عشق به رهایی و آزادی ملی را نیز نخواهد داشت. نمونه آن رأی منفی مردم اسکاتلند در فراندوم برای استقلال آن سرزمین بود، چرا که در طی سالهای اشغال این سرزمین توسط انگلیس زبان ملی اسکاتلند از بین رفته و تنها کمتر از یک درصد از اسکاتلندیها قادر به تکلم به این زبان می‌باشند.

۲۰ بانوار، سوونت ایتیفاقینین باکیدا انتحار انتدیبی گون.

سوونت ایتیفاقینین یاشادیغی 70 ایل عرضینده بیر یالان همیشه سؤیلمکده ایدی؛ اودا بو ایتیفاقین ترکیبینه اولان میلترین بو ایتیفاقا زورلا یوخ، کونوللو قاتیلما سی ایدی. بو یالان تبلیغات او قدر تکرارلانمیش دی کی بیر چوخ اینسان بونو دوغوو بیر فیکیر میش کیمی قبول اتمیشدی. بو یالانا قارشی اولانلار ایسه "خالق دوشمنی" و "بورژوا عامیللری" کیمی آدلاندیریلیب و چوخ آغیر جزالاندیریلیدیلار. اصلینده حربی بیر ایمپریا اولان سوونتلر بیرلینده "خالقلارین قارداشلیغی" یالانی اورتویو آلتیندا میلترین روس ماهیتی داشییان، سوونتلر بیرلینه اسیرلییی گیزلنلیمیشدیر. بنله بیر اسارتی آزادلیق و بنله بیر فلاکتی خوشبختلیک گوره ن بو میلترین ایچینده اولان فردلر ده آز دنیل دی.

اما سون ایللرده سوونتلرین ضعیفله سی نتیجه سینده و بیر سیرا ایقتیصادی و سیاسی ایصلاحاتلار مجبور اولدوغو زمان، بیر چوخ یالان و یانلیش لار اوزه چیخمیشدی. بنله بیر شرایطی مساعدید گوره ن بیر چوخ میلی قوه لر ایسه اوز میلی و دئموکراتیک حاقلارینی طلب اتمه بی داها گور سسله ایسته مه یه باشلادیلار. اما آذربایجاندا دوروم داها فرقلی ایدی. قاراباغ داکی اثرمنی جینایتلری و بونا گوز بومان و بعضا ده ده ستک وئره ن سوونت رهبرلییی یاواش_یاواش گنرچک لری گوز اؤنونه سرمکده ایدی. آرتیق سوونت رهبرلینین اثرمنی دوستو اولدوغو قدر آذربایجان دوشمنی اولدوغودا، هامی یا آیدین اولوردو. منیدان حرکتلاری، اعتیصابلار، قزنتلر ده کی آیدینلادیجی یازیلار و هر نه دن اؤنملی اولان او زمان "آذربایجان خالق جبهه سی" آندا بیر میلی قورولوش آذربایجان تورک میلتنینی دوشمنه قارشی حرکت ائتمک ده ان بؤیوک عامیللر ایدی لر.

اما بیر چوخ اینساندا بو فیکیر ده وار ایدی کی بوتون بو یانلیش لار کرملینده اوتوران بیر قوروپون موردارلیغیندان یارانان چیرکین عملریدیر. اولارین گنتمه سی ایله بوتون بو سورون لار اوز حلقینی تاپاجاق. بنله بیر ساده لوحلوک ایسه، آذربایجان تورکونون قورتولوشا گنده ن یولدا آیاغیندا باغا چنوریلیردی.

چوخ بؤیوک سمبولیک اؤنم داشییان 31 دئکابر سرحد حرکتیندن سونرا سوونت ایمپریاسی میلترین آزادلیق ایسته یینی سمبولیک اولراق بوغوب و آرتیق هر شنیه حاکیم اولماغا دوشونوردو. بونو ایسه آذربایجان دا حیاتنا کنچیرمک ایسته دی. انله

بوناگوره ده نیز و قورو یوللارلا باکییا حربی قوه لرینی سوخوب و گنجه ایله دینج اهلینی قیرماغا باشلادی. بو یول ایله ایمپزیا هم آزربایجان تورک اولوسونا همده باشقا میلنلره سوونت ترکیبینه ن آیریلمامالیسینیز مسازینی قانلی اولاراق وئرمه یه چالیشدی. بنله لیکله اوزو ایسته مه دن بو ایتیفاقین بیر حربی ایمپزیا اولدوغونو و میلنلرین زندانی اولماسینی تایید اندیب و بو سیستم ایصلاح اولونمازلیغینی اثبات ائتدی. آرتیق رنژیم اوز وجهه سینی هامینین یانیندا ایتیریپ و طرفدارسین قالمیش دیر. باکیدا کی بو جینایتین آردیندا شهیدلرین دفن مراسیمینده و اوندان سونراکی مراسیملرده بیر میلیون اینسانین ایشتراکی، سوونت بیرلییی نین جینایت، ظولم، ایشغال، بالان و دهشت دولو عؤمرونون سونا چاتماسینین گؤستر گه سی ایدی .

20 یانوار روس سوونت بیرلییی نین جینایتکار اوزونده ن خالقارلار قارداشلیغی و میلنلرین بو ایتیفاقا کونوللو اولاراق قاتیلدیغی، بالان ماسکاسی نین دوشدویو گوندور .

او گونده ن بو یانا بیزیم قورتولوشوموز ایستیقلالدادیر فیکری هر گون گوجلنه رک، سوونت ایمپزیاسی نین سونونو گتیردی . بو گون تورک میلنیمیزه یاس گونو ایله بیرلیکده همده قهرمانلیق گوندور. بو گون سوونت ایمپزیاسی نین باکیدا انتحار ائتدییی گوندور .

حرکت ملی آزربایجان و تغییرات مثبت در سیستم ارزش گذاری آن.

دیگر بعد از گذشت سالها از عمر حرکت ملی آزربایجان و تجربه ها و اندوخته هایی که در گذر سالها فعالان این حرکت کسب کرده اند شواهد موجود نشان از جرقه های تغییرات عمده در سیستم و نوع ارزشگذاری در بین این فعالان در مواجهه با حوادث پیش رو است .

یکی از این موارد تغییر که میتوان آن را تغییری مثبت و حتی نوعی ارتقاء نیز نام نهاد؛ تغییری از جنس ارزشی در حرکت است که در این نوع تغییر، در مناسبات درون حرکتی و نیز در نوع مواجهه با اتفاقات مختلف برون حرکتی شخصیت محوری جای خود را به هدف محوری و فکر محوری واگذار کرده است.

بدین معنا که دیگر معیار افراد از حالت چه کسی میگوید تبدیل به چه چیزی میگوید شده است. و اینکه این رفتار و سخن تا چه اندازه در راستای اهداف کلی و ارزشهای بنیادی حرکت ملی قرار دارد. به عبارت دیگر گذشت زمان قدرت تفکر عمیق و ارزشگذاری انسانها را بالا برده است. و فعالان به وسع، توانایی و اندوخته فکری خود هر کدام قابلیت درک، تحلیل و واکنش به اتفاقات و موضوعات مختلف را تا حدودی کسب کرده اند. این نه به معنای جزیره ای شدن افراد که این نوع رفتار ناشی از یک سری تعاملات و تبادلات فکری در بین فعالان حرکت ملی باشد. در این نوع سیستم معیار ارزش گذاری در صد نسبی خدمت به منافع ملی آزربایجان و نیز اندازه زاویه با اهداف است. به عنوان مثال حتی اگر گوینده فلان نظر دارای اسم و رسم به نام و مطرحی در میان فعالان حرکت باشد ولی همان نظر در راستای اهداف اساسی حرکت ملی نباشد، نظر یاد شده هیچ مقبولیتی در میان فعالان حرکت ملی پیدا نمی کند، بلکه بر عکس انتقادات ارائه شده گوینده نظر را مجبور به اصلاح آن می کند. این نوع رفتار خود نماد و نمودی از وجود خرد جمعی در بین فعالان و نیز مجموعه حرکت ملی می باشد .

البته ارتقاء فکری ملی فوق الذکر هیچگاه به معنای نفی موجودیت و اهمیت پیشروان و یا پرچمداران حرکت ملی نیست چرا که لازم بودن وجود این عزیزان و دوستان فداکار از هر زاویه ای که بنگریم چیزی واضح و غیر قابل انکار است. و از بدیهیات هر نوع حرکت جمعی می باشد. تنها منظور آن است که با گذشت زمان فعالان حرکت ملی آزربایجان بیش از آنکه شخص محور باشند، فکر محور و هدف محور هستند و شخصیتهای ملی و ارجگذاری نسبت به آنان را نیز در چهار چوب و حدود همان اهداف و افکار و معیارهای ملی پذیرا می باشند .

ملی وارلیق و میلی حاکمیت.

تاریخ بویو دونیادا هم بویوک تمدن لار هم گوجلو دوولت لر آز اولماییب. اونلارین هر بیرری اوز زمانیندا انله گلیمیش و انله گوجلو اولوب لار کی تکجه اوز چنوره اویغارلیقلاری و توپولوملاری دنیلل، همده دونیانین باشقا باشقا یئرلرینده ساکین اولان بیر چوخ توپلوم لارینا بنله یون وئریب و بیر چوخ سونرادان قورولان اویغارلیقلارین ایلهام قایناغینی اولموشلار. حتی انله اویغارلیقلار وار کی اونلاری تاریخده ن حذف انتسه ن تاریخین یونو ده بیشر. اویغارلیق اینسانلارین و اونلارین یاشادیققلاری توپلومون کولتورو نون مادی شکل آلمیش بیچیمیدیر. نه قدر بو اویغارلیق اوز زمانینا گوره گوجلو، محتشم و گلیمیش اولورسا

دئمک اونو یارادان کولتور و توپلومدا او قدر گوجلو و معنوی باخیمدان زنگین بیر توپلوم ایمیش. انله بو نا گوره بیر چوخ توپلومدا وار کی اوزلرینه محتشم بیر کئچمیش یاراتماق اوچون مین بیر فیریلداغا و ساختاکارلیغا ال ووراراق تاریخی تحریف اندیب اوزلرینه یالاندان بیر محتشم کئچمیش و او یغارلیق یاراتماق هوسینده دیرلر .

اما بو آرادا میلی دؤولت آدیندا بیر اؤنملی فاکتوردا وار. میلی دؤولت بیر اولوسون، میلی مدنیتینی قورویوب بو گونکی مدنیتینی کئچمیش مدنیت له بیر_بیرینه باغلایان ان اؤنملی فاکتورلاردان بیر سیایلماقدادیر. میلی دؤولت بیر اولوسون مدنی چالیشیقارینا سهمان وئره ن، بو چالیشیقارلاری تشویق انده ن و اونو دوشمنلرده ن قورویان عامل حساب اولونار. بیر اولوسدا بو اؤنملی قورولوش اولماسا زامان_زمان ،بو مدنیت ایچ و ائشیک انتکنلر سونوجو چورومه به و محو اولماغا محکوم اولاجاق. بیر وارلیغی قورویان، اونا اؤنم وئره ن و اونا شرایط حاضر لایان یالینز میلی بیر دؤولت دئدییمیز، گوجلو بیر قورولوشدور .

بو گون وطنیمیز آذربایجان دا تورک وارلیغی و مدنیتینی چوخ آغیر بیر شرایطده یاشاماقدادیر. اولوسوموزون دوشمنلرینین ان بویوک ایستک و آماجی بو مدنیت و وارلیغی محو اندیب و سونوندا بیزی دوشمن مدنیتینین ایجراچی اسیر، کؤکسوز بیر عامیلینه چنوبیر مکدیر. باشقا سؤزله بوگون گونئی آذربایجان دا تورک مدنیتینه قارشی هر یؤنلو و بویوک بیر سوی قیریم آپاریلماقدادیر.

و ان آغیر باسقی لارا بو مدنیتین قوروجولاری و یارادیجیلارینا قارشی او یغولانماقدادیر .

بو ایسه بیزه بونو گؤستریر کی :بیز آذربایجان تورکلرینین بوتون چالیشیقارلاری و ایشلری مقصد یؤنلو اولمالیدیر. قورتولوش آماجینا خیدمت انتمه ین هر بیر چالیشیق زامان سوره جینده محو اولماغا محکوم دور. بیز یاشاماق و وار اولماق ایسته بیرسک بو بلالی و دهشت لی دورومدان قورتولمالیییق. واؤز میلی وارلیغیمیزا سؤیکنه رک، اؤز او یغارلیغیمیزی داها بارز شکیلده گوجاندیرمه لی بیک. و بو مدنیتین قورویاجاق میلی حاکمیتی قورماق بیزیم ان مهم هدفیمیز اولمالیدیر. میلی حاکمیتی اولمایان بیر توپلوم اؤز میلی وارلیغینی دا قورویا بیلمز .

وقتی تمامی راهها به مسکو ختم نمی شوند.

هفتاد سال در شوروی سابق همه راهها به مسکو ختم می شد. صاحبان کرملین بر خلاف ادعاها و تبلیغات رسمی عده روس وروس زده بودند که تحت نام بی معنی "سانترالیزم دموکراتیک" همه اختیارات ملی ملتها و انسانهای دربند در آن زندان بزرگ را در دستان خود گرفته بودند. برای همه چیز آنها تصمیم می گرفتند و خوب و بد همه چیز را آنها تعیین می کردند. سایر ملتها و جمهوریهای شوروی را تبدیل به تقلید گران و وابستگان و عاملان بی چون و چرا اوامر خود ساخته بودند. خدایگان مسکویی به جای همه می اندیشیدند، به جای همه به نتیجه می رسیدند و به جای همه تصمیم می گرفتند. بقیه چیزی جز نوکران مسکو نبودند. بر اثر این تفاوت سطح زندگی، مسکو تبدیل به شهر افسانه ای نیمه خدایان شده بود که بسیاری برای به دست آوردن دل آن و داشتن حمایت و تابید آن حاضر بودند هر کاری بکنند. مسکو شهر فرهنگ و هنر شهر سیاست و صنعت، شهر رشد و امکانات رفاهی و... بود. زندگی در مسکو شأنی همانند زندگی در بهشت داشت. و کسی را یاری مقابله با سوسه زندگی کردن در بهشت کومونیسیم نبود .

مسکو مرکز "ملت بزرگ برادر" نیز بود که همواره دیگران در برابر این بزرگی باید که احساس کوچک بودن و تابع بودن کنند .

ولی ناگهان خدایان روس احساس کردند که در اداره کشور ونیز اداره بخشی از جهان موفق نیستند. و هر روز ضعیفتر و ضعیفتر می شوند پس باید کاری کرد. باید نظمی نو به اقتصاد و سیاست دهند تا از ورطه نابودی خلاص گردند. تنها چیزی که آنها روی آن حساب نمی کردند و برآوردی واقعی از آن نداشتند خشم فرو خفته انسانها از این خدایان بود. اگر در روسیه بیشتر مطالبات جنبه سیاسی و اقتصادی داشت در بسیاری از جمهوریهای غیر روس این مطالبات سیاسی و اقتصادی ترکیبی عمیق و پیچیده بانوعی ناسیونالیسم داشت که سالها در آن جمهوری ها مورد سرکوب وحشیانه مسکو و عاملان محلی آن قرار گرفته بود .

در این بین آذربایجان موردی استثنایی بود. چرا که مورد حمله و تجاوز همسایه خود ارمنستان قرار گرفته بود، هم در این تجاوز، تجاوز گر بر خوردار از حمایتهای بی شائبه برادر بزرگ بود و هم صدای این مظلومیت به گوش کسی در دنیا نمی رسید. ویا اگر می رسید هم فایده ای نداشت. تمامی این موارد به اضافه سابقه تلخی که از شوروی در ذهن و روح ملت آذربایجان وجود داشت، نخبگان آذربایجانی را بر آن داشت که تنها با اتکا به قدرت خود آذربایجانها در پی درمان دردهای خود باشند. تورکان آذربایجان این امر حیاتی و مهم را در چارچوب "جبهه خلق آذربایجان" به اجرا گذاشتند. این فعالیتها آغاز گر پدیده ای بی سابقه و گسترده در قالب احیاء بیداری ملی و آگاهی ملی در این سرزمین مقدس بود. پدیده ای که مرزهای این جمهوری را درنوردید و همچون نسیمی بیدار گر تمامی جهان تورک رانیز به خویش باوری رساند .

جبهه خلق آذربایجان در پی ایجاد مجد و شکوه آذربایجان و قدرتمندتر شدن آن در چارچوب جهان تورک بود. و این تنها در سایه ایجاد آذربایجانی مستقل، آزاد و متحد امکان پذیر بود. این به معنای گسستن از مسکو نیز بود. ولی هفتاد سال تبلیغات کمونیستی_روسی که سعی در برده نگاه داشتن این ملت داشت، جامعه آذربایجان آنچنان که باید برای این موضوع حاضر و آماده نبود. هنوز بسیاری در جامعه بودند که چشم امیدشان به مسکو بود و فجایع و مشکلات پیش آمده را نه سیاست رسمی مسکو که نتیجه سوء مدیریت ویا گاهی عدم آگاهی از اوضاع آذربایجان توسط خدایان ساکن مسکو می دانستند. این شکافی جدی در بین نخبگان و فعالان ملی آذربایجان و مردم ساده ایجاد می کرد. ولی نخبگان آذربایجانی راه خود را انتخاب کرده بودند، آنها خواستار ایجاد آذربایجانی واحد و رهایی از بند کمونیسم روسی و نجات از آن زندان بودند. ۳۱ دئکابر(دسامبر) ۱۹۸۹ و حرکت برای برچیدن سیمهای خاردار مرزی بین دو مرز دشمن ساخت آذربایجان یکی از مهمترین و سمبولیک ترین کارهای موجود بود که بهترین نشانگر جهت و هدف حرکت ملی در آذربایجان بود. و این یعنی شوروی هیچ جذابیت و اولویتی برای آذربایجان ندارد. ۳۱ دئکابر اعلام غیر رسمی مرگ شوروی در مرز ساختگی بین شمال و جنوب آذربایجان بود. این چیزی نبود که مورد غفلت حاکمان روس هویت کرملین واقع گردد. آنها طی یک برنامه ریزی نظامی تلاش داشتند تا این حرکت و فکر جهت دهنده آن را در مرکز آن یعنی آذربایجان نابود سازند، لذا با گسیل دهها هزار تن از نیروهای ارتش سرخ به باکو و قتل عام انسانهای موجود در کوچه و خیابان این پیام را صادر کنند که گسستن از مسکو دارای پیامدهای وحشتناک و خونباری خواهد بود. این حادثه خونبار در شب ۲۰ یانوار (ژانویه) ۱۹۹۰ به وقوع پیوست. ولی بر خلاف پیش بینیهای کرملین نتیجه ای کاملاً بر عکس داد. این فاجعه خونبار شکاف بین نخبگان و مردم عادی را پر کرد. و بر همگان مشخص ساخت که تجاوزات ارامنه و مشکلات بی انتهایی موجود در آذربایجان نه در نتیجه بی کفایتی و یا غفلت کرملین که نتیجه مستقیم برنامه ریزی های آنها در جهت دشمنی با آذربایجان است. دیگر بر همگان در آذربایجان مشخص شد که آنچه آنها سالها آن را برادر بزرگ می خواندند چیزی جز بزرگترین دشمن آذربایجان نبوده است. نشان این آگاهی ملی در مراسم میلیونی دفن شهدای آن فاجعه و مراسم چهلم آن خود را نشان داد. بعد از این فاجعه و واکنش میلیونی ملت تورک آذربایجان به این جنایت، اتحاد شوروی در باکو دفن شد. و دیگر هیچ توجیهی برای زنده ماندن آن وجود نداشت .

آذربایجانیها ثابت کردند که همه راهها به مسکو ختم نمی شود. و برای خود راهی نوین، ملی و آزادبوجود آوردند که در جهت منافع ملی آذربایجان بود. و نتیجه فعلی آن نجات از یوغ بردگی مسکو است. راهی که امید می رود در ادامه برقرار کننده و یکپارچه کننده و ایجادگر آذربایجانی واحد و متحد برای تمامی آذربایجانیها باشد.

بو سئوگی بیتمز.

ایلردیر کونلوموزده تخت قوران وطن_میلت سئوگیسینی هنج بیر اوزگه ظالیم قوه سیلیب یادا سؤکوب آتا بیلمه دی. نه قدر دوشمن غدارلاشدی او قدر بیزیم وطن_میلت سئوگیمیز دهاا گنیشلندی دهاا درین لشدی. هنج زامان ویجدانیمیز ایکی یه بؤلونموش وطنین وار وضعیتینی قبول ائتمک له راضی لاشمادی. هنج واخت شرفیمیز اولو تورک میلینین، سؤمورگه وضعیتینی ایله و کؤله کیمی یاشاماگی ایله راضی لاشمادی .

جانیمیزدان ، روحوموزدان و کونلوموزدن آزادلیق سئوگیسی اسکیک اولمادی. ایندی ایسه بوتون قارانیلیغین و شیطانلیغین علیهینه یارانان مباریز بیر نسیل آذربایجانیمیزدا بویا_باشا چاتییدیر. بو نسیلین تورک میلیمیزین اومید قاینای و دوشمنین کابوسو حالینا گلدییی آرتیق دانیلماز بیر گئرچکدیر. بو میلیتی نسلیمیزین بوتون واری و یوخو آذربایجان و تورک میلیمیزدیر. آرتیق بو گون بوتون چالیشیقلا ریمیزین هدفی و آماجی میلیمیزین و وطنیمیزین اوزگه ایشغالیندان قورتولماسی دیر. بوتون یوللار قورتولوش قاپیسینا چیخمالی دیر. بوتون سلیقه لر واحد آماج اوغروندا بیرگه حرکت ائتمه لی دیرلر و میلی آزادلیغی اولوتورک میلینینه و قوتسال آذربایجان وطنینه هدیه ائتمک گوره وینی اونوتمالی دیرلار. میلی آزادلیق زحمت، فداکارلیق، دوز استراتژی ینتیرمک عینی حالدا، اینانج، دؤزوم و دوغرو دوشونجه ایله اله اندیلن بیر غلبه دیر.

میلی آزادلیق بیر میلین هدفی و ایسته بینه چئوریلیرسه، و بو آماجین اوستونده اصرار اندیرسه، دونیادا اونون قارشیسینی آلاجاق هنج بیر قوه یوخدور. اونوتمایاق غلبه یالئیز ایناتانلارین و چالیشانلارین بو دونیادا سهمی دیر .

نجات آذربایجان در دست خود آذربایجانیهاست.

نه بزرگ حاکمیت به ملیون و هویت طلبان آذربایجانی در انتخابات پیش روی مجلس حاوی این پیام بسیار مهم، جدی و صریح است که نهادهای مختلف حاکمیتی خواه دولت، خواه حکومت در هر موردی هم که اختلاف داشته باشند در مورد مخالفت علنی و دوشمنی با هویت طلبی آذربایجان هیچ اختلافی با هم ندارند. چرا که رد صلاحیت کاندیداهای هویت طلب آذربایجان در گام اول و توسط هیاتهای اجرایی که وابسته به دولت به اصطلاح تدبیر و امید_اعتدال گرا اتفاق افتاد .

این گرچه نشانه آشکار مخالفت حاکمیت با هویت ملی آذربایجانی است ولی پیام مستتر در این نوع برخورد گویای این مسئله ی مهم است که، هر اتفاقی که در کشور بیافتد و هر گشایشی هم که در کار باشد، این شامل آذربایجان نخواهد بود. و جناحهای موجود کشور در بد بینی، مخالفت و دشمنی با آذربایجان هیچ تعارفی ندارند. خود این امر نشان دهنده ی این موضوع می باشد که فعالان ملی آذربایجان برای رهایی از شرایط فعلی تنها باید به نیروی خود و پشتیبانی ملت تورک آذربایجان متکی باشند و با تولید فضاهای ملی شناخت و آگاهی ملی را در بین ملت تورک آذربایجان گسترش داده و در عین حال شناخت خود را از شونیسم فارس به صورت واقعی و در فضایی واقع گرایانه تحکیم نمایند. چراکه امیدواری بیهوده نسبت به ادعاهای دموکراسی خواهانه و مشارکت طلبانه و در عین حال پوپولیستی جز شکاف در بدنه حرکت ملی آذربایجان و یأس و ناامیدی در بین فعالان ملی آذربایجان نتیجه دیگری نخواهد داشت .

دیگر وقت آن رسیده است که به خوشبینی کاذب نسبت به ادعاهای نمایش گونه جناحهای مختلف ایران محور پایان داده و راه نجات آذربایجان را در خود آذربایجان و توسط ملت تورک آذربایجان جستجو نماییم. و بدانیم هر جناح و هر نوع حکومتی که در کشور بر سر کار بیاید سهم آذربایجان از آن تنها، سکوت، سرکوب و شونیسم و بیدادگری خواهد بود .

آیدینلار، آماجلا و منتودلار.

شوبه سیز هر بیر توپلومون آیدینلاری، او توپلومو گلیشدیرن، یئنی لیبه ساری آپاران، توپلومو داها گوجلو قیلان و داها آزاد بیر یاشام شرایطی ایسته ین اینسانلاردیرلار. آما بوتون بو ایستک و آرزولار گرک هم گنرچکچی همده میلی منافع چرچیوه سینده اله آلینب و ده برلندیرلیسین. باشقا سؤزله گنرچکلرله میلی منافع آراسیندا بیر ده نگه (توازن) قورماق شرط دیر. اگر صیرف وار دوروم دائمی بیر گنرچک قبول اولونوب و آماجلاردان ال چکیلیرسه، اوند ا وار شرایطه تسلیم اولماق اورتایا گله جکدیر. بنله بیر شرایطی منیمسه ین و اونا بویون ایه نلره آرتیق آیدین دنمک مومکون دئییل دیر. صیرف ایدنال لاری دنیب وار شرایطه گؤز یوموب و گورمه مه یه ایسه یئنه ده آیدین دنمک اولماز .

نظره گلیر آیدینلار ایدنال لاری و آماجلاری اولان عینی حالدا، بو آماجلارا چاتماق اوچون وار شرایطی نظرده آلاق، رنال ایمکانلاردان فایدالانلاردیرلار. یعنی هم آماج گره کلی دیر، همده او آماجا چاندیران یول ،منتود و آراج .

آماجسیز بیر شخص، وار شرایطی دائمی فرض اندیب و اونا تسلیم اولماغا محکومدور. توپلومون سیاسی، اجتماعی، کولتورل مکانیزم و دینامیکلرینی درک انتمه ینلر ایسه صیرف بیر عده شعارچی کیمی گؤرونه جکلر. هر ایکی حالت ده ایسه نتیجه دن و حتا آیدینلقدان دانشماق یئرسیزدیر. آیدینلار آماجلارا و ایدنال لارا، رنال آداملارلا یئریمه یی بیان ائدن و توپلومو او طرفه آپارماغا چالیشان شخصلردیرلر. بو یولدا منتودلار ایدنال لارا، و ایدنال لار ایسه منتودلارا قوربان وئریمه مه لیدیر .

ایرانلیغین تملری.

فارس_ ایران، شونیسم_ فاشیزمین رفتار و تاریخی آراشدیردقد و بو غیر ی انسانی ایدئولوژیی مطالعه ائتدیکده، بو سیستمی نه لر ایاق اوستونده ساخلاییر سوروسو ایله اوزلشمه مک، ایمکانسیزدیر .

بو سیستم نه عمومی رفاه، نه گنیش دموکراسی، نه تاریخی بیرلیک ونه ده آیدین بیر گله جک اساسیندا قورولماییب. تام ترسینه اینسانلار دونیا رفاه استانداردلارینا اساسا مادی باخیمدان چوخ پیس شرایط ده یاشاماقدادیرلار. دموکراسی دئییه معاصر تاریخده ایزینه راستلاماق اولمور، تاریخی بیرلیک یالاندان عیبارت اولان باشا باش جینایت و قولدورلوق و میلترین محو اندیلیمک تاریخی دیر، هر زمان حساس موقعیتده اوزونو سانان اولکه ، بحرانلار بحرانلار سوروکلنه رک، اوز وطنداشلارینا هنج بیر رنال

آیدین گلجک و عد انتمیر. نئفت دن الده اولونان پوللار ایسه اینسانلارین رفاهی بوخ، اینسانلارا باسقی تطبیق ائتمک و سوسدورماغا خرچلنیر. بس بو سیستمی نه لر آیاق اوستونده ساخلابیر؟

بونا بیر سیرا عامیللر سایماق اولار، اما اونلارین ایچینده اوچ فاکتورداها اؤنملی دیر. سیستمین الده انتدیبی گلیر لر بو اوچ عامیله داها چوخ خرچله نیر.

1. یالان :شونیزم ذاتا یالان اساسیندا یارانیر. یالان تاریخ، یالان تمدن دن توت تا یالان آریا سویونا قدر. اساسا شونیزم دائما یالان دانیشیر.

2. جهل :نه یازیق کی شونیزمه مغلوب اولموش میلنلر کنئل اولاراق هم میلی کیملیک لرینه و همده بوتون علمی، فیکری، نظری قونولاردا بؤیوک و قاتی بیر جهل ایچینده یاشاماقدا دیرلار. بو ایسه اونلاری، شونیزمین یالانلاری و اوینلاری داها راحتجاسینا آلداتماغا باعث اولور.

3. جینایت :شونیزم اساسا فاشیزم مرحله سینده ن سونرا یارانیر. یعنی اول مخالفلری فیزیکی اولاراق محو اندیر، الده قالان لارا ایسه شونیزمی سیاست تطبیق اندیر. و هر زمان بونا قارشی گلن اولورسا یینه جینایت انتمه کن چکینمیر. و حتا بو وحشی لیک و جینایتلری مقدس بئله ساییر.

بو اوچ عامل ایسه ایرانلی لیغی تمل لری حساب اولونور.

ماهیت بیمار گونه شونیزم فارس.

دیگر بر همه ماروشن شده است که شونیزم فارس نه تنها یک ایدئولوژی حاکم بر سیستمهای سیاسی چه حاکم و چه اپوزیسیون سراسری می باشد که عقیده و فکر و اندیشه و نگرش مسلط بر اذهان و رفتار سیاسی، فرهنگی و اجتماعی افراد کثیری در کشور نیز می باشد. همانهایی که رمز بقای کشور به اصطلاح ایران را در ضعف، اسارت، عقب ماندگی عمومی و دوری از هویت ملی تورکی آذربایجان می دانند. در پشت تمامی نقابهای حقوق بشری، دموکراسی خواهی، عدالت طلبی، حقیقت جویی، معنویت گرایی، صلح طلبی و آرمانگرایی و آزادی خواهی آنان دشمنی و تنفر نسبت به آذربایجان و ملت تورک آن سنگر گرفته است. به عنوان مثال می توان توهین ها و تحقیر های تماشاگران بازیهای تیم مقابل تراکتورسازی، و یا نوشته جات و رجز خوانیها و توهینهای بعد از برچیده شدن مجسمه فردوسی از یکی از شهرهای آذربایجان که نماد نژادپرستی و دیگر سنیزی جامعه به اصطلاح فارسی_ایرانی بود را مصداق این خوی و تفکر آنان دانست. در چنین شرایطی تکلیف فعالان ملی آذربایجان روشن است که باید تمامی توان و قابلیت خود را به کار گیرند تا از این گرداب نژاد پرستی و زندان ملتها ملت تورک آذربایجان و وطن آذربایجان را رهایی بخشند.

ولی هستند خام اندیشان و غافلانی که فکر می کنند با گفتگو و تعظیم و در برابر یک جامعه نژاد پرست و غیر ستیز می توانند از شدت و حدت دشمنی آنان با آذربایجان بکاهند. در صورتی که جامعه به اصطلاح فارسی_ایرانی، اگر به فرض محال نیز با این امر موافقت کند در آن صورت حالت سالاری و سیادت خود را در کشور از دست خواهد داد. و این یعنی عملی است بر خلاف منافع قومی جمعیت فارس. حال سوال اصلی اینست که چرا و به چه دلیلی یک قوم باید بر خلاف منافع قومی خود عمل کرده و جایگاه سیادت خود را از دست بدهد. پاسخ این سوال دقیقاً بر هم زنده خواب خام اندیشیها و رویاهای اوهام گونه این افراد است. چرا که شونیزم فارس نه تنها یک ایدئولوژی که رمز بقای قوم فارس زبان و عامل سیادت و سالاری آنهاست. و دست کشیدن از این موقعیت برتر محال ممکن می باشد.

تنها راه نجات از این شرایط استقلال آذربایجان می باشد.

شونیزم.

شونیسیم یعنی اینکه من باشم و تو نباشی. یعنی من عزیز و خوب تو رذیل و بد. من الاهی و مقدس تو نا پاک و خبیث. من زیبا و نیک سیرت تو زشت و اهریمنی. من صاحب هر حقی تو بدون هیچ حقوقی .

شونیسیم یعنی تو تنها وقتی انسانی، شرف داری و می توانی باشی که بی مزد ومنت در اختیار و بردگی و بندگی من باشی. در غیر این صورت باید نابود گردی و حذف شوی. شونیسیم یعنی همه خوبیهای جهان از آن من است و توی وحشی، توی بی فرهنگ توی آدم نما باید در بست در بند من باشی و هر آنچه را که خواستم با تو بکنم و هر بلایی را که خواستم بر سرت بیاورم و اگر از این وضعیت ناله کردی باید که سرکوب شوی .

شونیسیم یعنی برده داری نوین. یعنی تسلیم محض اربابان آریایی بودن و رضایت خالق را در رضایت آنان جستن، و بدون هیچ چشمداشتی برای آنان کار کردن، تلاش نمودن، در راه آنان از جان گذشتن و همه هستی مادی و معنویت را برای آنان فدا نمودن. شونیسیم یعنی اینکه انسانیت انسان را با معیار اربابان سنجیدن و آنان را مرکز العالم دانستن، و خود هیچ پنداری خود، در برابر همه چیز پنداری بزرگان آریایی .

شونیسیم یعنی :مرگ و نابودی تمامی زیباییهای و آرزوهای یک ملت در کابوس و سراب خود بزرگ بینی جامه دیگر. شونیسیم یعنی مرگ حقیقت انسان بودن و انسان ماندن در سیاه چاله های خودبرتر بینی مثنی بیمار عقلی و بی وجدان خود برتر بین .

و چه سخت است و شریف که در این جهان بی نور و تاریک روزنه امیدی باشی برای رهایی و ترانه ای باشی برای آزادی و انسانی زیستن. و این هنر مردمان سرزمین آذربایجان است که امید بازگشت نور و آزادی را در تاریکی و اسارت نقش می زنند و ترانه پیروزی انسان را بر اهریمن را می سرایند .

تورک دیلیمیز.

نه قدر کی بایراق بیر میلئین بیر وطنین بیر وارلیغین گۆزه گۆرون و ملموس سیمگه سیدیر سه، آنا دیلی ده بیر میلئین و اونون میلی وارلیغینین معنوی سیمگه سی دیر. بیزیم تورک میلئیمیز کیمی آنا دیلی یاساقلانمیش بیر توپلومون دئمک اولار کی میلی معنوی یاشامی یاساقلانمیش دیر. معنوی باخیمدان قویولان یاساقلارین آماجی ایسه او میلئین میلئت اولدوغونو هدف الراق محو ائتمک دیر. بو ایسه مدرن دونیادا معنوی سوی قیریمدان باشقا بیر شی آدلاندیریلانماز. بیر میلئین دیلینه قارشی گلمک او میلئین وار اولوش تملینه قارشی گلمک دئمک دیر. باشقا سۆزله دیله قارشی اولماق، میلته قارشی اولماق دئمک دیر .

کنچن یوزایلین ایچینده آذربایجان داکی تورک میلئینین آنا دیلینی یاساقلایانلارین آماجی بو آنا دیلینین میلی_رسمی دیل سویه سینه یوکسلمه سینه انگل یاراداراق بو دیلین یاشام ساحه سینی دارالتماق سونرا ایسه بو دیلی محو ائتمک دیر. تورک دیلی محو اولورسا دئمک تورک میلئینین وار اولماق کئترجه بی محو اولموش اولور. بو ایسه بیزیم، سۆزده ایران آدلانان اولکه نین و فارس توپلومونون بیر پارچاسی اولماغیمیز دئمک دیر .

بو شونیزیم نیت و سیستمه قارشی یارانان آذربایجان میلی حرکتی آنا دیلیمیزی میلی وارلیق و کولتوروموزون تملی قبول ائدیپ تورک دیلینین میلی دیل اولاراق یوکسلمه سی آماجینی اورتایا قویاراق شونیزیمین بو تهلوکه لی اویونونو پوزموشدور. میلی حرکتیمیز جه ، بیر دیل میلی دیل اولاراق قبول اولونمازسا و اونون آرخاسیندا میلی بیر دؤولت دورمازسا سونجدا او دیل و او دیلین تمثیل ائتدیبی وارلیق، کیملیک و میلئت زامان آشاماسیندان و دوشمنلرین تهلوکه لی اویونلاریندان دولایی محو اولماق آشاماسینا نئز و یا گئج چاتاجاق دیر .

میلی فعاللاریمیز و آیدین، یازار، ادیب، بیلگینلریمیزین زحمت، چالیشیق و فداکارلیقلاری سونجوو آرتیق تورک دیلیمیز صیرف فولکلور دیلی اولماق تهلوکه سیندن قورتولوب، یاواش_یاواش هر ساحه ده قوللانیم قابیلیتی قازانان بیر دیله چنوریلیمک ده دیر. بو ایسه شونیزیمین کابوسو اولماق دئمک دیر.

آرتیق میلئیمیزین ایلگی و توجه و، و میلیتی میزین چالیشماسی نتیجه سینده بو ایللرده آنا دیلی گونو بیزیم اوچون بیر اولویه یاس توره نی کیمی یوخ، دوغولماقدا اولان بیر گونشه شنلیک شوله نی کیمی کئچیریلیمک ده دیر. بو ایسه بیزیم جهنیمیزی زوالا ساری یوخ یوکسه لیشه و قورتولوشا ساری اولدوغونو گؤستریمک ده دیر.

محمد امین رسول زاده رهبر کبیر آذربایجان.

امروز سال روز تولد ابرمرد تاریخ معاصر آذربایجان محمد امین رسول زاده، بنیانگذار جمهوری دموکراتیک آذربایجان است. در دوران ضعف و سقوط حکومت اشغالگر روسیه تزاری وی و همراهان مبارزش با استفاده از این ضعف و بسیج، رهبری و مدیریت مبارزان ملی در آذربایجان برای اولین بار در تاریخ آذربایجان و جهان تورک حکومتی ملی، آزاد، دموکراتیک و مدرن آنهم در قالب جمهوری را بنیان نهادند. سیستمی پیشرفته و نوین که توانست در زمان خود جایگاه و منزلت آذربایجان در جهان و نزد کشورهای پیشرو آن زمان را ارتقا بخشد و منزلت شایسته خود را در معادلات پیرامونی خود کسب کند.

هنر و توانایی اساسی این رهبر کبیر ملی و همزمان پیشرو و مبارز این بود که توانستند سه عنصر حیاتی و مهم در زندگی هر جمعیت و ملتی را طوری به صورت متوازن و درکنار هم ترکیب و از دل آن فرمول جادویی حیات انسانی را استخراج کنند، که بیشتر کشورهای جهان در آن زمان نوعی حیات و طرز حکومت قبیله وار را تجربه می کردند. این فرمول جادویی ترکیبی از هویت و منافع ملی بعلاوه ارزشها و سیستم دموکراتیک و نیز نوگرایی و تجدد در جامعه بود.

از ترکیب این سه اصل نوعی حکومت ملی، دموکراتیک و مدرن ایجاد می شد که هم نماینده و مدافع جامعه و ملت بود و در عین راهی ملی به علت نو گرایانه بودنش سعی در پیشرفت جامعه و کشور نیز داشت. محمد امین رسول زاده خود یکی از بزرگترین و متفکر ترین افراد زمانه در مورد اتحاد جهان تورک بود. وی تشکیل جمهوری دموکراتیک آذربایجان را یک قدم اساسی در این راستا می دانست. کار بسیار مهم این رهبر بزرگ این بود که توانست با نبوغ خود تورک گرایی و آذربایجان گرایی را نه به عنوان ایدئولوژی های مقابل هم که مفاهیم تو در تو معرفی نماید که تلاش برای هر یک تقویت کننده دیگری نیز می باشد.

با رشد و پیشرفت جمهوری آذربایجان دشمنان احساس خطر می کردند زیرا میدانستند که دیگر آذربایجان نه به عنوان طعمه ای لذیذ برای آنها که دیگر تبدیل به واحد سیاسی ملی مستقلی میشود که همگان مجبور به رسمیت شناختن آن خواهند شد. در این راستا دشمنان آذربایجان شروع به ایجاد موانع و توطئه برای این جمهوری نوپا نمودند. ولی هنر رهبر و مسولان آذربایجان در آن بود که هیچگاه برای مقابله با این مشکلات و یا سایر مشکلات عمومی موجود هیچگاه از مسیر، آرمان و روشهای دموکراتیک عدول نکرد؛ و همواره راه دشوار ولی انسانی، آزادی و دموکراسی را بر هر راه و روش ساده و میانبر دیکتاتوری ترجیح داد.

این الگویی ملی است که بعد از گذشت نزدیک به صد سال هنوز هم می تواند برای تمامی کشورهای تورک و ملت تورک ساکن در آن کشورها مفید باشد.

محمد امین رسول زاده جزو معدود رهبرانی است که امروز نیز می تواند نام او هدف او و میراث عزیز و گرانهای او به جامعه آذربایجانی اتحاد، یگانگی و همبستگی لازم را ببخشد. و این در حیات ملی و سیاسی یک ملت چیز کمی نیست. چرا که او متعلق به همه آذربایجانیها و نیز همه تورکان جهان است.

وطن بیزه نه وئریب؟

اصلینده بیز اوزومورده ن سوروشمالیبیق، بیز وطنیمیزه نه انتمیشیک. وطن هر بیر اینسانا کیملیک، اونور، وارلیق، اینسانلیق و... باغیشلابیر. وطنسیز بیر اینسانیین کیملیبی اولماز، اولسادا اوگنی بیر کیملیبی اولار. وطن دیلسیز آغیزسیز اولدوغو یئرده بیر میلتین کولتورونو، تاریخینی داشیبیر. وطنیمیز آذربایجان توپراقلارینین قاریش قاریشی بیزیم آتالاریمیزین، بابالاریمیزین قانییلا، جانییلا قاریشیبیر. تاریخ بویو، دده له ریمیز بو توپراقلاری قوروماق اوچون یابانی دشمن له رله ساواشیب و قان وئریب له ر. هاچان دشمن توپراقلاریمیزا باسقین ائدیب، آذربایجان اییبده ری دشمنه قارشی چیخب، ساواشیبار. اما آرتیق یوز ایله ن بویانا

آذربایجان توپراقلاری ایشغال اولونوب و آذربایجانین گونئی بؤلومونون تورکله رینی دونیادا، بیر ایرانی تانییرلار. دده له ریمیزین بیزه وئردییی آذربایجان وطنینی آرتیق یوز ایلدی قورویا بیلیمه میشینک، آتالاریمیز بورجلارینی بو توپراقلارا وئربله ر. اما بیز نجه؟ بورجوموز اوْده میشینکمی؟ نه زامان وطنیمیزی سؤمورگه ده ن قورتاردیق،هاچان مستقل بیر اولکه اولدوق، او زامان وطنین بیزه نه وئردییینی آنلییا بیله ریک. آرتیق مستقل اولدوغوموز زامان،گنرچه ک کیملیبیمیز اولاجاق،اونوروموز اولاجاق،کیمسه نین اسیری اولمایاجاییق، باشقا بیر میلیتین آدینی داشیمییاجاییق. آرتیق آذربایجانین اوزمانلاری، ایدمانچیلاری و... ایران آدینا اونور قازانمییاجاقلار. وطنه بورجوموز وئریده مستقل اولاندان سونرا،آرتیق وطنیمیزین یئرآلتی و یئر اوستی ثروته رینی یابانی سؤمورگه چیله ر، تالان انده بیلیمه یه جه کله ر. آرتیق اؤز توپراقلاریمیزدا ایشغال چی، شونویست-فاشیست فارسلارا کؤله لیک انتمه یه جه بییک. آرتیق زنگین اولدوغوموز یئرده یوخسول بیر میلیت کیمی یاشامایاجاییق، آرتیق اینسان کیمی، داهای دوغروسو بیر تورک کیمی یاشایاجاییق.

مهم بیر نکته!

آذربایجانین معاصیر تاریخینده بیر دوشوندوروجو نکته هر زامان اؤزونو گؤستمیشدیر. اودا آذربایجانچیلیق/تورکچولوک قارشیسیندا،بیر_بیر ایله قانلی دوشمن اولان ساغ وسولون هر زامان سؤز قونوسو آذربایجان اولدوغوندا بیرلشیب، آذربایجانا قارشى اورتاق دوشمن موقعی توتماقلاریدیر. سانکی بو دونیادا آذربایجان دان باشقا، هنج نه بو ایکی، بیر_بیرینه دوشمن کسین خطی بیر آریا گتیره بیلیمیر. ۱۹۲۰ قوزئی آذربایجاندا محمد امین رسول زاده نین اؤنده ر لیبینه قورولان«آذربایجان دنموکراتیک جمهوریبیتنه» قارشى و اونون بیخیلماغینی ایسته ین ایکی گوج بیرلشیر. روسیه کومونیست پارتیباسینین قوزئی آذربایجان دا کی شعبه سی اولان «هیمت» تشکیلاتی(سول). و او زامان آذربایجاندا ایسلامچی بیر پارتیباساییلان «احرار» تشکیلاتی (ساغ)

هر ایکیسینینده هدفی آذربایجاندا قورولان میلی دوولتی، (آذربایجان جمهوریتینی) محو انتمک دیر.بو یعنی ایسلامچی لارلا کومونیستلرین اتفاقی !.

۱۹۴۶ دا گونئی آذربایجان دا قورولان «آذربایجان میلی حکومتی» نه قارشى او زامان کی کومونیست دونیا سینین مرکزی اولان سووتنلر بیرلیبی (شوروی)، ساغ دونیانین مرکزی اولان آمریکا ایله بو حکومتین محوی اوچون آنلاشیرلار. اونون آردیندا اولکه ده ده، کومونیزمی تمثیل انده ن «توده»پارتیباسی، آذربایجان میلی حکومتینی فارسلارا_ایرانا ساتیب، قوام السلطنه، مصدق السلطنه، موللا طالقانی و محمد رضا پهلوی کیمی ساغچیلارلا گیزلینجه آنلاشیب آذربایجان میلی حکومتینی محو اندیرلر .

۱۹۸۰. اینقیلابدان بیر ایل کنچیر، آذربایجانا آزدا اولموش اولسا میلی حقوق طلب انده ن، «جنبش خلق مسلمان» علیهینه ینه ده کومونیست توده پارتیباسی، جمهوری اسلامی و نهضت آزادی و جبهه میلی (ساغچیلار) ایله بیر اتفاق حالیندا اولاراق، آذربایجان قاندا بوغور لار .

بو گونده آذربایجان میلی حرکتی قارشیسیندا یئنه ده، هم ایراندا هم آذربایجان داکى سول قوه لرله، ساغچی لیبرال و حتی گنریچی ایسلامچی قوه لر یئنه ده بیر ایتیفاق حالیندا دیرلار .

باشقا سؤزله سانکی سؤز قونوسو آذربایجان اولاندا، هم دونیاداکى ، همده آذربایجانین ایچینده کی ساغ_سول آیریشیملاری و ایدنولوژیلری تفرعات اولور. و بوتون متخاصم گوجلر آذربایجانا قارشى بیرلیکده حرکت اندیرلر .

۲۱ آنر قانلی بایرام.

وقتی از ۲۱ آنر حرف می زنی باید مواظب باشی بغض خفه ات نکند. غم قلبت را به درد نیورد و در کوچه های خاطرات آن روزها، وجدانت خون آلود نشود. وقتی از ۲۱ آنر حرف میزنی باید بتوانی با یک چشم بخندی و با یک چشم گریه کنی، باید هم جشن بگیری و هم مراسم عزا بر پا سازی. و این دوگانگی، سرنوشت شصت و نه ساله ماست. یعنی دوگانگی و تعلیق .

فکرش را بکن در کجای دنیا سرزمین و ملتی هست بغیر از ما که سال روز رهایی اش با سال روز بردگی اش یک روز باشد، آنهم با فاصله یک سال. در کجای دنیا سرزمینی هست که ملتش را به خاطر هویت و زبانش قتل عام کنند، و بعد از چند سال مردم همین سرزمین قتل عام شده دهها شاعر و نویسنده و سخن دان تحویل قاتلان خود و هدیه به زبان تحمیلی دشمن بدهند. این یعنی دوگانگی، آن هم نوعی از دوگانگی که هر چقدر هم سعی کنی نمیتوانی درکش کنی .

حالا دو 21 آذر داریم یکی مال ما و دیگری مال آنها. 21 آذر ما بوی آزادی میداد، بوی استقلال بوی دیگر میتوانیم تورکی بنویسیم، بوی رهایی، بوی سر بلندی میداد. بوی اینکه شب دیگر به پایان رسیده، هیچ کس دیگر ظل الله (سایه خدا روی زمین) نیست. زمان تاریخ سازهایی مسخره و دروغ و افسانه های مردم فریب به پایان رسیده است. دیگر ما رعیت هیچ کس نیستیم، دیگر برده هیچ کس نیستیم؛ ما مردمیم ما ملتیم. ما هم مثل دیگران انسانیم. دولتمان، ارتشمان، مجلسمان و همه چیزمان باید شبیه خودمان باشد. باید بتوانیم به اراده خودمان شاد و به خواست خودمان غمگین باشیم.

ولی 21 آذر آنها یعنی آغاز بردگی دوباره، یعنی دارهای بر پا شده، یعنی قتل عام دهها هزار آذربایجانی بدست متمدنان آریایی! یعنی اشغال، یعنی زبان تحمیلی، یعنی سرزمینی اشغال شده و آرزوهای بر باد رفته، یعنی بی هویتی انسان، یعنی شکست خوردن فرهنگ از سلاح، یعنی مسلخ انسانیت. و مسخ یک ملت. یعنی جام خون در دست میرغضبان قاتل. 21 آذر آنها یعنی تحکیم تخت دیکتاتور، یعنی تبدیل آذربایجان به یک قبرستان بزرگ، یعنی برهوت فرهنگ و اندیشه، یعنی پیروزی شب بر نور، 21 آذر آنها یعنی غلبه شیطان بر انسان، و پیروزی وحشی گری و ددمنشی بر تمدن.

21 آذر ما یعنی «عید قربان آذربایجان»، یعنی فدا شدن دهها هزار انسان در راه روشن نگاهداشتن، شعله آزادی و استقلال و برای حاکم شدن انسان بر سرنوشت خویش. این روز را می توان روز حق تعیین سرنوشت نیز نامید. یا می توان روز حاکمیت ملی بر آن نام نهاد.

21 آذر که فقط مال ماست و بسیار متفاوت است از 21 آذر دیگران.

تولوم و اوزمانلار.

هر بیر قونودا، او قونونون اوزمانلاری و فعاللاری نظر صاحیبی حساب اولونارلار. تخصص صاحیبی اولمایانلار و او قونودا فعال اولمایانلارین گؤروشلری اکثرًا خام، شعاری و غیری دقیق اولماقلا بیرگه، احاطه سیز اولدوغو اوچون سورون یارادار. بیر میلتنین طالعی و ایزله یه جه یی یول و استرانتژی سی او قدر اؤنملی دیر کی بنله شنیلری اوزمان اولمایان لارا بوراخماق، ان یالنیش ایش حساب اولونا بیلر. بونا گوره ده جیدی و تاثیرلی چالیشقلار اوچون جیدی و اوزمان چالیشانلارا احتیاج واردیر. بیر سیرا عمومی، دقیق اولمایان و اوزه یسل سؤزلری و یا ادعالاری تمیل قبول انده رک یولا چیخماق، سونوجدا یا پوپولیزمه یادا مغلوبیته میلتنی گنیریب چیخاردا بیلر. آذربایجان اؤز آیاغی اوستونده دورماق ایسته بیرسه و بیر اولوس کیمی یاخشی بیر شرایط اؤزونه قورماق ایسته بیرسه، هر بیر فیکری_علمی ساحه ده اؤز اوزمان گوجونو و کادرنی یاراتماسی شرط دیر. بونا ایسه وطنینی_میلتنینی سنون و بو یولدا فداکارجاسینا عومرونو صرف اندیب تخصص قازانان اینسانلار لازیمدیر. یوخسا هر بیر قونویا سطحی و فرمانی شکلیده بیر_ایکی جمله قورماقلا، مسئله حل اولونور. ذاتا گلیمیش و گلیمشه میش اولکه لرین فرقلریندن بیرری ده اوزمانلارین اولوب، اولماسی، اوزمانلارین کیفیت لری و بو اوزمانلارین دوشونجه و آراشدیرمالارینین تولوم /سیستم طرفیندن منیمسه نیب حیاتا کنجه سینده دیر. بو گونکی دونیادا یاشام و چالیشماق ساحه لری چوخ شاخه لی و چوخ یؤنلودور و بوتون بو شاخه و یؤنلره، تانیس و اوزمان اینسانلارین اولمالاری و اولارین چالیشما و آراشدیرمالارینین جیدی آلیمناسی چوخ اؤنملی دیر. بو چالیشمالارا سایغی و بو چالیشمالارین اؤنمینی درک اتمک و اولاردان فایدالانماق ایسه هر بیر وطن سنور و میلتن سنورین گؤره وی دیر.

شهید فریدون ابراهیمی نظریه پرداز استقلال آذربایجان.

شهید فریدون ابراهیمی، دادستان جوان و اندیشمند آذربایجان در زمان حکومت ملی آذربایجان که بعد از سقوط حکومت ملی آذربایجان، و اشغال دوباره آذربایجان توسط ایران بدست شونیس_فاشیسم، فارس-ایران، به شهادت رسید، در دوران حکومت ملی آذربایجان، کتابی ارزشمند به زبان تورکی به نام «آذربایجان تاریخی» نوشته و منتشر کرده است. در این کتاب ارزشمند که به بررسی تأسیس دولت ماد توسط آذربایجانیها و نابودی دولت ماد توسط هخامنشیان متجاوز و کوروش جنایتکار در سه هزار سال پیش پرداخته شده بنیان نظری و تئوریک استقلال آذربایجان به صورتی علمی پی ریزی شده است.

مرحوم ابراهیمی در این کتاب ایجاد دولت ماد در خاک آذربایجان را در بستر تمدنی آذربایجان و در ادامه تثبیت و رشد تمدن آذربایجان میدانند و این دولت صلحجو و پیشرفته در آن روزگار را نماینده فرهنگ و تمدن آن زمان آذربایجان به شمار می آورد. به نظر وی این دولت یکی از مهمترین دولتهای بزرگ در طول تاریخ است که بر خلاف دولتهای قبل و بعد از خود در جهان

دارای خوی وحشیگری و اشغال کننده سرزمین دیگران نمی باشد. اما مشکل زمانی آغاز می شود که قومی وحشی، بیابانگرد و خونریز که بعدها نام آریایی بر آنها اطلاق گردید و تنها مهارتشان جنایت و اشغالگری است، با دولت ماد همسایه می شود و در صدد اشغال خاک آذربایجان، برچیده کردن دولت ماد در آذربایجان و نیز نابودی فرهنگی و تمدنی آذربایجان است. و با نیرنگ و جنایت و نسل کشی موفق به این کار نیز می گردد .

مرحوم ابراهیمی فارسها و حکومت ایران را وارثان کوروش و هخامنشیان و «خلق آذربایجان» و «حکومت ملی آذربایجان» را وارثان حکومت ماد می داند. وی به نوعی تشکیل حکومت ملی در آذربایجان را تلاش چندین قرنه آذربایجانیها و انتقام آنها از سقوط دولت ماد توسط هخامنشیان اشغالگر ارزیابی می کند. از اینجا معلوم میشود که از نظر ابراهیمی تنها راه نجات آذربایجان تشکیل حکومتی ملی و یا به عبارت دیگر استقلال صد در صد از ایران می باشد چرا که در طول تاریخ هیچگاه این دو ملت نتوانسته اند به خاطر تفاوت در ساختار و بنیان تمدنی شان در کنار هم به صورت مسالمت آمیزی زندگی کنند و بعد از این نیز نخواهند توانست. پس بهترین راه استقلال کامل آنها از یکدیگر است. با مطالعه این کتاب به نظر می رسد مرحوم ابراهیمی با رهیافتی تمدنی و تاریخی لزوم تشکیل حکومت ملی را تئوریزه کرده و تشکیل این حکومت را اولین گام در جهت استقلال کامل آذربایجان می داند. به نظر وی آذربایجانیها در طول تاریخ با نگاه به فرهنگ جمعی شان مردمانی تمدن ساز و صلح جو هستند ولی وارثان تمدن هخامنشی مردمانی جنگ طلب، اشغالگر و تمدن سوزند که این خوی آنها بعد از گذشت سالها و قرنهای تغییر یافته نکرده است پس بهترین راه برای نجات ملت آذربایجان از این گرداب نابودی و اسارت و ارتجاع و داشتن وطنی آباد و آزاد و پیشرفته، استقلال تمام عیار آذربایجان است .

فریدون ابراهیمی سعی داشت تا این نکته مهم را روشن کند که بر خلاف نظر بسیاری از همزمانش مشکل تنها در شکل و نوع حکومت حاکم بر ایران نیست و هر حکومت که در ایران بر سر کار بیاید، در وضعیت آذربایجان تغییری حاصل نخواهد شد چرا که آذربایجان مستعمره ایران است، و اینها ملتهایی متفاوت با تمدنها و فرهنگهای ناسازگار با هم هستند، این نظریه ای بود که با گذشت زمان و تغییر حکومت در ایران درستی آن بر بسیاری اگرچه دیرنگام ولی روشن شد. این نظریه فریدون ابراهیمی دادستان شهید آذربایجان نشان از بینش عمیق ملی و دانش گسترده علمی داشت .

روحش شاد ؛ یادش گرامی باد .

۲۱ آذر، میلی حاکمیت گوندور.

آذربایجانیان معاصر تاریخینده 21 آذر، 1324 / 1945 ان اؤنملی تاریخی گون حساب اولونماقدادیر. بو گون آذربایجان تورک میلیتی، میلی کیملیبینه سویکه نیب سیاسی حیاتی نی سوردورمک اوچون "آذربایجان میلی حوکومتی" چرچیوه سینده میلی حاکمیتینی قوروب و اعلان ائتدی. بو ایسه کئچن یوز ایلین ایچینده آذربایجان دوشمنلرینه ان بؤیوک ضربه ایدی. آذربایجان میلی حوکومتی میلیتیمیزین بوتون آرزو و ایستک لرینی یعنی میلیت اولماق، دؤولت قورماق، دنموکراسی، آزادلیق، اؤز طالعینه حاکیم اولماق و بیر میلیت و بیر وطن کیمی اؤزونه مخصوص بیر یول تعیین ائتمه یی گنرچکشدیرمه یه و فورمالاشدیرماغا چالیشدی. تورک دیلین رسمی اولماسی، میلی دولتین یارانماسی، آذربایجان میلی مجلسینین قورولماسی، آذربایجان میلی اوردسونون قورولماسی، میلی پولون چاپ اولونماسی، میلی یارغی نین تأسیس ائدلمه سی، میلی اقتصادین تملینین قویولماسی، آذربایجان اونیورسیتئینین یارانماسی، میلی مطبوعاتین دیرچه لیشی، آذربایجان رادیوسونون تأسیسی، تورپاق بؤلگو ایصلاحاتی و بونلارا تالی یوزلرجه دیرلی ایشلره بو میلی حاکمیت دورانیندا امضاء آتیلدی. بو ایسه هر یونو ایله ثبوت ائتدی کی آذربایجان تورک میلیتی بیر ایل میلی حاکمیت چرچیوه سینده باشقالارینین یوز ایله بیزه گورمه دییی یا گورمک ایسته مه دییی ایشلری اؤز اؤزونه گورمک گوج، قابلیت و ایسته بینده دیر. بو ایسه میلی حاکمیت چرچیوه سینده، میلی حکومت قورماق آذربایجانلی لارین هم حاقی دیر و همده بونا قابلیت لری واردیر. میلی حوکومتین یارانماسی آذربایجان تورکونون ده و یوردونون دا میلیتین ایچینده میلیت، اولکه لر ایچینده اولکه اول بیلیمک اولاناغینی ثبوت ائتدی. بو حکومتین بیر ایلینده یوز ایل لیک یولو گنن آذربایجان بونو ثبوت ائتدی کی وطنیمیزده وار اولان سورونلارین قاینای یالینیز و یالینیز دوشمنلردیر و بوتون بو سورونلار میلی حاکمیت چرچیوه سینده و میلی حکومت الی ایله میلیتیمیزین اراده سی سایه سینده حل اولونا بیلر. بونا تک انگل میلی حاکمیتین اولماسی دیر. آذربایجان تورک میلیتینین بو بیر ایل لیک میلی حاکمیتی، هله، بو گونده میلیتیمیزه اومید و غرور و ثریب و اراده ائتسک داها یاخشی یاشام شرایطی یارادا بیلر ریک ایسته بینین رئالاشا بیلر جه بینی تضمین ائتمک ده دیر. میلی حاکمیتین ده برینین هنج نه ایله ده بیشلمز و عوض اولونماز بیر حیاتی عامل اولدوغونو بیز بو بیر ایلین آیدینلیغیندا و اوندان سونرا کی 69 ایلین آغیرلیغیندا حیس و درک ائتمیش اولماغیمیز چوخ مهم بیر تجربه و درس دیر.

شونیزم و اونون ایکی آساماسی.

شونیزم سیاست مئیدانیندا بیر سیاسی تئرمین ویا بعضا بیر سیاسی مکتب کیمی تانیملانیر. بیر قوم ویا بیر توپلوم ویا میلئتین باشقا میلئت و توپلوملارا او یغولادیغی غیری اینسانی بیر ده یر _دورانیش، ماهیت_بیچیمی دیر .

شونیزمین ایکی آشاماسی اولار. بو آشاملار بیر_بیرینی تعقیب انده رک سونوجدا شونیزمیلرین ایسته دییی نتیجه نی اولارا وئره ر. بو آشاملاری بئله سیرالایا بیلرک .

۱. انلیناسیون :بو آشامادا محکوم اولان میلئتین میلی وارلیغینی آغیر باسقی لارا اوغراییب، بو وارلیق جیدی یاشام ساحله لرینده ن حذف اولار. اؤرنه بین او میلئتین دیلی_علمی_ادبی ساحه لرده اؤز اؤره تکه نلیینی ایبتیریپ آرتیق بدیی و علمی اثرلرین یاراتماسیندان عاجیزلشر. دیل یاساقلاری، اؤیره تیم ساحه سینده ن میلی دیلین حذفی، و میلی دیلین یالینز کوچه دیلینه چنوریلایب، شفاهی لشمه سی بو آشامادا اولار. بو بلا هنر، علم و... ده بیر میلی وارلیغین باشینا گلیر. بئله لیکله بیر میلئت اؤز میلی وارلیغی ایله گونو_گونده ن فاصیله آچار ایش او یئره گلیب چاتیر کی بیر میلئت اؤز میلی وارلیغیندان اوتانچ دویمغا باشلاپیر. توپلوم اؤز کیمیلیینی یاخشی بیر یاشام اوچون بیر آلت یایی یوخ مزاحیم و ایضافه بیر شئی کیمی گؤرمه یه باشلار و بو مزاحمتده ن بیر آن اؤنجه قورتولماغی ایستیر. اؤز کیمیلینده ن اوتانچ دویماق، اؤزگوه ن حیسنینی ایبتیرمک، باش آشای لیق، باشقالارینی اؤزونده ن اوستون گؤرمک و میلی خاصیتسیرلییه اوغراماق بو آشاماتین محکوم میلته تۇحفه لرینده ن! حساب اولونور .

۲. آسیمیلیاسیون (حل اولماق)

انلیناسیونون چیرکین سیاستلری سونوجو اؤزونو ده یرسیر و هنج گؤره ن بیر توپلوم بو پسیخولوگییادان قورتولوب داها یاخشی و سویه لی بیر یاشام سورمک آماجی ایله مهاجیم سیستمی قبول اندیب اونا تسلیم اولاراق اؤنجه اونون بیر پارچاسی سونرا اوندا اریمک سونوجونا وارار. بونو ایسه شونیزمه آنلاماق اوچون هر گون داها اونون ده یر_بیچیم و دورانیش لارینی منیمسه ییب و اولار کیمی یاشاماقدا افراطی لشر. بلکه انله بونا گؤره دیر فارسا یا روسا قوشولان تورکلر اؤز دوغما میلتلرینه داها آجیماسیز اولوب داها شونیزم-فاشیست اولورلار. ایکینجی آشاما یعنی بلشقاسیندا حلّ و جذب بیتتدیکده ن سونرا، دئمک اولار کی بیر میلئتین میلی یاشامی و میلئت کیمی دورانماغی سونا چاتیب و شونیزم گوجلر آماجلارینا چاتمیشدیر لار. بئله لیکله بؤیوک معنوی بیر سوی قیریم باش وئره ک بیر میلئت محو اولموشدور .

فارس شونیزمی یوز ایله ن آرتیق دیر بیز تورکلرین بو سیاستله تورکلوبوموزو_آزربایجانلی لیغیمیزی، محو انتمه یی دؤولت آماجی کیمی آپارماقدا ایصرارلی دیر. رنژیملرین ده بییشیمینه باخمایاپاراق بو فارسلا لاشدیر ما _ایرانلی لاشدیر ما بوتون گوج و سرعتی ایله بیزی محو انتمک ده ن بیر آن دایانمیر .

تراختور آزربایجانا لازیمدیر.

"تراختور" یالینز فوتبال آجیسیندان باخماق دوغرو دئییل. چونکی تراختور یالینز بیر فوتبال تاغیمی دئییل، تراختور آزربایجان تورکونون میلی کیملیک و میلی حقوق اساسیندا آپاردیغی مباریزه نین بروزه چیخیمیش گؤسته رگه لریندن بیری دیر. تراختور بوتون تورک آزربایجان میلئتینه و یوردونا اولان حاقسیرلیقلارا عصیان بایراغی و اعتراض مئیدانی دیر. کیملر بو تاغیمی یؤنله ندیریر، کیملر بو تاغیمین مالیک لری دیرلر، کیملر بو تاغیمدا اویناییرلار البته کی اؤنملی دیر، اما بونلاردان اؤنملی اولان، تراختور تاغیمینین میلئتیمیزه و اونون میلی حقوق مجادله سینده بوراخدیغی تاثیر و اوینادیغی رولدور . تراختور بیر آرایا گلیب آزربایجان دوشمنلرینه بیر یئرده مئیدان اوخوماق سیمگه سی اولدوغونو اونوتماق، هامیدان چوخ میلئتیمیزه و وطنیمیزه ضربه وورا بیلر. انله بوناگؤره ده تراختور اوینلارینی تماشاچی لاری طرفیندن بایکوت انتمک یا بایکوتا چاغیرماق ان بؤیوک و باغیشلانیماز یالینز حساب اولونا بیلر .

تراختور عینی حالدا بیزیم بیر آرایا گلیب و بیرلیکده سسلندیردیبیمیز ایستک و شعارلارین مرکزی دیر ده. باشقا سؤزله دئسه ک تراختور بیر مندی واسیطه سی دیر. (رسانه دیر). بو واسیطه دن داها تاثیرلی و فایدالی، یارارلانماق اوچون پروقراملار حاضرلاماق بیزلرین گؤره وی حساب اولونار. تراختور صیرف ایدمان (ورزش) و فوتبال گؤزو ایله باخماق الیمیزده کی مباریزه آراجینی ایکی اللی، باشقالارینا تسلیم انتمک دیر. بو گون نه گرکچه ایله اولورسا اولسون تراختور اوینونو تحریم انتمه یه چاغیرانلار و بونا چالیشانلار ایللر سونرا بو باغیشلانماز، یالینز و خطالاریندان هنج بیر شکیلده دفاع انده بیلمه یه چکلر. بونا گؤره ده تراختوردان کوسمک و یا تحریم انتمک یئرینه اونا داها آرتیق ده ستک اولماغیمیز بؤیوک اونم داشیماقدا دیر .

۲۶ آذر روز کتاب سوزی در آذربایجان.

اگر قبول کنیم که "زبان خانه هستی" ماست. و موافق باشیم که "محدوده شناخت ما از جهان، مرزهای زبان" ماست. یعنی جهان ما زبان ماست. پس به این نتیجه می‌رسیم که در ۲۶ آذر ۱۳۲۵ کل هستی ملت آذربایجان در خیابان های آذربایجان توسط شونیسْم_فاشیسم، فارسی_ایرانی به آتش کشیده شد. آتشی که در طی گذشت ۶۸ سال تمامی بنیانها و هستی ملت آذربایجان را مورد تهدید قرار داد و آنچنان خانمان برانداز و نابودگر بود که در طی دهه هایی که گذشت عملا آذربایجان را به صورت فرهنگی از دنیا جدا کرد و این سرزمین عملا تبدیل به یک زمین سوخته فرهنگی گردید، تا اشغال گران بتوانند با خیال آسوده و دستی باز هر ظلمی را که خواستند بر سر هستی این ملت به اسارت گرفته شده و وطن اشغال شده در آورند .

دشمن به خوبی می دانست زبان تورکی پرچم هویت ملت آذربایجان است و تا این پرچم زنده و پابرجاست، آذربایجان به مقاومت در برابر اشغال و استعمار ادامه خواهد داد و تسلیم آنان نخواهد شد. چرا که با تشکیل حکومت ملی آذربایجان و رسمی شدن زبان ملی تورکی در آذربایجان تمامی نظریات بی پایه و بی اساس و غیر واقعی و غیر علمی کسروی ساخته "زبان آذری" به زباله دان تاریخ سپرده شده بود و دشمن نمیتوانست در برابر اراده ملی آذربایجانیها کاری از پیش ببرد پس لازم بود دوباره و این بار شدیدتر و خشونت آمیزتر از گذشته در صدد نابودی هویت تورک آذربایجان باشد. و برای فراهم کردن میدان مانور برای پایه گویههای خود نباید هیچ صدای دیگری وجود داشته باشد تا راحتتر بتواند هویت ملی آذربایجان را نابود و هویتی دروغین و بیگانه را به آذربایجان تحمیل نماید .

دشمن برای اینکه نشان دهد که کار حکومت ملی آذربایجان به پایان رسیده و آذربایجان دوباره به صورت رسمی و علنی تبدیل به مستعمره ایران شده است و هر نیرویی که بخواهد در برابر این اشغال بپاخیزد به صورت شدید سرکوب خواهد شد، بعد از تشکیل دادگاههای نظامی و اعدام و حبس و تبعید دهها هزار از مبارزان آذربایجانی اقدام به عمل وحشیانه کتابسوزی در آذربایجان نمود تا همگان بدانند که زبان، فرهنگ، و هویت تورکی در آذربایجان خط قرمز اشغالگران است و با کسی در این مورد تساهل نخواهد کرد.

دشمن به خوبی می دانست زبان تورکی همان پرچم هویت آذربایجان بود و با برگزاری مراسم حکومتی کتاب سوزی، کتب تورکی در شهرهای آذربایجان در واقع پرچم آذربایجان را به آتش می‌کشید .

قادین، آزادلیق و حقوق.

گلنک سل باخیشدا قادین آنادیر، باجی دیر، قیزدیر و حیات بولداسی دیر. بو ایسه قادینلاری یارادیلان قوه مولوق نسبتی ایله اولچمک دنمه کدیر. ایشله و چی (کارکرد گرا) باخیشدا ایسه قادین دوکتوردور، مهندس دیر، وکیل دیر، اکینچی دیر، معلم دیر و... بو باخیشدا ایسه، قادینین ده یر معیاری، توپلومدا اوینادیغی رول اساسیندا بیچیملمک ده دیر .

اما اینسانی باخیشدا قان باغیندان و ایشله و دن اوزاق، قادین اینساندیر و بوتون اینسانا قائل اولونان حاقلار اوندادا شامل اولونور. باشقا سؤزله توپلومدا قادینا مناسبت اقربا و یا منفعتی باخیشدان اؤته داها چوخ اینسانی و حقوقی باخیش اساسیندا تعریفلمک ده دیر .

بو باخیشدان یارانان سونوج تام حقوقلو و طنداش جمعیتی اولماقلا قالماییب، قادینلاری داها چوخ وار اولان فرصتلردن فایدالانماغا تشویق اندیب، توپلوم طالعیینده تمل رول آماغا چاغیریر. بونا گؤره ده بو باخیشدا قادینلیق، برابر حقوق آنلاییشی و آزادلیق مفهومی بیر بیریندن آیری سایلمیر تام ترسینه ایچ- ایچه و بیر- بیرینه دایاق مفهوملار ساییلیر. بو مودئل دوشونجه ده صیرف تکلیف یا صیرف گؤره و یوخدور تام ترسینه، اختیار- گؤره و- حقوق آراسیندا چوخ جیدی و پوزولماز ده نگه لر یارانیر. بو ایسه قادینا سایغینی گئل بیر فورمادا بیر ده یر کیمی یاماقلا قالماییب همه قادینا سایغینی بیر حاق و وظیفه کیمی کؤکلندیریر. بو آرادا گلنک ده یری ایله حقوق محورینده اولان چلیشکی، حقوق محورینده غلبه قازانیب و حاکیم قیلینیر. بونون سونوجو ایسه گلنک لرین زامان ایچینده اصلاحی و و داها اینسانی بویوت قازانماسی دیر و گلنک لرین اینسان حقوق و ماهیتینه اویغونلاشدیریلماسی دیر .

باشقا سۆزلە گلنك سیلاحی ایله قادین حاقلاری و آزادلیقلارینین ساواشینا گندیلیرسه زامان ایچینده گلنك لر مغلوب اولاجاق لار. چونکی هنج بیر گلنك اینسان ماهیتیندن و اینسان حقوقوندان و اینسان آزادلیغیندان اؤنملی دئییل. هر بیر گلنه بین آرخاسیندا داها اینسانی، داها آزاد، داها برابر حقوقلو یاشاماق دوشونجه سی یاتماییرسا او گلنك توپلومو مدافعه ائتمک یئرینه توپلومون آیاغینا باغا چنوریلیب و توپلومو یئنی لیکن و اینسانی اؤزه للیکلریندن اوزاق ساخلایاچاق .

قادینلارا اولان آزادلیق و حقوق برابرلیی بیر توپلومون اینسانلیق اؤلچو و معیارلاریندان بیرى دیر، دئییلیر سه بو فیکیر و گوروش مبالغه حساب اولونماز .

دیلمیز معنوی بایراغیمیز دیر.

هر بیر میلت اوچون او میلتین دیلی، اونون ان بؤیوک میلی_معنوی_مدنی کیملیی، وارلیغی و بایراغی دیر. دیلسیز بیر میلت بیر گلشمیش توپلومدان چوخ آدم بیغیناغینا بنزه مکده اولدوغو آپ_آچیق و آیدین بیر گنرچکدیر. اینسانلاری بیر آریا گنیریب اولناری بیر توپلوم بیر میلت کیمی فورمالاشدیران فاکتورلارین ان اؤنملی فاکتورلادان بیرى ده دیل دیر. بیر توپلومون دیلی محو اولورسا او میلتین معنوی کیملیی محو اولوب و او توپلومو بیر آرادا توتماق مومکونسوز حالاً گلشمیش اولاجاقدیر. 26 آذر 1946\1325 ده ایشغالچی و غدار دوشمن طرفیندن یاندیریلان تورک دیلینده کی کیتابلار، اصلینده تورکلوپوموزو محو ائتمه یه یؤنه لیک سمبلیک بیر شونیستی_فاشیستی حرکت ایدی. دوشمن آرتیق آذربایجاندا، آذربایجانلی لیغین و تورکلرده تورک اولماغین دؤورانی نین سونگو گوجو ایله سونا چاتماسینی و تابع لیک دؤورانی نین باشلاماسینی آچیقجاسینا اعلان ائتمک له قالمامیش همدە بونو بوتون اسکی و مدرن منتودلار و آراجلارلا حیاتا کئچیرمه سینه باشلامیشدیر. او دؤوران دان بویانا هله ده آذربایجان میلی_معنوی باخیمدان اؤزونه گله بیلمه ییب دیر. و هله ده کیملیک بحرانی ان اؤنملی بحران کیمی آذربایجان تورک توپلوموندا اؤز یئرینی قورویوب ساخلاماقدادیر. هله ده 69 ایلدن سونرا تورک دیلی گونده لیک یاشامدا شفاهی بیر دیل کیمی قالیب، و مکتوب بیر دیل کیمی میلتیمیزین یاشامیندا یئری یوخدور. باشقا سۆزلە 69 ایل دیر کی تورک دیلی آذربایجان دا هر گون و هر یئرده شونیزمین تونفالاریندا یاندیریلماقدادیر. و بو اودون شعله لری بوتون میلی_مدنی_معنوی وارلیغیمیزین عنصرلرینی هر گون و هر گون کوله چنوریمه یه داوام ائتمک ده دیر. دیلسیزلیک سوسقونلوق دئمکدیر. بو سوسقونلوق ایسه بیزی لال و یاری دیری بیر توپلوما چنوریمیشدیر. لال و یاری دیری توپلوم ایسه تسلیم بیر توپلوم اولاراق یاشاماق یئرینه هر زامان کوله لییی اساس آلاچاقدیر. بو گون هر بیر آیدین و ویدجانیل یازاریمیز و فعالیمیز بوتون عزم و ایراده سی ایله بو سوسقونلوقا سون وئرمک آماجی ایله فداکار جاسینا چالیشمالی دیر. و ایشیغی ایله اؤزگه لر طرفیندن قارانیغا محکوم اولونموش توپلومون یاشامینا ایشیق ساچیب و دوغرو یولو گؤسترمه لی دیر. سوسقونلوق، راکید اولماق و قارانلیق آذربایجان تورک میلتینین طالعی دئییل، باشقالاری طرفیندن تحمیل اولونموش ظولم دور. بونو میلتیمیزه بیلدیرمک آیدینلاریمیزین و فعاللاریمیزین ان اؤنملی مسؤلیتی اولدوغونو اونوتماماق لازیمدیر.

دونیا تک گۆزلە باخماق اولماز!

بو گونکی دونیا بؤیوک دونیادی، گنیش دونیادی، نچه قاتلی دونیادی، همدە چوخ مرکب بیر دونیادی. بو دونیادا بیر ساده مسئله یه اولنارجا آچیدان باخماق اولار. واحید بیر قونویا اولنارلا دوشونجه مکتبینه ن، اولنارلا ایضاح وار. وونلارین هامیسیندا دوغورلوق پایى دا اولور. بو ایسه بو یئنی دونیا، فیکری و شخصییتی اولاراق حاضیر اولمایانلاری چاش_باش سالیب اینجیدیر. چوخلاری هر نه جیدی شئی ده ن قاچیب ساده بیر یاشام سورمه یی سنجیرلر. بیرچوخودا اؤز اسکی دونیالاریندا قالمایا ترجیح انده رک بایاتلانماغا اؤزلرینی محکوم اندیرلر. اما بو آرادا بیر سیرا اینسانلاردا ایلکله ل، "قبیله وی" دونیا لارینی ودونیا گوروشلرینی، بو یئنی لشن دونیا تحمیل اندیرلر. بئله آداملار سانیرلار کی، بونلار دایانیرسالار، دونیادا دایاناجاق. اما ایش بو قدره ساده دئییل. دونیا ده بیشر، دونیا فرقلنیر و بو ده بیشر اولنارین قبیله وی، دونیالارینی خطرە سالیر، بو دونیا خطرە دوشورسه اولنارین بو دونیا یعنی هر نه یه تک گۆزلو باخدیقلاری دونیا اگه منلیک لری ده خطرە دوشه بیلر. تک چاره لری یا دیره نمک (محافظة کارلیق) یادا به نیمه دیکلرینه سالدیرماق و اولناری محو ائتمکدیر. (کۆکده ن چیلیک، فوندمنتالیزم). اساس آماج دونیانی قبیله وی اولاراق (ایستر دوشونجه، ده یر؛ ایستره مودئل، شکیل باخیمدان) ایداره ائتمک دیر. بو نه دنله یئنی دونیانین دیرلر ینی، انله بو دونیانین فیزیکی آراجلاری ایله محو ائتمه یه چالیشیر لار. بونون ان آچیق و آیدین اؤرنه یی قوزئی کوره، القاعده، داعش و... دیر. بونلار دونیانی حق_باطیله بؤلمکله مسئله نی حل ائتمیش سانیرلار. اما بو گونکی دونیانی یالنیز

حلال_حرام، بورژوا پورولتئر له درک ائتمه ک اولماز. بيليم و بيليمسمل آراشديرمالار بو قونودا اينسانلارين ان بويوک يارديمچيلاري اولاييله جک گنرچه بينده ن غفلت اولونماماليدير. بو ييني دونيادا قبيله وي ياشاما قرار وئره ن هر بير توپلوم ايستر ايسته مز اوز محويته قرار وئر ميش اولور.

ايكي يول، ايكي اؤرنک، ايكي سونوج.

آذربايجان و اونو تمثيل ائدن آذربايجان ميللي حرکاتينين قارشيسيندا ايكي يول وار. بو ايكي يولدا بير-بير بينده ن تام فرقلي اولاراق ايكي سونوجلا قارشيلاشيريقي. 1. تورکمن ائلي : کوردلر، شيعه عربلر، سني عربلر ده ن فرقلي اولاراق ائله ده بويوک موباريزه آپارمايان، ميللي شعورلاري او قده ر ده فورمالاشمايان، هر زمان بغدادا اوميد گوزوايله باخان، بوتون چاليشيقلاري عيراقين تورپاق بوتونلويونو قوروماق اولان، گوجلو و قاپساملي اؤرگوتلشمه ين، بغدادا شيرين گورونک بلکه بيزيمده اوزوموزه گولسونلر دئين ايستيقلال ايسته مه ين، اوزونده گوجلو ميللي بير حرکت ياراتمايان ميللي حيس و شعوردان آز بهره آپاران، هر کس ايله سوزده تعامل دا اولان، بغداد جانيلرينده ن بوش يئرینه لطف، مرحمت گوزله ين، بغداد حاكيم لر بينده ن و اورداكي رنژيملرده ن توسعه ديله نن و بو گون وطنينده ساوينماسيز قالان، يوردندان قاچقين دوشه ن، هم بوگون همده گلجک عيراقداكي معامله لرده يئري اولمايان، تورپاقلاري اونون-بونون ايشغاليندا اولان، مينلرله اينسانينين قاني فايداسيز اولاراق توكولن اونورلو بير ديرنه نيشه باشلامايان و اوزونه گولديو، سوزده تعامل ائله ديبي هنج بير کسي بوگون يانيندا گورمه ين. ان پيس دورومو بو گون، ان ياخشى دورومو بنش گون سونرا اولدوروله جه بيک دئيه ن تورکمن سويداشلار يميزديرلار. بير گون ساغچى، بير گون سولچو، بير گون ليئيرال بير گون دينچى اولان اما هنج بير زمان جيددى اولاراق ميللييتچى اولمايان بير توپلوم و اونون اؤنچوللرينين اؤزلرينه باغيشلاديقلاري گوندور بو گونلر. اونلار هنج واخت جيددى اولاراق اؤزلريني بير ميللت و ياشاديقلاري تورپاقلاري بير وطن کيمي گورمه ديلر. هر زمان عيراق اولوسونون! بير پارچاسى و عيراق وطنينين! بير بؤلگه سي گوردولر اؤزلريني. بوگون ايسه بنله بير دوشونجه نين آجى همده قانلى ميوه لر ييني ده رمکده ديرلر. 2. آذربايجان جمهورييتى : اوزون، زحمتلى، صبيرلى، سويل، اؤزئيرلى، دئموکراتيک، ميللي موباريزه آپاران، شوروى دئييل، آذربايجانى اؤزلرينين وطنى قبول ائنه ن، مسکوداكي رنژيمي و ذهنيتي درک ائنه ن و اونون فاشيستي-شووونيستي کيملييني ده رينده ن اتلايان. آذربايجان اولوسوندا ايستيقلال مفکوره سي يارادان، دوشمنله تعامل، دوشمنه تسليم اولماغين و موباريزه روحونون اولدورولمه سين، اوستواؤرتولو آيدير. بيلينجينده اولان، اوزونه و اوز گوجونه اينانان و "آذربايجان ميللي آزادليق حرکاتى" نى باغيشلايان اون مينلرجه آذربايجان ميللي فعاللارينين معجزه سي، موسقييل آذربايجان جمهورييتى دير. بوگون بو وطنين يوزده ايبيرميسى انرمنى-روس ايشغال آلتيندا اولسادا، شوروى دؤنه مينه گوره هر ساحه ده يوز قات ياخشى ياشاماقدا ديرلار. ان بويويو نجه ياشاياقلاري و هارايا چاتاقلاريني روس-مسکو يوخ؟ تورک-باکى قرار وئره جه ک. ايلرجه زحمت، عذاب، ايشکنجه، کوله ليکده ن سونرا آذربايجان آرتيق ووقارلى بير توپلوم و آزاد بير اولکه يه چئوريليب. ايندى آذربايجانين اوز بايراغى، اوز دولتى، اوز پولو، اوز اوردوسو، اوز مجلسى، اوز آنا ياساسى اوز ميللى منافعى واردير. هر نه دن اوستون آذربايجانلى آرتيق اوزونو آذربايجانلى گورور. بو گون آذربايجانين قارشيسيندا ايكي سئچه نک وار يا اينديكى دوروما دوام ائتمک يا بونداندا چوخ آزاد، گلشيمش، مرفه، گوجلو، دئموکرات و خوشبخت ياشاماق. دوغرودور هنج کيم حتا آذربايجانداكى ايقتيدار بنله بوگونکو آذربايجانين دورومونو ايندال حساب ائتمز. اما ايندالارا سارى گنديب، گنتمه مک، "ميللى سعادت" چاتيب-چاتماماق آذربايجانلارين يالنيز اوز ايراده لر بينده ن آسيلي دير. آرتيق اوز ديليني يوکسک سوييه ده اوخوبوب اؤيره نمک اوچون هنج بير آذربايجانلى اؤزگه لره يالوارماق، اونلارا شيرين گورونمک يا ميللى دوشمنلري ايله تعامل ائله مک مجبور ييتينده دئييل. بو گون آذربايجانلى روس-سوونت جلادلاري ايله يوخ، تام ميللى بير محيط و زمينده بير-بيري ايله تعامل ائدير. بير فابريکا، بير ده مير يولو، بير تورکجه قه زنت يا بير ايکي کلاس تورک ديلي اوچون اونون-بونون قاپيسيندا سورونمور. باشقا سوزله اينسان کيمي ياشاماق اوچون هنج بير يابانجيا يالواريب اوندان حاق ديلنمه يه مجبور دئييل. ايندى ايسه بيزيمده قارشيميزدا ايکي يول وار. همده سينانميش و سونوجوندا گؤستر ميش ايکي يول يا تورکمنلرين يولونو سئچه جه بيک يا آزاد (قوزنى) آذربايجانين.

آيدينلار، يار اديجيليق و سور غولاماق.

هر بیر میلیتین آیدینلارینین ایکی تمل سوروملولوغو واردیر .

بیر یارادیجیلیق. ایکی سورغولاماق .

بیر. یارادیجیلیق: هر بیر ساحه ده دوشونجه، یول، تحلیل و اثر یاراتماقلا، آیدینلار او توپلومون معنوی زنگینلیبینه یاردیم اندیب او توپلومون هم وار شرایطینه تاثیر بوراخماق لا بیرگه او توپلومون گلجه بینه ده ایشیق سالیب، بیر چوخ یئنی آلترناتیولری ایستر توپلومون بفاسی اوچون ایسترسه ده، گلشیمک اوچون سونارلار. بو آلترناتیولر زامان ایچینده استرانتزیستلر طرفیندن، سهمانلانیب، بیر یول خریطه سی کیمی اله آلینب و مدون شکیده حاضیرلانارلار. هر بیر یول خریطه سی بللی بیر دوشونجه سیستمی نین محصولدور. بو دوشونجه سیستمینی ایسه آیدینلار یارادارلار.

ایکی. سورغولاماق: آیدین تابع اولماز، باشقاسینی یانسیلاماز، باشقاسینا شیرین گورونمه یه چالیشماز. نام ترسینه هر نه یی سورغولایار و تنقید ائدر. اونون اوچونده آیدینلیق یا یوللار آراسیندا یول تاپماق یا دا یئنی بیر یول یاراتماق دئمک دیر.

مغزهای کوچک و پدر خوانده های مستبد.

مغزهای کوچک و ذهنیتهای بسته ایجادکنندگان جوامع بسته و محدود هستند. کارل پوپر می گوید: یکی از ویژگیهای جهان سوم این است که در این جوامع شعور مردم بالاتر از شعور حاکمان این جوامع است .

بسیاری از حاکمان در جوامع جهان سومی نگاه و برداشتی که نسبت به جامعه دارند نگاه بسیار بسته و ابتدایی است. آنها جامعه را نه یک وجود زنده و پویا که موجودی صغیر و دائم الخیانه میدانند که همواره باید با صادر کردن بخشنامه های تنبیهی و تشویقی سعی در اصلاح و کنترل آن داشت تا مبادا روزی «فریب خورده» و به جهتی بلغزد که دچار انحراف و نابودی گردد. در این ذهنیت مستبد جامعه به عنوان موجود فاقد هر گونه خرد جمعی و دانش و تجربه محسوب می شود که بدون اوامر حاکمان امکان زندگی انسانی و مطلوب را ندارد. در این نوع طرزتلقی، حاکمان حق هر گونه دخالت و نظارت همه جانبه و بی حدودمرزی را نه تنها دارا می باشند که این گونه تجاوز به حقوق و حریمها یکی از وظایف بسیار مهم حاکمان نیز تلقی می شود. در این نوع نگاه تنها زمانی جامعه مورد تشویق قرار می گیرد که حرکتی در جهت نفع یا خواست حاکمان صورت دهد؛ و این هم جهتی به نوعی نشانه بالا بودن شعور جامعه و نیز بیعت با حاکمان تعبیر می شود. در حالی که هر جامعه ای در مواردی بنا به اصل بقا و رفع خطر می تواند با ایجاد مانورهای دست به فریب حاکمان خودکامه بزند. مثال بارز این نوع رفتار رأی ۹۵٪ مردم تونس به زین العابدین بن علی و انقلاب بر علیه وی تنها چند ماه بعد از به اصطلاح این انتخابات بود .

جامعه همانند انسان دارای عقل، شعور، آینده نگری و حس بقا و خواست پیشرفت می باشد و فارغ از اینکه دستورات پدرخواندگان و معیارهای ارزشی آنها چیست به حیات خود ادامه می دهد؛ تحمیل کنندگان ارزشها و معیارهای حاکمان به جامعه تنها کاری که صورت می دهند این است که در روند زندگی ورشد جامعه با ایجاد اختلال و مانع سیر طبیعی تمدنی و فرهنگی جامعه را به صورت موقت دچار سکنه می کنند .

در حالی که هر جامعه ای با توجه به ماهیت وجودی مخصوص به خود و با فعال کردن و فعال شدن دینامیکهای ملی خود قادر به انجام یک زندگی موفق در چهارچوب جامعه جهانی می باشد. اینکه حاکمان خود را به عنوان اصلاحگران یک جامعه قلمداد کنند

و در صدد ایجاد دیکتاتوری صالحان باشند خود رفتار و اندیشه ای ویرانگر است که می تواند حتی بقای یک جامعه را به خطر انداخته و نابودگر دینامیکهای موجود در خود آن جامعه نیز باشد .

ایدئال شرایطی اوزوموز یاراتمالی بیق.

ایدئال شرایط ده چالیشماق و وطنه _میلهته خدمت گؤستریمک هر بیر فعالین آرزوسودور. اصلینده آزاد شرایط (ایدئال شرایطین بیر فاکتورو اولاراق) هر بیر فیکرین و ایسته بین یایغینلاشماسنین تمل فاکتورلاریندان بیرری حساب اولونماقدادیر. اما نه یازیق کی معاصیر دؤورده بوراخین ایدئال شرایطی، آذربایجان دا نورمال شرایط بنله هئچ زامان اولماییب. آذربایجان دا کی فعاللار هر زامان ان کیچیک ایمکانلاردان، ان چوخ فایدالاناراق، بؤیوک ایشلره امضا آلمایا چالیشیبلار. باشقا سؤزله "داردا، وار یارادا بیلیمک" آذربایجانلی لارین ان بؤیوک مهارتی اولوبدور. مشروطه دؤورونده ان آز سیلاحلا قهرمانلیق یارادان تورک آذربایجان میلی حکومت دؤورونده بیر ایلین ایچینده یوز ایل لیک یولو گنتمه به موفق اولایب لر. یا قوزئی ده بیر ایل لیک 1992_1993 جو "میلی دنموکراتیک" حاکمیت دؤورونده معجزه لر یاراتماغا موفق اولوبدور تورک میلیمیز. ایدئال شرایطی گؤزلمک، عیث له ایشتیغال ائتمک دنمک دیر. چونکی هئچ کیم بنله بیر شرایطین بیزه سونولاجاغینا ضمانت وئر بیلیمز. اما او ایدئال شرایطین اوغروندا و اونو یاراتماغا چالیشماق بیزیم اؤز الیمیزده دیر. هئچ کس بیزه ایدئال یا حتا نورمال شرایط یاراتماق لا مکلف دئییل دیر. بنله بیر شرایطی یاراتماق یا اونون یارانماسی اوغروندا چالیشماق یالینز بیزیم اؤز گؤره ویمیزدیر. بیز کنچن ایبرمی ایله بونو ثبوت ائتمیشیک کی :ان آغیر و دؤزولمز شرایط ده و ایمکانسزلیغین ایچینده، یئنی مئتودلار و یئنی ایمکانلار تاپیب و یارادیب، بؤیوک ایشلر گؤره بیلیمک قابلیتینه مالیک میلیمک. بو ایسه بیزیم "ارکی /آرخی تاپیب" لاریمیزدان گلن بیر گوج و قابلیت دیر. چونکی "تورک میلیتی نکی دیر، چالیشقندیر، گوجلودور" و یوخدان، وار ائده بیلیمک گوجو اوندان وار دیر.

ایدئال شرایط اولمایان ینرده، ایدئال داورانیش گؤزله مک اولماز.

بیر چوخ سویداشیمیز آذربایجان دا گندن میلی حرکتی، اونون کمینتی و الده اندن باشاریلارینی باشقا توپولوملارلا مقایسه ائتمه به چالیشیب و بو مقایسه دن ده امتیاز وئرمه به چالیشیلار. بو ایش ایسه فایداسیز و بعضا ده منفی نتیجه وئر ن بیر مقایسه دیر. هر بیر میلتن کیملی، تاریخی، وار شرایطی، توپولومسال توخونشو و ایستک لری فرقلی اولدوغونا گؤره، ایزله دیی یول و آپاردیغی فعالیت ده هم کمیت و هم ماهیت باخیمدان چوخ فرقلی دیر. انله بونا گؤره ده میلتنلری و توپولوملاری بیر_بیری ایله مقایسه ائتمک اولماز. ایدئال داورانیش و یا ایدئال سونوج گؤزله مک اوچون، ایدئال شرایط و ایمکانلاردا لازیمدیر. آذربایجانین وار رئال شرایطینه و فعاللاریمیزین الینده اولان وار ایمکانلارا باخیدقا، بیز آذربایجان تورک میلتنده نه ایدئال نه ده حتا نورمال، نه شرایط وار نه ده ایمکانلار. بونو نظرده آلاراق، بو گونکی نائلینلر یا ایتمکی لریمیزی ده یرلندیریمک هم لازیم و همده اؤنملی مسئله دیر. آذربایجان میلی فعال و اؤنچوللرینین ان بؤیوک قابلیت و باشاراجای، ایمکانسزلیقدان، ایمکان یارادیب؛ شرایطی نظرده آلاراق اوزوموزه فعالیت مئیدانلاری یاراتماقدیر. کولتورل، توپولومسال، سیاسی، انکونومیک و... باخیمدان یوز ایله یاخین دیر کی آذربایجان یوخسوللاشدیریلماغا چالیشیب و بوتون مادی و معنوی ثروتلری میلتمیزدن اسپرگه نیب دیر. مدرن، گلیمیش و آزاد دونیا ایله بیر چوخ علاقه لری کسینلر بیر آذربایجان لا، قارشلی_قارشلیا گلدیمیز آچیق بیر حقیقت دیر. بوتون بو سورونلاری و گنرچک لری گؤرمه دن، آذربایجان دان، ینرسیز توقع و ایستک ده بولونماق هم منطقی جهت دن، همده رئالیست باخیشدان ینرسیز و علاقه سیز دیر. بو گونکی چالیشیق و فعالیتلر، یوزایللیک بیر رکود و گنری لمه نین جبران ائتمک اوچون آپاریلان فعالیت دیر. انله بونا گؤره ده بو گونکی سورونلاریمیز، کنچمیش ده اولان سوسقونلوق و اردیجیل اولمایان حرکتلریمیز، جبران ائتمک سانجی لاری و آغری لاری حساب ائتمه لی بیک. اونا گؤره ده اوزوموزو باشقالاری ایله مقایسه ائدیپ، امید سیزلییه قایلماقلا، چالیشیق عزم و ایراده میزی محو ائتمه مه لی بیک. تام ترسینه وار رئال شرایط و ایمکانلاری

نظرده آفاق، ننگه تمل و اساسی آماجیمیزا چاتماغیمیزا فیکیرله شیب، حظیرلانمالی و چالیشمالی بیق. انله بوناگوره ده بوتون چالیشیق لاریمیزین پلانلی و اساس آماجیمیزین هم جهت همده جینسیندن اولماغینی اونوتمالی بیق.

فرهنگ غیر مدون و تسلیمیت ملی.

شاید یکی از دلایل وضعت امروز ما آذربایجانیه و تسلیم شدن ما در برابر سلطه فرهنگی دشمنان، ناشی از این واقعیت باشد که فرهنگ (شامل دین، هنر، علم، اندیشه و...) در آذربایجان به صورت مدون و ثبت شده وجود نداشته است. و تمامی تلاشهای فرهنگی ما در دورانهای مختلف تاریخی اکثرا حالت شفاهی داشته است. و به همین دلیل مجبور به انتقال از طریق سینه به سینه بوده و این یعنی نابودی و گم شدن بخش بزرگی از هستی ملی ما در پیچ و خم حوادث تاریخی و ژرفای تاریک زمان. متأسفانه این خاصیت نامطلوب در طی زمان تبدیل به یکی از ویژگیهای بارز رفتاری فرهنگی ما آذربایجانیه گشته و همین ویژگی را حتی امروزه نیز با خود حمل میکنیم. به عنوان مقایسه می توان میزان رمانهای منتشر شده خودمان را با ملتهای هم جمعیت در سایر نقاط جهان را مقایسه کنیم، یا تعداد فیلمهای سینمایی خودمان با سایر ملل هم تراز از لحاظ جمعیتی را.

نقطه مهم در این راستا این است که با دقت در کشورهای پیشرفته از لحاظ سیاسی (تأثیر گذار و دموکراتیک)، اقتصادی و صنعتی در می یابیم که آنها از لحاظ تولیدات علوم انسانی و محصولات فرهنگی و تلاشهای هنری نیز جزو جوامع و کشورهای پیش رو در این زمینه نیز هستند. موضوعی که نمیتواند با توجه به عمومیت آن صرفاً یک تصادف تلقی شود.

با ورود به عصر جدید این تفاوت فاحش میان تولیدات علمی و فرهنگی ما با سایر جوامع، حتی جوامع جهان دومی و جهان سومی نه تنها کمتر نگشته است که بسیار بیشتر نیز شده است، و همین مسئله میتواند یکی از عوامل بیگانه پرستی فرهنگی هنری بسیاری از هموطنان آذربایجانیمان باشد. یعنی در یک طرف فرهنگی فولکلوریک و در طرف دیگر فرهنگی مدون و مکتوب و قابل ارائه به دیگران. لازم به توضیح نیست که بازنده و برنده این تقابل کدام یک از طرفین خواهد بود، با نگاهی به وضعیت عمومی ملی ما به راحتی می توان به پاسخ این سؤال دست یافت.

اکنون بر عهده دلسوزان متخصص و وطنان است که تمامی سعی خود را به کار گیرند تا بتوانند این ضعف بزرگ را جبران سازند و الا این ضعف قابلیت تبدیل شدن به یک عیب غیر جبران را نیز دارا می باشد که در این صورت موجب نابودی معنوی ملت تورک آذربایجان خواهد گشت. در کنار تلاش این افراد دلسوز و متخصص، دوستداران هویت ملی نیز باید به عنوان مخاطبان این تلاشها با توجه به علاقه و سلیقه و خلق و خوی شخصی خود با ارج نهادن به این تلاشها به عنوان مخاطبان این محصولات حمایت خود را از این روند بسیار مهم و حیاتی نشان دهند.

اؤزگه لر، بیز و میلی مدنیتیمیز.

تورک میلی مدنیتی زنگین و گوجلو مدنیت دیر. آما نه یازیق کی بو مدنیت بو گون تورک میلتنین یاشامینین هر ساحه سینه حاکیم دنیل دیر. بونون نه دنی تورکلره حاکیم دوولتترین و سیستم لرین تورک مدنیتی کؤکوندن، کؤکلنه مه سیندن آسیلی اولماقلا بیرگه، میلی مدنیتین گوندن احتیاجلاردان کناردا دورماسیندان آسیلی دیر. نه قدر بو میلی مدنیتین کؤکلری و یؤنلری آراشدیریلیب و میلتمیزه مدرن و یئنی بیر بیچیم و آراجلارلا سونولوب و سویداشلاریمیزین طرفیندن بینیلیب، منیمسه نیرسه او زمان توپلومون هر یؤنلو و هر ساحه لی گوندن یاشامیندا دا انتگی بوراخیب و حاکیم قیلیناجاق. میلتن گوندن یاشامیندا انتگی لی و فعال رولو اولان بیر مدنیتی ایستر ایسته مز سیاسی ایداری سیستم، زمان ایچینده قبول انتمک مجبوریتینده قالاچادیر. باشقا سؤزله نه قدر گوجلو اولسان و عینی حالدا دوغرو و پرنفسیونال (حرفه ای) یؤنتم لرله بو گوجونو اورتایا قویسان، قارشی طرف سنین ایسته بینه و وارلیغینا بویون ایمه یه مجبور قالاچاق دیر. بو ایسه او دئمک دیر کی: یالنیز گوجلو و زنگین مدنیت مالیک اولماق یئرلی دنیل. بونون یاتیندا بو مدنیتی گوجلوجه سینه بوتون آراجلارلا، بوتون آلانلاردا و هر بیر فرصت ده یایماق و مخاطب کوتله سینه (بوردا میلتمیزین هر بیر فردی) چاتدیرماق لازیمدیر. گوندن یاشام و اینسانلارین بیر-بیری ایله علاقه و رابطه لرینده تعیین اندیجی بیر رولو اولمایان بیر مدنیت، زمان آخیشیندا، رکود و سونرا زوالا محکومدور. میلی مدنیت فعال بیر شکیلده توپلومسال و بیره یسل (فردی) یاشامدا باش رول اوینامیرسا، زمان-زمان زینتی بیر حال آفاق، بیر کنارا قویولاچاق و

اینسانین مدنیت سبز یاشایا بیلمه دیبی اوچون ،باشقا مدنیتلر ، میلی مدنیتین یئرینی ایشغال اندیب، اینسانیمیزین یاشامینا حاکیم اولوب هم توپلومسال همده فردی یاشامیمیزا، شکیل و یؤن وئرہ جکدیر.

زنان وحق اشتغال.

حذف و یا مانع تراشی به بهانه های مختلف در برابر اشتغال زنان در جامعه در کنار ضربه های جدی به خود زنان، باعث خسارت های جبران نا پذیری به تمامیت یک جامعه نیز میگردد. طبق اصول بیانیه حقوق بشر اشتغال جزو حقوق تمامی انسانها فارغ از جنسیت آنها می باشد. با بهانه قرار دادن مفاهیم ایدئولوژیک، ویا ارزشهای خود خوانده فرهنگی، اجتماعی در یک جامعه ودر نتیجه ایجاد محدودیت برای اشتغال زنان یک جامعه نمی توان زنان جامعه را از حقوق حقه شان محدود کرد. تمامی این بهانه ها سرپوشی است برای سلب حقوق انسانی زنان یک جامعه آنهم به نفع یک ذهنیت دگم، بسته، خود محور وانسان ستیز. درواقع در چنین ذهنیت دیکتاتوری، «انسان ستیزی» و «مفهوم پرستی» از طریق «زن ستیزی» خود را بروز می دهد. تمامی این دلایل خود خوانده سعی دارد با حذف فیزیکی زنان از عرصه کار، تخصص و ثروت زایی، از قدرت تأثیر گذاری آنها بکاهد تا بتواند با حذف نصف جمعیت جامعه، راحت تر با نصف دیگر جامعه مقابله کرده و در زمان مقتضی آنها را سرکوب نماید وقتی اشتغال نیست، استقلال اقتصادی نیز وجود نخواهد داشت و در نتیجه حضور دائمی وایراز نارضایتی و مطالبات مختلف در زمینه های گوناگون نیز وجود نخواهد داشت. این نوع جامعه یک جامعه پویا و مطالبه محور نخواهد شد. بر عکس جامعه ای تو سری خور، جامعه ای قانع به حداقلها و در طی زمان تبدیل به یک جامعه یا محافظه کار ویا یک جامعه واپس گرا می شود و این یعنی عدم مطالبات جدید آحاد جامعه از حاکمان جزم اندیش. به عبارتی دیگر یکی از مهمترین راههای کنترل و تضعیف یک جامعه، ایجاد محدودیتهای فراوان برای زنان آن جامعه است. یکی از مهمترین راههای مبارزه در این راستا جلوگیری از استقلال اقتصادی زنان از طریق مانع تراشیهای به اصطلاح قانونی، ایدئولوژیک، فرهنگ دگم و جامعه استبداد زده و استبداد باور است. یکی از مهمترین کارهایی که فعالان آزادی خواه، و مترقی حرکت ملی آذربایجان می توانند انجام دهند مبارزه با چنین ذهنیت زن ستیز و ضد انسانی از طریق آگاهی بخشی اجتماعی و ایجاد حمایت از مراکز و یا گروههای مدافع حقوق زنان آذربایجان و نیز بسط،گسترش و اجرای این نوع نگاه ملی_ انسانی در زندگی شخصی و خانوادگی است. هر نوع نگاه زن ستیز و یا زن گریزی فاقد هرگونه محتوای ملی و انسانی می باشد. آذربایجانی آزاد خواهد بود که تمامی شهروندان آن فارغ از جنسیت دارای حقوق، آزادیها و شرایط زندگی برابر در همه زمینه ها و نیز مسؤلیت های برابر در قبال این برابری و آزادی باشند.

جامعه آذربایجان و نقش نخبگان.

هر جامعه انسانی دارای مشکلات ریز ودرشت و مسائل اصلی وفرعی و بنیادین و غیر بنیادین فراوانی است. جامعه بدون مشکل شاید جامعه ای اتوپیک و تنها خیالی باشد. به نظر میرسد که وجود مسائل در جوامع بشری همزاد و هم سن تشکیل جامعه باشد. ولی با گذشت زمان ویزرگتر شدن جوامع و پیچیده تر شدن روابط درون این جوامع مشکلات موجود آنها نیز پیچیده تر و بغرنج تر نیز می گردد. در این بین وجود نخبگان دارای اهمیتی مضاعف می باشد. نخبگان کسانی هستند که سعی در جهت دهی، مدیریت، حفظ بقا وحل مشکلات و یا ارائه روشهایی عملی برای حل مشکلات جامعه را جزو وظایف خود میدانند .

ولی نکته مهمی که نخبگان جامعه باید توجه مضاعفی نسبت به آن داشته باشند این است که برخی از مشکلات موجود در جوامع تابع مسائل ریشه دارتری هستند و تا این مسائل اساسی حل و فصل نشوند، هیچگاه مشکلات تابع آنها حل نخواهند شد. به عبارتی دیگر با پرداختن به برگ و شاخه نمی توان به حل مشکلات ریشه وریشه ای کمکی کرد .

وظنمان آذربایجان و ملت تورک نیز دارای مشکلات و حتی مصایب عظیم و کمر شکنی از جمله مشکلات بیکاری، درآمد کم خانوادگی، افت کیفیت تغذیه، عدم آزادیهای اجتماعی، معضل عدم توانایی جوانان برای ازدواج، فاجعه مهاجرت ... میباشد .

هر کدام از این مشکلات خود به تنهایی توان برافکندن یک جامعه را دارا می باشد. ولی علت العلل تمامی این مشکلات ریشه در نبود حاکمیت ملی ملت تورک در آذربایجان است. به عبارت دیگر به دلیل نبود حاکمیت ملی در آذربایجان و وابسته بودن این سرزمین و ملتش به بیگانگان به دلیل مستعمره بودن آن، دولتی ملی در آذربایجان حاکم نیست که بخواد و یا نخواهد مشکلات آن را حل و فصل نماید. بلکه دولت استعمار گر تمامی هم و غم خود را به کار می گیرد تا با ایجاد موانع و معضلات بیشتر

شیرازه اجتماعی آذربایجان را نابود سازد تا هیچ نیرویی توان مقابله و مبارزه با آن را نداشته باشد. درصد بسیار بالایی از مشکلات موجود در آذربایجان نه محصول بومی این جامعه که، مشکلات صادر شده توسط حاکمیت و اجتماع مستعمره کننده می باشد. و این یعنی مشکلات مضاعف و مصائب بیشتر برای جامعه تورک آذربایجان .

واقعیت این است که علت العلل مصائب آذربایجان نداشتن حاکمیت ملی که آن نیز ریشه در عدم وجود آگاهی ملی فعال در بین هم نخبگان و هم مردم آذربایجان است، می باشد. به همین دلیل مهم نیز تا زمانی که رهایی کامل از این شرایط غیر انسانی و استعماری صورت نپذیرد نباید توقع کلان و چندانی در مورد حل مسائل در آذربایجان را داشته باشیم .

نخبگان آذربایجان با درک شرایط جهنمی کنونی و ارائه راهکارهای برون رفت از این شرایط باید تمام تلاش و عزم خود را به کار گیرند تا با آگاهی بخشی ملی و ایجاد اجتماعی مقاوم و مبارز در راستای نجات و بهروزی مردمان، پرچمداران حیاتی ملی تر، انسانی تر، آزادتر و کم مشکل تر برای آذربایجان باشند. راهکارهای ابتکاری و هماهنگ با اخلاق و روحیه ملت آذربایجان و تلاش در جهت اجرایی شدن این راهکارها یکی از وظایف مهم ملی نخبگان آذربایجان در راستای ادامه حیات ملی ملتمان است. با بهانه گیری، ناامیدی و تحقیر ملت بزرگ تورک آذربایجان به هیچ نتیجه ای به غیر از، از دست دادن اعتماد ملتمان نخواهیم رسید. اکنون نوبه ی فعالیت تمامی کسانی است که خود را جزو نخبگان این سرزمین مقدس و ملت بزرگش می دانند .

بیز و بوتؤولویوموز.

بو گون تمل سورونلاریمیزدان بیری ده، هر بیر اولایی بیز چوخوموز فرصت بیله رک، بیز بیریمیزه قارشی جبهه توتماغیمیزدیر. بونون سونوجو او کنجیجی اولایلارین زامان سوره سینده کنجه سی، اما یارانان جبهه لرین و بیز بیریمیزه قارشی صف آلمالارین دائمی اولراق قالماسی دیر. چونکی ان بویوک یالیشیمیز؛ هر بیر اولایی و موناسیبتی فرصت بیلیب، اوزوموزون، سوزوموزون و داورانیشیمیزین حاقلی اولدوغونو ثبوت ائتمک اوچون بیز ساواش منیدانینا چئوریب و باشقاسینین حاقسیر اولدوغونو ثبوتونا بیز فرصت اولراق گورمه به چالیشماغیمیزدیر. بونون سونوجو درینله شن فاصله لر و بیز بیریمیزدن آدیغیمیز یارالارین زامان ایچینده داها تاثیرلی و هر زامان یننی قالماسی دیر. فیکیر، داورانیش و سلیقه و ترجیح لر، حرکتیمیزین بوتؤولویو چرچبوه سینده دنموکراسی گره یی، طبیعی کی اولمالی دیر، اما بو فرقلی لیک لری، ایچ ساواش آراجی، کیمی و یا ایچ ساواش فرصتی و یا بهانه سی کیمی گورمک و اوزوموزو ثبوت ائتمک اوچون باشقاسینینی محو ائتمک فیکری میلی اولراق حرکتیمیزین ضررینه دیر. "تنقید" سوزونو بهانه انده رک، اوز جبهه میزده یئر آلانلاری "تخریب" ائتمک و یا حتا معنوی حذفینه چالیشماق بیزی، بیز ائدن عنصرلردن یوخسول بوراخراق، بیز ادلی مفهومو هر گون کیچیلدیب و شمولیت دایره سینی هر گون دارالدا بیلر. بو ایسه بیزی هر گون داها ضعیفلدیب و اتنگی سیز حالا گتیریب چیخاردا بیلر. هر اولای بیز گون بیته جکدیر اما آرخاسیندا محو اولان میلنرله بیرلیک، امکدشلیق و دوستلوق بوراخماسینا یول وئرله مک ده هر بیر میلی فعالیتیمیزین درک ائتمه سی اونملی اولان بیز موضوعدور.

میلی آزادلیق.

آزادلیق دئمک، هر بیر اینسانین باشقاسینین ایراده و سلطه سینده ن قورتولاراق، اوز ایراده و ایسته یی اساسیندا باشقاسینین دخالتی اولمادان ایسته دیبی کیمی یاشام سورمه سی دئمک دیر.

میلی آزادلیق ایسه بیز میلتن باشقا توپوم و یا میلتن سلطه سینده ن قورتولوب، اوز ایسته کلر و ایراده سینه سوئیکه نه رک، بیز میلنت کیمی بو دونیادا یاشاماسی دئمک دیر. ایستقلال ایسه بو میلی آزادلیغین دنیا سویه سینده اعلانی و یاشاماسینین حقوقی بویوتو دئمک دیر .

میلی آزادلیغی اولمایان بیز میلنت، یا مستقیم ویا دولایی یوللارلا موستملکه و اسیر بیز میلنت دیر. بنله بیز میلنت باشقالارینین ایراده، ایسته ک و ماراقلاری اساسیندا یاشاماغا و باشقاسینین ماراق و منفعتلرینی دوغرولتماغا محکوم و مجبوردر. بنله بیز یاشامین هر نه آدی اولورسا اولسون، باش اوجا و شرافتلی بیز یاشام حساب اولونماز. یالنیز میلی روحونو و میلی آزادلیق شووقونو ایتره ن توپولملار بیز سیرا دینی، ابقیتصادی، سیاسی ویا میلی وارلیقلارینا اولان جهالت اوزونده ن بو ایسارته باش آیه رک، بنله یاشاماغی اوزلرینه یاخشی و قبول اولونور بیز یاشام اولراق سنجیرلر .

میلی آزادلیغی اولمایان میلنتر زامان سوره سینده یواش-یواش میلنت اولدوقلارینی ایبتیریب و حاکم توپلوما بنزه مه یی اوز قورتولوش و اوغور یوللاری بیلیب اوز یوخ اولمالارینا دا راضی اولای بیلیرلر .

اما بیر چوخ میلنتر ده وار بو غیر میلی و غیر اینسانی شرایطه راضی اولماییب اوز میلی آزادلیق لاری و میلت کیمی یاشاماقلاری اوغروندا موباریزه به باشلابیر لار. بئله بیر دورومدا او میلتن موباریزه بایراقچسی اولانلار و بو دوغرولتودا حرکت آپارانلار او میلتن میلی فعاللاری آدلانیرلار .

بو گون بئله بیر میلی فعاللار و بئله بیر میلی حرکت وطنیمیز آذربایجان دا یارانیب دیر. اولنار میلی آزادلیق اوغروندا تورک اولوسوموزون ان سئچکین فردلریدیرلر، بئله بیر حرکت و شخصلره دایاق اولماق و اولناری هر جوره اولورسا اولسون ده ستک له مک، وطنیمیزی و اولوسوموزو میلی آزادلیغا و باش اوجا بیر توپلوم کیمی یاشاماغا بیزی چاتدیرا بیلر. اینسان جا یاشاماغین یولو بیر توپلوم اوچون میلی آزادلیق دان کئچر. بونو درک ائتمک و باشغالارینی دا باشا سالماق هر بیر میلی شعورلو آذربایجان تورکونون اینسانلیق بورجو و میلی مسؤلیتی دیر .

وطنیمیز آذربایجان و بو گونوموز.

بوگون وطنیمیز آذربایجان و بویوک تورک میلتمیر چوخ آغیر بیر دورومدا دیر. بیر یاندان هر گون فارس شوونیزی دها غدارلاشیر و وحشیلشیر، بیر یاندان آذربایجان تورک وارلیغینی قورویان و اوغروندا موباریزه آپارانلارلا زیندانلار دولوب داشیر. بیر یاندان آذربایجان یوغسولوق ایچینده بوغولور، باشقا یاندان آذربایجان آباد و آزاد انده جک استعدادلاری، بورانی ترک ائتمک مجبوریتینده قالیرلار. مدنیت باخیمدان نه تئاتر، نه فیلم، نه دیل قورومو، نه گننیش چاپلی کونسرت و نه... هئج نه یمیز بوخودور. بیزی تمثیل انده ن اینسانی و میلی حاقلاریمیزی قورویان هئج بیر پارتییا و قورولوشا اجازه وئرلمیر . دؤولت چوخ راحتجاسینا وئریدی و عده لری ایجرا ائتمیه جه یم دئییر. آذربایجان بوتون میلی ده پرلر وسیگه لری ایله دوشمنچیلیک گنیدیر. تورک دیلیمیز یاواش_یاواش فولکلوریک بیر دیله چنوریلیر. آذربایجان تورپاقلاری پارچالانیب هر بیری باشقا آدلا آدلاندیریلیر. رسمی مقاملار طرفینده ن آذربایجان تورپاقلاری سونرادان گلیب بوردا دؤولت ایراده سی ایله یئرله شن عشیرت لره پئش کش وئریلیر. یازان قلملر سیندیریلیب، دانشانین دیلر کسلیبیر .

بو آرادا اعتیراض اولوناندا دا بیر سیرا اوزومزده ن اولان چوخ ظرفیتلیر! بو میلتن حاقلارینی ساوینان لاری رادیکال دئییه، افراطی دئییه سوسماغا چاغیریر لار. سانکی هئج کیمسه بو حضراتین میلینده ن قیراق هئج بیر ایش گورمه لیدیر. یوخسا حزب توده دن بونلارا ارث بیئتشمیش مارکلار و تهمتلرله، بو دونه لیبرالیزم بهانه اندیله رک، میلی فعاللارا وورولاجاق. لیبرالیزی آزادلیق مکتبی یوخ میلی حرکتیمیزه فارشی بیر تخریب واسیطه سی کیمی گوره نلرین، تخریباتی بیتمیر. هر کسین آغزیندا بیر رادیکال، بیر افراطی سوزو دولاشماغا باشلابیب. هر کسی بینمیرسه نسه اونا راحتجاسینا بو اتهامی یاپیشدیر گننسن. هر کسده ن خوشون گلیمیر اونا افراطی، خوشون گلدیبی آداما ایسه منطقی دی .

وطنی ایشغال اولموش و میلی وارلیغی تالانمیش و هئج بیر میلی اینسانی حقوق اولمایان میلتن سیویل موباریزه آپاران فعاللارینا، مارک یاپیشدیریب اولناری موباریزه دن اوره کلرینی سوپوتماق نه آدی منطقی نه ده کی اعتدال دیر. بونون آدی اولسا_ اولسا یالنیز، استراتژیک بیر خطا دیر .

حرکتی افراطی، منطقی ویا بونا تای آنلامسیر اما ایختیلاف یارادان شنیلره بؤلمکله حرکت ایچ فارشی دورماغا گنده ر. ذاتا بئله بؤلوشدورمه لر بیزیم یوخ سراسری ایران ماهیتلی، رفورمچولارا، مخالفلری اولان اوصولگرالارین وئردیکلری آدلاردیر. بیزه یاراشماز اوزوموزو اوزگه ذهنیتلره تسلیم اندیب ، باشقا لارینین آغزی ایله ده یرلندیره ک و آدلاندیراق .

روز سربلندی.

۳۱ دسامبر در تاریخ معاصر آذربایجان روزی مهم، تاریخی و بسیار معنی داری است. روزی است که بعد از تجزیه آذربایجان به دو قسمت توسط روسیه و کشوری که بعدها ایران نام گرفت، ملت بزرگ آذربایجان در یک اقدام و سمبولیک اقدام به برچیدن سیمهای خاردار کرد، که توسط اشغالگران آذربایجان برای جداسازی این پیکره یک پارچه در دو سوی رود آراز برپا گردیده بود . در روز پایانی سال ۱۹۸۹ تعداد بسیاری از فعالان استقلال طلبدر جمهوری سوسیالیستی آذربایجان که آن زمان جزئی از کشور شوروی محسوب می گشت با حرکت به سوی مرزساختگی بین آذربایجان شمالی و جنوبی اقدام به برچیدن سیم خاردارهای روس ساخته در مرز کردند و باشعارهای ملی اعلام کردند که مرزهای بیگانه ساز و غیر ملی را دیگر قبول ندارند و آذربایجان

یک هستی یکپارچه و واحدی است که توسط دشمنان دوشقه شده است. در تاریخ معاصر این اقدام ملی چیزی بود که با حوادث بعد از خود در بیداری و آگاهی ملی آذربایجانها و نیز در تسریع روند نابودی شوروی و نیز استقلال دوباره جمهوری آذربایجان نقش بسیار مهمی ایفا کرد. گرچه این اقدام نتوانست به طور رسمی آذربایجان دریده شده توسط اشغالگران را یکپارچه سازد ولی آرمان آذربایجانی یکپارچه و متحد را در اذهان و قلبهای بسیاری از تورکان آذربایجان را پایه ریزی کرد. آرمانی بزرگ و عشقی مقدس که بعد از گذشت ربع قرن گسترده تر و نیرومندتر نیز شده است. ۳۱ دسامبر روزی است که تمامی آذربایجانها در هر کجای دنیا که هستند احساس می کنند شهروند معنوی آذربایجان متحد هستند و مرزهای استعمار ساخته را به هیچ می گیرند. آرمانی که تا کنون ثابت شده است که تنها راه و گزینه منطقی و ملی برای حفظ و پایداری حیات ملی آذربایجانی هاست. آرمانی که گرچه هنوز تحقق نیافته ولی باعث نشاط، هدفمندی و احساس هویت در زندگی سیاسی _ ملی آذربایجانها شده است. احساسی که علیرغم شیطنت دشمنان و جهل بسیاری از هم وطنان همچنان قدرتمند ترین عامل پیوند و همبستگی بین آذربایجانها در امروز و فردای حیات ملی مان هست و خواهد بود.

توپلومسال اعتماد.

بیر توپلومون اویه لری نه قدر بیر بیرینه اینانیب و بیریری بیرینه گونیرسه لر، و اویه لر بیر بیرینه ضرر لری توخونماسا، دئمک اولار کی او توپلومدا ایجتیماعی اعتماد وار .

اما بعضی سیاسی، اقتصادی و مدنی حادثه لر بو اعتمادی ضعیفه دیب و حتی محو انده بیلر. یاریمچیق مدنی ده بیشمه لر و گلیشمه لر کی توپلومون یالنیز بیر کیچیک بولومونو قاپساییر، ایتیمادی تک الجلیک (اینحصار) و رانتلار توپلومون فرقلی کسیم لرینی و حتا فردلرینی بیر بیرینه قارشی ایتیمادسیزلیق و حتا دوشمنچیلیبینی یارادیر ایجتیماعی ایتیمادی پوزا بیلر .

اما بو آرادا هر نه دن اؤنملی اولان سیاسی دیکتاتورلوق و ایدئولوژی ایله سیاستین قاریشماسیدیر. بنله حالدا توپلومون هم کسیم لری همده فردلری بیر بیرینه قارشی اولوب بیر بیرینی آلماتماغا، محکوم انله مه یه، دیشلاماغا، سوسدورماغا باشلابیلر. هنج کس باشقاسینا اینانمیر، باشقاسینا گونمیر، مین اوزلولوک ویلان توپلوما حاکیم اولور. بنله بیر دورومدا بیر آرایا گلمک، بیر بیرینین دردلرینی درمان ائتمک مومکون اولمور. هر کس باشقاسی یالانچیدیر، اؤزونوده ن سئوای هنج کسه اینانما روحیه سینده دیر. بو ایسه دیکتاتورلوغون قارشیسیندا دایاناجاق بیر گوجون اولماماسی دئمک دیر. بیر توپلوم بو حالا گلیرسه دئمک، دیکتاتورلوق داها حاکیم اولوب هم گنیشلنه جک، همده عؤمرو اوزاناجاق دیکتاتورلوغون عؤمرو اوزاندیقجا، توپلوم داها ایتیمادسیز لاشاجاق، و بو حالت میلترین دردینه یانان قووه لری زامان سوره سینده کؤشه یه سیخیشدیریب، زامان سوره سینده محو انده جک .

بونون چاره سی یالنیز توپلومون بو اویون لارا گلمه ییب. بیر بیرینه قارشی اولماق یئرینه، بو شرایطی یارادان دیکتاتورلوغا قارشی اولماقدادیر .

بو گون آذربایجاندا کی میلی قووه لر بو توپلومسال ایتیمادسیزلیغا قارشی مباریزه آپاران لار دیرلار. میلی قووه بونو یاخشی جا بیلیر کی بیزیم بو گونکی وضعیت ده ن قورتولماغیمیز یالنیز توپلومسال ایتیماددان کئچیر. میلی قووه بوتون توپلوم و اونون بوتون کسیم لرینی تمثیل انده رک میلی آماجلا ر اوغروندا میلی توپلوموموزو تمثیل انتمه لیدیر .

داستان آزادی.

سالهاست که عادت کرده ایم به زنجیرهایی که تمامی هستی انسانی ما را به بند کرده اند، عشق بورزیم و آزادی را دشمن بخوانیم تا نیاید روزی که مجبور باشیم برای آزادیمان قبول مسؤلیت کنیم. سالهاست که به جای ابراز فکر و اندیشه مان ترجیح داده ایم دنبال رو بی چون و چرای افکار پوچ و بی فایده دیگران باشیم تا زحمت نو اندیشی و تولید اندیشه های نو را بر خود هموار نسازیم. می خواهیم که همیشه دیگران برای ما تصمیم بگیرند و عمل نمایند تا از مسؤلیت بزرگ مستقل اندیشیدن و مستقل عمل کردن سرباز زنیم. چرا که همیشه در ذهنمان دیگران حتی دشمنانمان را از خود بزرگتر و بهتر فرض کرده ایم. جهان جهان بی رحمی است و قانونی که بر آن حاکم است این است که همیشه نیرومندان بر ضعیفان، هوشیاران بر خواب زدگان و تلاشگران بر بی تلاشان حاکمیت دارند. و در بسیاری از مواقع اساس این حاکمیت خود را بر اشغال و استعمار و ظلم و بیداد قرار می دهند. اگر آزادی، رهایی بخش تمامی آحاد مردم یک جامعه از ظلم دیگران و بیداد خودیها نباشد بی شک طرحی کاریکاتور وار از یک مفهوم اساسی و بنیادی است که خود ابزار ظلم و استعمار بیشتر و توجیه گر نامردمیهای افزونتری خواهد شد. آزادی چه در

سطح ملی، چه در سطح عمومی و چه در سطح فردی به اندازه ای اهمیت حیاتی را دارا می باشد که هیچ دلیل، ایدئولوژی و مصلحتی نمی تواند برتر و فراتر از آن باشد. آزادی ملی حالتی است که در آن یک ملت از استیلای ملتی دیگر رهایی می یابد. آزادی اجتماعی حالتی است که هیچ یک از بخشهای یک جامعه ملی نمی تواند بخش یا بخشهای دیگر همان جامعه را مورد ستم قرار دهد. آزادی فردی حالتی است که یک شخص از استبداد جامعه رها شده و می تواند به تنهایی در مورد نوع زندگی خود تصمیم گرفته و بر اساس تصمیم خود زندگی کند. در جامعه ما نیز این انسانهای آزاده هستند که می توانند بنیانگذار یک زندگی آزاد در هر سه مورد برای انسان تورک آذربایجانی باشند. باید این را بدانیم که لازمه آزادی روحیه آزادی است. و اگر زحمت آزاده بودن و تلاش در جهت زندگی آزاد را چه به عنوان ملت و چه به عنوان شخص بر خود هموار نسازیم، داستان ما در تاریخ نه به عنوان داستانی باشکوه که به عنوان داستانی عبرت آموز ثبت خواهد شد. و تاریخ قضاوت خوبی در مورد ما خواهد کرد.

فساد اقتصادی و رهایی ملی.

آن حساسیت و سر و صدایی که در مورد اختلاس و فساد سه هزار میلیارد تومانی شرکت امیر منصور آریا بر پا شد در اختلاس ها و فسادهای چند برابری بعد از آن ایجاد نشد. انگار مردمان ساکن در کشور دیگر در برابر اخبار فساد به نوعی دچار عدم حساسیت شده اند.

در سیستمهای بسته سیاسی که دارای انحصارات اقتصادی نیز می باشند، معمولاً فساد از بالا به پایین گسترش می یابد. و در هر فساد اقتصادی می توان دستان مسؤلان بلند پایه را نیز مشاهده کرد. در طی زمان این رانت خوارها، اختلاسها و فسادها چنان گسترش می یابند و هر روز بر ارقام آن افزوده میشود و همه گیر می شوند که، عموم انسانها کم کم حساسیت خود را به آن از دست داده و دچار نوعی بی تفاوتی می گردند با گذشت زمان از این ناهنجاری قبح زدایی شده و این نوع موارد نه به عنوان پدیده ای زشت بلکه تبدیل به امری عادی می گردد. خطر آنجاست که این نوع ناهنجاریها با توجه به حالت سرایت کنندگی که به همراه دارد بعد از مدتی به نوعی هنجار تبدیل شده و افرادی که به این امور می پردازند به عنوان افراد موفق و به اصطلاح «زرنگ» معرفی شده و به عنوان الگوهای موفق از آنها در اجتماع یاد می گردد. مسئله تبدیل فساد از ناهنجار به هنجار یک مسئله بسیار بزرگ و خطرناکی است که میتواند بر خلاف محاسبات کلاسیک تبدیل به نوعی تقویت کننده بقای سیستم سیاسی موجود نیز گردد. بدین صورت که اگر فساد "همه گیر" تبدیل به فساد "همگانی" شود بهره مندان از این فساد نیز از لحاظ تعداد گسترش می یابند و در نتیجه برای اینکه این سفره پر منفعت بر چیده نشود، تلاش خواهند نمود تا این سیستم همچنان پا برجا بماند، و این یعنی ادامه داشتن شرایط سیاسی بسته موجود.

زمانی که مرزهای اخلاقی در یک جامعه درنور دیده گردد و هنجار و ناهنجار جای خود را عوض کنند و دزدی و غارت دارای شأنی بلند بالا گردد، میتوان گفت که آن اجتماع دچار بن بست فرهنگی و اخلاقی شده و از لحاظ معنوی در معرض سقوط قرار گرفته است.

ما ملت تورک آذربایجان نیز چون اولاد در این زندان (کشور) زندگی می کنیم و ثانیاً به دلیل عدم وجود سازوکارهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، حکومتی و ملی مخصوص به خود؛ دیر یا زود در معرض این تباهی قرار خواهیم گرفت. به نظر می رسد تنها گزینه موجود پیش رو، رهایی از این باتلاق انسانیت و تشکیل واحد سیاسی ملی مخصوص خودمان که دارای ویژگی دموکراتیک، ملی و نیز حقوقی است می باشد. چرا که با ادامه حالت تابعیت و مستعمره بودن کنونی، ما نیز همپای مستعمره کنندگانمان نابود خواهیم شد.

دائمی خیر یا موقتی منفعت؟

بیر میلتنین طالعی و بیر وطنین قورتولوشونو، موقتی بیر سیرا حادثه لره باغلاماق و هر نه بی او حادثه لرله اولچوب، ده یرلندیرمک، یالینیش بیر حسابلاماق لا بیرگه همده خام و ناشی بیر ایشدیر. اولکه لرده کنچیریلن سنچکی لر، یؤنه تمک جینسینی بللی اندر، بیر میلتنین طالعی دئییل. چونکی بیر میلتنین طالعی، مجلس، جمهور باشقانلیغی و بونا بنزر سنچکی لرله تعیین اولونمایاجاق قدر جیدی و اونملی دیر. بیر میلتنین طالعی او میلتنین میلی اراده سی و قبول ائندییی تمل آماجلا و او آماجلا رین اوغروندا چالیشیق و زحمتی تعیین ائدیجی دیر. بونا گوره ده بیر میلتنین نه ایسته دیبینی و هانسی جهته گنده جه بینی موقتی

اولاييلار و مقطعی داورانیشلارا اولچمک ایسته ینلر، هر زامان چیخاردیققلاری سونوجلاردا یانلیب و هر زامان یأس و امید سیزلییه سونوندا اوغرایاجاقلار. موقتی اولایلاردان، دائمی سونوجلار چیخارتماق، هر باخیمدان یالنیش بیر داورانیش بیچیمی دیر. بوتون سنچکی لر موقتی دیر، قالان ایسه، وطن، میلت، حرکت، چالیشیق، موباریزه آماجلا و بونلار اوغروندا دائمی فداکارلیق گوسترن، ادعاسیز میلی فعاللاریمیز دیرلار. اولار دائمی و میلی خیری، مقطعی و موقتی منفعتلرله ده بیشمه ینلر و هر زامان دیک دوروشلاری و میلی ووقارلاری ایله میلته گون حیسی باغیشلاياجاق اینسانلاردیرلار.

اورتا دوغو، بیز و میلی منافعیمیز.

اورتا دوغو بلکه ده بیر سیرا اوزه للیکلرینه گوره دونیانین ان، ثباتسز بولگه لریندن ساییلماقدادیر. آرد_آردا قورولان و بیخیلان سیستم لر، دورمدان هر گون میلرله اینسانین یاشامینی محو ائدن ساواشلار، اقتصادی باخیمدان اننیش_یوخوشلار، هر زامان اینقیلابا حاضر کونله لر، دیکتاتورلارین حوکم سوردویو اولکه لر، میلی حاققلاری هنج وخت رسمیته تانینمایان میلرلر و ...

بو اوزه للیکلردن دولای، اورتادوغو بیر قاینار قازان کیمی دیر، نه زامان جوشماسی، داشماسی و یاتماسی بللی دئییل، و اؤن گوروله بیلینمیر. اورتادوغودا هر شئی مومکوندور. و اولمازین بیر حال بوردا یوخدور. دونه نه دک، بیر_بیرینه قارداش دینیلر، بو گون، بیر_بیرینه دشمن کسپله بیلیرلر. تام ترسی بو گون بیر_بیرینه، دشمن موناسیبتی اولانلار، صاباح بیر_بیری ایله باخین دوست و حتا متفق اولای بیلیرلر .

بو موناسیبت لر نه قدر کنججی و موقتی اولسالاردا، اینسانلاردا و توپلوملاردا بوراخدیقلاری ایزلر و یارالار، موقتی اولمور. انله بوناگوره ده بو اینسانلار و توپلوملار اؤز ایچلرینده، دائما بحران شرايطینده یاشاییرلار. بونون اوچونده اورتا دوغودا بحران و سیاسی_توپلومسال دالغالانمالار، دائمی بیر حال دیر .

بیز آذربایجان تورک میلتی ایسه بو اورتادوغو جهنمین، اورتاسیندا اسیر دشمنوش بیر میلت کیمی، اورتادوغودا اولان بیتن اولایلاری میلی منفعتلریمیز آچیسیندان تحلیل_درک اندیب و بوتون بو اولایلاردا میلتیمیزین و وطنیمیزین خیرینی آختارمالی ییق. بونا لازیم اولان شئی، بیلگی، تحلیل قابلیتی و اولایلارین رصدی ایله بیرلیکده، میلی منافعیمیز دن اولان درک دیر. میلی منافع دن یئترینجه درک و تانیشلیق اولماسا، بیزلر بو اورتادوغو جهنمین، ایلك اودوزان، یانیب و محو اولان توپلوملاریندان اولماق احتمالییمیز چوخ بؤیوکدور .

میلی وارلیق و میلی حاکمیت.

تاریخ بویو دونیادا هم بؤیوک تمدن لار هم گوجلو دؤولت لر آز اولماییب. اولارین هر بیری اؤز زامانیندا انله گلشیمیش و انله گوجلو اولوب لار کی تکجه اؤز چنوره اویغارلیقلاری و توپلوملاری دئییل، همده دونیانین باشقا_باشقا یئرلرینده ساکین اولان بیر چوخ توپلوم لارینا بنله یؤن وئریب و بیر چوخ سونرادان قورولان اویغارلیقلارین ایلهام قاینایینی اولموشلار. حتی انله اویغارلیقلار وار کی اولاری تاریخده ن حذف انتسه ن تاریخین یؤنو ده بیشر. اویغارلیق اینسانلارین و اولارین یاشادیققلاری توپلومون کولتورو نون مادی شکل آلمیش بیچیمیدیر. نه قدر بو اویغارلیق اؤز زامانینا گوره گوجلو، محتشم و گلشیمیش اولورسا دئمک اونو یارادان کولتور و توپلومدا او قدر گوجلو و معنوی باخیمدان زنگین بیر توپلوم ایمیش. انله بو نا گوره بیر چوخ توپلومدا وار کی اؤزلرینه محتشم بیر کنجمیش یاراتماق اوچون مین بیر فیریلداغا و ساختاکارلیغا ال ووراراق تاریخی تحریف اندیب اؤزلرینه یالاندان بیر محتشم کنجمیش و اویغارلیق یاراتماق هوسینده دیرلر .

اما بو آرادا میلی دؤولت آدیندا بیر اؤنملی فاکتوردا وار. میلی دؤولت بیر اولوسون، میلی مدنیتینی قورویوب بو گونکی مدنیتینی کنجمیش مدنیت له بیر_بیرینه باغلایان ان اؤنملی فاکتورلاردان بیری ساییلماقدادیر. میلی دؤولت بیر اولوسون مدنی چالیشیققلارینا سهمان وئره ن، بو چالیشیققلاری تشویق ائده ن و اونو دشمنلرده ن قورویان عامل حساب اولونار. بیر اولوسدا بو اؤنملی قورولوش اولماسا زامان_زامان، بو مدنیت ایچ و انشیک انتگنلر سونوجو چورومه یه و محو اولماغا محکوم اولاجاق. بیر وارلیغی قورویان، اونا اؤنم وئره ن و اونا شرایط حاضر لایان یالنیز میلی بیر دؤولت دئییبیمیز، گوجلو بیر قورولوشدور .

بوگون وطنیمیز آذربایجان دا تورک وارلیغی و مدنیتینی چوخ آغیر بیر شرایطده یاشاماقدادیر. اولوسوموزون دوشمنلرینین ان بویوک ایستک و آماجی بو مدنیت و وارلیغی محو اندیب و سونوندا بیزی دوشمن مدنیتینین ایجراچی اسیر، کؤکسوز بیر عامیلینه چنوبرمکدیر. باشقا سؤزله بوگون گونئی آذربایجان دا تورک مدنیتینه قارشی هر یؤنلو و بویوک بیر سوی قیریم آپاریلماقدادیر.

و ان آغیر باسقی لارا بو مدنیتین قوروجولاری و یارادیجیلارینا قارشی او یغولانماقدادیر .

بو ایسه بیزه بونو گؤستریر کی :بیز آذربایجان تورکلرینین بوتون چالیشیقلاری و ایشلری مقصد یؤنلو اولمالیدیر. قورتولوش آماجینا خیدمت انتمه ین هر بیر چالیشیق زامان سوره جینده محو اولماغا محکوم دور. بیز یاشاماق و وار اولماق ایسته بیرسک بو بلالی و دهشت لی دورومدان قورتولمالیبیق. واؤز میلی وارلیغیمیزا سؤیکنه رک، اوؤز او یغارلیغیمیزی داها بارز شکیلده گوجلندیرمه لی بیک. و بو مدنیتین قورویاجاق میلی حاکمیتی قورماق بیزیم ان مهم هدفیمیز اولمالیدیر. میلی حاکمیتی اولمایان بیر توپلوم اوؤز میلی وارلیغینی دا قورویا بیلمز .

اقتصاد آذربایجان و سرمایه های ملی.

در دوران معاصر بر اثر بی کفایتی ویا بر اساس اقدامات عمدی تخریب گرایانه مرکز که باعث رویدادهای خونبار و خانمان برانداز در آذربایجان شد و سرزمین آذربایجان مورد تاخت و تازهای نیروهای نظامی مختلفی شد که نتیجه آن ویرانی شهرها و روستاهای آذربایجان و نیز نابودی منابع اقتصادی این سرزمین شد و نیز با روی کار آمدن پهلوی ها و آغاز سیاستهای شونیستی و تبعیض گرایانه نود ساله استعمار ایران در آذربایجان. می توان گفت که اقتصاد آذربایجان نیز مانند فرهنگ و سرزمین و سیاست، جامعه و... مورد شدیدترین حملات و ضربه های فاشیسم ایرانی قرار گرفت. بدین ترتیب ما امروز شاهد یک اقتصاد مریض و نارس در آذربایجان هستیم. مسئله عدم وجود صنایع جدی و مهم و گسترده در آذربایجان، کشاورزی غیر ماشینی و سنتی، عدم وجود مؤسسات تجاری بزرگ، نداشتن بنگاه های پولی و بانکی ویژه آذربایجان، عدم وجود شبکه های گسترده توزیع کالا در آذربایجان، کمبود منابع مالی و... همگی دست به دست هم داده اند تا آذربایجان را تبدیل به مرکزی برای صدور مواد خام صنعتی که بدون هیچ فایده ای برای آذربایجان، بدون هیچ زحمتی آن را تقدیم سیستم صنعتی ایران می کند. ویا آذربایجان تبدیل به مرکزی برای تولید نیروی کار متخصص و غیر متخصص ارزان و با قیمت های جهانی می توان گفت مجانی برای ایران شده است. ویا با نابودی خاک و منابع آبی خود تامین گر مواد غذایی با قیمتی بسیار نازل برای کشور استعمار گر خود گشته است. مشخص است که با این رویه میزان مهاجرت از آذربایجان و مشکلات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ملی پشت سر آن تا چه اندازه تن ضعیف ورنجور آذربایجان را می آزارد .

در زمینه اقتصادی و سرمایه گذاری های جدی ما نمی توانیم به علت ماهیت شونیستی حاکمیت امید چندانیه نه به سرمایه گذاری دولتی و حمایت های مالی آن ونه به سرمایه گذاری خارجی به دلیل کارشکنی های دولت و ممانعت از این نوع سرمایه گذاری ها در آذربایجان داشته باشیم. اما کاری که میتوان آن را انجام داد تشویق کار آفرینان و سرمایه گذران آذربایجانی جهت سرمایه گذاری در آذربایجان و گسیل سرمایه هایشان از ایران به آذربایجان است. به هر میزان که وضعیت اقتصادی در آذربایجان رشد و بهبود یابد وضعیت رفاهی و در نتیجه آرامش روحی روانی در میان جامعه آذربایجان و نیز تک_ تک افراد آن نیز بیشتر خواهد شد. این به معنای آذربایجانی قدرتمند تر هم برای مقابله با شونیسم و هم مصمم تر برای رهایی خود از زندان و باتلاق استعمار شدگی خواهد بود .

تشویق سرمایه گذاران برای سرمایه گذاری و کار آفرینی در آذربایجان یکی از عمده مسؤلیت های پیش رو در برابر فعالان ملی آذربایجان است .

نقش ایران در سیر تمدنی آذربایجان.

یک موضوع مهمی که همواره باید به آن توجه کرد این است که بر خلاف جامعه فارسی_ ایرانی، جامعه آذربایجان در طی تاریخ معاصر خود دقیقاً زمانی دچار تغییرات عمده، مهم و عمیق گشته و از لحاظ سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ملی پیشرفت کرده است که سایه سنگین تهران را بر روی سر نداشته است. به عبارتی دیگر هر گاه به دلایل مختلف دخالت و حضور حاکمیت ایران در آذربایجان رو به ضعف نهاده است آذربایجان دچار تحولات عمیق و پیشرفتهای فراوانی شده است. بر عکس تمدن فارسی_ ایرانی که تمدنی نفتی و حاکمیت ساخته است؛ جامعه و تمدن و فرهنگ آذربایجان دارای ماهیتی متکی به دینامیکهای درون ساز خود بوده، و یکی از مهمترین دینامیکهای موجود در آن آزادی خواهی است. یعنی هر گاه که با تضعیف مرکز دخالت

وسلطة ایران در آذربایجان رو به ضعف نهاده است، با از بین رفتن محدودیت‌ها آذربایجان همواره دچار پیشرفت فراوان گشته و توانسته است آغازگر دوران طلایی تمدنی خود باشد .

بر خلاف بسیاری از کشورها که دولت نقش مشوق و برنامه ریز و حامی را در جامعه ایفا می‌کند، با تشکیل مدل دولت_ملت در ایران، این سیستم همواره نقش زندان بانی بی رحم و شکنجه گر را در آذربایجان بازی کرده است. پس می توان نتیجه گرفت اصلی ترین عامل در راستای ایجاد مانع در سیر و روند تکاملی تمدن تورکان آذربایجان حاکمیت ایرانی_فارسی بوده است .

به نظر می‌رسد تا زمانی که این موضوع حل نشده و رهایی ملی در آذربایجان اتفاق نیافتاده است، سیر و روند رشد تمدنی آذربایجان همچنان در تاخیر، تعلیق و عدم رشد باقی بماند .

ملی حیات، دئموکراتیک توپلوم.

نه قدر بیر میلّت یا بیر توپلوم، کیم اولدوغونون، هانسی حاقلارا مالیک اولدوغونون، و نه ایسته دییینین فرقیده اولورسا، او توپلومو اؤزلویوندن آبیروماق و اونا حاقسزلیق تطبیق ائتمک حاکیم لر و دولت لر طرفیندن او قدر چتین و بعضا ده ایمکانسیز اولاجاق دیر. گلیشمیش و دئموکراتیک سیستملرین باریز اؤزه للیک لریندن بیرری ده، او اولکه لرده توپلومون حقوق، کیملیک و آزاد یاشاماق بیلینجینده اولماسی، و بونو بوتون ایمکانلار و گوجلری ایله طلب اندیب، و حیاتا کنچیرمکه ایصرارچی اولماسی دیر. دئموکراتیک و آزاد بیر سیستم، آزاد دوشونجه و آزاد یاشام سوره ن، و یا بونالاری ایسته بیب طلب اندن توپلوملارین اله اندتیک لری نائلیت لردیر. بیر توپلوم گلیشمیرسه و اوز ایچینده دئموکراسی و آزادلیغی تمل فاکتور و ایله قبول ائتمیرسه، او توپلوم هنج زامان دئموکراتیک بیر حاکمیت قورماغی دا باشارا بیلمه یه جک. ان یاخشی سی و ایدئالی ایسه، وار اولان بوتون بو آزادلیق لاری و گۆزه للیک لری، میلی کیملیک و میلی منافع له بیرلیکده آختاریب و قورماقدیر. بنله بیر حالت ده میلی منافع دئموکراتیک ایستکلری و دئموکراتیک ایستکلر و ایلهک لر ایسه میلی منافی و میلی حیاتی محو انده بیلمه یه جک. دئموکراتیک سیستم میلی حیاتی اینسانی و آزاد قیلار. میلی لیک ایسه دئموکراتیک حیاتا یۆن، آماج، روح و معنا باغیشلایار . بو بیرلیکده لییین سونوجو وار اولان میلی و توپلومو تهلوکه لردن قورویوب و حیاتیینی ابدی لشدیره بیلر.

زندگی کردن در جهان سوم.

اگر بخواهیم با یک جمله جهان سوم را تعریف کنیم باید بگوییم: جهان سوم جایی است که در آنجا فاصله بین ادعا و واقعیت بسیار است و هر کسی تلاش دارد که دیگری و دیگران را به زور به شکل خود درآورد .

جامعه و سیستمی را تصور کنید که ادعای مدیریت جهانی دارد و خود را پاکترین سیستم و جامعه می خواند، ولی در عمل از میان صدو هشتاد کشور رده صد و چهلم را در فساد دارد، یعنی فقط چهل رتبه باقی مانده تا فاسد ترین کشور دنیا بشود. این همان فاصله معنادار ادعا و واقعیت است .

یا جامعه ای را تصور کنید که ذهنیت حاکم بر نخبگانش اینست که زبان شما باید همیشه ممنوع و قدغن باشد تا زبان دیگران بتواند زنده بماند. این یعنی حیات خود را بر اساس مرگ و نابودی دیگری قرار دادن. وبعد از این همه ادعا کند که ما می توانیم الگویی برای بشریت وسایر جوامع نیز باشیم .

یا جامعه ای را تصور کنید که مقام مسئولی بگوید چون یک نفر و فقط یک نفر مخالف آموزش زبان و ادبیات دهها میلیون نفر است، پس آموزش آن زبان دیگر لازم نیست، و بعد از آن آب از آب تکان نخورد .

جهان سومی بودن یعنی تسلیم بخت و سرنوشت و قسمت بودن. یعنی سلب اراده کردن از خود و به جای تلاش کردن منتظر لطف دیگران بودن. جهان سومی بودن یعنی فروختن استقلال و آزادی خویش به قیمت مفت به دشمنان انسانیت انسان، و بعد از آن احساس حقارت نمودن .

جهان سومی بودن یعنی هیچ بودن و تابع دیگری شدن و بردگی و بندگی را پیروزی وموفقیت به حساب آوردن .

جهان سومی بودن یعنی پشت کردن به تمام داشته هایت و دیدن به دنبال سرابی که دیگران برایت آماده کرده اند و باید برای ثابت کردن اینکه لیاقت این سراب را داری برای دیگران بی گاری کنی، فداکاری نمایی و از جانت بگذری و برایشان خون بدهی و از این همه پوچی و بیهودگی شاد باشی و احساس غرور و پیروزی هم به تو دست دهد. جهان سومی بودن یعنی اینکه تو هیچ و دیگری همه چیز. یعنی نباید شخصیت و هستی خود بنیاد داشته باشی. تو باید ظرفی باشی که دیگران آنچه میخوانند در آن بریزند به هر شکلی که خواستند تو را شکل دهند. تو تنها باید تابع و راضی باشی. اگر خواستند می توانند تو را تبدیل به دلک سیرک خود کنند، و تو باید ممنون این توجه و لطف آنها باشی. هر دروغ و فریبی رنگ واقعی به خود میگیرد و تقدیس می شود و کم کم تو زمین و زمان را به هم میدوزی که :همگان نیز باید این سراب و فریب و دروغ را مانند تو باور کنند والا جهمی خواهند شد .

جهان سومی بودن یعنی هیچ چیز اطرافت واقعی نیستند، و تمام آن چیزی را که به عنوان حقیقت محض به خورد آدمها می دهند تنها و تنها سایه ای کاریکاتوری از آنچه باید باشند هستند .

برای درک جهان سومی بودن لازم نیست به جای دیگری از جهان برویم، با کمی دقت در زندگی خود نگاه به اطراف خودمان حقیقت بر ایمان روشن می شود .

گولو توپلوم، پارالل سیستم.

توتالینتر سیستم اصلینده باغلی و ایچینه قاپانیک بیر سیستم اولماقلا بیرلیکده، اونداینتگیلی و تاثیر بوراخان شخصلرین ده، سایه سی هم آز همده یئنی لنمه سی چتین اولان اینسانلاردیرلار. بو سیستم اوزوموز و باشقالاری دئییه آیردیغی توپلومدا، هر زمان "اوزوموز" آدلاندیردیقلاری، آزیلیق و اقلیت ده اولار. بونا گوره ده هر زمان "باشقالاری" آدلاندیردیقلارینی، بو آزیلیغین سلطه سی آلتیندا ساخلاماق اوچون زور تطبیق اتمک مجبوریتینده دیرلر. بنله بیر سیستملرین مخالفلری سیستمه یاخینلاشماق و اوندای نفوذ اتمک استراتژیسی، ان غیر رئال و جواب آلیمایان بیر استراتژی دیر. بنله بیر سیستملره دیز چوکردورمک اوچون ان رئال بول، سیستمه قارشلی، کولتورل، فیکری، ذهنی و داورانیش بیچیملی پارالل بیر سیستم یاراتماقدیر. بو پارالل سیستم زمان ایچینده غیری رسمی بیر یاشام بیچیمینه چئوریلوب و یئنی ذهنی عملی مئیدانلار یاراداراق، رسمی سیستمه سیویل بیر فورمادا مئیدان اوخویاراق او سیستمین لئقال لیغینی سورغولایوب و ایمازینی پوزاجاقدیر. بو شرایط ده، توتالینتر سیستم یا یوموشانلیب و ده بیشمه یه مجبور اولاجاق یا محو اولماغا اوز توتاجاقدیر. هر ایکی حالت ایسه او توپلومون خیرینه دیر.

قادین و شهری حیات بیچیمی و ذهنیتی.

قادین وطن کیمی دیر سس سیز، بویوک، باغیشلایان و صیبرلی .

قادین اینسانلیغین مدنی و آیدین اوزو و نسیل لرین بیر بیرینه وصل نقطه سی دیر. انله بونا گوره ده قادیلیق باریش، آزادلیق، اینسانی دویغو و عواطفین سمبولودور. توپلوملاردا نه قدر قادینلارا سیاسی، اجتماعی، مدنی، اجرایی، مدیریتی و...ساحه لرده فعال اولوب و مسؤلیت قبول اندیرلرسه او توپلوملاردا خشونت فاییزی دائما آزالیر، و او توپلوم داها دنموکراتیک بیر توپلوم اولماغا ساری حرکت اندیر. قادین سیز توپلوم (قادینلارین رولو آز اولان و یا اولارلا محدودیت لر چوخ اولان توپلوم)، یارادیجی بیر توپلومدان چوخ پوزوجو و خشن بیر توپلوم ماهیتی داشییر. بنله لیکله گونده لیک قارشلی دورمالار و خشونت او توپلومون بارز اوزه للیکلریندن بیرینه چئوریلیر .

شهری بیر یاشامدا قادینی و اونون هر ساحه لی حضورونو محدود اتمک، شهری یاشامین ماهیتینه و کیفیتینه قارشلی وورولان ضربه دیر. چونکی شهری بیر یاشام بیچیمینده و و ذهنیتینده قادین کیشی آراسیندا، نقش، حقوق، منزلت، فرصت و اهمیت برابرلیی قاجینیلماز و دانیلماز، اونملی بیر گنرچکدیر. انله بونا گوره ده شهری ذهنیت کیشی سل بیر ذهنیت دئییل، تام آتلامیندا اینسانی بیر ذهنیت اساسیندا یارانان بیر فیزیکی معنوی اورتامدیر. قادینلار شهری بیر حیات بیچیمی اورتامیندا نه گره کچه ایله

اولورسا اولسون، محدود اولونورلارسا، آرتیق کولتورل، فیکری و هویتی اولاراق، شهری و یئنی بیر یاشام بیجیمیندن دانیشماق آنلامسیز و بوش سؤزلردن عیبارت بیر یالان دیر .

آذربایجان میلی حرکتی و میلیتی تشکیلاتلار.

هر بیر سیاسی توپلومسال و دوشونجه سل حرکتین گنیش لنمه سی و و گوجلنمه سینین طبیعی گنیشی و یایغینلاشماسیندا بو حرکت ده ن دوغولان اولارلا تشکیلات و قروپلاشلار یین یارانماسی چوخ دوغال بیر حال دیر. آذربایجان میلی حرکتی ده بو حالدا مستثنای بیر دورومدا دئییل. میلی حرکتیمیز اولارلا تشکیلات پارتییا، یوز لرله قروپ و یوز مینلرله شخصین بیر سیرا آماج ایستک و... اؤرتوشدویو و بیر آریا گلشینین مجموعوندان یارانان میلی ماهیتلی بیر حرکت دیر. هر بیر حرکت کیمی میلی حرکتده ن ده بیر پارتییا کیمی داورانماغینی گؤزله مک بوش و ناشیجاسینا بیر ایستک اولاردی. تشکیلاتی داورانیش، تشکیلات اولمایان، بیر حرکتده ن دوغرو اولمایان بیر ایستک و گؤزلنتی اولدوغونو ایللر دیر ثبوت یئر میشدیر .

آنله بوناگوره ده حرکتین اؤز ایچینده ن تشکیلاتلارین یارانماسی قاجینیلماز بیر گنرچک دیر. بو یارانان تشکیلاتلارین هامیسی میلی حرکتی میزین محصوللاری و اولادلاری کیمی حساب اولونماقدادیر. باشقا سؤزله بونلار دنموکراسی گره یی فرقی تشکیلاتلار اولسالاردا میلیتیچلیک گره یی بیر واحد عایله نین اویه لری حسابلانیرلار. آنله بونا گوره ده اولنلارین آرالارینداکی دیوارلارین قایلینلیغی چوخ اولمالی و بیر بیرینه قارشی قیرمیزی چیزگیلر چوخدا رنگلی اولماما لیدیر. تام ترسینه دوروم و اولایلارا گوره بیر انتلاف و ایش بیرلییی حالیندا اولمالاری هم حرکتیمیز همده میلی منافعیمیزه اویغون گلک ده دیر. بیر-بیرینه قارشی دورماق و وار اولوش آماجینی باشقاسینین نفینده گؤرمک یالنیشی هر زامان بو قورولوشلار یین ایشله م و محبوبیتینی خطره سالان انتگه نلرده ن حساب اولونماقدادیر. بو ایسه آذربایجان دوشمنلرینین تام ایسته دییی بیر حال دیر.

بوتون میلی قونولاردا بیر عایله اویه لری کیمی بیر-بیرینه سایغی ایله یاناشیب دیالوق قوراراق، واحد یؤنتملر له اولماسادا، واحد آماجلار اوغروندا حرکت آپارماق بو قورولوشلاریمیزدان گؤزله نیلن، حد اقل لرده ندیر .

حرکت ملی آذربایجان پرچمدار مبارزه با هیولای شونیسیم فارس.

پرستان شونیسیم همواره دچار بیماری و توهم خودبزرگ بینی هستند. و دایما سعی در اشغال خاک و سرزمین دیگری و ایجاد تنش و بحران در سایر کشورها و در میان ملل مختلف می کنند. آنها همواره با استفاده از شرایط نامطلوب سایر ملل و کشورها با بحران آفرینی و آتش افروزی سعی در حضور خود به عنوان یک فاکتور مهم و تاثیرگذار می باشند. اصول و قواعد بین المللی و یا اصول اخلاقی برای آنها هیچ اهمیتی ندارد، و خود را ملزم به رعایت هیچ قانون و قاعده اخلاقی و یا حقوقی نمی دانند. چرا که الگوی نهانی آنها شخصی همچون کورش است که با اشغال و بیدادگری خود خاورمیانه را به آتش کشید و چنان تمدن سوزی نمود که حتی امروز نیز شاهد آثار زیانبار آن در منطقه هستیم. شونیسیم فارس در کنار ماهیت اشغالگر و بیدادگر خود داری ماهیت بحران زا و تنش زایی است که اگر جهانیان چشمان خود را بر این واقعیت ببندند، دیر زمانی نخواهد گذشت که این هیولای کشور خوار و ملت برانداز تمامی هستی و ثبات ملتها و کشورهای مختلف را که نسبت به آنها دست رسی دارد را نابود می کند. چرا که شونیسیم فاشیسم، فارسی ایرانی همان رفتاری را که در برابر سرزمینها و ملتهای داخل کشور انجام داده است را در مورد کشورها و ملتهای خارج از مرزهای خود نیز در حال انجام دادن است. امروز حرکت ملی آذربایجان رودرروی چنین هیولای کشور خوار و ملت ستیزی قرار گرفته است. به بیانی دیگر خاکریز ابتدائی مبارزه با هیولای فارسی ایرانی در آذربایجان است. آذربایجان در واقع سنگر مقاومت و مبارزه انسانیت در برابر اهریمن جور و خشونت است. و اگر آذربایجان بتواند از این مقابله و مبارزه پیروز بیرون آید و حقوق ملی خود را بدست آورد، در واقع ماشین اشغالگری و بحران آفرینی شونیسیم نابود خواهد شد. در واقع اگر آذربایجان به طور مستقیم برای ایفای حقوق ملی خود مبارزه می کند، به صورت غیر مستقیم برای حفظ ثبات و آرامش تمامی کشورها و ملتهای جهان و منطقه نیز در حال مبارزه است.

جلب رضایت یا سرکوب؟ تفاوت بین دموکراسی و دیکتاتوری.

یکی از وجوه مشترک تمامی سیستمهای حکومتی، سعی آنها در جهت جلب حمایت و رضایت مردمی که بر آنها حکومت می کنند می باشد. به عبارت دیگر تمامی سیستمهای حکومتی چه اعتراف کنند چه نکنند رضایت و حمایت مردم را عامل اصلی مشروعیت خود می دانند و همواره سعی می کنند پشتیبانی مردمی را به همراه داشته باشند. ولی مسئله اصلی در این است که سیستمهای دموکراتیک و دیکتاتوری برای این همراهی و رضایت مردمی راههای متفاوتی را انتخاب می کنند. در سیستمهای دموکراتیک گوش دادن به خواستها و مطالبات شهروندان و رعایت حقوق آنها و برآورده کردن مطالبات مردم در حدود قانونی و قمع نمودن مخالفان و وادار به سکوت کردن متخصصین و فریب مردم اصلی ترین روش برای این امر مهم به شمار می رود. چرا که در این نوع سیستمها منافع شخص یا گروه حاکم بر منافع و خواست مردم همواره برتری دارد. بنابراین حکومت سعی می کند با دروغ و فریب مردم و وارونه کردن موضوعات مختلف و در بیخبری نگاهداشتن مردم این سکوت و رضایت را در کنار خود داشته باشد. یعنی اگر در سیستمهای دموکراتیک رضایت مردمی از جنس مطلوبیت است؛ در سیستمهای غیر دموکراتیک این رضایت از جنس سکوت و فرمانبرداری محض است. یکی از سیستمهای غیر دموکراتیک که دارای جنسی ضد بشری است، شونیسیم و فاشیسم است که متأسفانه ملت تورک آذربایجان زیر سلطه آن زندگی می کنند. شونیسیم فارس ذاتا دارای ویژگیهای ناکارآمدی و فریبکاری می باشد. و همواره سعی نموده تا با فشار، سرکوب فریب و دروغ به حیات خود ادامه دهد. و مشخص شده است که بزرگترین دشمن شونیسیم گسترش آگاهی های ملی و نیز ارزشهای دموکراتیک در بین مردم مورد ظلم شونیسیم می باشد. با این مقدمه دیگر می توان به سادگی درک کرد که چرا در مورد خشک شدن عمدی دریاچه اورومیه که بزرگترین باعث و بانی آن حاکمیت ایرانی_فارسی است علیرغم وعده های انتخاباتی هیچ کاری صورت نمی گیرد و برای فریب مردم آذربایجان با انتشار خبرهای دروغین و وعده های بی پشتوانه سعی در اغفال مردم می شود. یعنی هم هیچ کاری در مورد این دریاچه صورت نمی گیرد (به خاطر دشمنی با ملت تورک آذربایجان) و هم با انتشار اخبار کذب در مورد احیای این دریاچه توسط پادشاهای طبیعی، سعی در فریب مردم در جهت جلوگیری از اعتراضات مردمی می شود. به عبارتی دیگر سیستم غیر انسانی و آذربایجان ستیز شونیسیم فارس هم جنایت می کند هم با دروغ و فریب و فرافکنی سعی در سرپوش گذاشتن بر این جنایات خود است. روشی که گرچه به صورت نسبی در طول دهه های گذشته توانسته است موفق گردد؛ ولی به نظر می رسد که در طول دو دهه گذشته با رشد آگاهی های ملی و با بوجود آمدن حرکت ملی آذربایجان دیگر کارکرد خود را آرام آرام از دست می دهد.

میلی قورتولوشا دوغرو.

میلی قورتولوشو بیر معجزه و یا بیردن بیره باش وئرن بیر حادثه کیمی گورمک چوخ بویوک بیر یالنیش دیر. میلی قورتولوش بو گونکی کچیچک آددیم لار و بعضا گوزه گلمه ین باشاریلارین یاراتدیغی بویوک بیر تابلودور. میلی قورتولوشا لازیم اولان شنی گوزه کچیچک گلن اما اصلینده بویوک و دیرلی ایشلر دیر. بیر کیتابین چیخماسی، بیر سایتین آچیلماسی، بیر مقاله نین یازیلماسی، بیر نچه میلیتیچنین بیر آرایا گلمه سی، بیر کونسرتین ایجراسی، بیر بیانیه نین یاییلماسی، بیر نفرین میلی شعورو منیمسه مه سی و... بونلارین هامیسی بویوک آدیملار دیر. اما تلسگین و بیلگیسیز اینسانلار بونو گورمورلر .

میلی قورتولوش یاواش_یاواش اما اوستاجاسینا یارانان بیر شرایطده ن عیبارت دیر. میلی قورتولوش بو گون میلی حرکت طرفینده ن ایلمک_ایلمک توخونان بیرخاچا کیمی دیر کی هامی میزین بوندا ایمضاسی وار. یئتر کی بو جسارت، بیلگی، باشاراجاق، صبر، اومید و فداکاریق ایسته ین ایشده بیزلر میلی فعال لار اولاراق هر بیر ییمیز عهده میزه دوشن ایشی لاییقینجه یئرینه یئئیره ک .

او نییه انله انله دی، بو نییه بئله انله دی، فلانکس بیر ایش گوردو هر نه دن زهله م گئندی دئمک له بیز هنج نه یه چاتا بیلیمه یجه بییک ،بو آرادا اونملی اولان بودور کی: من اوزوم و یا بیزاوزوموز نه ایش گورورک؟ و یا نه ایشلر گوره بیلریک.؟ بو سوآل بیزی یئنی پروقراملار حاضیرلاماغا و یئنی ایشلر گورمک اوچون یاردیم انده بیلر .

هر حالدا اونوتامالییق کی :بویوک غلبه لر کچیچک آددیم لارین محصولودور .

Milli qurtuluşu doğru.

Milli qurtuluşu bir möcüzə ya da birdən birə baş verən bir hadisə kimi görmək çox böyük bir yanlışdır. Milli qurtuluş bu günki kiçik addımlarla və bəzən gözə gəlməyən başarıların yaratdığı böyük bir tablodur. Milli qurtuluşa lazım olan şey gözə kiçik görünən amma əslində böyük və dəyərli işlərdir. bir kitabın çıxması, bir internet saytının açılması, bir məqalənin yazılması, bir neçə milliyətçinin bir araya gəlməsi, bir konsertin icrası, bir bəyannamənin yayılması, bir nəfərin milli şüuru mənimsəməsi və... bunların hamısı böyük addımlardır. Amma tələsən və bilgisiz insanlar bunu görmürlər.

Milli qurtuluş yavaş_yavaş amma ustacasına yaranan bir şəraitdən ibadətdir. milli qurtuluş bu gün milli hərəkət tərəfindən ilmək_ilmək toxunan bir xalça kimidir ki onda hamımızın imzası var. yetər ki bu cəsarət, bilgi, başaraçaq səbr, ümid və fədakarlıq istəyən işdə bizlər milli fəallar olaraq öhdəmizə düşən işi layiqincə yerinə yetirək.

O niyə elə etdi, bu niyə belə etdi, filankəs bir iş gördü hər nədən zəhləm getdi, deməklə biz heç nəyə çata bilməyəcəyik. bu arada önəmli olan budur ki :mən özüm və ya biz özümüz nə işlər görürük? Və ya nə işlər görə bilirik?

Bu sual bizi yeni proqramlar hazırlamağa və yeni işlər görmək üçün yardım edə bilər.

Hər halda unutmamalıyıq ki :böyük qələbələr kiçik addımların məhsuludur.

هویت ملی و لزومات آن:

یکی از اصلیتزین عوامل موجود در زمینه وضعیت اسفناک کنونی آذربایجان، نا آگاهی ملی نسبت به هویت و هستی ملی در میان ملت تورک آذربایجان است. آذربایجانی به خوبی می داند که تورک است ولی این دانستن تبدیل به شعور ملی نشده است. یعنی تورک بودن و آذربایجانی بودن را نمی تواند در میدان اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی به صورت یک امر و مطالبات بعد از آن اقامه نماید. یعنی هویت فردی تا کنون نتوانسته است تبدیل به هویتی جمعی و ملی که در بردارنده نوعی خواست و مطالبات جمعی ملی است گردد. در چنین شرایطی هر فرد آذربایجانی در فردیت خود تورک است ولی به صورت جمعی خود را یک ملت که دارای حقوق ملی است نمی بیند. موضوع آذربایجانی بودن نیز فراتر از سربرگ ادارات دولتی و نامهای استانی چیز دیگری را تداعی نمی کند. یعنی آذربایجانی، آذربایجان را نه به عنوان وطنی ملی که تنها واحدی اداری، که می تواند نام دیگری نیز داشته باشد تلقی می کند. همین مسئله باعث شده است که در طول زمان هویتی ملی به نام ملت تورک آذربایجان در ذهن عموم ملتزمان شکل نگیرد. بحث تورک و فارس در بسیاری از موارد به تقابلات فردی فرو کاسته شده و نتوانسته در یک جایگاه جدی ملی قرار گیرد .

بر این اساس فعالان حرکت ملی آذربایجان باید بدین نکته توجه داشته باشند که در آگاهی بخشی ملی سعی کنند که روشن گر این نکته مهم باشند که تورک بودن نه تنها یک ویژگی فردی که یک هویت جمعی و ملی نیز می باشد و تورکها دارای یک هویت ملی به نام ملت تورک می باشند. و همین ملت تورک دارای یک میهن و وطن مخصوص به خود به نام آذربایجان می باشند. چرا که آذربایجانی بودن نه یک امر استانی_مدیریتی که یک موضوع ملی و هویتی است .

زبان و ملیت.

بر خلاف باور عمومی که زبان را تنها وسیله ارتباطی می داند، کارشناسان، دانشمندان و فیلسوفان زبان را جهان معنوی یک جامعه می دانند که چگونگی فکر کردن و درک احساسات یک جامعه وابسته به آن می باشد. حتی در برابر حوادث گوناگون نوع واکنش یک جامعه را زبان آنان تعیین می کند. زبان یکی و شاید مهمترین فاکتور فرهنگی یک جامعه است که در آن ژنتیک معنوی یک جامعه نهفته است. با مطالعه زبان یک ملت می توان به طرز تلقی آن ملت از خود و دیگران و جهان پی برد. به

همین دلیل است که بسیاری از جوامع پیشرفته سعی در تقویت زبان ملی خود و جلوگیری از دخالت‌ها و نفوذ بی مورد سایر زبانها در زندگی روزمره مردم خود دارند. چرا که کاملاً آگاهند که نفوذ یک زبان دیگر در عرصه زندگی عمومی یک جامعه آغازگر نفوذ فکری و فرهنگ جامعه دیگر در سپهر حیات ملی جامعه خودی است. و این یعنی اینکه جامعه خودی نه بر پایه معیارها و ارزشهای خویش که با چشم دیگری جهان را خواهد دید، و با ذهن دیگری جهان را درک خواهد کرد. و این یعنی تسلیمیت فرهنگی. ملتی هم که از لحاظ زبانی، فرهنگی و معنوی تسلیم دیگران شد، خود به خود به مرور زمان تبدیل به دیگری خواهد شد. بهترین مثال در این زمینه کشور مصر است که با داشتن تاریخی چند هزار ساله و آن تمدن باشکوه اکنون در نتیجه تسلیم شدن در برابر زبان عربی نه تنها خود را عرب می داند که داعیه رهبری جهان عرب را نیز دارد .

شونیسم فارس با رسمی کردن زبان فارسی در آذربایجان و ظلم در حق زبان تورکی و سعی در به حاشیه راندن این زبان کهن و غنی می خواهد همان بلایی را بر سر ملت تورک آذربایجان بیاورد که بر سر مردم مصر در هزار و چند صد سال قبل آمد .

شونیسم سعی دارد همزمان که به تضعیف و نابودی زبان تورکی می پردازد به رشد و تقویت زبان دری نیز پرداخته و با جایگزین کردن این زبان، ملت تورک آذربایجان را از لحاظ فرهنگی و معنوی تسلیم خود سازد. دیگر بر بسیاری از انسانها مشخص شده است که جامعه تسلیم از لحاظ فرهنگی و زبانی جامعه است که عشق به رهایی و آزادی ملی را نیز نخواهد داشت. نمونه آن رأی منفی مردم اسکاتلند در فروردین برای استقلال آن سرزمین بود، چرا که در طی سالهای اشغال این سرزمین توسط انگلیس زبان ملی اسکاتلند از بین رفته و تنها کمتر از یک درصد از اسکاتلندیها قادر به تکلم به این زبان می باشند .

بنی تحول لار و آذربایجان میلی حرکتی.

نه زمان کی ایرانی سیاسی دورمو آغیرلاشسا و بنی تحول لار قاجینیلماز اولسا، فارس-ایران، شونیسم فاشیسمی ان بویوک خطری آذربایجان گوره ر و بوتون گوجونو آذربایجان دا اولان میلی قوه نی محو ائتمه یه یا دا تضعیف ائتمه یه صرف انده ر اوندان سونرا ایش باشینا گلن بنی یؤنه تیم ایسه آذربایجانی اؤز کنتورولونا کنجریب، آذربایجانا دیوان توتار. بونا اؤرنک مشروطه حرکتی و اوندان سونراکی رضا پهلوینین جنایتلری، یا ایکینجی دونیا ساواشیندان سونرا میلی حکومت و آردینداندان ایرانین آذربایجان داکو وحشیلیکلی ویا ۱۳۵۷ اینقیلابی و اوندان سونراکی مطالبیم رنال اؤرنکلر دیر. شونیزم بیر زمان سول بیر زمان دین _ مذهب ایدنولوژی لرین دن سوءاستفاده انده رک، اونلاری بو ایشه آراج ائتمیشدیر. بو گونکی گونوموزده ایسه میلی کیملیک و وارلیغیمیزی قورویان و میلی آماجلا ریمیز اوغروندا حرکت آپاران آذربایجان میلی حرکتی سؤزده لیبرالیزمین ایدنولوژی لشمیش فورماسی ایله تضعیف ائتمه یه چالیشیر. دنمک قارشیدا بویوک تحول لار اولاجاق و دشمن ایندی دن آذربایجانی خلع سیلاح ائتمه یه چالیشیر .

آذربایجان دا وار اولان میلی قوه بو اویونا توتولمایارق، بوتون گوجونو بیر سیرا دشمن اویونچاقلارینا جواب وئرکم بئرینه کی بو ایشده بیر حده دک لازیمدیر، کیفی و کمی اولاراق گوجلنمه یه قویمالی دیر .

بیرسبز تحریکلره توتولمادان میلیتچیلر داها گوجلو عمل ائتمه یه چالیشمالی دیرلار. هر سؤزه جواب وئرمه یه اؤزوموزو مجبور گورمه دن بوتون اولایلاردان خبر دار اولاراق اؤز میلی فعالیتیمیزه داها گوجلو ادامه وئریب داها گوجلنمه لیبیک .

دشمن بیزی بیر سیرا بایات سؤزلر و فایداسیز عمل لر له مشغول اولماغیمیزی ایسته مک ده دیر. بیز ایسه بو رنگی سولموش و ابتدایی اویون لارا توتولمادان داها، بیلیم سل، داها ایناملی داها گوجلو میلی فعالیت لریمیزه دوام ائتمه لی بیک.

۲۰ یانوار، سوونت ایتیفاقینین باکیدا انتحار ائتدیبی گون.

سوئت ایتیفاقینین یاشادیغی 70 ایل عرضینده بیر یالان همیشه سؤیلمکده ایدی؛ اودا بو ایتیفاقین ترکیبینه اولان میلترلرین بو ایتیفاقا زورلا یوخ، کونوللو قاتیلما سی ایدی. بو یالان تبلیغات او قدر تکرارلانمیش دی کی بیر چوخ اینسان بونو دوغرو بیر فیکیر میس کیمی قبول اتمیشدی. بو یالانا قارشو اولانلار ایسه "خالق دوشمنی" و "بورژوا عامیلرلی" کیمی آدلاندیریلیب و چوخ آغیر جزالاندیریلیدیلار. اصلینده حربی بیر ایمپریا اولان سوئتلر بیرلینده "خالقلارین قارداشلیغی" یالانی اورتویو آلتیندا میلترلرین روس ماهیتی داشییان، سوئتلر بیرلینده اسیرلییی گیزلنلیمیشدیر. بئله بیر اسارتی آزادلیق و بئله بیر فلاکتی خوشبختلیک گوره ن بو میلترلرین ایچینده اولان فردلر ده آز دئییل دی .

اما سون ایللرده سوئتلرین ضعیفلمه سی نتیجه سینده و بیر سیرا ایقتیصادی و سیاسی ایصلاحاتا مجبور اولدوغو زمان، بیر چوخ یالان و یانلیش لار اوزه چیخمیشدی. بئله بیر شرایطی مساعید گوره ن بیر چوخ میلی قوه لر ایسه اوز میلی و دنموکراتیک حاقلارینی طلب ائتمه یی داها گور سسله ایسته مه یه باشلادیلار. اما آذربایجاندا دوروم داها فرقلی ایدی. قاراباغ داکی اثرمنی جینایتلری و بونا گوز یومان و بعضا ده ده ستک وئر نه سوئت رهبرلییی یواش_یواش گنرچک لری گوز اؤنونه سرمکده ایدی. آرتیق سوئت رهبرلییین اثرمنی دوستو اولدوغو قدر آذربایجان دوشمنی اولدوغودا، هامی یا آیدین اولوردو. مؤیدان حرکتلاری، اعتیصابلار، قزنتلر ده کی آیدینلادیجی یازیلار و هر نه دن اؤنملی اولان او زمان "آذربایجان خالق جبهه سی" آدا بیر میلی قورولوش آذربایجان تورک میلتنینی دوشمنه قارشو حرکت ائتمک ده ان بؤیوک عامیلر ایدی لر .

اما بیر چوخ اینساندا بو فیکیر ده وار ایدی کی بوتون بو یانلیش لار کرملینده اوتوران بیر قورویون موردارلیغیندان یارانان چیرکین عملردیر. اولارین گنتمه سی ایله بوتون بو سورون لار اوز حللینی تاپاجاق. بئله بیر ساده لوحلوک ایسه، آذربایجان تورکونون قورتولوشا گنده ن بولدا آباغیندا باغا جنوریلیردی .

چوخ بؤیوک سمبولیک اؤنم داشییان 31 دنکابر سرحد حرکتیندان سونرا سوئت ایمپریاسی میلترلرین آزادلیق ایسته یینی سمبولیک اولاراق بوغوب و آرتیق هر شئیه حاکیم اولماغا دوشونوردو. بونو ایسه آذربایجان دا حیاتا کنچیرمک ایسته دی. ائله بوناگوره ده نیز و قورو بوللارلا باکیبا حربی قوه لرینی سوخوب و گنجه ایله دینج اهالینی قیرماغا باشلادی. بو یول ایله ایمپریا هم آذربایجان تورک اولسونا همده باشقا میلترلر سوئت ترکیبینه ن آیرلمامالیسینیز مساژینی قانلی اولاراق وئر مه یه چالیشدی. بئله لیکله اؤزو ایسته مه دن بو ایتیفاقین بیر حربی ایمپریا اولدوغونو و میلترلرین زندانی اولماسینی تایید اندیب و بو سیستم ایصلاح اولونمازلیغینی اثبات ائتدی. آرتیق رژیوم اوز وجهه سینی هامینین یانیندا ایتیریب و طرفدارسیز قالمیش دیر. باکیدا کی بو جینایتین آردیندا شهیدلرین دفن مراسیمینده و اوندان سونراکی مراسیملرده بیر میلیون اینسانین ایشتیراکی، سوئت بیرلییی نین جینایت، ظولم، ایشغال، یالان و دهشت دولو عؤمرنون سونا چاتماسینین گؤستر گه سی ایدی .

20 یانوار روس سوئت بیرلییی نین جینایتکار اوزونده ن خالقلار قارداشلیغی و میلترلرین بو ایتیفاقا کونوللو اولاراق قاتیلدیغی، یالان ماسکاسی نین دوشدویو گوندور .

او گونده ن بو یانا بیزیم قورتولوشوموز ایستقلالادیر فیکری هر گون گوجلنه رک، سوئت ایمپریاسی نین سونونو گنیردی .

بو گون تورک میلتمیزه یاس گونو ایله بیرلیکده همده قهرمانلیق گوندور. بو گون سوئت ایمپریاسی نین باکیدا انتحار ائتدییی گوندور .

حرکت ملی آذربایجان و تغییرات مثبت در سیستم ارزش گذاری آن.

دیگر بعد از گذشت سالها از عمر حرکت ملی آذربایجان و تجربه ها و اندوخته هایی که در گذر سالها فعالان این حرکت کسب کرده اند شواهد موجود نشان از جرقه های تغییرات عمده در سیستم و نوع ارزشگذاری در بین این فعالان در مواجهه با حوادث پیش رو است .

یکی از این موارد تغییر که میتوان آن را تغییری مثبت و حتی نوعی ارتقاء نیز نام نهاد؛ تغییری از جنس ارزشی در حرکت است که در این نوع تغییر، در مناسبات درون حرکتی و نیز در نوع مواجهه با اتفاقات مختلف برون حرکتی شخصیت محوری جای خود را به هدف محوری و فکر محوری واگذار کرده است.

بدین معنا که دیگر معیار افراد از حالت چه کسی میگوید تبدیل به چه چیزی میگوید شده است. و اینکه این رفتار و سخن تا چه اندازه در راستای اهداف کلی و ارزشهای بنیادی حرکت ملی قرار دارد. به عبارت دیگر گذشت زمان قدرت تفکر عمیق و ارزشگذاری انسانها را بالا برده است. و فعالان به وسع، توانایی و اندوخته فکری خود هر کدام قابلیت درک، تحلیل و واکنش به

اتفاقات و موضوعات مختلف را تا حدودی کسب کرده اند. این نه به معنای جزیره ای شدن افراد که این نوع رفتار ناشی از یک سری تعاملات و تبادلات فکری در بین فعالان حرکت می باشد. در این نوع سیستم معیار ارزش گذاری در صد نسبی خدمت به منافع ملی آذربایجان و نیز اندازه زاویه با اهداف است. به عنوان مثال حتی اگر گوینده فلان نظر دارای اسم و رسم به نام و مطرحی در میان فعالان حرکت باشد ولی همان نظر در راستای اهداف اساسی حرکت ملی نباشد، نظر یاد شده هیچ مقبولیتی در میان فعالان حرکت ملی پیدا نمی کند، بلکه بر عکس انتقادات ارائه شده گوینده نظر را مجبور به اصلاح آن می کند. این نوع رفتار خود نماد و نمودی از وجود خرد جمعی در بین فعالان و نیز مجموعه حرکت ملی می باشد.

البته ارتقاء فکری ملی فوق الذکر هیچگاه به معنای نفی موجودیت و اهمیت پیشروان و یا پرچمداران حرکت ملی نیست چرا که لازم بودن وجود این عزیزان و دوستان فداکار از هر زاویه ای که بنگریم چیزی واضح و غیر قابل انکار است. و از بدیهیات هر نوع حرکت جمعی می باشد. تنها منظور آن است که با گذشت زمان فعالان حرکت ملی آذربایجان بیش از آنکه شخص محور باشند، فکر محور و هدف محور هستند و شخصیتهای ملی و ارجگذاری نسبت به آنان را نیز در چهار چوب و حدود همان اهداف و افکار و معیارهای ملی پذیرا می باشند.

ملی وارلیق و میلی حاکمیت.

تاریخ بویو دونیادا هم بویوک تمدن لار هم گوجلو دؤولت لر آز اولماییب. اونلارین هر بیرری اؤز زمانیندا انله گلیمیش و انله گوجلو اولوب لار کی تکجه اؤز چنوره اویغارلیقلاری و توپولملاری دنیلل، همده دونیانین باشقا_باشقا یئرلرینده ساکین اولان بیر چوخ توپلوم لارینا بنله یون وئریب و بیر چوخ سونرادان قورولان اویغارلیقلارین ایلهام قایناغینی اولموشلار. حتی انله اویغارلیقلار وار کی اونلاری تاریخده ن حذف انتسه ن تاریخین یونو ده بیشر. اویغارلیق اینسانلارین و اونلارین یاشادیققلاری توپلومون کولتورو نون مادی شکل آلمیش بیچیمیدیر. نه قدر بو اویغارلیق اؤز زمانینا گوره گوجلو، محتشم و گلیمیش اولورسا دنمک اونو یارادان کولتور و توپولمدا او قدر گوجلو و معنوی باخیمدان زنگین بیر توپلوم ایمیش. انله بو نا گوره بیر چوخ توپولمدا وار کی اؤزلرینه محتشم بیر کنچمیش یاراتماق اوچون مین بیر فیریلداغا و ساختاکارلیغا ال ووراراق تاریخی تحریف اندیب اؤزلرینه یالاندان بیر محتشم کنچمیش و اویغارلیق یاراتماق هوسینده دیرلر.

اما بو آرادا میلی دؤولت آدیندا بیر اؤنملی فاکتوردا وار. میلی دؤولت بیر اولوسون، میلی مدنیتینی قورویوب بو گونکی مدنیتینی کنچمیش مدنیت له بیر_بیرینه باغلایان ان اؤنملی فاکتورلاردان بیرری سایلماقدادیر. میلی دؤولت بیر اولوسون مدنی چالیشیققلارینا سهام وئره ن، بو چالیشیققلاری تشویق انده ن و اونو دوشمنلرده ن قورویان عامل حساب اولونار. بیر اولوسدا بو اؤنملی قورولوش اولماسا زمان_زمان ،بو مدنیت ایچ و انشیک انتگنلر سونوجو چورومه یه و محو اولماغا محکوم اولاجاق. بیر وارلیغی قورویان، اونا اؤنم وئره ن و اونا شرایط حاضر لایان یالینیز میلی بیر دؤولت دندیبیمیز، گوجلو بیر قورولوشدور.

بو گون وطنیمیز آذربایجان دا تورک وارلیغی و مدنیتینی چوخ آغیر بیر شرایطه یاشاماقدادیر. اولوسوموزون دوشمنلرینین ان بویوک ایستک و آماجی بو مدنیت و وارلیغی محو اندیب و سونوندا بیزی دوشمن مدنیتینین ایجراچی اسپر، کؤکسوز بیر عاملینه چئویرمکدیر. باشقا سؤزله بوگون گونئی آذربایجان دا تورک مدنیتینه قارشی هر یؤنلو و بویوک بیر سوی قیریم آپاریلماقدادیر.

و ان آغیر باسقی لارا بو مدنیتین قوروجولاری و یارادیجیلارینا قارشی اویغولانماقدادیر.

بو ایسه بیزه بونو گؤستریر کی: بیز آذربایجان تورکلرینین بوتون چالیشیققلاری و ایشلری مقصد یؤنلو اولمالیدیر. قورتولوش آماجینا خدمت انتمه ین هر بیر چالیشیق زمان سوره جینده محو اولماغا محکوم دور. بیز یاشاماق و وار اولماق ایسته بیرسک بو بلالی و دهشت لی دورومدان قورتولمالیبیق. واؤز میلی وارلیغیمیزا سؤیکنه رک، اؤز اویغارلیغیمیزی داها بارز شکیلده گوجلندیرمه لی بیک. و بو مدنیتین قورویاجاق میلی حاکمیتی قورماق بیزیم ان مهم هدفیمیز اولمالیدیر. میلی حاکمیتی اولمایان بیر توپلوم اؤز میلی وارلیغینی دا قورویا بیلمز.

نجات آذربایجان در دست خود آذربایجانیهاست.

نه بزرگ حاکمیت به ملیون و هویت طلبان آذربایجانی در انتخابات پیش روی مجلس حاوی این پیام بسیار مهم، جدی و صریح است که نهادهای مختلف حاکمیتی خواه دولت، خواه حکومت در هر موردی هم که اختلاف داشته باشند در مورد مخالفت علنی و

دشمنی با هویت طلبی آذربایجان هیچ اختلافی با هم ندارند. چرا که رد صلاحیت کاندیداهای هویت طلب آذربایجان در گام اول و توسط هیاتهای اجرایی که وابسته به دولت به اصطلاح تدبیر و امید_اعتدال گرا اتفاق افتاد .

این گرچه نشانه آشکار مخالفت حاکمیت با هویت ملی آذربایجانی است ولی پیام مستتر در این نوع برخورد گویای این مسئله ی مهم است که، هر اتفاقی که در کشور بیافتد و هر گشایشی هم که در کار باشد، این شامل آذربایجان نخواهد بود. و جناحهای موجود کشور در بد بینی، مخالفت و دشمنی با آذربایجان هیچ تعارفی ندارند. خود این امر نشان دهنده ی این موضوع می باشد که فعالان ملی آذربایجان برای رهایی از شرایط فعلی تنها باید به نیروی خود و پشتیبانی ملت تورک آذربایجان متکی باشند و با تولید فضاهای ملی شناخت و آگاهی ملی را در بین ملت تورک آذربایجان گسترش داده و در عین حال شناخت خود را از شونیسم فارس به صورت واقعی و در فضایی واقع گرایانه تحکیم نمایند. چراکه امیدواری بیهوده نسبت به ادعاهای دموکراسی خواهانه و مشارکت طلبانه و در عین حال پوپولیستی جز شکاف در بدنه حرکت ملی آذربایجان و یأس و ناامیدی در بین فعالان ملی آذربایجان نتیجه دیگری نخواهد داشت .

دیگر وقت آن رسیده است که به خوشبینی کاذب نسبت به ادعاهای نمایش گونه جناحهای مختلف ایران محور پایان داده و راه نجات آذربایجان را در خود آذربایجان و توسط ملت تورک آذربایجان جستجو نماییم. و بدانیم هر جناح و هر نوع حکومتی که در کشور بر سر کار بیاید سهم آذربایجان از آن تنها، سکوت، سرکوب و شونیسم و بیدادگری خواهد بود .

آیدینلار، آماجلار و منتودلار.

شوبه سیز هر بیر توپلومون آیدینلاری، او توپلومو گلشیدیرن، بئنی لیبه ساری آپاران، توپلومو داها گوجلوقیلان و داها آزاد بیر یاشام شرایطی ایسته ین اینسانلاردیرلار. آماج بوتون بو ایستک و آرزولار گرک هم گنرچکی همده میلی منافع چرچیوه سینده اله آلینب و ده برلندیرلیسین. باشقا سؤزله گنرچکلرله میلی منافع آراسیندا بیر ده ننگه (توازن) قورماق شرط دیر. اگر صیرف وار دوروم دائمی بیر گنرچک قبول اولونوب و آماجلاردان ال چکیلیرسه، اوندان وار شرایطه تسلیم اولماق اورتایا گله جکدیر. بئله بیر شرایطی منیمسه ین و اونا بویون ایه نلره آرتیق آیدین دنمک مومکون دننیل دیر. صیرف ایدنال لاری دننیب وار شرایطه گوز یوموب و گورمه مه یه ایسه بننه ده آیدین دنمک اولماز .

نظره گلیر آیدینلار ایدنال لاری و آماجلاری اولان عینی حالدا، بو آماجلارا چاتماق اوچون وار شرایطی نظرده آلاق، رئال ایمکانلاردان فایدالانانلاردیرلار. یعنی هم آماج گره کلی دیر، همده او آماج چاتدیران یول، منتود و آراج .

آماجسیز بیر شخص، وار شرایطی دائمی فرض اندیب و اونا تسلیم اولماغا محکومدور. توپلومون سیاسی، اجتماعی، کولتورل مکانیزم و دینامیکلرینی درک انتمه ینلر ایسه صیرف بیر عده شعارچی کیمی گورونه جکلر. هر ایکی حالت ده ایسه نتیجه دن و حتا آیدینلقدان دانیشماق یئرسیزدیر. آیدینلار آماجلارا و ایدنال لارا، رئال آداملارلا یئریمه یی بیان اندن و توپلومو او طرفه آپارماغا چالیشان شخصلردیرلر. بو یولدا منتودلار ایدنال لارا، و ایدنال لار ایسه منتودلارا قوربان وئریمه مه لیدیر .

ایرانلیغین تملری.

فارس_ایران، شونیزم_فاشیزمین رفتار و تاریخی آراشدیردیدا و بو غیر انسانی ایدئولوژیی مطالعه ائتدیکده، بو سیستمی نه لر آیق اوستونده ساخلاییر سورسو ایله اولشمه مک، ایمکانسیزدیر .

بو سیستم نه عمومی رفاه، نه گنیش دموکراسی، نه تاریخی بیرلیک ونه ده آیدین بیر گله جک اساسیندا قورولماییب. تام ترسینه اینسانلار دونیا رفاه استانداردلارینا اساسا مادی باخیمدان چوخ پیس شرایط ده یاشاماقدادیرلار. دموکراسی دئییه معاصر تاریخده ایزینه راستلاماق اولمور، تاریخی بیرلیک یالاندان عیبارت اولان باشا باش جینایت و قولدورلوق و میلترین محو اندیلیمک تاریخی دیر، هر زامان حساس موقعیتده اوزونو سانان اولکه ، بحراندان بحرانا سوروکلنه رک، اوز وطنداشلارینا هئچ بیر رئال آیدین گلجک وعد اتمیر. نفعت دن اله اولونان پوللار ایسه اینسانلارین رفاهی یوخ، اینسانلارا باسقی تطبیق اتمک وسوسدورماغا خرنیر . بس بو سیستمی نه لر آیق اوستونده ساخلاییر؟

بونا بیر سیرا عامللر سایماق اولار، آما اونلارین ایچینده اوچ فاکتورداها اونملی دیر. سیستئمین الده ائتدییی گلیر لر بو اوچ عامله داها چوخ خرجه نیر .

۱-یالان :شونیزم ذاتا یالان اساسیندا یارانیب. یالان تاریخ، یالان تمدن دن توت تا یالان آریا سویونا قدر. اساسا شونیزم دائما یالان دانیشیر .

۲-جهل :نه یازیق کی شونیزمه مغلوب اولموش میلتر گنل اولراق هم میلی کیملیک لرینه و همده بوتون علمی، فیکری، نظری قونولاردا بویوک و قاتی بیر جهل ایچینده یاشاماقدادیرلار. بو ایسه اونلاری، شونیزمین یالانلاری و اوینلاری داها راحتجاسینا آلداتماغا باعیث اولور .

3.جینایت :شونیزم اساسا فاشیزم مرحله سینده ن سونرا یارانیر. یعنی اول مخالفلری فیزیکی اولراق محو اندیر، الده قالان لارا ایسه شونیزستی سیاست تطبیق اندیر. و هر زمان بونا قارشی گلن اولورسا یینه جینایت ائتمه کدن چکیمیر. و حتا بو وحشی لیک و جینایتلری مقدس بئله ساییر .

بو اوچ عامل ایسه ایرانلی لیغی تم لری حساب اولونور .

ماهیت بيمار گونه شونیزم فارس .

<https://telegram.me/aydinliq>

دیگر بر همه ماروشن شده است که شونیزم فارس نه تنها یک ایدئولوژی حاکم بر سیستمهای سیاسی چه حاکم و چه اپوزیسیون سراسری می باشد که عقیده و فکر و اندیشه ونگرش مسلط بر اذهان و رفتار سیاسی، فرهنگی و اجتماعی افراد کثیری در کشور نیز می باشد. همانهایی که رمز بقای کشور به اصطلاح ایران را در ضعف، اسارت، عقب ماندگی عمومی و دوری از هویت ملی تورکی آذربایجان می دانند. در پشت تمامی نقابهای حقوق بشری، دموکراسی خواهی، عدالت طلبی، حقیقت جویی، معنویت گرایی، صلح طلبی و آرمانگرایی و آزادی خواهی آنان دشمنی و تنفر نسبت به آذربایجان و ملت تورک آن سنگر گرفته است. به عنوان مثال می توان توهین ها و تحقیر های تماشاگران بازیهای تیم مقابل تراکتورسازی، و یا نوشته جات و رجز خوانیها و توهینهای بعد از برچیده شدن مجسمه فردوسی از یکی از شهرهای آذربایجان که نماد نژادپرستی و دیگر سنئیزی جامعه به اصطلاح فارسی_ایرانی بود را مصداق این خوی و تفکر آنان دانست. در چنین شرایطی تکلیف فعالان ملی آذربایجان روشن است که باید تمامی توان و قابلیت خود را به کار گیرند تا از این گرداب نژاد پرستی و زندان ملتها ملت تورک آذربایجان و وطن آذربایجان را رهایی بخشند.

ولی هستند خام اندیشان و غافلانی که فکر می کنند با گفتگو و تعظیم و در برابر یک جامعه نژاد پرست و غیر ستیز می توانند از شدت و حدت دشمنی آنان با آذربایجان بکاهند. در صورتی که جامعه به اصطلاح فارسی_ایرانی، اگر به فرض محال نیز با این امر موافقت کند در آن صورت حالت سالاری و سیادت خود را در کشور از دست خواهد داد. و این یعنی عملی است بر خلاف منافع قومی جمعیت فارس. حال سوال اصلی اینست که چرا و به چه دلیلی یک قوم باید بر خلاف منافع قومی خود عمل کرده و جایگاه سیادت خود را از دست بدهد. پاسخ این سوال دقیقاً بر هم زنده خواب خام اندیشیها و رویاهای اوهام گونه این افراد است. چرا که شونیزم فارس نه تنها یک ایدئولوژی که رمز بقای قوم فارس زبان و عامل سیادت و سالاری آنهاست. و دست کشیدن از این موقعیت برتر محال ممکن می باشد .

تنها راه نجات از این شرایط استقلال آذربایجان می باشد .

وطن بیزه نه ونریب؟

اصلینده بیز اوژوموزده ن سوروشمالیبیق، بیز وطنیمیزه نه انتمیشیک. وطن هر بیر اینسانا کیملیک، اونور، وارلیق، اینسانلیق و... باغیشلابیر. وطنسبز بیر اینسانین کیملیبی اولماز، اولسادا اوگنی بیر کیملیبی اولار. وطن دیلسیز آغیزسبز اولدوغو بئرده بیر میلتنین کولتورونو، تاریخینی داشیبیر. وطنیمیز آذربایجان توپراقلارینین قاریش قاریشی بیزیم آتالاریمیزین، بابالاریمیزین قانییلا، جانییلا قاریشیدیر. تاریخ بویو، دده له ریمیز بو توپراقلاری قوروماق اوچون یابانی دشمن له رله ساواشیب و قان ونریب له ر. هاچان دشمن توپراقلاریمیزا باسقین اندیب، آذربایجان ایییدله ری دشمنه قارشی چیخب، ساواشیبار. آما آرتیق یوز ایله ن بویانا

آذربایجان توپراقلاری ایشغال اولونوب و آذربایجانین گونئی بؤلومونون تورکله رینی دونیادا، بیر ایرانی تانییرلار. دده له ریمیزین بیزه وئردییی آذربایجان وطنینی آرتیق یوز ایلدی قورویا بیلمه میشینک، آتالاریمیز بورجلارینی بو توپراقلارا وئربله ر. اما بیز نجه؟ بورجوموزو اوده میشیکمی؟ نه زمان وطنیمیزی سؤمورگه ده ن قورتاردیق،هاچان مستقل بیر اولکه اولدوق، او زمان وطنین بیزه نه وئردییینی آنلییا بیله ریک. آرتیق مستقل اولدوغوموز زمان،گنرچه ک کیملییمیز اولاجاق،اونوروموز اولاجاق،کیمسه نین اسیری اولمایاجاییق، باشقا بیر میلتن آدینی داشیمیاجاییق. آرتیق آذربایجانین اوزمانلاری، ایدمانچیلاری و... ایران آدینا اونور قازانمیاجاقلار. وطنه بورجوموزو وئریده مستقل اولاندان سونرا،آرتیق وطنیمیزین یئرآلتی و یئر اوستی ثروته رینی یابانی سؤمورگه چیله ر، تالان انده بیلمه یه جه کله ر. آرتیق اوز توپراقلاریمیزدا ایشغال چی، شونیس-فاشیست فارسلا را کوله لیک انتمه یه جه بیک. آرتیق زنگین اولدوغوموز یئرده یوخسول بیر میلنت کیمی یاشامایاجاییق، آرتیق اینسان کیمی، داهایا دوغروسو بیر تورک کیمی یاشایاجاییق.

تورکون یوردو آذربایجان.

عجایب بیر دونیادا و غریبه بیر زماندا یاشاییریق. سانکی بو دونیادا بیریلری بو قرارا کلیب لر کی بوتون ده بیسیم و کلیشمه لردن آذربایجان نین پایی سکوت و رکود اولسون. هامی اوز یولونو گنتمه لیدیر، هامی اوز طالعیینی یاشامالیدیر آذربایجان دان باشقا. آذربایجانین پایی یالینز سوسوب، کناردان یاشاما باخماقدیر بعضیلرینین فیکرینجه. بیزی سوسقونلوغا، یوخسوللوغا و شونیزمین باتاقلیغیندا محکوم گورنلرده آز دئییل .

اما بورا آذربایجان دیر. معجزه لر دیاریدیر آذربایجان. سکوتدان توفان یارادان بیر وطن دیر آذربایجان. یوخلوقدان وارلیغا بیر آندا قدم باسانلار یوردودور. قارانیقدان، آیدینلیغا، گنجه دن گوندوزه بیر آندا آددیم باسانلار وطنی دیر بوراسی. بیر آندا سکوتو هارایا چئویره ن، گنجه نین گیله سینه ایشیغی ایلدیریم کیمی شاخدییران لارین یوردودور آذربایجان .

جلاد کوروشلارین باشلارینی قولتوقلارینا وئره ن، اسکندر لری دایاندیران، عرب خلیفه لرینین ایشغالچی گوجلر ینه منیدان اوخویان، روس آبی سینین آرزولارینی حسرته چئویره ن، فارسین زیرناچی شاعیرلرینین هیکل لرینی تانریلیق قاتیندان یئر سالیب اوشاقلارین اویونچاغینا چئویره ن آذربایجان دیر بوراسی .

اؤلدورمکله بیتمز، توتوقلاماقل توکنمز، ده نیزی قوردوماقلا سویو قوروماز بو میلتن. داهایا گولجه نر، منیدانی دارالتسان منیدان یارادار اوزونه و سونندا آزادلیق بایراغینی ارک ده، قیز قالاسیندا، ساوالان دا دالغالاندیرار .

قوی هامی بیلسین داماریمیزداکی تورک قاتیندان گوج، ، بوز قوردودان الهام آلیر بو میلنت. تنز یا گنج گونشی اوز یوردونا قوناق چاغیراجاقدیر، طالیملرین آجیغینا .

یاتانلار و اوزونو یوخویا وورانلار.

بو گون آنادلی گونونه بیر مراسم کنچیرمه یی و یا بیر نجه آذربایجان میلی هویتینه ماراقلی اولان قزنت، درگی و وب سایتا تحمل انده بیلمه ین فارس شونیزمین بیزه میلی حقوق وئر جک! بیزه آزادلیق باغیشلاياجاق! بیزیده اینسان یئرینه قویاجاق! دنیه اومید بسله ین و بونودا تک قورتولوش کیمی گورنلری، آنلاماقدان اینسان زورلانیر. یا بونلار فارس شونیزمی نین ماهیتینی بیلگی سیزلیک اوزوندن درک انتمک ده ن عاجزیدیرلر. یا وار اولان دولترین و حتی رژیملرین ده بیسیمیندن آسیلی اولمایاراق شونیزمین جینایتکار ایشلرینی گوره ن گوزلری یوخدور. یادا بونلارین گوره وی آذربایجان میلی و میلی حرکت فعالرینی هر زمان تهرانا اومید وار ساحلایاراق، اوزوموزون، اوزوموزه چاره و قورتولوش یولو تاپماقدان چکیندیرمکدیر. دونیادا بیزه تایی هنج بیر میلنت یوخدور کی، هنج بیر میلی حقوقو اولماسین. آذربایجان تورک میلتنه قارشی اویغولانان فارس شونیزمی قدر غدار بیر شونیزم سیستم دونیادا یوخدور. بونو درک انتمه یئر، گورمه یئر و یا گورمزدن گلنلرله مشغول اولماق و اونلاری من اولوم سن اولوم له انصافا گتیرمک، بیر بوش و فایداسیز ایش کیمی گورونمک له بیرگه واخت ایتگی سیندن باشقا بیر سئی دئییل. بئله فایداسیز شئیلرله انرژئی توکنمک یئرینه میلی فعاللار اوز دوغما میلتمیزه اوز توتاراق اونلاری بیلینجاندیر مه لی و

اونلاری اورگوتله مه لیدیر لر. چونکی یاتانی اویاتماق مومکون اولسادا اوزونو یوخویا وورانی اویاتماق ایمکانسیر و اولماز بیر ایش دیر .

آذربایجان و استعمار ایرانی.

یکی از مسائل مهم در زندگی روزمره ملت آذربایجان، عدم درک وجود سیستمی به نام شونیسم فارس و ندیدن ظلم مضاعف حاکمیت در مورد ملت تورک آذربایجان است. به نظر می رسد که دلیل عمده این ناآگاهی عمومی ریشه در این موضوع داشته باشد که ملت ما، آذربایجان را به عنوان یک وطن اشغال شده توسط ایران به حساب نمی آورند. به عبارتی بهتر شاید بسیاری از هموطنان تبعیض موجود در مورد آذربایجان را که توسط سیستم موجود در ایران اعمال می شود درک می کنند، اما این رفتار تبعیض آمیز را به عنوان بخشی از یک سیستم استعماری به حساب نمی آورند. تبعیض و ظلم ملی موجود ریشه در استعمار و ظنمان آذربایجان توسط ایران و ملت تورکمان توسط قوم مهاجم فارس است .

با نگاهی به تاریخ استعمار و حوادث این استعمارگری در جهان و مقایسه رفتارها و حوادث موجود در آذربایجان به خوبی می توان نام سیستم حاکم در آذربایجان را سیستم استعماری نامید. چرا که آذربایجان از تمامی حقوق ملی خود محروم بوده و با هویتی کاملا متفاوت با هستی ملی خود اداره و نیز ارزشگذاری و ارزش یابی می شود. و استعمارگران در طی یک صد سال گذشته ملت آذربایجان را به گونه ای تحت تبلیغات شونیستی خود قرار داده اند و نگذاشته اند که هیچ صدایی متفاوت از خواست آنها شنیده شود، که دروغ ایرانی بودن به عنوان حقیقتی مسلم پذیرفته شده است. در این مسئله موضوع حاکم بودن سیستم شونیستی و استعماری بر آذربایجان و آگاهی بخشی ملت در مورد اینکه موضوع تبعیض بخشی از موضوع استعمار آذربایجان، توسط کشور به اصطلاح ایران، است می تواند رهیافتی ملی برای برون رفتن از وضعیت موجود یعنی اشغال شدگی آذربایجان باشد، مسئله ای که عزم، تلاش و آگاهی بخشی فعالین ملی آذربایجان را می طلبد .

پیشگامان مبارزه با ممنوعیتها و محدودیتها.

گاهی وقتها چنان دچار خودخواهی می شویم که فکر می کنیم معیار خوبی و بدی، هنجار و ناهنجار، ارزش و ضد ارزش تنها ما هستیم. در حالی که خارج ذهن و سلیقه و خواست ما هزاران تغییر بنیادی اتفاق می افتد و ما به آنها بی توجهیم. واقعیت آنست که آزاد اندیشی لازمه یک جامعه و زندگی آزاد است. خواستها، نیازها و علایق مردم مهم است و هیچ کسی حق به زنجیر کشیدن یا ممنوع کردن آنها را ندارد به هر دلیل و بهانه ای که می خواهد باشد. این انسانهای آزاد و آزاد اندیشند که می توانند یک زندگی آزاد و مطلوب را برای یک جامعه فراهم نمایند. زندگی فارغ از ممنوعیتهای من در آوردی یا ما در آوردی. در این انباشت ممنوعیتهای فراوان در زندگی جامعه آذربایجان کسانی که نسبت به این ملت و وطن و این جامعه ملی احساس مسولیت می کنند باید تمام تلاش خود را به کار گیرند تا به وسیله حرکت ملی آذربایجان در کنار اهداف، روشها و چشم اندازهای سیاسی، طرح ها، روش ها، چشم انداز ها، اهداف و ارزشهای نوینی را تولید و تقدیم جامعه نمایند که در آنها شرایط بهتر، آزادتر، انسانی تر و دموکراتیک تر نسبت به حال حاضر وجود داشته باشد. نمی توان به شرایط محدود اجتماعی کنونی چشم بست و تنها از اهداف سیاسی سخن گفت. پایه گذاری فردایی آزادتر و انسانی تر؛ به تلاشهای فکری، هنری، اجتماعی اکنون ما بستگی دارد. ما می توانیم چیزهایی را که می خواهیم فردا را بر پایه آن بسازیم به عنوان یک امر مهم معرفی کنیم و همانها را به عنوان یک الگو و نمونه و مثال در حرکت ملی به صورت آزمایشی به اجرا در آوریم. و نشان دهیم که حرکت ملی آذربایجان در کنار تمامی خواسته های به حق و ویژگیهای زیبایی که تا به حال داشته یک حرکت پیشرو و نوگرا نیز هست. تلاش کنیم سلیقه های فردی را در فردیت خود معیار قرار دهیم و از بسط آنها به عنوان معیار خوب و بد به جامعه پرهیز کنیم و پرچمدار دفاع از چند صدایی

در هر نوعش در جامعه ملی آذربایجان باشیم. باور کنیم، ملت آذربایجان از اینهمه ممنوعیت و محدودیت خسته شده اند و این ما هستیم که می توانیم روزنه ای از امید به فردایی بهتر و آزادتر را جلوی دیدگان ملتمان باز کنیم.

زبان و هستی.

هایدگر می گوید: "زبان خانه هستی است". اگر با این نظر موافق باشیم باید قبول کنیم که این نظر برای همه ملتها و انسانها صادق است. حتا برای ما تورکان آذربایجان. وقتی سال جدید تحصیلی آغاز می شود و کودکان برای آموزش بسیاری از چیزها که یکی از مهمترین آنها زبان است وارد مدرسه می شوند. کودک آذربایجانی به اجبار باید "هستی" خویشتن را پشت در مدرسه بگذارد، و با یک هستی اجباری - عاریتی وارد یکی از مراحل "جامعه پذیری" گردد. اگر برای بسیاری از جوامع که در مدارس آموزش نوشتن، خواندن، فکر کردن و نیز شکوفایی قابلیتها و استعدادهای خود آغاز می کنند. در وطنمان آذربایجان، این آغاز دوره شکنجه ای فکری-روحی است. آغاز آموزش تحمیل و تحمل. شروع دوره سلطه گری و سلطه پذیری به عبارت دیگر، دگرگونی اجباری شخصیت. و تبدیل شدن ناخواسته به دیگری بدون هیچ اختیار و فرصت تصمیم گیری. این یعنی قطع ارتباطهای فکری، عاطفی، معنوی کودک با محیط پیرامون. (محیط ملی). و آغاز ارتباطی گسیخته، تقلید گرا، بدون ابتکار و نوگرایی و به روشی حاکم-محکوم و مرید-مرادی با اجتماعی بیگانه. نتیجه اینکار به غیر از الیناسیون فرهنگی-شخصیتی، آغاز بازتولید انسانها و جامعه ای سلطه گر-سلطه پذیر، غیر دموکراتیک و بی توجه به پیرامون می باشد. در چنین اوضاع و احوالی پیشرفت در امور معنوی-فرهنگی دروغ و فریبی بیش نیست. هیچ کس حق ندارد به هر دلیلی فرزندان ما را محکوم به دستگاه تقلید و تابع دیگران شدن کند.

یاشاسین آذربایجان.

مردمی که ناامیدی را ناامید کرده اند و بر صبرشان رنگ تلاش زدند تا در زمانی که هر کسی برای دیگران خوش رقصی می کند، تنها و تنها روی پای خود ایستادن را ارج نهاد. تا برای دوست و دشمن الگویی باشد از عشق و تلاش. عشق به حقیقت و حقانیت و تلاش برای دست یافتن به آرزوهای زیبایی خود. این روح ما بودن است که با زیبایی تمام مفهوم "یاشاسین آذربایجان" را در جای -جای این وطن مقدس، از قلعه بابک گرفته تا خیابانهای آذربایجان تا استادیومهای ورزشی به شرح نشسته، تا افقی نو از جنس روشنایی و رهایی را ارمغان مژده ی خود کند برای همه ی اقشار این ملت. این صدای تلاش برای بودن و ماندن در صفحه تاریخ است که در گل و واژه های ادیبان و نام آورانمان تداعی پرچم برافراشته در برابر طوفان بدخواهان و زیاده خواهان، همچنان راهنمای نسل ماست برای حق بهتر زیستن. فراموش نکنیم بزرگی از آن بزرگان است و اهداف بزرگ مخصوص انسانهای بزرگ. بزرگی از آن ملتی است که خود کوچک دیگران نیستند، و دیگران را نیز کوچک نمی شمارند. و در بزنگاه حادثه نام خود را بر تارک تاریخ ثبت می کنند؛ چون خورشیدی نورانی. گرچه زمین و زمان دست در دست هم داده اند تا نابود کنند هویت و هستی ما را و به باد نسبیان دهند روزگار پر شکوهمان را، ولی ما همچون همه ی سربلندان تاریخ باز هم با اراده ی آهنین و تلاشی فداکارانه، به وسعت همه ی گذشته مان سعی در پی ریزی خانه ای از امید و عشق برای مردمان هستیم تا فردایمان و فرداهایمان بهتر از امروزمان باشد. فردایی پر از شکوه و پر از عظمت. فردایی مالا مال از رهایی و آزادی، فردایی انسانی تر و زیباتر، و فردایی که خود پایه گذار و صاحب آنیم؛ نه مستاجر و محکوم به آن. فردایی که تنها بوی عطر خودمان را می دهد نه بوی نفس پلید دشمنان و استعمارگران را.

هویت و بی هویتی.

شاید بتوان بدون بخشی از امکانات زندگی کرد. ولی بدون هویت هرگز. بدون هویت یک زندگی با معیارهای انسانی وجود نخواهد داشت. هویت تعریف ما از نوع انسان بودنمان است. به همین دلیل انسان بی هویت وجود خارجی ندارد. تعریفهای باسمة ای و غیر مرتبط با واقعیات نیز انسانها و ملتها را در برزخ دوگانگی های هویتی سرگردان و خسته می کنند. تا آنها را تبدیل به منابع سوء استفاده و تغذیه افراد، موسسات اقتصادی و یا دولتها و جوامع زیاده خواه کنند. هویت یعنی تلقی انسانها از خود و تاویلی که از محیط پیرامون خود و جهان دارند. درست در همین جاست که هویت ستیزان و تحریف گران با نابودی هویت جمعی

جوامع و دستکاری در ژنتیک سیستم تاویل جوامع از جهان، جوامع پویا را تبدیل به جوامعی تابع و مصرف کننده دروغها و جعلیات خود می کنند. در این صورت است که دینامیک موجود در داخل یک اجتماع ملی از کار افتاده و موتور محرکه حرکت آن جامعه در بیرون از آن جامعه یعنی نزد بیگانگان به کار خواهد افتاد. در این صورت این خواستها و نیازها، آرزوها، امیدها و منافع آن اجتماع ملی مبنا قرار نخواهند گرفت بلکه، خودخواهیها، زورگوییها، خواستها، ارزشها و... بیگانگان است که محور قرار گرفته و اجتماع ملی ندانسته، غیر اختیاری و ربات گونه، برای برآوردن آنها بسیج خواهد شد. طبیعی است که در این شرایط هیچ خیری شامل جامعه تابع نخواهد شد. هرچه نفع و سود است، از آن جامعه حاکم خواهد شد. در چنین مواردی جامعه تابع دچار چنان کژ فهمی می شود که نفع حاکمان را نفع خود و زیان آنان را زیان خود می پندارد. و هرکسی که بیشتر دچار چنین کژ فهمی شده است را جامعه حاکم، نام "نخبه" می گذارد و به تبلیغ وی همت می گمارد. اگر بخواهیم با چنین سیستمی مبارزه کنیم در قدم اول باید به باز تعریف خود از هویتمان بپردازیم و مشخص کنیم که ما کیستیم. اگر بدانیم که کیستیم آنگاه مشخص خواهد شد که چه می خواهیم.

ملی قورتولوش و اخلاق

یک موضوع مهمی که همواره باید به آن توجه کرد این است که بر خلاف جامعه فارسی_ ایرانی، جامعه آذربایجان در طی تاریخ معاصر خود دقیقاً زمانی دچار تغییرات عمده، مهم و عمیق گشته و از لحاظ سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ملی پیشرفت کرده است که سایه سنگین تهران را بر روی سر نداشته است. به عبارتی دیگر هر گاه به دلایل مختلف دخالت و حضور حاکمیت ایران در آذربایجان رو به ضعف نهاده است آذربایجان دچار تحولات عمیق و پیشرفتهای فراوانی شده است. بر عکس تمدن فارسی_ ایرانی که تمدنی نفتی و حاکمیت ساخته است؛ جامعه و تمدن و فرهنگ آذربایجان دارای ماهیتی متکی به دینامیکهای درون ساز خود بوده، و یکی از مهمترین دینامیکهای موجود در آن آزادی خواهی است. یعنی هر گاه که با تضعیف مرکز دخالت و سلطه ایران در آذربایجان رو به ضعف نهاده است، با از بین رفتن محدودیتها آذربایجان همواره دچار پیشرفت فراوان گشته و توانسته است آغازگر دوران طلایی تمدنی خود باشد.

بر خلاف بسیاری از کشورها که دولت نقش مشوق و برنامه ریز و حامی را در جامعه ایفا می کند، با تشکیل مدل دولت_ ملت در ایران، این سیستم همواره نقش زندان بانی بی رحم و شکنجه گر را در آذربایجان بازی کرده است. پس می توان نتیجه گرفت اصلی ترین عامل در راستای ایجاد مانع در سیر و روند تکاملی تمدن تورکان آذربایجان حاکمیت ایرانی_ فارسی بوده است.

به نظر می رسد تا زمانی که این موضوع حل نشده و رهایی ملی در آذربایجان اتفاق نیافتاده است، سیر و روند رشد تمدنی آذربایجان همچنان در تاخیر، تعلیق و عدم رشد باقی بماند.

تولیدات نخبگان ملی و جامعه آذربایجان.

اگر خودمان، خودمان را جدی نگیریم؛ اگر خودمان برای خودمان، ارزش قابل نشویم؛ اگر خودمان برای خودمان مهم نباشیم؛ کس دیگری ما را جدی نمیگرد و برایمان ارزش قابل نخواهد شد. واقعیت این است که جامعه آذربایجانی یک جامعه بالقوه بزرگ، چند لایه، چند وجهی و چند صدایی است. ولی به دلایل مختلف نخبگان و پیشگامان این جامعه زیاد هم سعی نکردند که در ابراز عقاید، سلیقه ها، افکار و... که جامعه آذربایجانی را نیز در این مساله مشغول سازد پیشگام باشند. شاید نبود امکانات رسانه ای، یا شرایط متصلب حاکم یا نبود منابع مادی و... در این امر دخیل بوده است. ولی به نظر می رسد که مشکل اصلی در این میان نبود اعتماد به نفس در میان نخبگان ملی میباشد. دهها هزار فارغ التحصیل در مقاطع مختلف رشته های علوم انسانی وجود دارند که نسبت به هویت ملی خویش احساس تعلق میکنند و خود را آذربایجانی میدانند. ولی با وجود آموزش این علوم چرا آذربایجان باید در این زمینه دچار ضعف باشد. از چه چیز میترسیم؟ چرا فکر میکنیم که دیگران همیشه از ما با سواد ترند؟ چرا فکر نمیکنیم که این اندوخته های علمی باید روزی به درد ملتمان بخورد؟ که از قضا آن روز، همین امروز است. چرا همواره فکر میکنیم که آثار دیگران که آنهم هر سال شامل صدها هزار تولید فکری- هنری- علمی است همواره ارزشمند و جدی است، و ما هیچ شانس در این مورد نداریم؟ این همان نداشتن اعتماد به نفس است. راه کار ما بسیار ساده است؛ ما باید تولید متن کنیم، فراوانی متن هم در مخاطبان هم در تولید کنندگان انگیزه های بیشتری را ایجاد می کند و طلسم سترونی تولید مطالب علوم انسانی و هنری را میشکند. کیفیت را نباید بهانه قرار دهیم. چرا که اگر معیار کیفیت بود تنها در جهان چند ده کتاب بیشتر نوشته نمی شد. با افزایش کمیت، مشکل کیفیت را نیز میتوانیم حل کنیم. اینترنت امروز فرصتی را به ما هدیه کرده که قبلاً نداشتیم. اعتماد به نفس را هم به خود و هم به مردمان باز گردانیم.

رسانه های جمعی اینترنتی و آذربایجان.

کارشناسان رسانه های جمعی، اینترنت و امکانات موجود در آن از جمله یوتیوب، فیسبوک، توئیتر و... را آزادترین و دموکراتیکترین رسانه جمعی امروز میدانند؛ که حق برابری نسبی در استفاده دو طرفه در آن نسبت به سایر ابزار های ارتباطات جمعی، بیشتر است. با داخل کردن قیمت پایین و مقرون به صرفه به این پدیده اهمیت موضوع چند برابر میشود. در جوامعی مثل آذربایجان که هر روز شاهد حمله ها و حمله های بزرگ چند جانبه و کمر شکن هست. بدون اینکه حق و یا امکان دفاع از خود را داشته باشد و محکوم به سکوتی خفقان آور اجباری است. و نیز در یک بایکوت خبری وحشتناک به سر میبرد. استفاده از فن آوریهای مهم روز چون اینترنت نه تنها یک موضوع مهم و لازم که مساله حیاتی به شمار می رود. در جامعه آذربایجان اینترنت با تمام ابزار و امکانات آن می تواند ناشر افکار، عقاید، احساسات، تولیدات، هنرمندی ها، سلیق و خواسته های ما فارغ از رد یا قبول آن از طرف دیگران باشد. ما میتوانیم اینترنت را در کنار بحث ایجاد ارتباطات با انسانها، تبدیل به یک مرکز آموزش و نشر مباحث و مسایلی کنیم که آذربایجان با آنها دست به گریبان است. در این میان قدرت سازماندهی و بسیج این پدیده را نیز نباید نادیده گرفت. در این قطعی ابزار های ارتباط جمعی و رسانه های گروهی، پدیده اینترنت مانند آب حیاتی است که می تواند بسیاری از کمبود ها را جبران کند. با نگاهی جدید تر به این پدیده و تولیدات تاثیر گذار و با کمی انگیزه و حوصله ما میتوانیم کمبود متون ملی را جبران کنیم. در حالی که هر کاربر نیز بنا به ماهیت وجودی پدیده اینترنت خود میتواند به راحتی تبدیل به شخصی تاثیر گذار نیز گردد. اینترنت یک فرصت جدی برای شکستن بایکوت های خبری و نیز روند تولید کنندگی دیگران و مصرف کنندگی صرف ما آذربایجانی ها باشد.

حقانیت و قدرت دو مؤلفه مهم در حرکت ملی آذربایجان.

دنیا، دنیای عادلانه ای نیست. در این دنیا انسانها و ملتها نه به اندازه "حقوقشان" که بر اساس "زور و قدرشان" دارای حق هستند. تا بوده هم چنین بوده است. عاریف رحیم اوغلو میگوید: "بو دونیادا حاقلی ا ولدوغوموزو اینبات ائتمک اوچون، گوجلو اولمالییق". میتوان برای قدرت مؤلفه های زیادی را شمرد از جمله دانش، ثروت قدرت نظامی، مدیریت، جمعیت فعال، تبلیغات و... ما آذربایجانیها نیز برای رسیدن به اهداف و حقوق ملی مان باید دارای قدرت باشیم. در معادلات سیاسی حق بودن به تنهایی کافی نیست. یکی از منابع قدرت برای ما بالا بودن تعداد افرادی است که دارای آگاهی و شعور ملی هستند میباشد. به هر میزان که این تعداد بالا برود قدرت مانور و ضریب نفوذ دشمن در آذربایجان پایین می آید، و بر عکس میدان حرکت و فعالیت و نیز تاثیرگذاری حرکت ملی بیشتر میگردد. کیفیت را نیز میتوان با بالا بردن کمیت به وجود آورد. تنها راه رسیدن به تعداد بالای افراد واجد آگاهی ملی تبلیغات بیشتر در هر شکل و گونه دموکراتیک و سیویل آن است. یکی از موارد ترس دشمن نیز همین بالا رفتن تعداد فعالان ملی آذربایجان فارغ از دسته بندیهای موجود در بین آنهاست. هر چه ما زیادتیر شویم، قویتر خواهیم شد. و هر چه قویتر باشیم احتمال دست یابی به اهدافمان بیشتر خواهد بود. در این راه کارهای زیادی هست که همه ما قادر به انجام آن هستیم.

خوابگردهای تروریست.

اگرادی که سالها ادعای مبارزه باشونیسم فارس رامیدادند، نشان دادند که پیاده نظامی بیش برای همان شونیسم نیستند. چگواراهای ساختگی، شوالیه های پوشالی همگی سر درآخور شونیسم فارس دارند. همانهایی که تنها در زیر سایه پوتینهای پلیس ایران رگ غیرتشان کلفت میشود. معلوم نیست که چگونه دشمن و دوست تروریستهای کرد یکی است و این شیذو فرنیسم منافعی و سیاسی را برای گول خوردگانشان توضیح میدهند. اما قدر مشخص آن است که ادعای سالها مبارزه اکنون زیر سؤال رفته است. چراکه مشخص شد درد این مبارزان قلابی تنها این بوده است که تا به حال مسولین حکومتی اینها را آدم حساب نکرده اند؛ در حالی که اگر رژیم کوچکترین تبسمی رانثار اینها بکند درجا در آغوش همانها که سالها ادعای مبارزه با آنها را داشته اند جای خواهند گرفت. اگر مبارزه ملت آذربایجان بر اساس عزت نفس و مبارزه با هر گونه سلطه گری است و هدف آن نجات این ملت از اسارت ایرانی-فارسی است. نمایشگری عشیره ای کردها نشأت گرفته از خودکامبینی قبیله ای، و شلتاقی است برای جلب توجه اربابان فارسشان. اینها خوابگردهایی هستند که احساس فاتح بودن میکنند.

فریبی به نام ایران فردا.

"ایران فردا" در واقع اسم رمزی است که شونیسم فارس برای القاء ابدی بودن جغرافیای کشور به اصطلاح ایران به کار می برد. هدف از این نوع واژه سازیها و مفهوم تراشیهها این است که امید به واحد سیاسی ایران و ماندگاری این واحد در بزنگاه حوادث از بین نرود. و ملت‌های تحت ستم به فکر استقلال و رهایی از این زندان و شکنجه گاه نیافتند. در واقع ایران فردا ادامه اسطوره پهلوی ساز ایران ابدی_ازلی است، که هیچ یک از نقاط ضعف و شکست کنونی در آن وجود ندارد. به عبارتی دیگر ایران فردا ناکجا آبادی است که بر اساس گذشته پرستی انشاء خواهد شد. یعنی برای اینکه کشور کنونی فرو نپاشد دروغ، وهم و فریبی به نام ایران فردا را به انسانها می فروشند .

شونیسم فارس به خوبی متوجه شده است که ایران کنونی هیچ چیز جذابی برای انسانها و ملل تحت ستم ندارد و افسانه های ایران باستان نیز با رشد علم و در پرتو مطالعات مختلف علمی کم_کم از ارزش و اعتبار ساقط می شود. پس بنابراین سعی می شود با فریب و دروغی به نام ایران فردا تلاش گردد تا در کوران حوادث مختلف تمامی به نام ایران به هر قیمتی که هست حفظ گردد .

ولی واقعیت امر این است که اصلی ترین عامل بقای چیزی که به نام کشور ایران از آن یاد می شود زور سرنیزه قدرت حاکم بر مرکز و نیز جهل و ناآگاهی توده های مردمان تحت ظلم بوده است. هر گاه این قدرت سرنیزه از بین برود و نیروهای ملی با تلاش و تدبیر لازم سعی در آگاهی بخشی ملی و نیز مدیریت مناسب مبارزه نمایند این ایران فردا نیز جز هذیان گویی چیز دیگری نخواهد بود .

معجزه گری آذربایجان.

بعد از سالها که از سیاستهای شونیستی و رفتارهای سیستماتیک فاشیستی ایران در آذربایجان می گذرد، دشمنان به این نتیجه رسیده بودند که دیگر کار آذربایجان تمام شده است، و هیچ مانعی حتی کوچک، در برابر استعمارگران وجود ندارد. ولی با پیدایش و رشد حرکت ملی آذربایجان و تاثیر آگاهی بخشی ملی و سازماندهی اقدامات ضد شونیسم، دشمنان آذربایجان متوجه شده اند که آنقدرها هم که فکر می کردند موفق نبوده اند. در طی تاریخ یکصد ساله گذشته این همان "معجزه گری آذربایجان" است که همواره در بدترین شرایط و با کمترین امکانات توانسته است رودرروی دشمنان خود بایستد و همگان را دچار تعجب نماید. چرا که آذربایجان همواره مهد آزادی بوده است و همیشه سعی کرده است که از آزادی خود چه در موضوعات ملی و چه در موضوعات سیاسی و اجتماعی و... پاسداری نماید. آزادی خواهی و مخالفت با هر گونه ظلم و بیدادگری جزئی مهم و غیر قابل انکار از هویت سیاسی آذربایجان بوده است. و دیکتاتورهای شونیست و فاشیست همواره خود را در برابر روحیه آزادی خواهی ملت تورک آذربایجان، دست و پابسته یافته اند و سعی کرده اند با ترکیب ایدئولوژی های مختلف و نیز خشونت و جنایت بر این روحیه غلبه پیدا کنند. ولی با گذشت زمان دوباره روح آزادی خواهی آذربایجانیها مانعی در برابر آنها ایجاد کرده است .

شونیسم فارس و فاشیسم ایرانی که در ذات خود دارای ماهیتی استبدادی و خشن بوده، همواره سعی کرده با انواع روشهای نرم و سخت ملت تورک آذربایجان را در خود ذوب و هضم نماید ولی با کوچکترین فرصتی که پیش آمده دوباره آذربایجان به پا خاسته و راه آزادی خود را ادامه داده است. و تمامی برنامه های ضد بشری آنها را به هم زده است .

واقعیت این است که حیات ملی و انسانی آذربایجان در گرو روحیه و مطالبات آزادی خواهی و ملی آن است. و به همین دلیل است که دشمنانی که سعی در ضربه زدن به آذربایجان دارند، در قدم اول حرکت ملی آذربایجان را مورد آماج حملات خود قرار می دهند. چرا که به خوبی می دانند این حرکت ملی آذربایجان است که امروز بزرگترین مانع در برابر آنها و نیز بزرگترین سنگر آزادی و استقلال برای ملت آذربایجان است .

فرهنگ سوزی دشمنان در آذربایجان.

گرچه فرهنگ هر ملتی ریشه در خاک و تاریخ و هویت ملی آن مردم دارد، ولی تعامل فرهنگی و داد و ستد فرهنگی با سایر ملل نیز بخشی از واقعیت تغییرات و تحولات فرهنگی در هر جامعه ای است. این داد و ستد فرهنگی با دیگران در طول تاریخ با سرعت و شدتهای مختلف، یکی از راههای غنای فرهنگی جوامع مختلف بوده است ولی، مشکل اصلی در مورد داد و ستد فرهنگی در میان جوامع مختلف، ۱. داد و ستد اجباری فرهنگ بر اثر فشار و تهدید زورمداران. ۲. قطع رابطه فرهنگی با همه از ترس، نابودی فرهنگ خودی، می باشد. مورد اول در دوران پهلوی بسیار شایع بود و به هر دلیلی، سیستم پهلوی می خواست تا سیستم فرهنگی غربی در کشور به زور و اجبار گسترده گردد. در داخل نیز با بی رحمی تمام، تمامی فرهنگهای مختلف بین جوامع موجود در کشور توسط اندیشه یکسانسازی مورد بی رحمانه ترین حمله های دولتی-حکومتی قرار گرفته بود. و سعی می شد که فرهنگهای جوامع مختلف موجود در کشور به نفع فرهنگ دولت ساز فارس- ایرانی که آنهم ذلیل و تابع فرهنگ به اصطلاح غربی بود نابود شوند. در طول ایام یاد شده قتل عام شدید فرهنگی باعث گردید تا فرهنگهای اصیل، همچون فرهنگ آذربایجانی و زبان تورکی مورد انواع نامردمی ها و ظلمها واقع گردد. در آن دوران انتشار نشریه و کتاب به زبان تورکی ممنوع بود و جز چند کتاب به هیچ اثری اجازه انتشار داده نشد. این در حالی بود که اشاعه فرهنگ و زبان بیگانگان چه بی گانه از نوع غربی و چه بیگانه از نوع شرقی آن مورد حمایت و تشویق سلسله منحوس پهلوی قرار می گرفت. بعدها این بیگانه پرستی و تحمیل فرهنگ غربی، چنان ترسی در انسانها بوجود آورد که مخالف هر گونه ارتباط فرهنگی با دیگر جوامع بشری شدند. و نسبت به هر گونه تعامل فرهنگی و حتی علمی نوعی آلرژی پیدا کردند. نتیجه آن نیز عدم آگاهی گسترده و شناخت کامل نخبگان و شهروندان با فرهنگهای جوامع مختلف شد. نتیجه آن نیز نوعی رکود ذهنی و فرهنگی را در پی داشت. ولی طرفه اینکه هیچیک از پرچمداران تبلیغ و تشویق فرهنگ خودی حتی نیم نگاهی هم به فرهنگهای اصیل بومی مخصوصا فرهنگ آذربایجانی نکردند. به همین دلیل نیز فرهنگ آذربایجانی همچنان مورد بی مهری نخبگان فرهنگی ادبی حکومتی است. خلاصه کلام اینکه چه در جو حاکم بیگانه گرایی و چه در دوران بومی گرایی، فرهنگ آذربایجانی مورد غفلت و بی توجهی عمدی نخبگان علمی-فرهنگی واقع شد. شاید دیگر زمان آن رسیده باشد که نخبگان فرهنگی دید بازتر و واقع بینانه تری نسبت به فرهنگ، مخصوصا فرهنگ ملی آذربایجان در پیش گرفته و داشته باشند.

سیاست بازی یا سیاست مداری؟

بسیاری فکر می کنند که روی دیگر سیاست روباه صفتی و عدول از اهداف، اصول و پرنسیپهایی است که بنیان سیاستمداران را بر روی آن بنا نموده اند. ولی واقعیت چیز دیگری است. در هیچ جامعه ای انسانها طرفدار و حامی آن دست از سیاستمداران نیستند که می دانند اگر فرصتی پیش آید تمامی امید و اهداف حامیانشان را بر روی میز معامله قرار می دهند .

بلکه مردم همواره به کسانی ارج می نهند که به صداقت آنها ایمان دارند. سیاستمدار بی اصول در اصل سیاستمدار نیست بلکه یک دلال سیاسی است که همواره سعی دارد تا ایدئال ها و اهداف حامیانانش را به خاطر منافع زودگذر معامله نماید. نتیجه آن نیز "خیانت به اعتماد و امید مردم" است. به همین دلیل مردم تفاوت سیاست بازان و سیاستمداران را به خوبی درک می کنند. آنهایی که نان به نرخ روز خوری را اساس رفتارهای سیاسی خود قرار می دهند عموماً در دراز مدت ضمن از دست دادن وجهه اخلاقی خود، بیشتر به عنوان شایاندانی مطرح می شوند که به خاطر "منفعت موقت"، حاضراند "خیر بلند مدت عمومی" را فدا نمایند. اینان که هیچگاه دارای حمایت عمومی و مردمی نیستند بیشتر از آنکه نفعی عمومی را تحصیل نمایند کاتالیزور و ابزار موقتی زورمداران خواهند شد. سیاست علم و قابلیت است که سعی دارد با توجه به شرایط و امکانات واقعی راهی برای حصول به اهداف اساسی را پیدا نماید، نه چشم پوشی و نابودی اهداف اساسی به خاطر شرایط و یا منافع زود گذر و موقت .

ایستبیداد

بوتون گلشیمه میش توپولوملارین اورتاق اوزللیک لرینده ن بیررسی ده «ایستبیداد» ادلی بیر خسته لیک دیر. فرقیده یوخدور هر هانسی بوپوتدا اولورسا اولسون، ایستر عابیله، ایستر ایش یئرینده، ایستر پارتیبادا، ایستر اولکه ایداره چیلیبینه، ایستبیداد، ایستبیداد دیر. ایستبیداد یعنی بیر شخصین ایستک، آرزو، مارق، سلیقه، دوشونجه، وحتا خوشو اصل توتولاراق هر نه اونا اویغون آپاریلمالیدیر. بو اورتادا باشقا گوروشلرین، ایستکلرین، فیکرلرین هنج بیر اؤنمی یوخدور. اورتادا تک بیر اؤنملی اولان دوز اولان، گوزل اولان، دوغرو اولان، ایلاهی اولان بیر شئی وار اودا ایستبیداد چینین ایستک وبویوردوقلاریدیر. بئله بیر توپلوم

همیشه صغیر قالب هنج وخت بؤیومور وهرزمان جیدی تصمیلر توتماقدان عاجیزدیر؛ وتوتدوغو تصمیلرین سونوجونا قاتلانماغی دا باشارمیر. باشفاسینین توتدوغو تصمیلرین سونوجو مثبت اولورسا اونو «لطف» ، سونوج پیس اولورسا اونو «قیسمت» کیمی گؤرور. نه یازیق کی بو ایستیدادا، اوز آلت پیله لرینده تکثیر اولونور. یعنی ایستیدادا تسلیم اولان لارین اؤزلریده هره سی بیر مستبد ه چئوریلیب ، اؤزونده ن آشاغی سایدیقلارینا مستبیدجه سینه داورانیرلار. بئله لیکله ایستیداد بوتون توپلومو بیر خسته لیک کیمی بورویور.

Istibdad.

Bütün gelişmiş toplumların ortak özelliklerinden biriside "istibdad" adlı bir xəstəlikdir. Fərqiə yoxdur hər hansı boyutda olursa olsun, istər ailədə, istər iş yerində, istər partiyada, istərsədə ölkə idarəçiliyində ki istibdad elə istibdaddır. İstibdad yəni :bir şəxsin istək, arzu, maraq, səliqə, düşüncə, və hətta xoşu əsl tutularaq hər nə ona uyğun aparılmalıdır. Bu ortada başqa görüşlərin, istəklərin, fikirlərin heçbir önəmi yoxdur. Ortada tək bir önəmli olan, düz olan, gözəl olan, doğru olan, ilahi olan bir şey var, oda istibdadçının istək və buyurduqlarıdır. Belə bir toplum həmişə "səğir" qalıb, heç vaxt böyüyür və hər zaman ciddi təsəmlər tutmaqdan acizdir ;və tutduğu təsəmlərin sonucunda qatlanmağı başarmır. Başqasının tutduğu təsəmlərin sonucu müsbət olursa onu " təksir olunur. Yəni istibdada təslim olanların özlərində hərəsi bir müstəbidə çevrilib, özündən aşağı saydıqlarına müstəbid cəsinə davranırlar. Beləliklə istibdad bütün toplumu bir xəstəlik kimi bürüyür.

نبرد رهایی بخش.

یکی از بزرگترین موفقیت‌های حرکت ملی آذربایجان این است که با سعی و تلاش فراوان موفق شده است روند و سرعت آسیمیلیسیون و الیناسیون را که به صورت سیستماتیک توسط شونیسیم فارس در آذربایجان اعمال می شود را کند نماید. اهمیت این مسئله وقتی آشکار می گردد که بدانیم شونیسیم فارس دارای حمایتها و پشتوانه حکومتی است. در مقابل هیچ نوع حمایت و پشتوانه دولتی برای حرکت ملی آذربایجان وجود ندارد. یعنی در یک طرف لشکری از برنامه ریزان، متخصصان، نویسندگان، خطیبان، سیاسیون، ماموران حکومتی و انواع و اقسام رسانه های گروهی و مراکز پژوهشی و آکادمیک و مدارس با بودجه های دولتی وجود دارد. ولی در طرف مقابل تنها انسانهایی هستند با دستان خالی و بدون حتی امکانات اولیه و با قلبی پر عشق و افکاری بلند؛ که قدم در راه اعتلاء آذربایجان و هویت تورکی آن گذاشته اند. و این یعنی نبردی نابرابر .

ولی با وجود این نابرابری با تلاش های فداکارانه هویت طلبان آذربایجانی در طول بیست سال گذشته، آذربایجان توانسته است از ورطه نابودی ملی نجات پیدا کرده و قدم در راه پاسداشت و اعتلای هویت ملی خود بردارد. و این همان چیزی است که شونیسیم فارس را دچار حیرت کرده است چرا که انتظار این مبارزه، تلاش و مقاومت توسط آذربایجانیها را نداشت. به همین دلیل است که در بسیاری از مواقع و حوادث دچار سردرگمی شده و تنها کاری که در آن تبحر ویژه دارد یعنی رفتارهای سرکوبگرانه و فاشیستی را اعمال می کند .

در واقع این نوع حرکتها نشان دهنده این امر مسلم است که سرعت سیاستهای شونیستی در آذربایجان بسیار کند شده است و شونیسیم فارس دیگر قادر نیست نتایج دلخواه خود را از به کار بردن این سیاستها بگیرد. روندی که امید می رود با تلاش های

همه جانبه فعالين ملي آذربايجان در آينده اي نه چندان دور كاملا بر عكس نتيجه داده و بساط شونيسم فارس و كباده كشان نژاد پرستش را براي هميشه از وطنمان آذربايجان برچيند .

تورک ديليميز، دنيا گوروشوموزون تملی دير.

تورک ديليميز بيزيم تورکلويوموزون بايراقچي سي اولماقلا بيرليکده، بيزيم ميلت اولراق، دنيا گوروشوموزو، فيکري حياتيميزي و آنلاييش بيچيميميزي ده هم يارادير، همده بيچيملنديريز. ديلي مسخ اولونموش بير ميلتين فيکري_کولتورل دونياسی دا مسخ اولونموشدور. بنله بير ميلت اؤز گؤزو ايله دنيل، باشقالارين گؤزو ايله دنيايا باخيپ و هر زمان باشقاسينين خير و ضرريني اؤز خير و ضرري کيمي سانيب، و هر زمان باشقاسينين اويونچاغينا چئوريلر. نه يازيق کي بو اويونچاق اولماغي دا بير گلشيمک، بير باشاري عاملي کيمي گوره ر، و بو گورمکده ده اصرار انده ر. ميلي ديلي دؤلت سويه سينه يوکسه لمه ميش، بير توپلوم هر زمان روحي_پسيخولوژيک اولراق بير، ايکيليک سورونو ياشايار. بو ايکي ليک سورونو ايسه هر زمان بير ميلتي فرقلي موقعيت لرده هانسي تصميم توتاجاغيندا چاش_باش ساليب و دوغرو ميلي قرارلار آماقدا چنين ليک چکديره ر. بير ميلتين ديلي او ميلتين روحو دور. بو روح آزاد اولمورسا و اؤز دؤولتي طرفيندن ده ستکله نميرسه، دئمک کي بو ميلي روح هر گون و هر آن تاپداق آلتينددير. بنله ليکله، هر گون معنوي و پسيخولوژيک بحرانلار او ميلتدن ال چکمه يه جک . هر گون بحرانلاردا ياشايان بير ميلت ايسه گلشيمه يه، گورجلنمه يه و گونجه لشمه يه فرصت تاپا بيلمه ييب و بو گلشيمه، گورجلنمه و گونجه لشمه ايسته ک و ضرورتيني باشقالاريندان ديلنمک مجبوريتينده قالاچادير. بو ايسه تام آنلاميندا ميلي فلاکت دير. بو فلاکتدن و اؤزگه لشمکدن قورتولماغين يولو آنا ديلين تام آنلاميندا، باشقالارينين ياراتديغي محدوديت لر و باسقي لاريندان قورتولماسي و رسمي ديل اولماسينددير .

آذربايجان چيليق يعنى:

آذربايجان چيليق يعنى :شونيزمين و فاشيزمين جيناييت و يالاندان يارانان ساختا هورومجک واري دوشونجه، ده ير و ايدئولوگياسينا يوخ دنيب، وار اولان حقيقتي آختاريپ و قارانيقلاردان ايشيغا ساري گنتمک .

آذربايجان چيليق يعنى :سنين کونلون و دوشونجه ن او قدر بويوک و گننيش دير کي اوردا آذربايجان آدلي بير سئوگي اوراني اؤزونه مسکن انديپ دير .

آذربايجان چيليق يعنى :کيچيک و خيردا منفعت لردن قورتولوب بويوک و اولو خيري آختارماق. يعنى ميلي منافعين کنشيبينده دورماق .

آذربايجان چيليق يعنى :بوتون گوزليکلري و ياخشيليقلاري باشقالاريندان ديله نمک يوخ، اؤز دوغما تورک ميلتينده و آذربايجان وطنينده آختارماق و گورمک .

آذربايجان چيليق يعنى :باشقا لارينين قبله سينه ساري يوخ، اؤز دوغما وطنيني مقدس بيليب اونون اوغروندا فداکارليق ائتمک .

آذربايجان چيليق يعنى :آزادليغي اسارنده يوخ، آزادليغي ايسنيقلال دا آختارماق .

آذربايجان چيليق يعنى :دالغانان او شانلي اوچ رنگلي، آي اولدوزلو بايراغين ايشيغين دا سنين روحونون حضورا قوشماسي و تسکين تاپماسي .

آذربايجان چيليق يعنى :آذربايجان نين سئونجي سنين سئونجين و کدري سنين کدري اولماسي .

آذربایجان چیلیق یعنی :اؤز دوغما میلّتینی بؤیوک تورک میلّتینین بیر پارچاسی گؤروب، تورک دنیا سینین بیرلییی اوغروندا چالیشماق .

آذربایجان چیلیق یعنی :نه اولورسا اولسون، آذربایجان نین بوتؤولویوندن هنج وخت واز کنچمه مک .

آذربایجان چیلیق یعنی :هر زمان و هر یئرده تورک میلّتینین باش اوجالیغی اوغروندا یورولمادان، تمناسیز اولاراق جاندان و باشدان فداکارلیق ائتمک .

آذربایجان چیلیق یعنی :آذربایجانلا یاشاییب، آذربایجانلی اولمک .

آذربایجان چیلیق یعنی :آذربایجانا چئوریلمک .

هزینه ای که برای توهم بیمارگونه نژاد پرستان باستان گرا می پردازیم.

عظمت نسبیستم شونیسیم فارس که امروزه نه تنها ملت‌های اشغال شده بلکه ملت‌ها و کشور های دیگر نیز از آن زیان و ضربه می بینند، سیستمی است متوهم، باستانگرا، خود بزرگ بین و دیگر ستیز که هدف خود را اسارت و تابع بودن ملت‌ها و کشورهای دیگر به خود تعریف کرده است. به عبارتی دیگر این اژدهای هفت سری است که، عظمت و بزرگی و پیشرفت خود را در نابودی و ضعف دیگران می داند. و در این راستا تمامی عالم و آدم را دشمن خود فرض کرده و متوهمانه بر این باور است که همگان به دنبال فرصتی برای ضعیف ساختن و یا نابود کردن این سیستم هستند .

بر اثر تبلیغات دروغین این سیستم در مورد قدرت و بزرگی خود، هستند افراد بسیاری که از این تبلیغات سوء مسموم شده اند و دائما با فشار بر سیستم خواستار نمایش قدرت آن در زمینه داخلی و خارجی هستند. سیستم نیز برای اینکه توهمات موجود در این زمینه نابود نگردد گاهی با سرکوب و وحشی گری در داخل مخصوصا در مورد ملت‌های غیر فارس و گاهی هم با فتنه گری و ماجراجویی های خارجی سعی در اثبات دروغی است که خود سازنده آن بوده است .

هزینه های بسیار و کمر شکنی که ملت‌های ساکن در کشور به اصطلاح ایران مجبورند به خاطر این رفتارهای اشتباه و مداخله گرایانه و تمامیت خواه شونیسیم فارس بپردازند تنها مخصوص اکنون نیست، چرا که نسل های آینده نیز شاهد ضربات و زیان‌های این نوع رفتارها خواهند بود. یعنی این نوع رفتارهای بیمارگونه شونیسیم فارس نه تنها امروز ما را که فردای ما را نیز بازیچه دستان اهریمنی خود می کند. چرا که برای این سیستم انسانها و زندگی آنها هیچ اهمیتی ندارد، بلکه به انسانها تنها به عنوان ابزار و وسیله نگاه می شود. اگر هم چند نسل قربانی دروغ شکوه فارسها در ایران باستان شدند، اهمیتی ندارد، مهم تحمیل دروغ‌های مردم فریب، به آدمیان برای بزرگ نمایی شونیسیم فارس است .

این یعنی :نابودی زندگی انسانها، نسل‌ها و ملت‌ها تنها به خاطر توهم خود بزرگ بینی و باستان پرستی و ماجراجویی شونیسیم فارس .

میلی قورتولوش و اخلاق.

بوتون دونیادا اولدوغو کیمی دیکتاتورلوق، ظولم و شونیزیم بییزیمده توپلوموموزدا ایکی اوزلولوک، یالان چیلیق و باشقا اولارلا اخلاق سیزلیغین یارادیجیسی و آناسی دیر.

آزادلیق اولمایان یئرده ،آزاد اراده و آزاد داورانماقدا یوخدور، و هامی گرک اوزونو و نجه داوراناجایی و نجه گؤرونه جه بینی، حاکیم و ظالیم شخص، قروب، پارتییا و یا سنین میلّتینی اسارته آلمیش، میلّتله تنظیم انتسین و او دئین اولسون.

بو ایسه سنین باشقا شئیره اینانیب آما اونلارا اویمایان باشقا جور داورانیب و گورنومه به گنیریب چیخاردار. باشقا سوزله سن بیر تورک کیمی دوشونورسن آما مجبورسان بیر فارس کیمی داورانسان. بو ایسه ایکی اوزلولویون میلی و توپلومسال اولاراق یارانیشینین تمیلنده یاتان عامل دیر.

آما بو مسئله نین پیس یؤنلر بندن و سونوجلاریندان بیریمی ده بودور کی: بو یالان و ایکی اوزلولوک یالینز سیاسی بویوتدا قالمیر. بو اخلاقسزلیقلار بیر "تپه گؤز" کیمی توپلومو، عابله نی و اینسانلارین بیر-بیری ایله مناسبت لرینی انتگیله بیب بوتون اینسانی ده یر لری و مناسبتلری محو اندیر. بئله حالدا ایشله ین له ایش وئرن، اوشاق لا آنا، قادین لا ارکک، امکدشلارین بیر-بیری ایله مناسبتلری نین هامیسی یالان، ایکی اوزلولوک و آلداتماق اساسیندا قورولور. یعنی شونیزم و دیکتاتورلوقون یاراندیغی اخلاق سیزلیق خسته لیبی، بیر میکروب کیمی، بیر بولاشدیریجی خسته لیک کیمی توپلومون بوتون فردلرینده و قیشر لرینده یاییلیب و هامینی معنوی باخیمدان محو ائتمه به چالیشیر.

نه زامانا قدر کی آذربایجان تورک میلیتی و آذربایجان وطنی دشمن ایشغالیندان قورتولماییب و فارس-ایران، شونیزم-فاشیزمی نین پنجه سیندن قورتولمامیشیق و اوز یوردوموزدا دنموکراتیک و میلی بیر سیستم قورا بیلمه میشیک، بو اخلاقسزلیقلار دان و معنوی محو اولماقدان قورتولوشوموز یوخدور. باش اوچا و اینسانجا یاشاماغین یولو یالینز قورتولوش و دنموکراسی دن کنچیر.

اخلاق ایرانی!

شاید کشور با اصطلاح ایران جزو معدود کشورهای باشد که تعداد مروجان و معلمان اخلاق در آن به نحوی چشمگیری فراوان است. و رسانه های گروهی در این کشور صبح تا شام تبلیغ اخلاق و معنویات می کنند .

این خود نشان از بحران عمیق اخلاق و معنویت در این کشور دارد. چرا که همواره بسیاری از جوامع نگران نداشته های خود هستند تا داشته های خود. بزرگترین بی اخلاقی دیکتاتوری، شونیزم ونادیده گرفتن و پایمال کردن حقوق انسانها و ملتهاست. در کشوری که ظلم و تبعیض و لگد کوب کردن حقوق دهها میلیون انسان حالتی سیستماتیک به خود گرفته است. و همواره "دیگری" و "دیگران" باید به خاطر "من" و "ما" سرکوب و نابود گردد و هر نوع ظلم و ستمی در حق دیگران که با ما تفاوت دارند کاری حماسی و ملی و نشانی از وطن پرستی است ، معلوم است که اخلاق تنها لقلقه زبان و زینت بحثهای بی محتوا و عوام فریب است. چیزی که اربابان شونیزم فارس نیز به خوبی به آن واقف هستند. و سعی دارند با رشد کمی موضوعات اخلاقی و معنوی و انحراف افکار عمومی مانع از دیده شدن حقیقت موجود در کشور گردند. باید توجه نمود که رانتخواری، تبعیض، پایمال کردن حقوق بشر، اختلاس، سرکوب، شکنجه، قائل بودن حقوق ویژه برای بعضیها، افترا، تهمت، اختناق و شونیزم خود نماد بارز بی اخلاقی است و جامعه ای که در آن این نوع بیماریها به صورت سیستماتیک شایع و نیز حاکم است، نمی تواند با شعار معنویات از این بیماریها که در بسیاری از موارد حالت سرایت کنندگی نیز به همراه دارد، جان سالم به در برد. با شعار اخلاق نمی توان سرپوش بر بی اخلاقی های نهادینه شده نهاد. چرا که همگان را برای همیشه نمی توان فریب داد. و دیر یا زود این سیل بی اخلاقی علیرغم تمامی نمایشهای ساختگی و شوهای فرمایشی تمامی ارکان جامعه را در فرا گرفته و نابود خواهد کرد. مسئله ای که با کمی توجه و دقت مشاهده می شود که در حال فراگیری و نابودی جامعه به اصطلاح ایرانی می باشد .

خوجالی سوی قیریمی.

خوجالی سوی قیریمی هم آذربایجان همده ائرمینستانین تاریخینده اونودولماز قاتلی بیر فاجیعه دیر. بو گونده آلتی یوزدن چوخ سیویل آذربایجان تورکو ائرمینستانین سیلاحی قوه لری طرفیندن وحشیجه سینه قتله ینتیریلیمیشدیر. قتله ینتیریلن اینسانلارین ایچینده اونلار لا اوشاق و قادین اولماقلا هامیسی سیویل اینسانلار ایدی .

آما نییه ائرمینی لر قاراباغ ایشغالیندا بئله دهشتلی جینایتلردن چکینمه بیب و بونولادا فخر اندیرلر؟ بو سؤالین جاوابینی بلکه ده ائرمینستانا حاکیم اولان سیاسی آتموسفرده آختماماق لازیمدیر .

ائرمینی سیاستینه حاکیم پسیخولوژی و ائرمینی چیلیبین تملی اؤز خالقینی سئومک اساسیندا یوخ تورک میلیتینه نفرت، کین و دشمنچیلیک اساسیندا قورولوشدور. و نه قدر کی تورک میلیتینه نفرت چوخالیسا ائرمینی جمعیتی او قدر بیر بیر لرینه اؤزلرینی

یاخین گورورلر. باشقا سوزله اثرمنی ناسیونالیزمی آدیندا بیر شئی رئالدا یوخدور. وار اولان شئیین آدی ایسه اثرمنی فاشیزمیدیر. ناسیونالیزم اؤزونه دؤنوک، اؤز میلتنینی سئومک و ده یر وئرکمک مفکوره سیدیر. آما فاشیزمین تملی باشقاسینا نفرت و اونو محو انتمک دیر. اثرمنی فاشیزم ینده ایسه بو نفرت انده جک میلتن تورک میلتنی دیر. فاشیزم هر زمان میلتناریزمه اوز کئیرمک مجبوریتینده دیر. چونکی فاشیزمین جابناقلاری هر زمان دوشمن ساندیقلارینین قانی ایله بزمنه لیدیر .

خوجالی داکی سوی قیریم ایسه بو یوز ایله یاخین تورک دوشمنلییی نین بیریکیمینین پارلاماسی و میلتناریزمی توجیه انده جک و مشروع قیلاجاق اثرمنی فاشیزمی ایدی. چونکی اثرمنی جماعتینی بیر ینرده توتان عامل بیر_ بیرلرینه اولان سئوگی یوخ باشقاسینا اولان کین و نفرت دیر .

آدرس اشتباه ندهید.

بعد از یکصد سال ظلم و بیداد و شونیسیم و نژادپرستی که عملاً هدف خود را نابودی زبان و فرهنگ و هویت تمامی اقوام و ملل غیر فارس قرار داده و در این راه از هیچ نوع جنایت و وحشی گری ابایی ندارد، هستند کسانی که مشغول دادن آدرس غلط به ملت‌های دربند در کشور به اصطلاح ایران هستند .

در نظر آنان مسئول پیش آمدن تمامی مشکلات موجود، نه شونیسیم فارس که ملت‌ها و نیروهای در حال مبارزه با این شونیسیم هستند. چرا که به نظر آنان ذاتاً چیزی به نام شونیسیم فارس وجود ندارد، و چیزی که هست تنها مجموع تعدادی افراد نالایق و و تصمیمات اشتباه آنان است. ولی موضوع برداشته شدن مجسمه فردوسی از یکی از شهرهای آذربایجان و پیامدهای بعد از آن نشان داد که یک سیستم قدرتمند شونیسیتی که همه چیز را از زاویه تنگ نژادپرستی فارس دیده و ارزش گذاری می کند وجود دارد. و این سیستم آنقدر نژادپرست و بیرحم است که اگر ایجاب کند، برای منافع شونیسیتی قوم فارس حاضر است بر روی تمامی شعارها و عقایدی که خود منادی آن است، خط بطلان کشیده و حتی اگر لازم شد رفتاری هیتلری نیز داشته باشد .

یک راه ساده برای شناخت یک پدیده مطالعه رفتارهای مختلف آن در موضوعات متنوع می باشد. در مورد شونیسیم فارس نیز با مطالعه رفتارهای خشن و غیر ستیز آن متوجه می شویم که این رفتارها دارای نظم، سلسله مراتب و ارگانه‌های مخصوص به خود و نیز عملاً دارای یک ماهیت سیستماتیک می باشد. چرا که همواره این سیستم بر اساس فارس سالاری و برتری و سیادت فارسها بر سایر ملل شکل گرفته است. و نیروهای مخالف و در حال مبارزه با این سیستم تنها نیروهایی هستند که صدای حق ملل در بند را منعکس کرده و مانعی در جهت تسلط و ظلم بیشتر شونیسیم فارس بر این ملل تحت ظلم می باشند .

حال متهم کردن این نیروهای ضد شونیسیم فارس به هر دلیل و بهانه ای که می خواهد باشد، عملاً تضعیف جبهه مقابل شونیسیم فارس و تقویت موقعیت و کمک به شونیسیم و نژاد پرستی فارس به حساب می آید .

ترس دشمن از آذربایجان.

اصلی ترین دلیلی که شونیسیم حاکم بر کشور، از هر گونه فعالیت و جنب و جوش و نشاط اجتماعی و سیاسی و فرهنگی در آذربایجان ممانعت می کند؛ ترس و وحشت از تبعات غیر قابل پیش بینی این نوع از سر زندگی است. چرا که شونیسیم فارس بر اساس سالها تجربه و تحقیقات به عمل آمده کاملاً متوجه شده است که هر نوع حرکتی در آذربایجان به هر دلیلی که می خواهد باشد، این قابلیت را دارد که در روند تکاملی خود، رنگ و بویی ملی به خود گرفته و در مسیری آذربایجانی مطالبات و اهداف خود را پیگیری کند. در مناطق فارس زبان مسئله این است که هر حرکتی در نقطه اوج آرمان خواهی خود می تواند تبدیل به حرکتی ضد حکومتی گردد. و در صورت کسب موفقیت، حکومتی دیگر را جایگزین حکومت فعلی نماید. ولی در مورد ملت‌ها و جوامع غیر فارس زبان مخصوصاً ملت تورک آذربایجان موضوع کاملاً متفاوت است. بدین معنا که در صورت موفقیت حرکت‌های مردمی در آذربایجان نه تنها حکومت، بلکه حاکمیت فارسی_ ایرانی نیز به خطر می افتد و این دقیقاً همان چیزی است که شونیسیم فارس از آن می ترسد. و در هر شرایطی تلاش دارد تا آذربایجان را همواره در حالت خفقان، سکون و رکود نگه دارد. و در هر حالی ملت آذربایجان و نخبگان آن، وابسته به محافل و ذهنیت فارسی_ ایرانی باقی بماند. و این دقیقاً همان چیزی است که با رشد آگاهی های سیاسی و بوجود آمدن شرایط مساعد برای تحرک های مردمی، هیچ تضمینی برای آن وجود ندارد .

به همین دلیل است که شونیسیم فارس با تمامی توان خود تلاش دارد تا سکوتی قبرستانی و خفقانی بازداشتگاهی را به آذربایجان تحمیل کند. تا در طول زمان تمامی نیروهای فعال در آذربایجان زنده به گور شده و آذربایجان نیز تبدیل به ویرانه ای از هویت و روح انسانی گردد. چرا که تنها در چنین شرایطی است که ادامه اشغال آذربایجان و استعمار آن ممکن خواهد بود. به بیانی دیگر اشغالگران و وطنمان آذربایجان چیزی که از آذربایجان و انسان تورک آذربایجانی انتظار دارند تنها سکوتی مرگبار است و تسلیمی بدون قید و شرط. چیزی که به نظر می‌رسد با پیدایش حرکت ملی آذربایجان دچار اختلال و عدم موفقیت شده است.

شونیسیم فارس و ترس از باخت در شرایط رقابت برابر.

می‌توان گفت که در طول سه سال گذشته شونیسیم فارس به دلیل رشد و پیشرفت حرکت‌های منطقی و دموکراتیک ضد نژاد پرستی و ضد شونیستی ملتها و جمعیت‌های تحت ظلم شونیسیم فارس دیگر از لحاظ گفت‌مانی و تولید محصولات فرهنگی و علمی به بن بست رسیده است. و حرف جدیدی برای گفتن ندارد و تکرار ادعاهای گذشته نیز چنگی بر دل نسل کنونی که اصلی ترین ویژگی آن دسترسی راحت به انواع رسانه های جمعی و امکانات ارتباطی است، نمی‌زند.

چرا که یکی از عوامل رشد و پیشرفت شونیسیم فارس ایجاد فضای تک صدایی و نبودن صدای مخالف با آن است. به همین دلیل است که فسیل‌های حاکم بر فرهنگستان زبان و ادب فارسی از آموزش گسترده زبانهای غیر فارسی مخصوصا زبان تورکی واهمه دارند. چرا که خوب می‌دانند که: تنها در صورت ممنوع بودن آموزش زبانهای دیگر است که زبان و فرهنگ و ذهنیت فارسی-ایرانی قابلیت سلطه دارد. وگرنه در شرایط برابر این زبان و فرهنگ علیرغم تمامی ادعاهای موجود توانایی رقابت با زبان و فرهنگ ملی و مادری هیچ ملت و قومی را ندارد. و مغلوب میدان رقابت، زبان فارسی و ذهنیت ایرانی خواهد بود.

با وجود ارتباطات و گسترش رسانه های گروهی آزاد دیجیتال و دسترسی آزاد انسانها به اطلاعات؛ شونیسیم نیز پرده و ماسک فرهنگی و علمی! را از صورت کرپه خود کنار زده است و بیشتر رفتارهای آن، رفتارهای خشن سرکوبگرانه و نیز رفتارهای مسموم شانتاژ گرایانه و سراسر توهین و افترا گشته است. چرا که هیچ منطق و پشتوانه علمی برای شونیسیم فارس وجود ندارد.

به همین دلیل است که با فشار بر فعالان ملی آذربایجان و نیز ایجاد یاس و ناامیدی در بین این فعالان سعی در مقابله با این زوال و سقوط خود می‌نماید. چیزی که با توجه به تجربه بیش از دو دهه ای حرکت ملی و نیز اراده و آگاهی و و تلاش فعالان حرکت ملی آذربایجان خواهد توانست موفق گردد.

سولدوز و نمایشی که انتخابات نبود.

گندکاری انتخاباتی اکراد مهاجر در انتخابات اخیر مجلس در سولدوز که در سایه خیانت و و بی عرضه گی و ندانم کاری، ساکنان کاخ استانداری و اربابان تهرانی این حضرات اتفاق افتاد، علاوه بر اثبات نگاه زیاده خواهانه ی اکراد مهاجر نسبت به خاک آذربایجان، بیانگر این نکته مهم نیز می باشد که بدون حاکمیت حقوق و ذهنیت فرهنگ حقوق گرا بر انسانها و جوامع، نمایش صندوق رأی که خود یکی از نمادهای دموکراسی است. هیچ مشکلی از جامعه را حل نمی کند، بلکه خود به لوس شدن مفهوم دموکراسی و ارزشهای بنیادین آن نیز منجر می‌شود.

در جایی که سلطه طلبی، زیاده خواهی و توسعه طلبی نوعی حق و نشان از قوم پرستی و وفاداری قبیله ای محسوب می‌شود. و به اصطلاح روشنفکران عشیرتی از صبح تا شام مشغول تولید نفرت نسبت به دیگر ملل همسایه از جمله ملت تورک هستند، صندوق رای واقعا چه چیزی را حل می کند؟ و آیا اصلا می توان به این شعبده بازی حکومتی انتخابات گفت؟

لازمه انتخابات وجود فرهنگ و ذهنیت حقوق گرایانه در یک جامعه و نیز قوانین برخاسته از این ذهنیت و فرهنگ حقوق گرایانه و همچنین مکانیزمی قانونی و نیرومند در جهت صیانت از این بنیان حقوقی و ساختار قانونی است. چرا که معنای انتخابات تنها

نمایش انداختن کاغذی که اسمی بر روی آن نوشته شده است در صندوق به اصطلاح رأی نیست. و این دقیقاً همان چیزی است که نامسولان تکیه زده بر مناصب کاخ استانداری عاجز از درک آنند و سعی دارند تا با ارسال یگانهای ویژه و قطع اینترنت و اعلام حکومت نظامی در سولدوز بر این حقیقت آشکار سرپوش گذارند. واقعیت اینست که نمی توان هم فرهنگ و ذهنیت عشیره ای داشت و هم صاحب دموکراسی بود، هم نگاه توسعه طلبانه به خاک و سرزمین دیگران داشت هم از صلح و آرامش سخن به میان آورد، از صبح تا شام مشغول توطئه بر علیه این ملت آن جمعیت بود و هم از حسن نیت سخن به میان آورد. مذاکره و گفتگو با خاک خوارها هیچ مشکلی را حل نخواهد کرد، بلکه باید با ابزار حقوقی و قانونی و با قاطعیت تمام مقابل زیاده خواهی افراد گرفته شود.

آزربایجان هویتی خاورمیانه‌ای یا تورانی؟

اگر تمامی معیارها و رفتارهای خاورمیانه ای را مطالعه و بررسی نماییم متوجه می شویم که ملت تورک آزربایجان بیشتر از آنکه هویتی خاورمیانه ای داشته باشند از لحاظ فرهنگی، اجتماعی و روحیه ای بیشتر داری هویت تورانی هستند. هویت خاور میانه ای بیشتر از آنکه داری ماهیتی جغرافیایی و تمدنی باشد، ماهیتی ایدئولوژیک است. این ماهیت که همواره نه بر اثر واقعیت‌های طبیعی همبستگی هویتی، که بیشتر بر اساس نوعی سلطه و تابعیت، یعنی غالب و مغلوب بودن شکل گرفته است؛ که در ذات و ماهیت خود داری تنش و تقابلی همیشگی است. اگر امروز فجایع موجود در خاورمیانه را در نظر بگیریم و قبول کنیم که تاریخ خاورمیانه چیزی است که همواره با خون نوشته شده است. آنگاه درمی یابیم که سرزمین آزربایجان و ملت تورک آن هیچ نوع نسبتی با این ورطه بلا و خون و وحشت ندارند. بلکه باید آزربایجان را در واحد هویتی، سیاسی دیگری به نام توران قرار داد و مطالعه نمود. چیزی که باعث می شود علیرغم کمترین ارتباط و نزدیکی موجود، همواره آزربایجان را نیز سرزمینی خاورمیانه ای تصور کنیم و فرهنگ و رفتار ملت تورک آزربایجان را در چارچوب غلط خاورمیانه ای مطالعه و بررسی نماییم و در ذهن خودبه نوعی همواره اسیر خاورمیانه‌ای بودن آزربایجان باشیم. اشغال سرزمین تورانی آزربایجان توسط کشور خاورمیانه ای ایران است. به بیانی دیگر چون ایران کشوری خاورمیانه‌ای است و چون آزربایجان توسط ایران اشغال شده است. و چون در طول این دوران اشغال، ذهنیت تورکان آزربایجان توسط دستگاه تبلیغاتی فارس_ایران به نفع نیروی اشغالگر و استعمارگر شکل گرفته است. ما نیز به موجب خاصیت مستعمره بودن که همواره هویت و منافع و زیانهای استعمارگران را هویت و منافع و زیان خود می پندارد، خود را ایرانی فرض کرده و ما نیز خود را ملتی و جمعیتی و هویتی و سرزمینی خاورمیانه ای می پنداریم. غافل از اینکه این آزربایجان نیست که سرزمینی خاورمیانه‌ای است. بلکه این ایران است که خاورمیانه ای است. اگر در نظر بگیریم که در آینده ای نه چندان دور، آزربایجان راه استقلال را در پیش بگیرد و از زندان ایران خود را برهاند، آیا می توان باز هم کشور مستقل و یکپارچه آزربایجان را تحت نام خاورمیانه مطالعه و بررسی کرد؟ یا باید با یک تجدید نظر کلی مبنای حوزه هویتی و موجود، آزربایجان را در زیر مجموعه تورانی مورد قبول و شناسایی قرار داد. جواب روشن و مشخص است. آزربایجان چه از نظر تمدنی چه از نظر تاریخی، اتنیکی، فرهنگی و نیز از نظر هویت ملی سرزمینی و نیز هویت مردمی تورانی می باشد. باید توجه داشت که با رهایی آزربایجان از زندان ایران، ملت تورک آزربایجان نیز از جهنم خاورمیانه رهایی یافته و در یک چارچوب امن و آرام تورانی شاهد پیشرفت و صلح و آزادی، متکی بر هویت ملی خود خواهند بود. دیگر ذهن آزربایجانی نه در کشتارها و ظلمهای خاورمیانه‌ای، که معطوف به حس خویشی با سایر برادران تورک خود و در جهت همبستگی با آنها به آرامش مطلوب خود خواهد رسید.

منافع ملی آزربایجان معیاری برای سنجش رفتارهای ملی.

استراتژی جدید شونیسیم فارس این است که می خواهد همواره آزربایجان در خوف و رجاءنگه دارد. از طرفی یکی از فعالان ملی را آزاد می کند از طرف دیگر به فعال دیگری حکم یک سال زندان می دهد. این یعنی اینکه سعی می کند تا یک نوع سردرگمی را بین فعالان ملی ایجاد کند تا آنها نتوانند برداشت صحیحی از ماهیت رفتارهای شونیسیم داشته باشند.

ولی بعد از سالها دیگر مشخص شده است که رفتارهای شونیسیم فارس در آزربایجان از یک رفتار فاشیستی تبعیت می کند. که همواره سعی در در بگیر و ببند و پرهزینه کردن اقدامات ملی در آزربایجان را دارد. ولی با افزایش تعداد فعالان ملی و نیز امکانات سایبری موجود و نیز رشد کیفی چشمگیر حرکت ملی آزربایجان و نیز افتادن ماسکهای مختلف از صورت زشت و غیر

انسانی شونیسیم فارس؛ مشاهده می شود که اکثر فعالان ملی تکلیف خود را با شونیسیم فارس و فاشیسم ایرانی مشخص کرده اند. و این بار نیز همچون دفعه های قبل باز هم شونیسیم فارس نخواهد توانست از رشد و پیشرفت کیفی و کمی حرکت ملی آذربایجان جلوگیری کرده و در اهداف و خواسته های ملی آن ایجاد رخنه نماید.

چرا که دیگر امروز معیار ارزشمند بودن و مقبول بودن اکثر رفتارها و سخنان موجود در حرکت ملی آذربایجان "منافع ملی آذربایجان" است. چرا که همانند اکثر ملل جهان در آذربایجان نیز یک معیار و شاقول منافع ملی وجود دارد که هر نوع بحث و اقدامی خارج از آن و یا بر علیه آن به صورت گسترده و هماهنگ توسط فعالان ملی آذربایجان مورد عدم پذیرش و مخالفت قرار می گیرد.

پر شدن و یا خالی شدن زندانهای شونیسیم فارس چیزی از ماهیت تورک ستیز و آذربایجان ستیز این دیو آدم خوار نمی کاهد چرا که موجودیت شونیسیم فارس و حاکمیت ایران بر آذربایجان خود چیزی بر خلاف منافع ملی آذربایجان محسوب می گردد. و نمی تواند فعالان آگاه و باصلابت حرکت ملی آذربایجان را دچار اشتباه محاسباتی در مورد ماهیت، رفتار و استراتژی آذربایجان ستیز شونیسیم فارس گرداند. چرا که دیگر امروز بر هر فعال ملی روشن و مشخص است که شونیسیم فارس در هر لباس و رنگ و ایدئولوژی که می خواهد باشد، دشمن آذربایجان محسوب می گردد.

لزوم اراده ملی در آذربایجان.

کسانی که امروز از در مخالفت با حرکت ملی آذربایجان در می آیند و سعی دارند با ندیده گرفتن تمامی دست آوردها و موفقیت های حرکت ملی آذربایجان، این حرکت را بی فایده و بی دست آورد نشان دهند دانسته یا ندانسته اراده ملی آذربایجان را هدف قرار داده اند. دیگر همه می دانند جامعه نیز همانند انسان باید برای خود دارای اهداف و نیز اراده باشد. اگر اراده موجود در شخص اراده شخصی نام دارد. اراده موجود در یک ملت، اراده ملی نامیده می شود. بدون اراده ملی، ملت تسلیم نظر و اراده جمعیت و یا ملت دیگری خواهد بود. و تمامی تصمیمات نه توسط خود ملت که توسط دیگران گرفته خواهد شد. کسانی که با انگیزه های مختلف با حرکت ملی آذربایجان مخالفت می کنند، همانهایی هستند که نتیجه رفتار آنها، تابعیت محض آذربایجان به دیگران (دشمنان) را رقم می زند. و این یعنی اینکه دیگر آذربایجان یک سرزمین نیست بلکه تنها بخشی از سرزمین دیگران است. این یعنی اینکه ملت تورک آذربایجان، ملت نیست و تابع و جزوی از ملت دیگری است. اگر اراده ملی وجود نداشته باشد، بی ارادگی و تسلیمیت جمعی وجود خواهد داشت. و این همان چیزی است که نزدیک به یک قرن گریبانگیر ملت تورک در آذربایجان بوده است.

حرکت ملی آذربایجان سعی دارد تا اراده ملی را در آذربایجان احیاء کرده تا ملت تورک مان نیز همانند سایر ملل جهان دارای اهداف، چشم اندازها و معیارهای مخصوص به خود باشد. چرا که اگر اینگونه نباشد اهداف، چشم اندازها و معیارهای دیگران بر ما تحمیل خواهد شد. همواره اراده ملی معطوف به منافع ملی است. و یکی از مهمترین عناصر منافع ملی رهایی ملی است. یعنی رهایی آذربایجان از نفوذ و اشغال دیگران. کسانی که همواره دم از مخالفت (نه انتقاد) با حرکت ملی آذربایجان می زنند دقیقاً می خواهند با جلوگیری از پدید آمدن اراده ملی در آذربایجان، از رهایی ملی آذربایجان و نجات از شرایط اسارت و مستعمرگی جلوگیری نمایند.

استبداد و استبداد زدگی شخصیتی

یکی از ویژگی ها و حتی می توان گفت بیماری و مصیبت های جوامع استبداد زده حاکمیت روحیه شخص محوری است. بدین گونه که در هر زمینه ای شاهد وجود افراد فراوانی هستیم که خود را محورالعالم می دانند و ساده دلانه فکر می کنند که، در آن زمینه یگانه شخص دلسوز، صادق، تلاشگر و متخصص تنها خودشان هستند و دیگران "صلاحیت" و "تخصص" لازم در آن زمینه را دارا نمی باشند. این ویژگی خود ایجاد کننده "فرقه های" مختلف به جای تشکل های باز در آن جوامع و نیز تولید کننده "رابطه مرید_مرادی" به جای ایجاد روابط حقوقی با حفظ احترام متقابل است. در چنین جوامعی روابط استبدادی در هر سطح و زمینه ای باز تولید و تکثیر می شود. و در ادامه هر یک از اعضای جامعه خود با توجه و در نظر گرفتن موقعیت کاری، خانوادگی، اجتماعی، سیاسی، علمی و... تبدیل به مستبدی کوچک می شوند که دائماً سعی در اثبات برتری خود به دیگران و نیز

حکمرانی بر آنها دارد. یعنی استبداد تنها رابطه موجود در بافت جامعه می‌گردد. این خود در دراز مدت جامعه‌ای شکننده، آسیب پذیر و کوتاه مدت و موقتی را ایجاد می‌کند که نه داری انباشت تخصص و تجربه است و نه داری حافظه تاریخی. این ویژگی خود بنیانگذار جامعه‌ای است که همواره خود را در معرض خطر و توطئه می‌بیند و با ایجاد شرایط بسته و اعمال انواع محدودیت‌ها و با جدی نگرفتن استعدادها و تخصص‌ها خود را در سرآشویی سقوط و نابودی قرار می‌دهد. می‌توان با ایجاد روحیه کار جمعی و اعتماد لازم به دیگران و نیز ایجاد مکانیسم‌های رفتار دموکراتیک و روحیه آزاد اندیشی و آزادی و مطالعه تجربیات سایر جوامع و عبرت گرفتن از سرنوشت آنها بر دیو استبداد موجود در شخصیت و روح و اذهانمان غالب کردیم.

اصلاح طلبی یا پان ایرانیسم؟

در موضوع حمله به نادر قاضی پور، باز هم به اصطلاح اصلاح طلبان ثابت کردند که به تنها چیزی که اهمیت نمی‌دهند منافع ملی آذربایجان است. واقعا اگر نماینده یک منطقه فارس زبان این سخنان را بر زبان می‌آورد، باز هم حضرات اصلاح طلب چنین قشقرقی به پا می‌کردند؟

واقعیت این است که یکی از ریشه‌های اصلی اصلاح طلبی را پان ایرانیسم تشکیل می‌دهد. و اصلاح طلبان در بعد اندیشه‌های تاریخی و فرهنگی تابع بدون چون و چرای "ایران زمینی" هستند که آنهم ساخته و پرداخته فرقه شعوبیه است. یعنی در طرز تلقی آنان از مفاهیم ملی هیچ فرقی بین اصلاح طلبان و حزب پان ایرانیست مشاهده نمی‌شود. و این خود باعث می‌شود که شعارهای آزادی خواهانه آنها بیشتر از پیش محل شک و شبهه برای ملت تورک آذربایجان باشد.

یکی از بزرگترین انواع استبدادها، استبداد قومی یا همان شونیسیم است، و با توجه به پشتوانه معرفت شناسانه اصلاح طلبان این نوع نگرش در تمامی احزاب و گروه‌های اصلاح طلبان اندیشه و رفتاری نهادینه شده است. در موضوع سخنان زشت و غیرقابل قبول نادر قاضی پور نیز، این سخنان تنها و تنها بهانه‌ای برای ایجاد جبهه‌ای تبلیغاتی بر علیه ملت تورک آذربایجان و به نفع افراد می‌باشد. شاید یکی از مهمترین نقاط همپوشانی و اتحاد بین اصلاح طلبان، اصول گرایان و بنیادگرایان همین موضوع تفکر پان ایرانیستی و شونیسیم فارسی آنان است. چرا که وقتی سخن از آذربایجان است همه طیف‌های ایران محور، در زمینه دشمنی با آذربایجان متحد و متفق القول هستند.

سرمایه‌های انسانی

لازمه توجه جدی و ارزش نهادن بر سرمایه‌های انسانی موجود در حرکت ملی آذربایجان داشتن نگاهی ملی است. ائتلاف انرژی و نیز درگیر کردن این سرمایه حیاتی در مناقشات غیر جدی گروهی و دسته‌ای و هدر دادن این سرمایه‌ها بخاطر منافع زود گذر غیر جدی و غیر ملی رفتاری غیر ملی و نیز غیر منطقی است.

واقعیت موجود در آذربایجان نشان دهنده وجود آمدن تعداد قابل توجهی از افرادی است که می‌توان از آنها با نام "نیروهای ملی-سیاسی آذربایجان" نام برد. این نیروها به عنوان پیشروان حرکت ملی در زمینه‌های مختلف سعی در تولید و تقدیم متونی (مقاله، تحلیل، کتاب، موسیقی، تحقیق، سخنرانی و...) هستند که این متون را می‌توان، مصالح لازم برای بوجود آمدن "گفتمان ملی آذربایجان" به حساب آورد. و این دقیقا همان چیزی است که در طول یکصد سال گذشته در آذربایجان یا وجود نداشته است یا به لحاظ کمی و کیفی بسیار غیر چشمگیر بوده است.

استفاده جدی و سعی در تاثیر گذاری تولیدات این عزیزان هم در جامعه ملی و هم در حرکت ملی آذربایجان، عمده مسئولیت موجود در برابر تک-تک فعالان ملی است.

نباید اجازه دهیم تا این سرمایه ملی-انسانی که می‌تواند رهایی بخش و ابستگی فرهنگی-فکری-سیاسی آذربایجان از دشمنانش گردد، صرف و هزینه رفتارها و امور غیر جدی و رقیب خوانی‌های بی مورد در بین خودمان گردد. چرا که این دقیقا خواست شونیسیم فارس و نیز بریدگان و بد خواهان و ملی نمایان ساختگی است. واقعیت این است که آذربایجان به تمامی فرزندان که دل

در گرو رهایی و پیشرفت و نجات آن دارند احتیاج دارد. نباید اجازه دهیم تا حب و بغض های شخصی و گروهی و تشکیلاتی مانع از خدمت رسانی این عزیزان وطن پرست و ملت دوست گردد. چرا که در این میان وطنی به نام آذربایجان و ملتی به نام ملت تورک وجود دارد که سرنوشت و رهایی آن از تمامی منافع گروهی و شخصی ماها مهمتر و حیاتی تر است. فراموش نباید کرد به هر دلیلی اگر ما عرصه را بر خود تنگ نماییم، هستند فرصت طلبانی که با ماسک ملی گرایی و یا ملت دوستی، سعی در میانداری و به انحراف کشیدن حرکت ملی و اهداف حیاتی آن خواهند نمود.

تورک آذربایجان قادینلاری و اولنلار اولونان و اوچ آشامالی ظولم و تبعیض

8مارت دنیا قادینلار گونودور. دونیانین گلیشمیش اولکه لرینده بو گون شنلیکله رله قید اولونورسادا و قادینلارین بیر سیرا سورونلارینین قونوسوندا سوز صحبت کندیرسه ده، بیزده کی دوروم داها چوخ فرقلی دیر. چونکی بیزده قادینلارین سورونوندان چوخ، قادینلارین باشینا گلنه ن مصیبت و فاجعه لردن دانشماق داها دوغرو بیر تعبیر حساب اولونار. اما نیه مصیبت و فاجعه؟

بونون نه دنی بیرینجی اولاراق سوزده فارس_ایران کولتور و ذهنیتینده اولان تام بیر ایلکه للیک و استبدادی ذهنیتین حاکیم اولماسی و بو استبدادی ذهنیتین سیاسی سیستمه یانسیماسی دیر. چونکی سوزده ایرانی بیر کولتور و توپلومسال ذهنیت و اونا دایاناراق یارانان سیاسی سیستم اینسان و اینسانلیغا و اینسان حاقلاری و اینسان آزادلیغینا منفی باخان و اینسانلا دشمنچی لیک ائدن بیر سیستم دیر. باشقا سوزله قادین چونکی اینساندیر و چونکی بو اولکه و سیستم ده یاشاییر ظولمه محکوم اولونور .

ایکینجیسی، چونکی بیزیم قادینلاریمیز تورک_آذربایجان قادینی دیر، فارس-ایران، شوونیزم_فاشیزمینین ظولمونه معروض قالماقدادیر. باشقا سوزله فارس قادینینا اولان ظولم دن داها آرتیق تورک قادینینا، تورک اولدوغو اوچون و تورک میلتنینه منصوب اولدوغو اوچون ظولم و تبعیض اولونور .

اوچونجوسو ایسه فارس_ایرانی ذهنیت و کولتور آنتی قادین اولدوغو اوچون و کیشی ارکلیک محوری اساسیندا یاراندیغی اوچون بو اولکه ده قادین صیرف قادین اولدوغو اوچون ظولم و تبعیضه گنیش سویه ده اوزوده سیستماتیک بیر سطح ده معروض قالیر. یعنی بیزیم قادینلاریمیز اوچ آشامالی بیر ظولم و تبعیضه، بیر سوزده ایران آدلانان اولکه ده یاشادیقلاری اوچون، ایکی تورک_آذربایجانلی اولدوقلاری اوچون، اوچ قادین اولدوقلاری اوچون معروض قالیرلار. بو ایسه آذربایجان قادینینی داها صدمه گورموش حالا گنیریب چیخاردیر.

موباریزه یا تسلیم ؟

آذربایجان دا سوزده ایران دنیلن اولکه نین پرزیدنتی قیزیمیزی کارتلا قارشیلانیرسا، اتم آنلاشماسینا میلّت طرفیندن اهمیت وئرلمیرسه، فارس دیل و ادبیاتی اوچون چیخان کیتاب لار آلینمیرسا و رغبت گورمورسه ، ایران سیاسی لرینی میلّت بابکوت اندیرسه، ایران سینماسینین بوردا یئری یوخدورسا، تورک تنلویزیونلاری میلتمیزین اکثریتی طرفیندن سنولیرسه و فارس دیللی تنلویزیونلار مارق او قدر ده یوخدورسا ... دئمک بوردا جیدی اولاراق بیر آیریشما و کیملیک فرقی واردیر. بونو بیزده اوزونو سوزده آیدینلار آدلاندیرانلار گورمه سلرده اما فارس شوونیزمی یاخشی باشا دوشوب، گوروب و درک ائتمک ده دیرلر. شوونیزم بوتون وار گوجو ایله آذربایجان چیلیق و تورکچولوک مفکوره سینی محو ائتمه یه چالیشیر و هنج بیر قولدورلوق و جنابت دن بئله چکیمیر. چونکی یاخشی بیلیر آذربایجان دا اولان ایرانا نسبت کوسولولویون تمل نه دنی، اولکه نین هر یئرینده اولان دیکتاتورلوقدان داها چوخ، آذربایجانا قارشی آپاریلان ایشغال و شوونیزم سیاستی دیر. انله بونا گوره ده بوتون بو شوونیزمی سیاستلردن ایسته دییی، ایرانین کیملیک و مدنی باخیمدان یئنی دن آذربایجانا قایتاریلماسی دیر. بئله ده دئمک اولار کی حاکمیتین تمل گوره وی و ایشله می آذربایجان دا اینسانلارا خیدمت یوخ، فارس_ایران کیملیک و مدنییتی هر جوره یوموشاق و یا سرت یوللارلا آذربایجان دا قورویوب و یاماقدان عبارتدیر. بعضی لرینین تام ترسینه، شوونیزم آرتیق آذربایجان نین ایشغالی بیر اراضی اولدوغونو و تورک میلتمیزی دشمن بیر جمعیت کیمی گوردویونو داورانیشلاریندان بللی و قبول ائتمک ده دیر. انله بونا گوره ده آذربایجان لا دشمن سایاغی داورانیر. ایندی ایسه بئله بیر فاشیستی و شوونیزمی ماهیته مالیک بیر دشمن له مقابله یئرینه اوزونه گولوب و یالتاقلانماق یا اورتاق بیر باغلانتیلار اختارماق تام بیر یالینیش و غفلت دن عبارتدیر. میلی قورتولوش اوچون دشمنین اوزونه گولوب اونا یالتاقلانمازلار، اونون لا هر ساحه ده اوز_اوزه دایانیب و میلتمیزه یاراشان بیر طرزده موباریزه آپارارلار.